

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE

WROCŁAWIU

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW**

na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

ELABORAT

**Plan opracowano
w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu**

BRZEG 2024

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Brzegu**

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg
tel. 77 4162887, faks 77 4162886 sekretariat@brzeg.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przemków na okres od 01.01.2024 do 31.12.2033 opracowano na podstawie umowy nr EZ.271.6.1.2022 z dnia 30 maja 2022 r. zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 90, 50-357 Wrocław, a Przedsiębiorstwem Państwowym Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Sękocinie Starym Oddział w Brzegu z siedzibą w Brzegu, ul. Piastowska 9, 49-300 Brzeg.

Wzór NR 9 – PLAN URZĄDZENIA LASU – ZBIÓR PODSTAWOWYCH INFORMACJI O NADLEŚNICTWIE

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2024 do 2033

dla Nadleśnictwa Przemków

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na

01.01.2024 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha
w tym według obrębów leśnych:

1 4 7 9 1 | 1 4

1) Przemków 1 4 7 9 1 | 1 4 2)

_____ | _____

3) _____ | _____ 4)

_____ | _____

5) _____ | _____ 6)

_____ | _____

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha
w tym:

1 4 6 8 4 | 8 3

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

4 3 5 | 6 0

- lasów uznanych za ochronne

2 5 0 0 | 8 7

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 1 7 4 8 | 3 6

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 3 1 4 0 | 0 4

- gruntów niezalesionych

1 2 0 7 | 7 8

w tym: do odnowienia

2 6 7 | 5 4

- gruntów związanych z gospodarką leśną

3 3 7 | 0 1

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

1 0 6 | 3 1

w tym: przeznaczonych do zalesienia

_____ | _____

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD

2024 DO

2033

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

5 7 1 2 7 4 | 0 0 m3 grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

2 9 1 6 5 4 | 0 0 m3 grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha o orientacyjnej miąższości	8 4 5 5 4 2
--	---------------

2 7 9 6 2 0 0 0	m3 grubizny netto
-------------------	-------------------

<u>II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha</u>	1 0 1 1 8 2 4
---	-----------------

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	8 0 4 5 3
--	-------------

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	8 5 8 2 9
--	-------------

c) trzebieże	8 4 5 5 4 2
--------------	---------------

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha	
---	--

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha	2 6 7 5 4
--	-------------

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębneho - ha	1 1 8 1 5 3
--	---------------

w tym zrębami zupełnymi	8 3 6 0 5
-------------------------	-------------

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha	3 7 8
--	---------

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha	1 7 1
---	---------

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha	
--	--

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha	1 3 2 4 1 9
--	---------------

w tym wodnych - ha	0 0 0
--------------------	---------

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowychII.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowejII.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SKŁADNIKI PLANU URZĄDZENIA LASU

ELABORAT – OGÓLNY OPIS LASÓW NADLEŚNICTWA

- W opisanii ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono opis urządzanego nadleśnictwa uwzględniając jego położenie, opis stanu lasu i analizę stanu zasobów drzewnych, jak też opis warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej. W opisanii ogólnym znajdują się również wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu, wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej – opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urzędniowych, opisując przy tym metody prac i uzyskane dokładności, terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

TABELE

- Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi dla nadleśnictwa i obrębu leśnego. W skład tej części planu urządzania lasu wchodziły tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.

OPISY TAKSACYJNE

- Opisy taksacyjne lasu dla obrębu leśnego, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzania lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanu oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane czynności gospodarcze.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

- Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań

ograniczających negatywny wpływ planu urządzenia lasu w trakcie realizacji jego postanowień oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przełądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

- Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przełądowe sporządzono na bazie LMN dla obrębu leśnego. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze, mapy przełądowe – drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej, ochrony lasu i zagospodarowania rekreacyjnego oraz mapy sytuacyjno-przełądowe – mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

MATERIAŁY DLA LEŚNICZYCH

- Obejmują operaty dla leśniczych – w skład, których wchodzi opis taksacyjny oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wraz z wykazami drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, wykazami drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych.
- Mapy gospodarczo-przełądowe – mapa gospodarczo-przełądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przełądowa cięć rębnych.

DOKUMENTY NIE BĘDĄCE SKŁADNIKAMI PLANU URZĄDZENIA LASU

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie jest więc częścią planu urządzenia lasu, ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przełądowa przedmiotów i form ochrony Natura 2000, opracowywana z wykorzystaniem katalogu obiektów dla mapy obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

SPIS TREŚCI

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	13
I.1.	Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa.....	13
I.1.1.	Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa.....	13
I.1.2.	Rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	19
I.1.3.	Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania.....	26
I.2.	Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.....	34
I.2.1.	Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	34
I.2.2.	Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	40
I.2.3.	Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	43
I.2.4.	Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	45
I.2.5.	Wykaz gruntów nadleśnictwa objętych służebnością przesyłu (linie energetyczne)	45
I.2.6.	Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	46
I.3.	Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo	47
I.3.1.	Położenie Nadleśnictwa Przemków.....	47
I.3.2.	Warunki klimatyczne, wodne i glebowe	52
I.3.3.	Typy siedliskowe lasu	60
I.3.4.	Siedliska przyrodnicze	65
I.3.5.	Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych....	68
I.3.6.	Zestawienie przyjętych typów drzewostanu.....	68
I.3.7.	Ocena walorów genetycznych lasu – gospodarka nasienna w nadleśnictwie	69
I.3.8.	Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	73
I.4.	Charakterystyka ekonomiczna warunków produkcji leśnej	75
I.4.1.	ogólna charakterystyka regionu.....	75
I.4.2.	Ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.....	75
I.5.	Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.....	84
I.5.1.	Ocena możliwości produkcyjnych lasu	84
I.5.2.	Ocena zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu.....	106
I.5.3.	Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.....	108
I.5.4.	Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	112
I.5.5.	Charakterystyka drzewostanów nadleśnictwa według cech.....	114
I.5.6.	Pomiar miąższości drewna martwego	114
I.5.7.	Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec okresu gospodarczego	115
II.	Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu	118
II.1.	Analiza gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa Przemków za lata 01.01.2014-31.12.2023 na Naradę Techniczno-Gospodarczą	119

II.1.1.	Koreferat BULiGL oddział w Brzegu do analizy gospodarki leśnej w latach 2014-2023.....	181
II.2.	Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	198
II.3.	Informacje kierownika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP we Wrocławiu	206
II.4.	Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Przemków za ubiegły okres gospodarczy 2014-2023.....	230
III.	Opis przyjętych zasad określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	235
III.1.	Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa wraz z zestawieniem tych danych	235
III.1.1.	Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	236
III.1.2.	Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	240
III.1.3.	Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	247
III.2.	Zestawienie i opisanie zadań gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu	260
III.2.1.	Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego.....	260
III.2.2.	Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu.....	266
III.2.3.	Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.....	285
III.2.4.	Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej	295
III.2.5.	Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	322
III.2.6.	Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej	328
IV.	Program ochrony przyrody	334
V.	Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego	335
V.1.	Określenie stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla nadleśnictwa	335
VI.	Podsumowanie prac urzędzeniowych	337
VI.1.	Opis materiałów, które Zamawiający dostarczył Wykonawcy prac.....	337
VI.1.1.	Baza danych opisowych – pliki Taksatora z WebSILP	337
VI.1.2.	Baza danych geometrycznych.....	337
VI.1.3.	Dane Teledetekcyjne	338
VI.1.4.	Rejestr gruntów	338
VI.1.5.	Operat Glebowo-Siedliskowy	338
VI.2.	Prace przygotowawcze	339
VI.2.1.	Materiały kartograficzne	339
VI.2.2.	Karta dokumentu źródłowego.....	339
VI.2.3.	Prace Glebowo-siedliskowe	339
VI.3.	Podstawowe prace urzędzeniowe	339
VI.3.1.	Prace terenowe	339
VI.3.2.	Prace kameralne	341
VI.4.	Lasy o zwiększonej funkcji społecznej.....	345
VI.5.	Zestawienie składników planu urządzenia lasu	346
VII.	Załączniki.....	351
VII.1.	Wykaz niezgodności pomiędzy rodzajem użytku gruntowego przyjętym do PUL zgodnie z ewidencją powszechną, a rodzajem powierzchni faktycznie występującym na gruncie.	351

VII.2.	Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu	356
VII.3.	Protokół z Narady techniczno-Gospodarczej.....	375
VII.4.	Decyzja w sprawie uznania za ochronne lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Przemków	386
VII.5.	Protokół z odbioru powierzchni kołowych	389
VII.6.	Uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu z Komendantem WPSP we Wrocławiu 392	
VII.7.	Wykaz odnowień naturalnych w Nadleśnictwie Przemków znajduje się w osobnym załączniku dołączonym do elaboratu	394
VIII.	Literatura	395
IX.	Kronik.....	397

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie	3
Wzór nr 7 – Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	17
Tabela XIX – Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej.....	81
Tabela XX – Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	83
Tabela XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	109
Tabela XXI - Zestawienie miąższości drewna martwego	114
Tabela XIII – Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i prognozie dla Nadleśnictwa Przemków.....	116
Tabela XIV - Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowania rębego dla obrębu Przemków	249
Tabela XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....	254
Tabela XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych dla Nadleśnictwa Przemków	261
Tabela XVIII - Spodziewany rozmiar prac z hodowli lasu w Nadleśnictwie Przemków	267

Spis tabel i wzorów zawartych w oddzielnym tomie

„Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi”

Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych	Obręb Przemków	7
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	39
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	55
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	57
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	61
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	67
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	73
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	79
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	83
Tabela nr VIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy	Obręb Przemków	85
Tabela nr VIIb	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost zredukowany	Obręb Przemków	87
Tabela nr VIIc	Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytecznego wg gatunków panujących	Obręb Przemków	89
Tabela nr IX	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	93
Tabela nr X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	95
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	97
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	99
Tabela nr XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	101
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego	Obręb Przemków cz. I	103
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	105
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Nadleśnictwo Przemków, Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	107
	Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Obręb Przemków	109
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	111
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków	113
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej	Obręb Przemków	115
Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu	Obręb Przemków	117

Wzór nr 4 Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia Obręb Przemków 119

Wzór nr 5 Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia Obręb Przemków 123

Błędy procentowe dla pomierzonych cech Obręb Przemków 125

Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego Obręb Przemków 127

Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu Obręb Przemków 177

Wzór nr 7 Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu Obręb Przemków 207

Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych Obręb Przemków 209

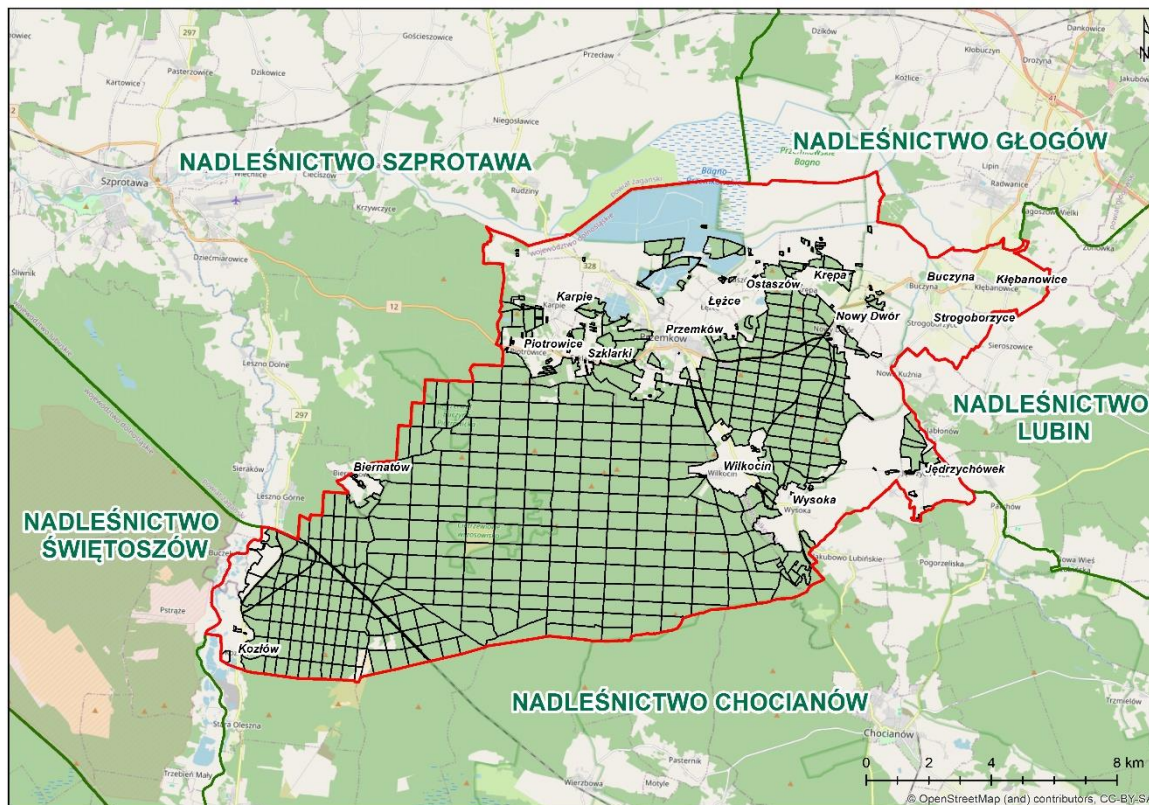
Tabela nr XXI Zestawienie miąższości martwego drewna Nadleśnictwo Przemków 247

Ogólna charakterystyka lasu

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

I.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA

I.1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE LASÓW NADLEŚNICTWA

Rycina 1. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Przemków

Nadleśnictwo Przemków wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Obszar nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych:

RDLP Wrocław:

- od północy z Nadleśnictwem Głogów;
- od wschodu z Nadleśnictwem Lubin;
- od południa z Nadleśnictwem Chocianów;
- od zachodu z Nadleśnictwem Świątoszów.

RDLP Zielona Góra:

- od północy z Nadleśnictwem Szprotawa

Ogólna charakterystyka lasu

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Przemków:

- adres: Ul. Ceglana 3, 59-170 Przemków
- tel.: (76) 83 20 719
- e-mail: przemkow@wroclaw.lasy.gov.pl
- strona www: <https://przemkow.wroclaw.lasy.gov.pl/>

Nadleśnictwo Przemków składa się z jednego obrębu leśnego:

Obręb nr I – Przemków

(adres leśny 13-32-1),

Tabela 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Przemków, wg stanu na 1.01.2024 r.

Lp.	Cecha	Obręb	Nadleśnictwo	
		Przemków		
		Powierzchnia* [ha]		%
1	2	3	4	5
1	Powierzchnia ogółem	14791,14	14791,14	100,00%
2	Grunty leśne	14684,83	14684,83	99,28%
3	Grunty zalesione	13140,04	13140,04	88,84%
4	Grunty niezalesione	1207,78	1207,78	8,17%
5	Grunty zw. z gosp. leśną	337,01	337,01	2,28%
6	Grunty nie zaliczone do lasów	106,31	106,31	0,72%
7	- w tym grunty do zalesienia	-	-	-

* powierzchnia bez współwłasności

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.1.1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

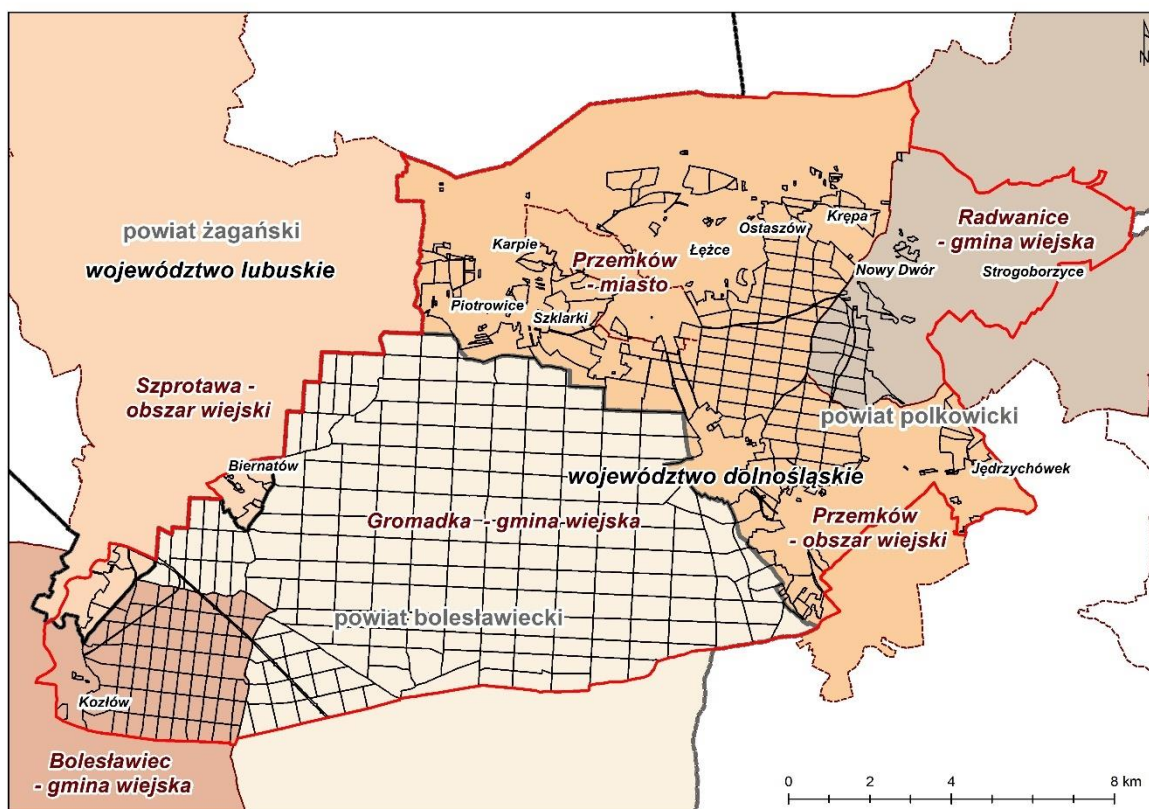
Pod względem przynależności administracyjnej Nadleśnictwo Przemków w przeważającej części położone jest w województwie dolnośląskim, jedynie w niewielkim zakresie wkracza w zasięg województwa lubuskiego. Zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje następujące jednostki administracyjne:

województwo dolnośląskie:

- powiat bolesławiecki (gm. Bolesławiec, gm. Gromadka);
- powiat polkowicki (gm. Radwanice, gm. Przemków);

województwo lubuskie:

- powiat żagański (gm. Szprotawa).

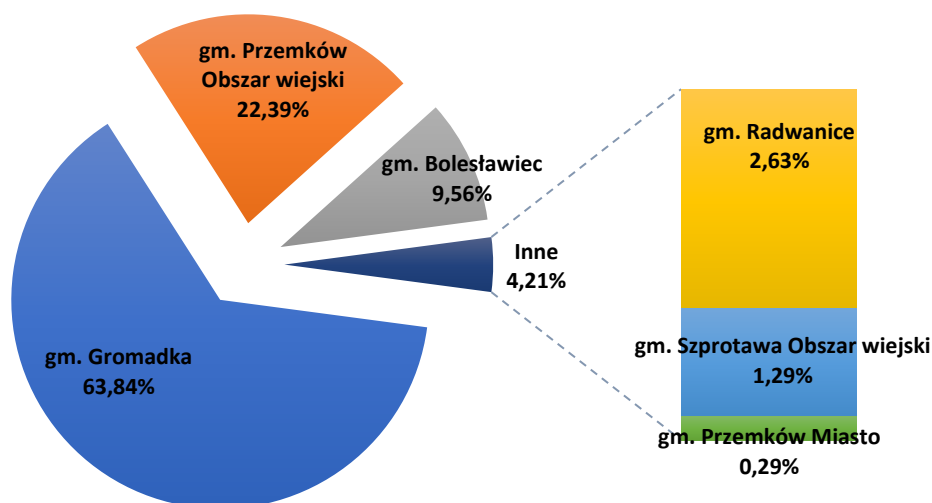
Rycina 2. Podział administracyjny Nadleśnictwa Przemków – gminy

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 2. Powierzchnia gruntów Nadleśnictwo Przemków na tle podziału administracyjnego Polski

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Bolesławiec	1267,7851	97,3697	46,8375	1411,9923	1,9877	1413,9800
gm. Gromadka	8210,2180	1017,6281	204,5293	9432,3754	10,1263	9442,5017
<i>pow. Bolesławiecki</i>	<i>9478,0031</i>	<i>1114,9978</i>	<i>251,3668</i>	<i>10844,3677</i>	<i>12,1140</i>	<i>10856,4817</i>
gm. Przemków Miasto	40,9551	0,1548	0,8013	41,9112	0,2549	42,1661
gm. Przemków Obszar wiejski	3085,8733	69,5054	71,6108	3226,9895	85,1995	3312,1890
gm. Radwanice	365,0203	13,3848	8,6049	387,0100	2,8400	389,8500
<i>pow. Polkowicki</i>	<i>3491,8487</i>	<i>83,0450</i>	<i>81,0170</i>	<i>3655,9107</i>	<i>88,2944</i>	<i>3744,2051</i>
woj. Dolnośląskie	12969,8518	1198,0428	332,3838	14500,2784	100,4084	14600,6868
gm. Szprotawa Obszar wiejski	170,0806	9,7243	4,6255	184,4304	5,8901	190,3205
<i>pow. Żagański</i>	<i>170,0806</i>	<i>9,7243</i>	<i>4,6255</i>	<i>184,4304</i>	<i>5,8901</i>	<i>190,3205</i>
woj. Lubuskie	170,0806	9,7243	4,6255	184,4304	5,8901	190,3205
Ogółem	13139,9324	1207,7671	337,0093	14684,7088	106,2985	14791,0073

* powierzchnia bez współwłasności

Wykres 1. Procentowy udział powierzchni poszczególnych gmin w podziale administracyjnym nadleśnictwa

Skrajne odległości zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynoszą:

- w kierunku E – W 23,81 km,
- w kierunku N – S 14,57 km.

Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Przemków wynosi 239,08 km².

Ogólna charakterystyka lasu

WZÓR NR 7 – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

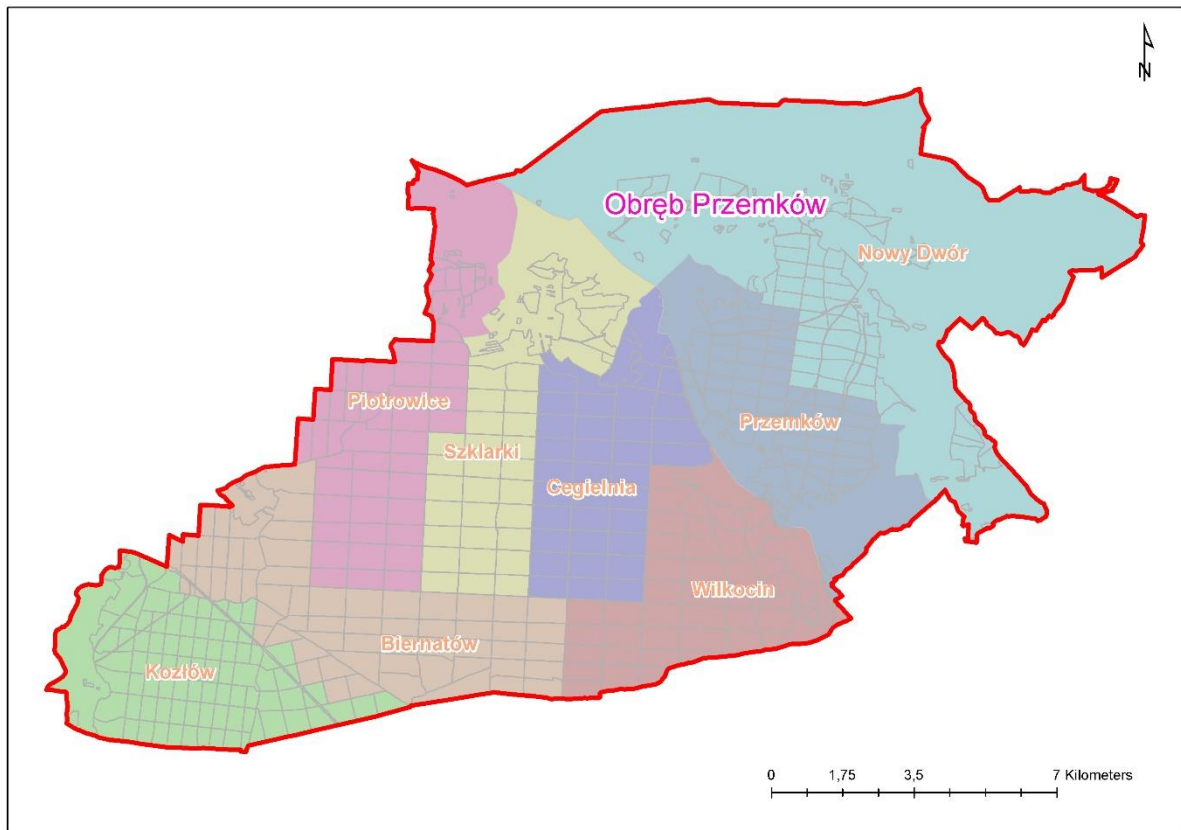
Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa						Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa				Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2) %
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Własność osób prawnych	Razem				
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
województwo dolnośląskie	235,00	14500,42	-	-	6,07	14506,49	251,17	18,26	269,43	14775,92	62,88		
powiat bolesławiecki	110,95	10844,55	-	-	5,76	10850,31	50,85	0,76	51,61	10901,92	98,26		
gm. Bolesławiec	16,35	1412,06	-	-	5,76	1417,82	-	0,76	0,76	1418,58	86,76		
gm. Gromadka	94,6	9432,49	-	-	-	9432,49	50,85	-	50,85	9483,34	100,00		
powiat polkowicki	124,05	3655,9107	-	-	0,31	3656,2207	200,32	17,50	217,82	3874,04	31,23		
gm. Przemków	97,8	3268,84	-	-	0,27	3269,11	195,33	17,50	212,83	3481,94	35,60		
gm. Radwanice	26,25	387,03	-	-	0,04	387,07	4,99	-	4,99	392,06	14,94		
Województwo Lubuskie	4,08	184,41	-	-	0,02	184,43	3,79	0,21	4,00	188,43	46,18		
powiat żagański	4,08	184,41	-	-	0,02	184,43	3,79	0,21	4,00	188,43	46,18		
gm. Szprotawa Obszar Wiejski	4,08	184,41	-	-	0,02	184,43	3,79	0,21	4,00	188,43	46,18		
Ogółem W tym lasy nadzorowane	239,08	14684,83			6,09	14690,92	254,96	18,47	273,43	14964,35	62,59		

* dane dotyczące powierzchni lasów poza urządzanym nadleśnictwem na podstawie zestawień z Banku Danych o Lasach 2023 r.

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.1.2. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Nadleśnictwo Przemków składa się z jednego obrębu leśnego w skład którego wchodzi 8 leśnictw: Wilkocin, Cegielnia, Szklarki, Piotrowice, Biernatów, Kozłów, Nowy Dwór, Przemków.

Rycina 3. Podział Nadleśnictwa Przemków na leśnictwa

Ogólna charakterystyka lasu

Podział Nadleśnictwa Przemków na leśnictwa przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Podział na leśnictwa

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Przemków						
1 Wilkocin	157, 167, 178-182, 193-196, 210-213, 230-236, 255-261, 271-276, 295-298, 331-333, 368	1941,15	38,54	1979,69	7,50	1987,19
2 Cegielnia	113-116, 124-127, 136-139, 145-148, 158-160, 168-170, 183-185, 197-199, 214-216, 237-239	1835,77	35,75	1871,52	3,43	1874,95
3 Szklarki	99, 104-107, 109- 110, 117-118, 128- 129, 140-141, 149- 151, 161-163, 171- 173, 186-188, 200- 202, 217-219, 240- 242	1697,68	39,08	1736,76	19,87	1756,63
4 Piotrowice	100-103, 108, 111- 112, 119-123, 130- 135, 142-144, 152- 156, 164-166, 174- 176, 189-191, 203- 205, 220-222, 243- 245	1905,01	40,50	1945,51	18,62	1964,13
5 Biernatów	177, 192, 206-209, 223-229, 246-251, 262-270, 277-285, 299-307, 318, 334- 341, 353-354, 369- 372	2553,00	57,48	2610,48	2,42	2612,90
6 Kozłów	252-254, 286-294, 308-317, 319-330, 342-352, 355-367, 373-399	1852,00	61,84	1913,84	6,54	1920,38
7 Nowy Dwór	1-16, 23-32, 40-49, 56-61, 74, 94-98	1225,91	29,89	1255,80	25,78	1281,58
8 Przemków	17-22, 33-39, 50-55, 62-73, 75-93	1337,30	33,93	1371,23	22,15	1393,38
Razem		14347,82	337,01	14684,83	106,31	14791,14
Ogółem nadleśnictwo		14347,82	337,01	14684,83	106,31	14791,14

* powierzchnia bez współwłasności

I.1.2. RYS HISTORYCZNY URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Przemków, jako jednostka administracyjna Lasów Państwowych funkcjonuje od 1 sierpnia 1993 roku na podstawie Zarządzenia Nr 64 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (MOŚZNiL) z 31 grudnia 1992 r. w sprawie utworzenia nowych oraz zmiany terytorialnego zasięgu niektórych istniejących nadleśnictw Lasów Państwowych. Nadleśnictwo składało się z dwóch obrębów leśnych: Przemków oraz Żuków. Obręb Przemków jako samodzielne Nadleśnictwo Przemkovo istniało od 1945 roku

Ogólna charakterystyka lasu

w oparciu o Dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 roku o *przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa* (Dz. U. 1944 r. nr 15 poz. 82) oraz Ustawę z dnia 18 listopada 1948 r. o *przejęciu na własność Państwa niektórych lasów i innych gruntów samorządowych* (Dz.U. 1948 nr 57 poz. 456) i zostało utworzone z byłych lasów państwowych, lasów większej własności i lasów komunalnych miasta Przemkowa. W latach 1984-1993 r. obręb Przemków stanowił część Nadleśnictwa Chocianów. Leśnictwa Nowy Dwór i Przemków, stanowiące od 1993 r. obręb leśny Żuków Nadleśnictwa Przemków, zostały do niego włączone z części obrębu Żuków Nadleśnictwa Głogów. Leśnictwa te należały do byłego Nadleśnictwa Białobrzezie utworzonego dekretem z 1944 roku, wydzielonego następnie jako Nadleśnictwo Żuków. W 1975 roku Nadleśnictwo Żuków jako obręb przeszło do Nadleśnictwa Głogówko, którego nazwa 01.08.1990 r. została zmieniona na Nadleśnictwo Głogów. Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie były następujące plany urzędzeniowe:

Dla obrębu Przemków:

- prowizoryczny plan urządzania lasu z 1952 roku (pow. 9 029 ha),
- definitywny plan urzędzenia lasu z 1958 roku (pow. 11 748 ha),
- I rewizja planu definitywnego urzędzenia lasu z 1970 roku (pow. 11 817 ha),
- II rewizja planu urzędzenia lasu z 1983 roku (pow. 12 020 ha),
- III rewizja planu urzędzenia lasu z 1995 roku (pow. 12 055 ha),
- IV rewizji planu urzędzenia lasu z 2004 roku (pow. 12 057 ha),
- V rewizji planu urzędzenia lasu z 2014 roku (pow. 12 091 ha).

Dla obrębu Żuków:

- prowizoryczny plan urządzania lasu z 1954 roku (pow. 7 021 ha),
- definitywny plan urzędzenia lasu z 1967 roku (pow. 7 908 ha),
- I rewizja planu definitywnego urzędzenia lasu z 1977 roku (pow. 4 069 ha),
- II rewizja planu urzędzenia lasu z 1987 roku (pow. 4 069 ha),
- III rewizja planu urzędzenia lasu z 1995 roku (pow. 3 216 ha),
- IV rewizji planu urzędzenia lasu z 2004 roku (pow. 2 664 ha),
- V rewizji planu urzędzenia lasu z 2014 roku (pow. 2 665 ha).

Decyzją nr 10/2022 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu z dnia 21.03.2022 roku łączy się z dniem 01.01.2024 roku obręby Przemków i Żuków w jeden obręb leśny nazywany od tej pory obrębem leśnym Przemków o powierzchni 14 791,14 ha. Obecna VI rewizja planu urzędzenia lasu obowiązująca od 01.01.2024 roku do 31.12.2033 roku stanowi treść niniejszego opracowania.

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.2.1. ZAGOSPODAROWANIE LASU W MINIONYM OKRESIE

Gospodarkę leśną na obszarze obecnego Nadleśnictwa Przemków prowadzono według ogólnych zasad obowiązujących w Lasach Państwowych. Dominującym sposobem użytkowania rębego w minionych okresach gospodarczych był sposób zrębowy. Jedynie sporadycznie w drzewostanach bukowych stosowano sposób zrębowo-przerębowy – obręb Przemków oddz. 15; 16; 26, obecnie są to drzewostany w rezerwacie „Buczyna Piotrowicka”.

Trzebieże wykonywane były w drzewostanach w minionych okresach gospodarczych w miarę możliwości wstępu do lasu (tereny poligonowe).

Odnowienia zrębów dokonywane były sadzeniem i siewem, wprowadzano głównie sosnę. Gatunki domieszkowe wprowadzane były w niewielkich ilościach.

I.1.2.2. OCHRONA LASU W MINIONYM OKRESIE

Stan sanitarny w ubiegłych okresach gospodarczych nie był zadowalający ze względu na charakter poligonowy obecnego obrębu Przemków. Głównymi przyczynami tego stanu był brak dostępności terenu, częste pożary lasu wywoływane obecnością wojsk oraz występowanie szkodników pierwotnych.

W 1962 roku. wystąpiła gradacja strzygoni na powierzchni około 500 ha, zastosowano zwalczanie przy użyciu samolotu. W latach 1994-2001 występowała barczatka sosnowka, brudnica mniszka i strzygonia choinówka na powierzchni od 450 ha do ponad 8000 ha w różnych latach.

Lasy obecnego Nadleśnictwa Przemków z uwagi na charakter siedlisk i pełnioną funkcję lasów poligonowych w minionych okresach, były szczególnie narażane na pożary.

Największe pożary miały miejsce:

- w 1959 roku zniszczyły 1140 ha lasu,
- w 1963 roku zniszczyły 950 ha lasu,
- w 1969 roku zniszczyły 1500 ha lasu,
- w 1976 roku zniszczyły 904 ha lasu,
- w 1982 roku zniszczyły 915 ha lasu,
- w 1993 roku zniszczyły 90 ha lasu.

Wiatrołomy występowały w niewielkich ilościach.

Celem wzmożenia naturalnej odporności środowiska leśnego wywieszane były skrzynki lęgowe dla ptaków, zabezpieczano poprzez gradzenie występujących mrowisk oraz stosowano metodę ogniskowo- kompleksową ochrony lasu.

W ostatnim dziesięcioleciu na terenie Nadleśnictwa Przemków występowały zjawiska o charakterze kłęskowym m.in. susza hydrologiczna w latach 2015-2019. W wyniku

Ogólna charakterystyka lasu

obniżenia się poziomu wód gruntowych uaktywniły się patogeny grzybowe powodujące choroby korzeni, a w efekcie osłabienie drzewostanów sosnowych nękanych przez jemiolę.

Poniżej w formie tabelarycznego zestawienia przedstawiono charakterystykę nadleśnictwa w kolejnych cyklach urzędzeniowych.

Tabela 4. Charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków

Wskaźnik	obręb Przemków						obręb Żuków					
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
I Stan posiadania												
Powierzchnia ogółem	11748,05	11816,87	12020,28	12054,62	12056,91	12091,12	14791,14	3216,03	2663,89	2665,07	-	
- grunty leśne	10651,45	8753	8031,78	9738,44	11151,41	11226,72	14347,82	2509,82	2532,01	2532,49	-	
- grunty zw. z gospodarką leśną				542,08	333,88	335,02	337,01	68,22	65,25	73,04	-	
- grunty nieleśne	1096,6	3063,87	3988,5	1774,1	571,62	529,38	106,31	637,99	66,63	59,54	-	
II Podział lasów na grupy												
Lasy ochronne	10651,45			1524,57	1272,08	1281,33	2500,87	157,99	130,91	144,43	-	
Rezerwy				-	311,49	300,38	435,60	128,58	129,16	129,69	-	
Parki krajobrazowe				-	10216,53	1000,52 ⁵	13707,83	-	2495,47	2443,95 ⁵	-	
otuliny parków krajobrazowych				-	1840,35	237,16 ⁵	410,79	-	159,42	157,94 ⁵	-	
- strefy zagrożeń przemysłowych				9738,44	11151,41	11226,72	14347,82	2509,82	2532,01	2532,49	-	
w tym: I strefa zagrożenia				9738,44	11151,41	11226,72	14347,82	2509,82	2532,01	2532,49	-	
III Wskaźnik stanu zasobów drzewnych												
Zapas na powierzchni leśnej	723461	775324	1011326	1374880	1591306	1837632	2742734	440782	525973	588082	-	
Średni zapas na 1 ha pow. leśnej	68	88	130	141	153	164	191	176	208	232	-	
Przeciętny wiek	37	31	45	41	43	49	52	46	49	53	-	

Ogólna charakterystyka lasu

Wskaźnik	obręb Przemków						obręb Żuków					
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
IV Przyjęte wieki rębności												
So	110	110	110	110	110	100	100	100	100	100	-	
Md	110	110	110	110	110	100	100	100	100	100	-	
Św	100	100	100	100	100	90	90	80	80	90	-	
Bk	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	-	
Dg	-	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	
Jw	-	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	
Dbc	-	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	
Soc	-	-	-	-	-	100	100	-	-	100	-	
Lp	120	100	80	80	80	100	80	80	80	100	-	
Db	140	140	140	140	140	130	130	140	140	130	-	
Js	140	140	140	140	140	120	100	140	140	120	-	
Gb	80	80	80	80	80	80	-	80	80	80	-	
Bfz	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	-	
OI	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	-	
Os	60	60	60	60	60	60	-	60	60	60	-	
Ak	-	-	-	-	-	60	60	-	-	60	-	
OI odr	-	-	-	-	-	60	60	-	-	60	-	

Ogólna charakterystyka lasu

Wskaźnik	obręb Przemków							obręb Żuków				
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
40	40	40	40	40	40	40	40	-	40	40	-	
V Etat użytków rębnych¹												
powierzchnia [ha]	plan	46,17	53,77	525,94	659,67	1150,66	1566,80	234,98	235,8	352,79	-	
	wykonanie	183,17	65,13	46,73	749,31	1147,20	-	256,90	258,39	366,65	-	
miałższość netto m ³	plan	6520	7987	6358	111889	202766	291654	41655	38623	61241	-	
	wykonanie	15764	10344	6233	91814	201269	-	41471	41768	60710	-	
VI Etat użytków przedrębnych¹												
powierzchnia [ha]	plan	365,67	381,64	528	8060,27	8605,77	8455,42	2051,14	2017,84	1640,02	-	
	wykonanie	193,42	258,55	368	9440,003	7783,26	6119	2549,003	1885,71	1408,34	-	
miałższość netto m ³	plan	3458	5417	8004	201578	232381	186940	61577	66592	58140	-	
	wykonanie	3802	3144	8333	183890	214712	184363	52215	72791	60670	-	
VIII Roczny plan odnowień i zalesień²												
plan	79,33	59,17	27,57	245,13 ³	95,15 [6,32] ⁴	103,23	145,29	29,92	33,77	28,71	-	
wykonanie	204,67	108,92	57,8	128,1	79,58	89,88	26,24	28,32	29,43	-	-	

¹ Miałższość grubizny wraz z użytkami przygodnymi.

² Powierzchnia z gruntami nieleśnymi do zalesienia, posadzeniami produkcyjnymi i dolesieniami luk.

³ Brak wykonania zalesień na byłym polu roboczym.

⁴ W nawiasie na powierzchni czasowo niedostępnej ze względu na zagrożenie niewybuchami

⁵ Powierzchnia w wydzieleniach literowanych

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.3. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania z podziałem na województwa i gminy przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej PUL

Tabela 5. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Przemków	Nadleśnictwo Przemków
	ha	
1. Lasy - razem	14684,7088	14684,7088
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	13139,9324	13139,9324
1) drzewostany	13139,9324	13139,9324
2) plantacje drzew – razem		
w tym:		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	1207,7671	1207,7671
1) w produkcji ubocznej – razem	31,2188	31,2188
w tym:		
- plantacje choinek i krzewów	7,5948	7,5948
- poletka łowieckie	23,6240	23,6240
2) do odnowienia – razem	267,5531	267,5531
w tym:		
- halizny		
- zręby	264,4751	264,4751
- płazowiny	3,0780	3,0780
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	908,9952	908,9952
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	123,3962	123,3962
- objęte szczególnymi formami ochrony	785,5990	785,5990
- przewidziane do retencji		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	337,0093	337,0093
w tym:		
- budynki i budowle	3,7666	3,7666
- urządzenia melioracji wodnych	9,0961	9,0961
- linie podziału przestrzennego lasu	86,7622	86,7622
- drogi leśne	227,0710	227,0710
- tereny pod liniami energetycznymi	9,5774	9,5774
- szkółki leśne		
- miejsce składowania drewna	0,3165	0,3165
- parkingi leśne		
- urządzenia turystyczne	0,4195	0,4195
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – razem		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	14684,7088	14684,7088
3. Użytki rolne – razem	97,3865	97,3865
3.1. Grunty orne – razem	52,6151	52,6151

Ogólna charakterystyka lasu

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkownika	Obręb Przemków	Nadleśnictwo Przemków
	ha	
w tym:		
- role	52,6151	52,6151
- plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych		
- ugory i odłogi		
- działki rodzinne na gruntach ornych		
- budowle wspomagające produkcję rolniczą		
3.2. Sady	0,8163	0,8163
3.3. Łąki trwałe	18,2201	18,2201
3.4. Pastwiska trwałe	11,0500	11,0500
3.5. Gruntu rolne zabudowane	0,6750	0,6750
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,0200	0,0200
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		
3.9. Nieużytki - razem	13,9900	13,9900
w tym:		
1) bagna	13,9900	13,9900
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej		
4. Grunty pod wodami – razem	7,5000	7,5000
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	7,5000	7,5000
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem		
6. Tereny różne - razem		
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrekultywowane		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		
4) różne inne		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1,4120	1,4120
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,0813	0,0813
7.2. Tereny przemysłowe		
7.3. Tereny zabudowane inne	1,0507	1,0507
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,2800	0,2800
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe	0,2800	0,2800
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej		
6) rodzinne ogrody działkowe		

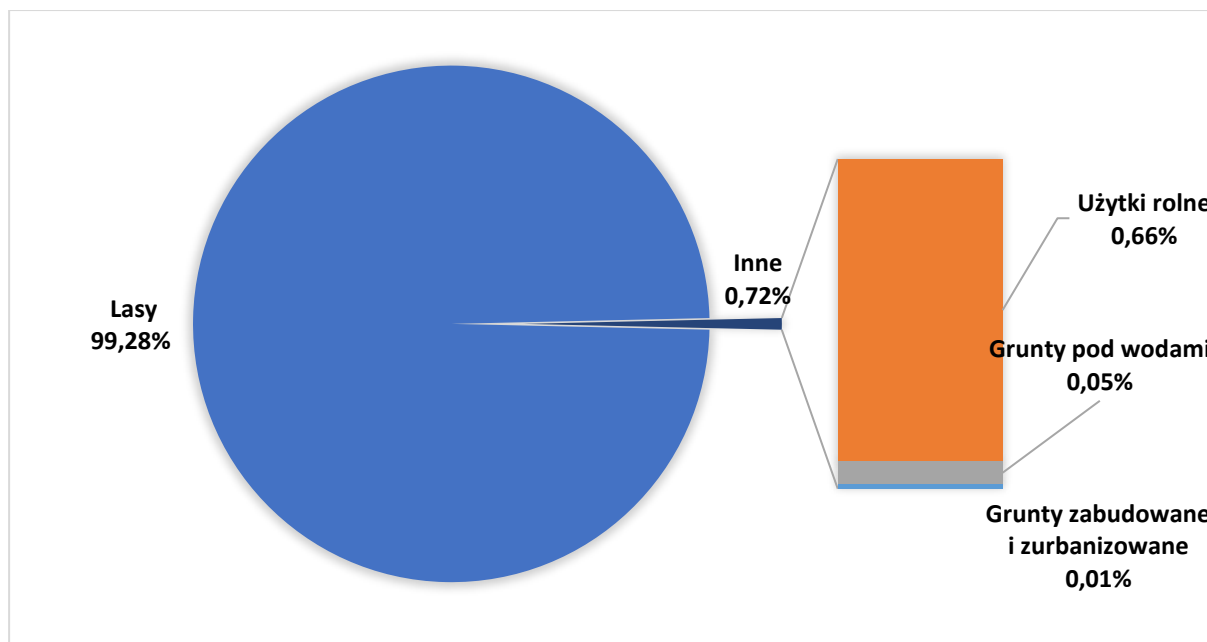
Ogólna charakterystyka lasu

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkownika	Obręb Przemków	Nadleśnictwo Przemków
	ha	
7.6. Użytki kopalne		
7.7. Tereny komunikacyjne – razem		
w tym:		
1) drogi		
2) tereny kolejowe		
3) grunty pod budowę dróg publicznych		
4) inne tereny komunikacyjne		
Grunty nie zaliczone do lasów	106,2985	106,2985
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		
Ogółem (bez gruntów stanowiących współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych)	14791,0073	14791,0073

* powierzchnia bez współwłasności

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w **Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków** (Dz.U. 2021 poz. 1390 z późn. zm.), oraz z Zarządzeniem nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie nowelizacji Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 Listopada 2014 roku w sprawie Instrukcji urządzania lasu.

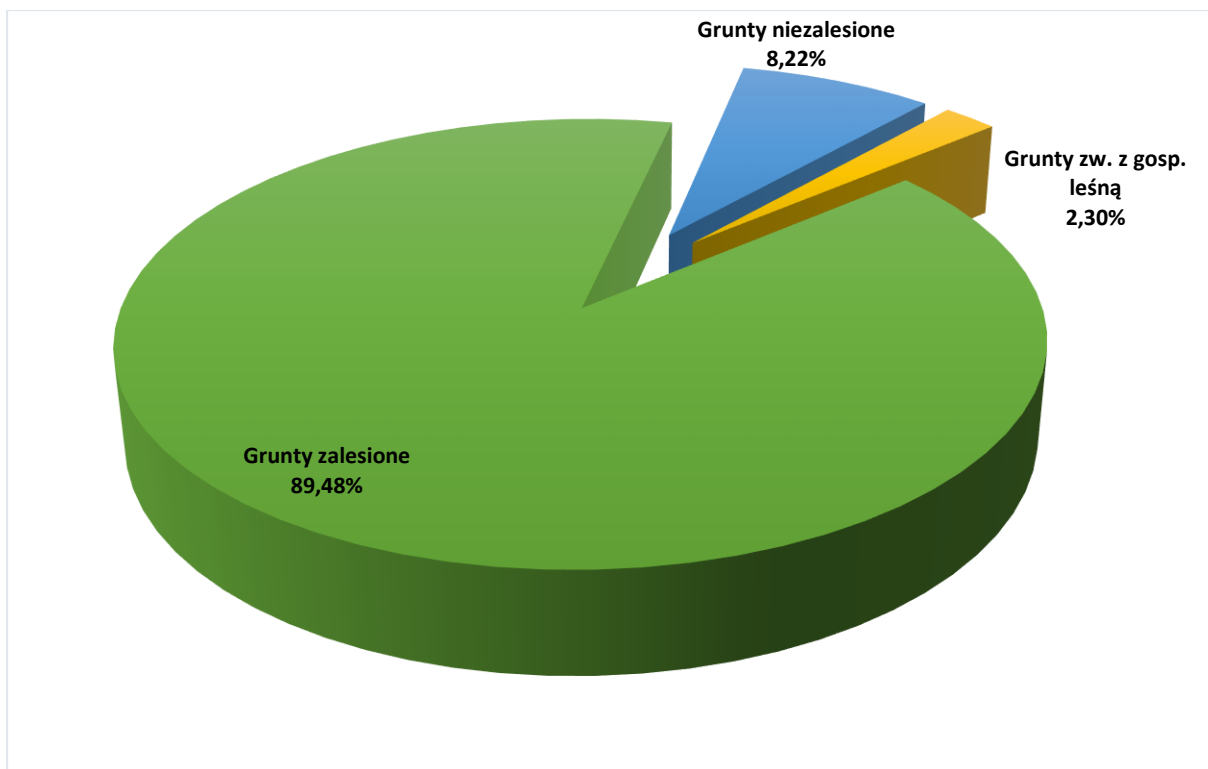
Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną a stanem na gruncie były zgłaszane nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie (wykaz rozbieżności).

Wykres 2. Struktura użytków w Nadleśnictwie Przemków

Ogólna charakterystyka lasu

WYKRES 3. STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Wykres 3. Struktura gruntów leśnych w Nadleśnictwie Przemków

Dane w planie urządzenia lasu na lata 2024-2033 zestawiono z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I (wg instrukcji u.l.), zestawionej dla obrębu i nadleśnictwa z dokładnością do 1m², nieznacznie się różnią z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

Dla celów porównawczych poniżej przedstawia się rozliczenie powierzchni ewidencyjnej i znajdującej się w planie urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Tabela 6. Powierzchnia gruntów, wg grup użytków – zestawienie porównawcze, wg danych z ewidencji gruntów i planu u.l., dla Nadleśnictwa Przemków

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Zw. z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	Przemków	13 139,9324	1 207,7671	337,0093	14 684,7088	106,2985	14 791,0073
		13 140,04	1 207,78	337,01	14 684,83	106,31	14 791,14
Razem nadleśnictwo		13 139,9324	1 207,7671	337,0093	14 684,7088	106,2985	14 791,0073
		13 140,04	1 207,78	337,01	14 684,83	106,31	14 791,14

* powierzchnia bez współwłasności

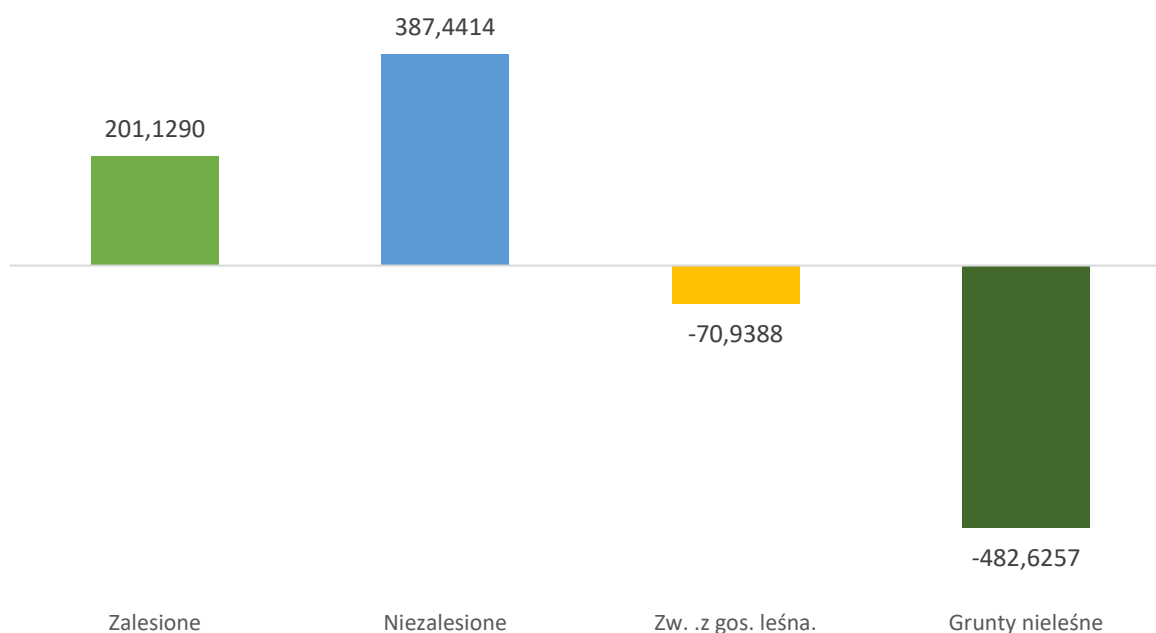
Ogólna różnica powierzchni nadleśnictwa pomiędzy ewidencją a planem u.l. wynosi 1327 m², co wynika z zaokrągleń powierzchni ewidencyjnej (o dokładności do 1 m²) do powierzchni wydzieleń (o dokładności do 1 ara).

W stanie posiadania nadleśnictwa nie występują współwłasności.

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.3.1. ANALIZA ZMIAN UDZIAŁU KATEGORII GRUNTÓW W POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Analizę zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni Nadleśnictwa Przemków przeprowadzono na podstawie danych zawartych w tabelach I dla danych z IV oraz V rewizji urzędzenia.

Wykres 4. Zestawienie porównawcze zmian powierzchni gruntów wg grup i rodzajów użytków ewidencyjnych pomiędzy ostatnimi rewizjami

Wzrost powierzchni leśnej i spadek powierzchni nieleśnej jest wynikiem zlikwidowania z rodzaj powierzchni ewidencyjnej kodów E-N oraz E-Ws zgodnie z **Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków** (Dz.U. 2021 poz. 1390 z późn. zm.). W wyniku czego wydzielenia opisane tymi rodzajami powierzchni zostały zinwentaryzowane jako: drzewostany, szczególna forma ochrony oraz sukcesja naturalna.

Tabela 7. Powierzchnia gruntów, wg grup i rodzajów użytków ewidencyjnych – zestawienie porównawcze z Tabelą nr I

1	Grunty leśne				Grunty zadrzewione				Grunty nieleśne							
	Zalesione	Niezalesione	Zw. z gosp. leśną.	Razem	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia w ha /%																
Nadleśnictwo Przemków																
Dane wg VI rewizji U.L.																
13139,9324	1207,7671	337,0093	14684,7088	-	-	97,3865	7,5000	1,4120	-	-	106,2985	14791,0073	-	-	-	100,00%
88,84%	8,17%	2,28%	99,28%	-	-	0,66%	0,05%	0,01%	-	-	0,72%	100,00%	-	-	-	
Dane wg V rewizji U.L.																
12938,8034	820,3257	407,9481	14167,0772	-	457,26	113,7264	7,78	10,1578	-	-	588,9242	14756,0014	-	-	-	100,00%
91,33%	5,79%	2,88%	100,00%	-	3,10%	0,77%	0,05%	0,07%	-	-	3,99%	100,00%	-	-	-	
Zmiany																
201,1290	387,4414	-70,9388	517,6316	-	457,26	6,9101	-0,2800	-8,7458	-	-	-482,6257	35,0059	-	-	-	0,24%
1,53%	32,08%	-21,05%	3,52%	-	-100%	7,10%	-3,73%	-619,39%	-	-	-454,03%	0,24%	-	-	-	

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.3.2. STAN GRANIC

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Przemków, obejmujących 562 działki w 11 obrębach ewidencyjnych na łącznej powierzchni **14 791,0073 ha** (pow. ewidencyjna z tab. I) według stanu na 01.01.2024 roku.

Pierworys mapy gospodarczej sporządzono w formie numerycznej aktualizując warstwy: graniczników, działek i użytków gruntowych.

Rejestr gruntów jest kompletny i prowadzony zgodnie z Zarządzeniem nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku oraz Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 roku o *ewidencji gruntów w Lasach Państwowych*.

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z ewidencji powszechnej i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów zawartych w SILP dokonano aktualizacji ewidencji gruntów o grunty przejęte lub sprzedane przez nadleśnictwo, zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych, zmiany wynikające z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych. W trakcie prac sporządzono wykaz rozbieżności, który został zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie zaakceptowanego wykazu rozbieżności do projektu planu urządzenia lasu wprowadzono stosowne zmiany w opisie taksacyjnym, opis ewidencyjny pozostawiając bez zmian.

W ramach prac urzędniowych wykonano podkład mapowy w postaci map gospodarczych w skali 1: 5 000, obejmujący łącznie 40 arkuszy.

Granica nadleśnictwa jest zastabilizowana w punktach załamania granitowymi słupkami ze znakiem podziemnym. Przebieg granic gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Przemków jest jednoznaczny.

Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymanie w aktualnym stanie dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów nadleśnictwa, ochrony znaków granicznych oraz znaków pomiarowych usytuowanych na terenie nadleśnictwa (podstawa prawna: Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* – tj. Dz.U. 2024 poz. 276 z późn. zm.).

Ogólna charakterystyka lasu

I.1.3.3. PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy.

Zgodnie z decyzją nr 10/2022 z dn. 21.03.2022 Dyrektora RDLP we Wrocławiu z dniem 1 stycznia 2024r. łączy się obręby leśne Przemków i Żuków w jeden obręb leśny pod nazwą obręb leśny Przemków. Podział na leśnictwa zostaje zmodyfikowany zgodnie z zapisami w referacie nadleśniczego na komisie założeń planu (tabela 15). Numeracja oddziałów w nadleśnictwie została zmieniona.

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa Przemków ma charakter podziału nizinnego. W Nadleśnictwie Przemków numeracja oddziałów została zmieniona i obecnie ma charakter ciągły, rozpoczyna się od oddz. 1 w leśnictwie Nowy Dwór do oddz. 399.w leśnictwie Kozłów Łączna ilość oddziałów w całym nadleśnictwie wynosi 399.

Sieć podziału powierzchniowego jest dostatecznie utrwalona w terenie granitowymi słupami oddziałowymi. Stabilizacja tego podziału w terenie wymaga nielicznego uzupełnienia, sam podział spełnia swoje zadania (orientacja, komunikacja i ochrona).

Linie podziału powierzchniowego nie wymagają poszerzenia, natomiast te z nich, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

Tabela 8. Charakterystyka podziału powierzchniowego lasu w Nadleśnictwie Przemków

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby	Nadleśnictwo
		Przemków	
1	2	3	4
Liczba oddziałów	szt.	399	399
Średnia powierzchnia oddziału	ha	37,07	37,07
Brakujące nr oddziałów	numer	-	
Oddziały z literą	numer		

Tabela 9. Charakterystyka wyłączeń taksacyjnych utworzonych w PUL dla Nadleśnictwa Przemków

Wskaźnik	Jednostka	Nadleśnictwo Przemków	
		Obręb Przemków	Nadleśnictwo
1	2	3	4
Liczba pododdziałów	szt.	3723	3723
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	3,89	3,89
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1921	1921
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	5644	5644
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,62	2,62

I.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

I.2.1. OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zadania gospodarki leśnej i ochrony przyrody przewidziane do realizacji w latach 2024-2033 przez Nadleśnictwo Przemków muszą być zgodne z podstawowymi założeniami polityki zagospodarowania przestrzennego regionu i uwzględniać regionalne strategie rozwoju i programy ochrony środowiska.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące akt prawa miejscowego, określają warunki, przeznaczenie zabudowy i zagospodarowania terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego, ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych. Nadrzędnym strategicznym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin jest dalsza poprawa ładu przestrzennego, warunków życia mieszkańców i gospodarowania przedsiębiorstw. Należy przy tym zachować zalety położenia, walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz wykorzystać dotychczasową różnorodność gospodarczą i kulturową. Gminy dążą do zrównoważonego i trwałego rozwoju funkcji rekreacyjnej, mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przy zachowaniu walorów przyrodniczo-kulturowych.

W związku z powyższym dokonano szczegółowej analizy dokumentów strategicznych w poniższym zakresie, z uwzględnieniem poszczególnych stopni podziału administracyjnego, mogących mieć wpływ na możliwość realizacji zadań przewidzianych w PUL dla Nadleśnictwa Przemków na lata 2024-2033. Dokonano analizy następujących dokumentów:

1. O zasięgu regionalnym:

- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* (Uchwała Nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.) określa cele polityki zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa:
 - a) zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy;
 - b) racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu;
 - c) zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka;

Ogólna charakterystyka lasu

Województwo Dolnośląskie - Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze

- d) dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej.
- *Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego 2030* (Uchwała Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.) określa cele strategiczne rozwoju regionu:
 - a) efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu;
 - b) poprawa jakości i dostępności usług publicznych;
 - c) wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego;
 - d) odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego;
 - e) wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.
- *Wojewódzki Program Ochrony Środowiska na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* (Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVII/939/22 z dnia 14 lipca 2022 r.) określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów:
 - a) poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
 - b) zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego;
 - c) utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym;
 - d) osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią;
 - e) prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
 - f) ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
 - g) gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa;
 - h) racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
 - i) zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu;
 - j) ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków;
 - k) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.

2. O zasięgu powiatowym:

Ogólna charakterystyka lasu

powiat bolesławiecki

- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020–2030, obejmująca swoim zasięgiem subregiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) –Strategia Rozwoju Sudety 2030 (Uchwała Nr V/39/2019 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 21 lutego 2019 r.) wyznacza cele strategiczne oraz cele operacyjne (priorytety), a w ich ramach przedsięwzięcia strategiczne:
 - a) ochrona i rewitalizacja walorów przyrodniczych poprzez: wsparcie działań ochronnych na obszarach chronionych (parki narodowe, krajobrazowe, obszary NATURA 2000, rezerваты przyrody) z uwzględnieniem ich udostępniania turystycznego, wyznaczenie obszarów szczególnie cennych przyrodniczo do objęcia planowaniem miejscowym (MPZP), wspieranie działań na rzecz prowadzenia racjonalnej gospodarki wodnej w zakresie retencji, ujęć, systemów dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków i ochrony przeciwpowodziowej.
- *Program ochrony środowiska dla powiatu bolesławieckiego na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024* (Uchwała Nr XXVIII/181/16 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 22 grudnia 2016 r.) stanowi podstawę planowania działań w zakresie ochrony środowiska w latach 2017-2024 na terenie powiatu, w tym m.in.:
 - a) wykorzystywanie funkcji regulacyjnych ekosystemów i zwiększanie ich odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe; prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych; regulacja przepływów wód i zwiększanie naturalnej retencji - ekosystemy podmokłe i związane z dolinami rzecznyymi; uwzględnianie w dokumentach planistycznych aspektu klimatycznego tak, aby projektowane w nich działania w pełni odpowiadały zagrożeniom oraz potrzebom ochrony gatunków i siedlisk,; podejmowanie działań służących dobrej kondycji lasów, tj. np. przebudowa drzewostanów i odpowiedni dobór gatunków;
 - b) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy, w tym pożarom lasów; minimalizacja ryzyka podtopień oraz wystąpienia powodzi poprzez zwiększanie retencji (glebowej, obiekty małej retencji na terenach leśnych);
 - c) prowadzenie szeroko pojętej edukacji oraz działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak i dorosłych w zakresie m. in.: roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, presji turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego; szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno- środowiskowych; turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej; dalszy rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej (ścieżki edukacyjne, szlaki, mała infrastruktura na terenach leśnych); rozwój badań oraz ośrodków edukacji ekologicznej i przyrodniczej.

Ogólna charakterystyka lasu

powiat polkowicki

- *Program Rozwoju Powiatu Polkowickiego na lata 2021-2025* (Uchwała Nr XIX/181/2020 Rady Powiatu Polkowickiego z dnia 15 grudnia 2020 r.) wyznacza strategiczne kierunki rozwoju powiatu polkowickiego na lata 2021-2025, w tym m.in.:
 - a) poprawa stanu środowiska i zasobów naturalnych powiatu polkowickiego, poprzez: modernizację powiatowych obiektów publicznych, działania zmierzające do zmniejszania presji na środowisko, wzmocnienie potencjału służb i inspekcji, promowanie wśród mieszkańców powiatu wysokiej kultury prośrodowiskowej.
- *Program ochrony środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 r.* (Uchwała Nr XI/112/2019 Rady Powiatu Polkowickiego z dnia 30 grudnia 2019 r.) określa cele i kierunki ochrony środowiska do 2022 roku i ich finansowanie, m.in.:
 - a) ochrona i wzmocnienie ochrony form ochrony przyrody poprzez podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa, udostępnianie lasów poprzez utrzymanie i rozwój posiadanej infrastruktury, rozszerzenie bazy do edukacji ekologicznej, partycypacji w inwestycjach wspólnych z samorządami w zakresie rozwoju turystyki na obszarach leśnych i przyleśnych;
 - b) poprawa zdrowotności i odporności drzewostanów poprzez zalesianie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych; monitorowanie oraz ograniczanie występowania szkodników owadzich w lasach; monitorowanie oraz ograniczanie zagrożenia pożarowego w lasach, w tym: modernizacja sprzętu przeciwpożarowego oraz systemu wczesnego wykrywania pożarów lasu, modernizacja systemu obserwacji lasu, zakup kamer TV umożliwiających monitoring lasów, zakup i wymiana sprzętu patrolowo-gaśniczego; budowa lub przebudowa dróg leśnych uznanych za drogi pożarowe.

3. O zasięgu gminnym:

gmina Bolesławiec

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec* (Uchwała Nr XVIII/218/20 Rady Gminy Bolesławiec z dnia 16 grudnia 2020 r.) określa kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym:
 - a) nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskiwaniem drewna. Ponadto zgodnie z tendencją zwiększania lesistości kraju wskazane byłoby przeznaczenie pod zalesienie nieużytkowanych gruntów rolnych i użytków zielonych V i VI klasy bonitacyjnej;
 - b) studium określa przeznaczenie dla terenów leśnych, a także planowane przeznaczenie i zagospodarowanie terenów dolesień oraz produkcji leśnej i gospodarstw leśnych. Określa dla nich przeznaczenie dominujące, uzupełniające i dopuszczalne zagospodarowanie,

Ogólna charakterystyka lasu

ograniczenia oraz kierunki zagospodarowania terenów, wskaźniki zagospodarowania i użytkowania, w tym kształtowanie nowych nasadzeń zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu, przebudowa drzewostanów zniekształconych, udostępnienie dla rekreacji i turystyki obszarów leśnych.

gmina Gromadka

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gromadka* (Uchwała Nr LIV/391/18 Rady Gminy Gromadka z dnia 24 września 2018 r.) określa politykę przestrzenną w odniesieniu do obszaru gminy i zawiera ustalenia, które muszą być uwzględnione przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, m.in.:
 - a) umożliwienia wielofunkcyjnego rozwoju z zachowaniem zasad ładu przestrzennego i zasady rozwoju zrównoważonego, ochrony gruntów leśnych, ochrony środowiska przyrodniczego: głównie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego wraz z jego otuliną;
 - b) zakłada się ochronę istniejących lasów. Gospodarka leśna prowadzona według planów urządzenia lasów zgodnie z zasadami proekologicznej gospodarki leśnej. Ustala się zasadę nie przeznaczania terenów istniejących lasów na cele nieleśne. Przewiduje się możliwość wprowadzenia zalesień i dolesień niewielkich terenów, na obszarach niezurbanizowanych, na gruntach niskich klas w sąsiedztwie istniejących lasów. Szczegółowe kierunki dolesień wskazano na rysunku zmiany studium w oparciu o opracowanie planu urządzeniowo-rolnego dla gminy Gromadka wraz z określeniem granicy rolno-leśnej;
 - c) studium uchwała ochronę zadrzewień alejowych wzdłuż dróg, zadrzewień śródpolnych oraz wzdłuż otwartych powierzchni wodnych i cieków. Zakłada się również zachowanie, ochronę i bieżącą konserwację istniejących parków, zieleńców i skwerów, a także wprowadzanie nowej zieleni izolacyjnej w obszarach istniejącej i planowanej zabudowy przemysłowo – składowej;
 - d) zakłada się poprawę jakości zasobów wód gruntowych i powierzchniowych w obszarze gminy poprzez ochronę istniejących terenów bagiennych i podmokłych położonych w sąsiedztwie cieków wodnych stanowiących naturalne pasy ochronne i oczyszczające wody powierzchniowe.

gmina Przemków

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Przemków* (Uchwała Nr XXIX/161/12 Rady Miejskiej w Przemkowie z dnia 30 listopada 2012 r.), którego celem jest określenie polityki przestrzennej umożliwiającej aktywizację społeczno-gospodarczą gminy w warunkach wysokich walorów przyrodniczych i związanych z nimi istniejących i planowanych rygorów ochronnych; wysokiego stopnia wrażliwości środowiska oraz niskich walorów przyrodniczo-produkcyjnych przestrzeni rolniczej poprzez m.in.:

Ogólna charakterystyka lasu

- a) racjonalne kształtowanie przestrzeni rolniczo-leśnej z uwzględnieniem trudnych uwarunkowań środowiska i wzmocnienie walorów przyrodniczo-krajobrazowych;
- b) wyznaczonym kierunkiem rozwoju jest znaczące zmniejszenie udziału gruntów użytkowanych rolniczo (głównie ornych) na rzecz wzrostu powierzchni zadrzewionych (docelowo do około 35%); sukcesywna przebudowa składu gatunkowego lasów poprzez wzbogacenie monokultur sosnowych w gatunki: modrzew europejski, dąb, buk, lipa i klon (uwzględniając lokalne warunki siedliskowe);
- c) zadania w obszarze 2.4. Proekologiczna gospodarska leśna obejmują: ukierunkowanie gospodarki leśnej na cele ochronne i rekreacyjne, podporządkowanie im celów produkcyjnych; zalesienie gruntów słabych, zdegradowanych oraz zagrożonych erozją; identyfikację i ochronę obszarów leśnych o unikalnych walorach przyrodniczych; przebudowę strukturalną kompleksów leśnych w kierunku podniesienia ich odporności na antropopresję; realizację wojewódzkiego programu zwiększenia lesistości i zadrzewień; ustalenie granic rolno-leśnych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

gmina Radwanice

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radwanice* (Uchwała Nr XXVII/187/21 Rady Gminy w Radwanicach z dnia 15 kwietnia 2021 r.)
 - a) jako kierunki rozwoju leśnictwa gminy przyjmuje się dążenie do zgodności składu gatunkowego z gospodarczym typem drzewostanu, a także utrzymanie i ochrona bioróżnorodności kompleksów leśnych i dopuszczenie lokalizowania wyłącznie zabudowy związanej z gospodarką leśną;
 - b) jako główne funkcje obszarów przeznaczonych do zalesień określono uzupełnianie luk w kompleksach leśnych, scalenie mniejszych skupisk oraz jako alternatywne zagospodarowanie gruntów rolnych o niższych klasach bonitacyjnych i nieużytków, a także jako kierunek rekultywacji terenów przemysłowych, przy czym konieczne jest dostosowanie nowych zalesień do występujących w otoczeniu kompleksów leśnych oraz innych uwarunkowań środowiskowych;
 - c) w obrębie terenów trwałych użytków zielonych, zadrzewień i zakrzewień stanowiących naturalne obszary ochronne dla cieków i zbiorników wodnych, rowów oraz dolin rzecznych wskazuje się na ograniczanie rozwoju terenów położonych wzdłuż rzek i innych cieków oraz podtrzymanie dotychczasowego kierunku zagospodarowania w celu zapewnienia dobrej jakości wód powierzchniowych i funkcji korytarzy ekologicznych maksymalnie zachowanie istniejącego drzewostanu, dopuszczenie wyposażenia w infrastrukturę służącą rekreacji (ścieżki piesze, rowerowe, plaże itp.).

I.2.2. OGÓLNE DANE O REGIONALNYCH: STRATEGIACH ROZWOJU, PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PROGRAMACH OPERACYJNYCH

Określony w **Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego** (2020) cel 2: racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu zawiera w sobie następujące elementy:

- skuteczne przeciwdziałanie skutkom degradacji krajobrazu, zasoby krajobrazowe są uwzględniane w zagospodarowaniu przestrzennym, a obszary wyróżniające się pod względem krajobrazu zachowują swoją wizualną odrębność;
- obszary cenne przyrodniczo stanowią system odporny na zagrożenia;
- najcenniejsze założenia przestrzenne o historycznym rodowodzie zachowały czytelny układ i stanowią istotne elementy krajobrazu kulturowego;
- cenne zespoły i obiekty zabytkowe znajdują się w dobrej kondycji, są udostępniane, a ich wartości podlegają trwałej ochronie;
- zasoby rolniczej przestrzeni produkcyjnej są wykorzystywane z uwzględnieniem naturalnych uwarunkowań;
- zasoby kopalin użytecznych są chronione i racjonalnie użytkowane;
- zintegrowany system magistralnych szlaków turystycznych wzmacnia gospodarczo udostępniane ośrodki i obszary.

Osiągnięcie ww. celów powinno odbywać się poprzez wzmacnianie roli korytarzy ekologicznych zarówno poprzez tworzenie nowych obszarów chronionych, jak również poprzez dolesianie i skuteczną ochronę przed zabudową uniemożliwiającą prawidłowe funkcjonowanie korytarzy. Konieczne są tutaj odpowiednie uregulowania prawne na poziomie krajowym – w zakresie zapewnienia prawnej ochrony korytarzy ekologicznych lub/i wzmocnienia rangi obszarów chronionego krajobrazu. Dodatkowym narzędziem mającym na celu skuteczną ochronę walorów krajobrazowo – kulturowych województwa będzie audyt krajobrazowy stanowiący podstawę do podejmowania działań w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego zarówno na poziomie wojewódzkim jak lokalnym. Dokument ten jest w trakcie opracowania i zostanie przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do dnia 31 grudnia 2024 r.¹

Obszar Nadleśnictwa Przemków położony jest w obrębie Obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Obejmuje on obiekty obecnie objęte ochroną ustawową, które chronią siedliska i gatunki, walory krajobrazowe, kulturowe i uzdrowiskowe oraz pozostałe elementy ważne dla funkcjonowania obszaru – nieobjęte dotychczas ochroną prawną, w tym:

¹ https://www.irt.wroc.pl/strona-458-audyt_krajobrazowy.html

Ogólna charakterystyka lasu

1. Obszary najwyższej ochrony – w tym obszary ochrony ścisłej (rezerваты przyrody);
2. Obszary wysokiej ochrony (parki krajobrazowe, obszary sieci NATURA 2000, użytki ekologiczne);
3. Obszary uzupełniające (obszary chronionego krajobrazu, otuliny obszarów chronionych i korytarze ekologiczne łączące obszary objęte ochroną prawną).

W ramach ochrony tych obszarów postulowana jest m.in. ochrona korytarzy ekologicznych przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planowanie zalesień i zadrzewień pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi, ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi, podejmowanie wspólnych działań w zakresie ochrony istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz kształtowania spójnego systemu powiązań przyrodniczych, zwiększanie lesistości lądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych.

Gmina Gromadka oraz Bolesławiec należą również do przygranicznego oraz sudeckiego obszaru funkcjonalnego, które są obszarami o znaczeniu ponadregionalnym i posiadają duży potencjał rozwojowy. Kierunki polityki kładą tu nacisk na wzmocnienie powiązań transportowych oraz zintegrowanie systemu szlaków turystycznych.

Spośród inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w granicach nadleśnictwa wyróżniono: Szprotawa - modernizacja koryta i wałów (gm. Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce), rekultywacja składowiska w Trzebieiniu oraz wykonanie zamknięcia obiektu zasobni wraz z systemem wentylacyjnym i systemem odpylającym w hali sortowniczej MBP, Trzebień. Postulowana jest również odbudowa i modernizacja nieczynnych linii kolejowych istotnych dla ruchu pasażerskiego w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym w relacji Przemków Odlewnia – Rokitki – Chocianów, a także rozbudowa DK12 odcinek Przemków – Radwanice oraz Radwanice – DK3.

Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego 2030 (2018) określa cele strategiczne rozwoju regionu, w tym odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochronę walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego poprzez:

- a) racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych;
- b) prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu;

Ogólna charakterystyka lasu

- c) wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego, w tym rozwój nowych gałęzi turystyki;
- d) wspieranie działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, w tym zapewnienia odpowiedniej jakości wód;
- e) prowadzenie działań na rzecz racjonalnego wykorzystania i ochrony złóż kopalin;
- f) wspieranie rozwoju systemu małej retencji wodnej w regionie (poprawa stanu technicznego i skuteczności zbiorników małej retencji);
- g) realizacja działań służących minimalizacji zagrożeń wynikających z ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i awarii przemysłowych;
- h) właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów zagrożonych zjawiskami przyrodniczymi, w tym powodziami i suszami oraz właściwe zarządzanie ryzykiem powodziowym;
- i) wsparcie zagospodarowywania i udostępnienia na cele turystyki lub kultury najważniejszych obiektów zabytkowych oraz miejsc historycznych o znaczeniu ponadregionalnym.

Obszar Nadleśnictwa Przemków położony jest w obrębie dwóch subregionów: legnicko-głogowskiego (gmina Przemków i Radwanice) oraz jeleniogórskiego (gmina Gromadka i Bolesławiec). Gminy te charakteryzują się lesistością wyższą niż przeciętna dla województwa (29,95%). Są to lasy o dominującej funkcji gospodarczej, a pozyskanie drewna jest większe niż średnia krajowa. Występują tu złoża kruszyw naturalnych, głównie czwartorzędowych piasków i żwirów w Przemkowie, Wilkocinie, Wysokiej, Buczynie i Ostaszowie. Ich rekultywacja przewiduje zagospodarowanie w kierunku leśnym. W gminie Radwanice występują złoża miedzi eksploatowane przez KGHM Polska Miedź S.A.. Obserwowane są presje urbanistyczne na tereny cenne przyrodniczo, tereny otwarte i łączące je korytarze ekologiczne, ukierunkowanie na pozyskiwanie nowych terenów pod lokalizację inwestycji mieszkaniowych, hotelowo-usługowych, rekreacyjno-sportowych i przemysłowych w bezpośrednim otoczeniu obszarów chronionych, w ich otulinach lub nawet w granicach samych obszarów objętych ochroną prawną. Zagrożeniem są również presje wynikające z rosnącego ruchu turystycznego, rozbudowy infrastruktury transportowej i energetycznej oraz pozyskiwania surowców naturalnych. Szczególnie wrażliwym na działalność człowieka, w tym na sposób zagospodarowania przestrzennego i gospodarczego elementem są zasoby wodne. Konieczne jest zdefiniowanie podejścia zintegrowanego, ukierunkowanego na zwiększanie możliwości retencyjnych, z naciskiem na retencję naturalną i krajobrazową.

Wojewódzki program ochrony środowiska (2022) wskazuje zadania służące realizacji celów strategicznych. PGL LP wskazywane jest jako podmiot odpowiedzialny za realizację następujących zadań w kilku obszarach:

Ogólna charakterystyka lasu

Gospodarowanie wodami: GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększanie retencji oraz ochronę zasobów wodnych: realizacja zadań wynikających z *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą); budowa i rozwój małej mikroretencji.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: GO.5. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami: identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

Zasoby przyrodnicze: ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów: ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych; monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków; wdrażanie działań mających na celu ochronę siedliskową; kształtowanie i utrzymanie sieci korytarzy ekologicznych; przyjęcie i realizacja zadań wynikających z Audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego; ZP.2. Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury: określenie pojemności turystycznej dla cennych obszarów przyrodniczych i krajobrazowych; zalesianie gruntów; ZP.3. Ochrona lasów: realizacja zadań wynikających z Planu urzędnictwa lasu; eliminacja gatunków inwazyjnych; rozwój systemów monitorowania zagrożeń (w tym pożarowego) oraz modernizacja infrastruktury przeciwpożarowej; rozbudowa i przebudowa drzewostanów.

Edukacja ekologiczna: E.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa: prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony lasów oraz żyjących w nich gatunkach roślin i zwierząt; budowa, utrzymanie i modernizacja ścieżek dydaktycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; prowadzenie działań i inicjatyw proekologicznych, w tym wyjazdy edukacyjne, edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w centrach i ośrodkach edukacji ekologicznej: prowadzenie zajęć terenowych i stacjonarnych.

I.2.3. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, uchwalanym przez radę miasta lub gminy. Określa przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu danej gminy. Zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy określa Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz.U. 2023 poz. 977 z późn. zm.). Aktualnie wszystkie gminy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa posiadają studium uwarunkowań

Ogólna charakterystyka lasu

i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które do 2026 roku zostaną zastąpione planem ogólnym. Analiza aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazuje na objęcie zapisami mpzp ponad 70% gruntów w zarządzie nadleśnictwa. Jedynie dwie gminy posiadają plany miejscowe obejmujące grunty w zarządzie Nadleśnictwa Przemków:

gmina Bolesławiec

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kozłów. Uchwała Nr XIV/96/04 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 3 marca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2004 r. nr 99 poz. 1769)

Dominują tu tereny lasów (RL), których zagospodarowanie i użytkowanie winno wynikać z planów urządzenia lasów oraz przebiegu granicy rolno-leśnej z wyłączeniem lasów wykorzystywanych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa Państwa. Niewielką powierzchnię zajmują tereny rolne wyłączone spod zabudowy (Rp), gdzie wyklucza się zabudowę, w tym zabudowę mieszkaniową i zagrodową oraz związaną z produkcją rolną i inną działalnością gospodarczą i ustala się ochronę istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz lokalizację sieci, nieuciążliwych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunalnej.

gmina Gromadka

- Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gromadka. Uchwała Nr XXVIII/190/05 Rady Gminy w Gromadce z dnia 31 marzec 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2005 r. nr 120 poz. 2497)

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania terenu są tutaj tereny lasów (ZL). Gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzenia lasów, dopuszcza się możliwość częściowego przeznaczenia kompleksów leśnych na cele rekreacyjno- wypoczynkowo-sportowe (ścieżki zdrowia, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe) pod warunkiem wcześniejszego uzgodnienia z zarządcą.

Ogólna charakterystyka lasu

I.2.4. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZONYCH Z PRODUKCJI

Nadleśnictwo Przemków nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji leśnej.

I.2.5. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA OBJĘTYCH SŁUŻEBNOŚCIĄ PRZESYŁU (LINIE ENERGETYCZNE)

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków znajdują się linie energetyczne. Nadleśnictwo posiada stosowne umowy z operatorami sieci Tauron w sprawie gruntów obciążonych służebnością przesyłu. Powierzchnia linii energetycznych objętych umowami służebności przesyłu na terenie Nadleśnictwa Przemków zgodnie z aktami notarialnymi wynosi 9,1537 ha natomiast pozostała powierzchnia 0,4237 ha nie jest objęta służebnością.

W planie urządzenia lasu przyjęto powierzchnie linii energetycznych na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo (posiadające akty notarialne). Pozostałe linie energetyczne nie objęte służebnością przesyłu zostały wkreślone zgodnie z ich przebiegiem na gruncie.

Tabela 10. Wykaz linii energetycznych w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Obręb Przemków - adres leśny	Pow. [ha]
1	13-32-1-07-6 -b -00	0,11
2	13-32-1-07-9 -d -00	0,69
3	13-32-1-07-9 -j -00	0,02
4	13-32-1-07-10 -f -00	0,15
5	13-32-1-07-10 -n -00	0,03
6	13-32-1-07-11 -j -00	0,01
7	13-32-1-08-22 -z -00	0,00
8	13-32-1-08-22 -ax -00	0,02
9	13-32-1-07-23 -r -00	0,09
10	13-32-1-07-40 -i -00	0,12
11	13-32-1-07-40 -l -00	0,14
12	13-32-1-07-40 -n -00	0,28
13	13-32-1-07-41 -c -00	0,25
14	13-32-1-07-56 -l -00	1,06
15	13-32-1-07-56 -t -00	0,01
16	13-32-1-07-56 -w -00	0,01
17	13-32-1-07-57 -c -00	0,59
18	13-32-1-07-57 -o -00	0,04
19	13-32-1-07-58 -c -00	0,28
20	13-32-1-07-58 -g -00	0,85
21	13-32-1-07-58 -j -00	0,34
22	13-32-1-07-59 -f -00	0,08
23	13-32-1-08-71 -o -00	0,17
24	13-32-1-08-71 -x -00	0,12

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Obręb Przemków - adres leśny	Pow. [ha]
25	13-32-1-08-71 -bx -00	0,02
26	13-32-1-08-72 -d -00	0,24
27	13-32-1-08-72 -n -00	0,83
28	13-32-1-08-83 -m -00	0,08
29	13-32-1-08-89 -g -00	0,17
30	13-32-1-08-90 -c -00	0,78
31	13-32-1-08-91 -h -00	0,17
32	13-32-1-08-91 -y -00	0,32
33	13-32-1-08-91 -bx -00	0,06
34	13-32-1-08-91 -dx -00	0,05
35	13-32-1-08-91 -fx -00	0,01
36	13-32-1-08-92 -b -00	0,34
37	13-32-1-07-94 -x -00	0,05
38	13-32-1-07-94 -ax -00	0,17
39	13-32-1-07-94 -cx -00	0,01
40	13-32-1-07-94 -dx -00	0,00
41	13-32-1-07-98 -l -00	0,18
42	13-32-1-02-113 -b -00	0,12
43	13-32-1-02-114 -k -00	0,01
44	13-32-1-02-114 -x -00	0,01
45	13-32-1-02-114 -ax -00	0,02
46	13-32-1-02-114 -ix -00	0,00
47	13-32-1-02-114 -kx -00	0,03
48	13-32-1-01-157 -kx -00	0,01
49	13-32-1-01-157 -lx -00	0,00
50	13-32-1-05-177 -gx -00	0,03
51	13-32-1-05-177 -hx -00	0,00
52	13-32-1-06-294 -bx -00	0,01
53	13-32-1-06-317 -l -00	0,21
54	13-32-1-06-317 -n -00	0,03
55	13-32-1-06-367 -n -00	0,16
Powierzchnia ogólna:		9,58

I.2.6. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków na lata 2024-2033 nie planuje się zalesienia gruntów nieleśnych.

Stwierdza się zgodność projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

Ogólna charakterystyka lasu

I.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO

I.3.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

I.3.1.1. POŁOŻENIE W PRZESTRZENI PRZYRODNICZO-LEŚNEJ KRAJU

Według aktualnej **regionalizacji fizycznogeograficznej Polski** (Richling i in. 2021) Nadleśnictwo Przemków położone jest w następujących jednostkach fizycznogeograficznych:

Obszar: Europa Zachodnia

Podobszar: Pozaalpejska Europa Środkowa (3)

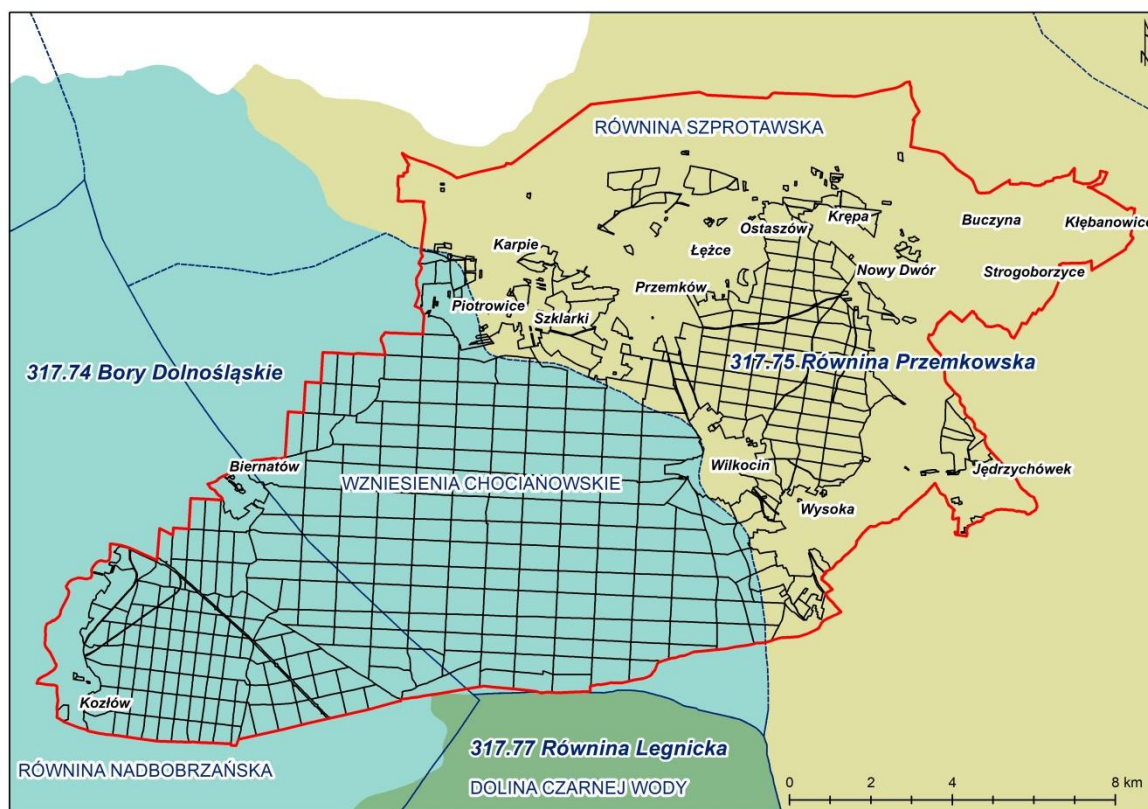
Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Niziny Środkowoniemieckie (317)

Makroregion: Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

Mezoregiony: Bory Dolnośląskie (317.74)

Równina Przemkowska (317.75)

Rycina 4. Nadleśnictwo Przemków na tle podziału fizycznogeograficznego Polski na mezoregiony (Richling i in. 2021)

Nizina Śląsko-Łużycka (317.7) stanowi najdalej na południowy wschód wysunięty fragment Nizin Sasko-Łużyckich (Środkowoniemieckich). Powierzchnia regionu została

Ogólna charakterystyka lasu

ukształtowana w plejstocenie, gdy szerokim obniżeniem pradolina wrocławsko-magdeburskiej na przedpolu lądolodu skandynawskiego odpływały wody pra-Odry. Obniżenie zostało zasypane osadami niesionymi przez sudeckie rzeki, które wytworzyły rozległe stożki napływowe. W efekcie powszechnego występowania piaszczystych osadów aluwialnych na powierzchni terenu i w wyniku działających tutaj procesów eolicznych wykształciły się zespoły wydm parabolicznych, m.in. wydma Pasternik lub wydmy przy wsi Wilkocin na zachód od Przemkowa. Z uwagi na słabą jakość gleb wytworzonych z piasków i żwirów (głównie gleb bielcowych i bielic) możliwe było zachowanie największego, zwartego kompleksu leśnego w Polsce. Funkcjonują tutaj poligony wojskowe, w tym założony w 1898 r. poligon w Świętoszowie (ok. 38 tys. ha), jeden z największych tego typu obiektów w Europie. Miejscowo prowadzi to do wylesienia i przewiewania piasku. Piaszczyste powierzchnie, nazywane potocznie pustyniami (np. Pustynia Kozłowska), są miejscem rozwoju roślin typowych dla tego typu siedlisk. W granicach Nadleśnictwa Przemków wyróżniono dwa mezoregiony: Borów Dolnośląskich oraz Równiny Przemkowskiej.

Rozległy obszar **Borów Dolnośląskich (317.74)** dzieli się na szereg mniejszych kompleksów leśnych, w tym Bory Szprotawskie, Puszcę Żagańską, Zgorzelecką, Wiechlicką, Osiecznicką, Kliczkowską, Bolesławiecką, Małomicką, Przemkowską, Las Chocianowski. Podziały te wynikają z historycznych stosunków własnościowych. Puszcza Przemkowska w latach 1853-1931 pozostawała w rękach książąt Schleswig-Holstein-Augustenburg, którzy zasłynęli osuszeniem Bagien Przemkowskich i stworzeniem kompleksu stawów rybnych w dolinie Szprotawy (Stawy Przemkowskie)². To na terenie Puszczy Przemkowskiej 15 sierpnia 1904 r. wybuchł największy w historii pożar w Borach Dolnośląskich, w którym spłonęło 4560 ha lasu³. W granicach mezoregionu Walczak (1970) wyróżnił mikroregion Wzniesień Chocianowskich oraz Równiny Nadbobrzańskie. **Wzniesienia Chocianowskie**, zwane Piaszczystymi Górami, stanowią podłużny płaski garb moreny ablacyjnej, o wysokościach względnych 50-100 m, przedzielony poprzecznym obniżeniem w okolicy Chocianowa. Najwyższe wzniesienia to Pasternik (187,4 m n.p.m.), Diablik (177,6 m n.p.m.) i Bucznik (173 m n.p.m.). **Równina Nadbobrzańska** obejmuje tereny pomiędzy dolinami Kwisy oraz Bobru. Zbudowana jest z płaskich, połączonych ze sobą piaszczystych stożków tych rzek, z polami wydmowymi na powierzchni. Wzniesienia osiągają wysokości względne 50-100 m. Mikroregion pokryty głównie lasami, w dolinach rzecznych występują łąki i pastwiska.

² <http://borydolnoslaskie.com/o-borach/z-dziejow-gospodarki-lesnej/>

³ https://polska-org.pl/9623231,Katastrofalny_pozar_przemkowskiego_lasu_15_sierpnia_1904_roku.html

Ogólna charakterystyka lasu

Równina Przemkowska (317.75) obejmuje szerokie i płaskie obniżenie doliny Szprotawy. Holocenijskie sedymenty Szprotawy w rejonie Stawów Przemkowskich skrywają piaski i mułki jeziorne wykształcone w czasie zlodowacenia północnopolskiego. Głębiej, przedzielone piaskami i żwirami wodnolodowcowymi oraz glinami zwałowymi, zalegają osady zastoiskowe z okresów interglacjalnych. Całą dolinę można podzielić na trzy odcinki otoczone rozległymi obniżeniami, z których każdy stanowi węzeł hydrograficzny dla licznych, drobnych cieków i gęstej sieci rowów melioracyjnych. Zlokalizowane w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Stawy Przemkowskie oraz Przemkowskie Bagno tworzą rozległy obszar wodno-błotny w jego północnej części. Historia powstania Stawów Przemkowskich sięga czasów panowania księcia Christiana Augusta von Schleswig-Holstein i 1860 roku. W latach 70 XX w. zostały rozbudowane i obecnie są drugim co do wielkości kompleksem stawów rybnych na Dolnym Śląsku (po Stawach Milickich). Łącznie kompleks 30 stawów obejmuje obecnie 950 ha, zaś obszar Bagien Przemkowsko-Przeclawskich to około 3100 ha (Brandyk i in. 2006).

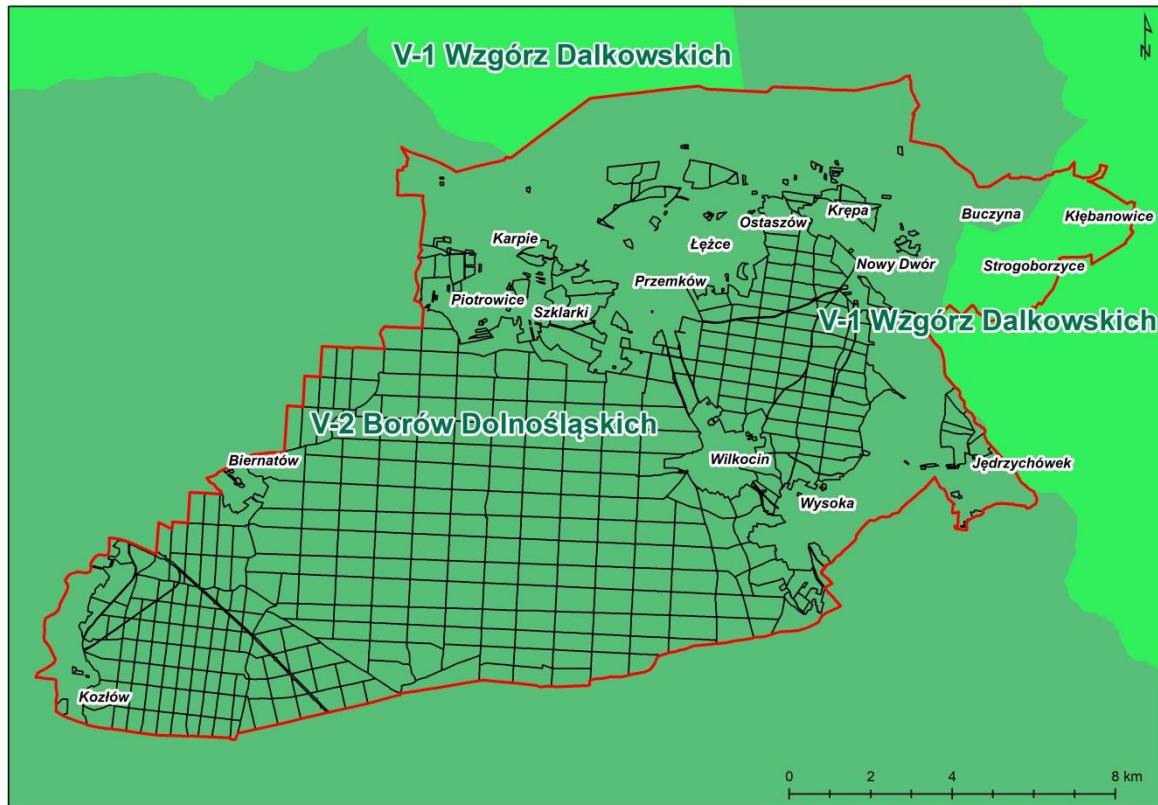
Zgodnie z **regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski 2010** (Zielony i Kliczkowska 2012) Nadleśnictwo Przemków znajduje się w zasięgu następujących mezoregionów:

Kraina Śląska (V)

Mezoregion: Wzgórz Dalkowskich (V-1)

Borów Dolnośląskich (V-2)

Ogólna charakterystyka lasu

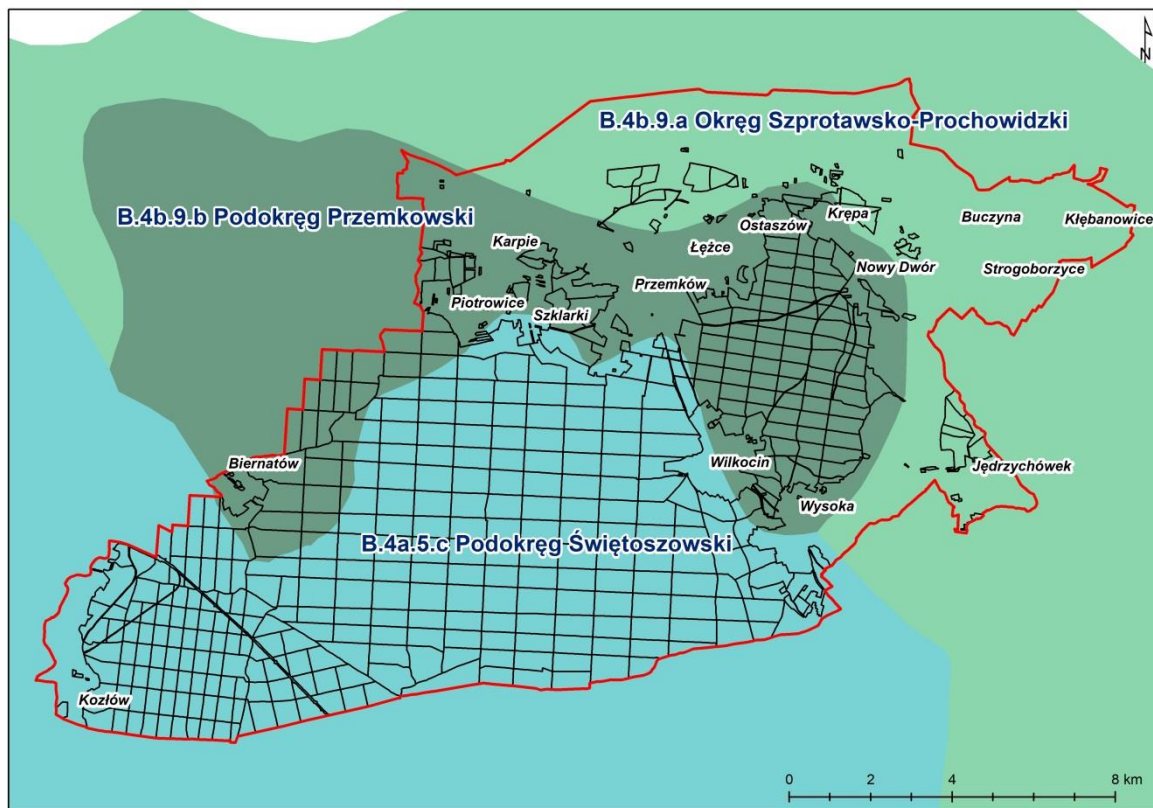

Rycina 5. Nadleśnictwo Przemków na tle podziału przyrodniczo-leśnego Polski na mezoregiony (Zielony i Kliczkowska 2012)

Kolejnym podziałem, opartym na zróżnicowaniu przestrzennym typów roślinności, jest **podział geobotaniczny** (Matuszkiewicz 2008). Według niego obszar Nadleśnictwa Przemków położony jest w granicach następujących jednostek geobotanicznych:

- Prowincja Środkowoeuropejska
- Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa
- Dział Brandenbursko-Wielkopolski (B)
 - Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka (B.4)
 - Podkraina Łużycka (B.4a)
 - Okręg Borów Dolnośląskich (B.4a.5)
 - Podokręg Świętoszowski (B.4a.5.c)
 - Podkraina Południowowielkopolska (B.4b)
 - Okręg Szprotawsko-Prochowidzki (B.4b.9)
 - Podokręg Szprotawsko-Chocianowski (B.4b.9.a)
 - Podokręg Przemkowski (B.4b.9.b)

Ogólna charakterystyka lasu

Rycina 6. Położenie Nadleśnictwa Przemków na tle podziału geobotanicznego Polski na podokręgi (Matuszkiewicz 2008)

I.3.2. WARUNKI KLIMATYCZNE, WODNE I GLEBOWE

I.3.2.1. KLIMAT

Obszar Dolnego Śląska jak i cały obszar kraju zaliczany jest do klimatu umiarkowanego o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym. Dodatkowy, choć sporadycznie notowany, jest napływ mas powietrza arktycznego i zwrotnikowego. Wszystkie te cechy warunkują znaczną zmienność typów pogody w ciągu roku. Warunki pogodowe Dolnego Śląska zalicza się do pięciu głównych typów pogody, wyróżnionych dla tego regionu:

- typ pogody cyklonalnej pochodzenia północnoatlantyckiego (najczęstszy), związanej z napływem wilgotnych mas powietrza polarno-morskiego znad Atlantyku,
- typ pogody antycyklonalnej ciepłej (letniej), związanej z wpływem wyżu azorskiego,
- typ pogody cyklonalnej ciepłej i wilgotnej pochodzenia śródziemnomorskiego, powodujący obfite i intensywne opady powodziowe w Sudetach,
- typ pogody antycyklonalnej zimnej, związany z napływem mas powietrza polarno-kontynentalnego,
- typ pogody wiosennej (kwietniowej), zmiennej, związany z napływem mas powietrza arktycznego.

Istotny wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych na Dolnym Śląsku ma ukształtowanie i urozmaicona rzeźba terenu. Wpływają one na zmiany poszczególnych elementów meteorologicznych i występowanie lokalnych warunków pogodowych i klimatycznych (źródło: *Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, 2005 r.*). Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski wg A. Wosia (1993) teren nadleśnictwa należy do regionu dolnośląskiego zachodniego (XXIII). Wyróżnia się on największą liczbą dnia z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem ogólnym nieba. Szczególnie często notowane są dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem, bez opadu. Region wyróżnia ponadto względnie rzadsze występowanie dni z pogodą umiarkowanie mroźną.

W 2022 r. średnia roczna temperatura w kraju wyniosła 9,5°C. Zachodnia część pasa Nizin, gdzie położone są lasy nadleśnictwa, była w 2022 r. najcieplejszym regionem Polski – średnia 10,5°C i 1,1 stopnia powyżej normy 1991-2020. W ostatnim dziesięcioleciu mieliśmy przewagę lat ciepłych (2016), bardzo ciepłych (2014, 2015, 2022), anomalnie ciepłych (2018) i ekstremalnie ciepłych (2019, 2020), na tym tle rok 2013 został sklasyfikowany jako lekko chłodny, zaś rok 2021 jako normalny, a 2017 jako lekko ciepły. Obszarowo uśredniona suma opadu atmosferycznego w 2022 roku wyniosła w Polsce 534,4 mm, co stanowiło zaledwie 87% normy określonej na podstawie pomiarów w latach 1991-2020. W regionie Dolnego

Ogólna charakterystyka lasu

Śląska odnotowano zbliżoną do średniej sumę opadów, przy czym były one wyższe o 10% w stosunku do normy z lat 1991-2020. W ostatnim dziesięcioleciu następowały okresy suche (2019) i bardzo suche (2015, 2018) naprzemiennie z okresami normalnymi (2014, 2017, 2021, 2022), wilgotnymi (2013, 2016) i bardzo wilgotnymi (2020). Przeważały w tym czasie wiatry z kierunku zachodniego (źródło: *Biuletyn Monitoringu Klimatu Polski rok 2022*. IMGW).

Obserwowane zmiany temperatury z wielolecia na obszarze kraju wykazują wyraźny wzrost. Od 1951 r. temperatura powietrza na terenie kraju wzrosła o nieco więcej niż 2,0°C. Średnie roczne temperatury były w tym czasie o 0,3-1,5°C wyższe od średniej z wielolecia 1991-2020 i o 0,2-1,9°C wyższe od średniej z wielolecia 1981-2010. Ogólnie wzrost średniej temperatury powietrza w skali roku w okresie 1951-2020 wyniósł 0,29°C/10 lat dla kraju. W samym Wrocławiu temperatura w okresie 1951-2021 wzrosła o 0,38°C/10 lat, a w okresie 1981-2021 nawet 0,59°C/10 lat. W 2022 roku największą przewagą parowania z powierzchni gruntu nad opadami zanotowano w 2022 roku w południowozachodniej części kraju, w tym w dorzeczu górnej i środkowej Odry oraz w dorzeczu środkowego biegu Wisły. Utrata wilgoci na wspomnianym obszarze dochodziła do 300 mm, tj. ok 1/2 opadów w cieplej porze roku. Od szeregu lat obserwowany jest także wzrost zagrożenia związany z oddziaływaniem silnego wiatru. To zagrożenie jest szczególnie częste w okresie od października do marca. W przypadku wiatrów o prędkościach przekraczających 15 ms⁻¹ obserwujemy wzrost częstości występowania takich wiatrów o 6% w październiku, ponad 5% w grudniu, 10% w styczniu i 7,8% w lutym. Usłonecznienie względne, czyli wielkość będąca stosunkiem rzeczywistego czasu świecenia Słońca do czasu możliwego świecenia Słońca, określonego przez długość dnia (tj. od wschodu Słońca do zachodu), zawierała się w 2022 roku między 38% a 51%, zaś roczna suma usłonecznienia w rejonie Borów Dolnośląskich wyniosła między 2000 a 2100 h (źródło: *Klimat Polski 2022*. IMGW).

W ostatnich dekadach coraz wyraźniej widoczne jest zjawisko kompleksowego oddziaływania zespołu szkodotwórczych czynników abiotycznych i biotycznych. Obserwowane globalne zmiany klimatyczne, a w szczególności związane z nimi anomalie pogodowe, predysponują do dalszego pogłębiania się procesów rozpadu drzewostanów, szczególnie sosnowych i świerkowych. Punktem krytycznym, w tym kontekście, jest rok 2015 i lata 2016-2019, w których nasiliły się szkody w wyniku oddziaływania zespołu czynników abiotycznych (susza, wysokie temperatury powietrza, silne wiatry) związanych z anomaliami pogodowymi i biotycznych (choroby infekcyjne, szkodniki owadzie i inne organizmy) będących pokłosiem tych pierwszych. Według wielu badaczy istnieje bardzo silny związek pomiędzy tego typu zdarzeniami i zmianami zachodzącymi w środowisku, w tym zwłaszcza ze zmianami klimatycznymi. Wieloczynnikowe zamieranie lasów spowodowane zmianami klimatu, oprócz sosny i świerka, dotyczy również pozostałych gatunków lasotwórczych. Na

Ogólna charakterystyka lasu

szczególną uwagę zasługują przede wszystkim cenne przyrodniczo i gospodarczo gatunki szczególnie wrażliwe na zaburzenia związane z dostępnością wody, m.in. jesion.

Z warunkami klimatycznymi wiąże się optimum ekologiczne występujących gatunków drzew. W horyzoncie czasowym istotnym zmianom ulegną składy gatunkowe i typy lasu, na skutek przesunięcia optimów ekologicznych gatunków drzewiastych na północny-wschód oraz podniesienia granicy lasu w górach. Jednak wymagania glebowe drzew mogą stanowić na nowych obszarach barierę w dopasowywaniu składów gatunkowych do zmian średniej temperatury i opadów (za: *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska 2013*). Wraz ze wzrostem temperatury wzrasta ewaporacja oraz zmniejsza się grubość i czas zalegania pokrywy śnieżnej. Taka sytuacja wpływa na spadek wilgotności w lasach przez co zwiększa się ryzyko pożarów i przyspiesza się proces mineralizacji gleb. Proces ocieplania i zwiększanie ryzyka suszy sprzyja rozwojowi chorób i szkodników, w tym także gatunków inwazyjnych. Taka tendencja będzie się nadal utrzymywać. Dlatego należy się liczyć z dużymi szkodami, gdyż gatunki rodzime nie są odporne na nowe zagrożenia. Ciepłe zimy będą wpływać korzystnie na zimowanie szkodników, a zmniejszona pokrywa śnieżna będzie ułatwiać zimowanie zwierząt roślinożernych. Obok zmniejszenia stabilności lasów (większej podatności na szkody od czynników biotycznych i abiotycznych), ograniczenia dostępności zasobów środowiska (w tym drewna) oraz usług ekosystemowych (turystyka, łagodzenie zmian klimatu przez lasy, sekwestracja dwutlenku węgla, ograniczenie naturalnej retencji wodnej lasów), zostaną ograniczone również funkcje produkcyjne i ochronne lasów. Wydłużony okres z dodatnimi temperaturami na jesieni z intensywnymi opadami rozmiękczającymi glebę w połączeniu z osłabieniem drzew przez choroby i szkodniki może dodatkowo zwiększać wrażliwość lasów na wiatry i sprzyjać zwiększaniu wiatrołomów. Pozytywnym aspektem wydłużonego okresu suszy jest zmniejszenie się częstotliwości występowania chorób grzybowych.

Obszary leśne stanowią istotny element przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych. Tereny zalesione muszą ulec poprawie, zarówno pod względem jakości, jak i ilości. Zrównoważone odnawianie lasów oraz zalesianie, a także przywracanie potencjału produkcyjnego w lasach zdegradowanych może zwiększyć odporności lasów na szkodliwe czynniki. Wysiłki podejmowane na rzecz ochrony lasów powinny dotyczyć utrzymania, poprawy i przywracania odporności oraz wielofunkcyjności ekosystemów leśnych jako zasadniczych elementów w zakresie ochrony środowiska oraz dostarczające różnorodne produkty na potrzeby gospodarki. Kluczowym narzędziem służącym realizacji tych założeń, są plany urządzenia lasu, opierające się na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej.

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.2.2. HYDROLOGIA

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski (2007) teren nadleśnictwa położony jest w zlewni Bałtyku w dorzeczu Odry:

I Odra

II Odra od Nysy Kłodzkiej do Baryczy (p)

III Kaczawa

IV Czarna Woda

V Czarna Woda od Siekiernej do Brennej (p)

VI Dębia (Przerwica), Nidzica do Dębiej (I)

II Bóbr

III Bóbr od Kamiennej do Szprotawy (p)

IV Bóbr od Bobrzycy do Szprotawy (p)

V Bóbr od dopł. spod Parkoszowa do Szprotawy (p)

III Szprotawa

IV Chocianowska Woda

V Chocianowska Woda do Równika (I), Chocianowska Woda od

Równika do ujścia

IV Szprotawa od Chocianowskiej Wody do Szprotawicy (p)

V Szprotawa od Chocianowskiej Wody do Leszczyнки (I),

Leszczyńka, Szprotawa od Leszczyнки do Błotnej (p), Błotna, Szprotawa od Błotnej do Kłębanówki (p), Kłębanówka, Szprotawa od Kłębanówki do Kan. Północnego (p), Kanał Północny, Szprotawa od Kan. Północnego do Szprotawicy (p)

IV Szprotawica

V Szprotawica do Młynówki (p)

IV Szprotawa od Szprotawicy do Suchej (p)

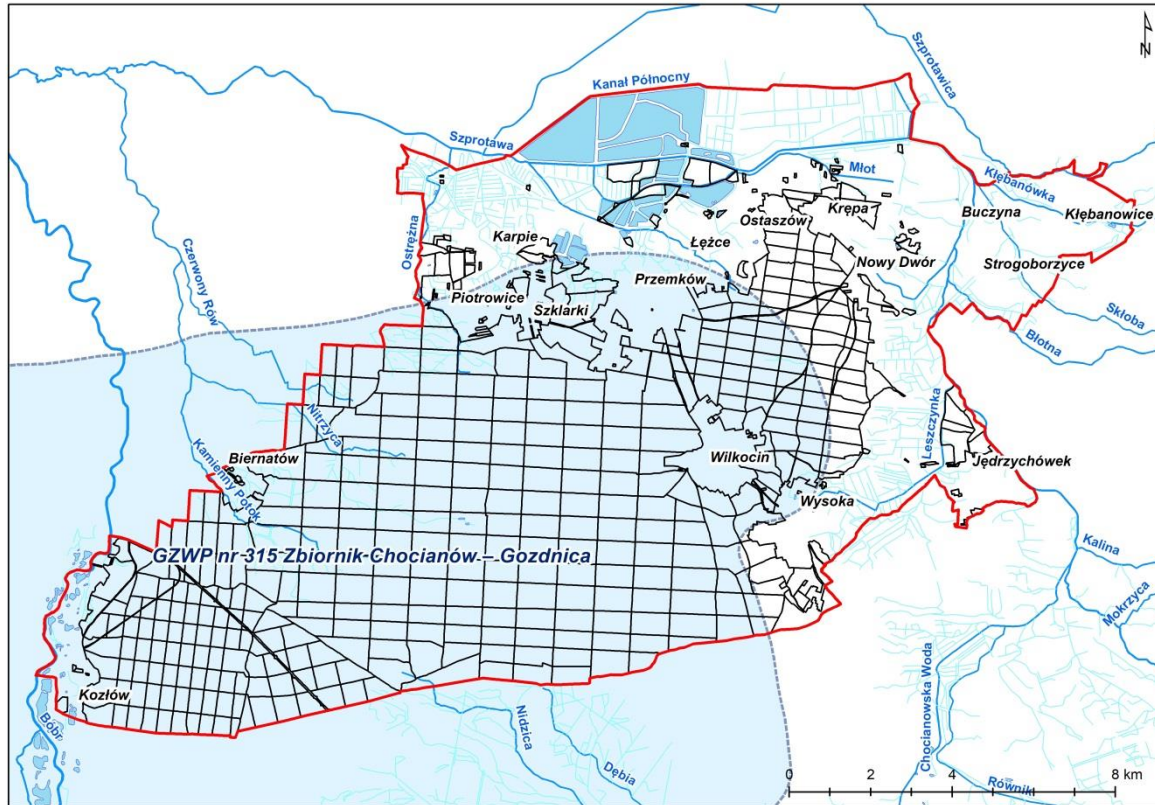
V Szprotawa od Szprotawicy do Ostrężnej (I), Ostrężna,

Szprotawa od Ostrężnej do Suchej (p)

IV Kamienny Potok

V Kamienny Rów do Nitrzycy (p), Nitrzyca, Czerwony Rów

Ogólna charakterystyka lasu

Rycina 7. Sieć hydrograficzna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przemków oraz lokalizacja głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)

Sieć hydrograficzna obszaru Nadleśnictwa Przemków nie jest zbytnio rozbudowana. Głównymi ciekami tego obszaru są w części zachodniej Bóbr oraz w Szprotawa w części północnej, zaś w części południowej Nidzica. W części centralnej występują rozległe obszary bezodpływowe, mające charakter zarówno chłonny, jak i ewapotranspiracyjny. Brak stałych cieków na tym terenie warunkowany jest przepuszczalnością osadów podłoża i szybkim osłabianiem, czy wręcz tłumieniem odpływu powierzchniowego przez infiltrację. Cieki mają charakter typowych rzek nizinnych, przy czym ich pierwotny reżim odpływu został przekształcony wskutek zmian użytkowania terenu i prac odwadniających (za: *Operat ochrony przyrody nieożywionej Przemkowskiego Parku Krajobrazowego*, Kasprzak 2015).

Bóbr stanowi największy lewobrzeżny dopływ Odry. Przepływa przy zachodniej granicy nadleśnictwa i nie posiada w tym rejonie stałych dopływów. Dolina Bobru ma na tym odcinku charakter płaskodenny z rozbudowanym systemem teras. Cechuje się spokojnym nurtem i znacznymi wartościami przepływu. Rzeka częściowo zachowała naturalny, meandrujący charakter, jednak w rejonie Starej Olesznej jest silnie przekształcona przez działalność człowieka związaną głównie z eksploatacją żwirów i regulacją rzeki. Wyrobiska po zakończeniu wydobywania są zalewane i tworzą zbiorniki wody stojącej o antropogenicznej genezie.

Ogólna charakterystyka lasu

Szprotawa stanowi prawostronny dopływ Bobru odwadniający płaskodenne, kotlinowate obniżenie w północnej części nadleśnictwa. Koryto Szprotawy, o szerokości do 10 m, w stanie naturalnym miało tendencję do meandrowania i zmian swojego przebiegu. Po przeprowadzonych regulacjach przyjmuje dopływy boczne głównie w postaci rowów melioracyjnych i płynie łagodnymi zakolami. Sztucznie uformowane zagłębienia Stawów Przemkowskich i innych mniejszych zbiorników wykorzystują po części istniejące wcześniej misy jeziorne lub zagłębienia bezodpływowe.

W zasięgu nadleśnictwa występują zarówno naturalne, jak i sztuczne zbiorniki wodne. Na obszarach leśnych zlokalizowane są naturalne, niewielkie i płytkie oczka wodne zajmujące obniżenia bezodpływowe, czasem przekształcone antropogenicznie. W zagłębieniach wyrobisk kopalnianych w okolicach Przemkowa i Ostaszowa występują większe stawy, zaś w części północnej dominują kompleksy stawów hodowlanych.

Obszary leśne nadleśnictwa pokrywają się z zachodnim fragmentem obszaru zidentyfikowanego, jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 315 Chocianów–Gozdnicza. Jest to zbiornik o charakterze porowym jest związany z osadami piaszczysto-żwirowymi czwartorzędowych dolin kopalnych, struktur erozyjnych i stożków sandrowych tworzących jeden poziom wodonośny. Zbiornik o powierzchni 1170,36 km² rozciąga się na granicy województwa dolnośląskiego i lubuskiego. Piętro wodonośne w dolinach rzecznych występuje najczęściej na głębokościach od około metra lub kilku metrów, na wysoczyźnie – do 20 m. Współczynnik filtracji waha się w szerokim zakresie od kilku do 180 m/d, wodoprzewodność wynosi od poniżej 100 do ponad 4000 m²/d. Poziom wodonośny charakteryzuje się zwierciadłem swobodnym i lokalnie swobodno-napiętym. Zasilanie następuje głównie przez bezpośrednią infiltrację opadów w osady przepuszczalne, częściowo również przez dopływ lateralny spoza obszaru zbiornika, a lokalnie przez infiltrację wód powierzchniowych w aluwia rzeczne. Szacowana wielkość zasobów dyspozycyjnych wynosi 109 270 m³/d przy module 93,36 m³/d × km³. Eksploatacja stanowi zaledwie 5,5% zasobów dyspozycyjnych. Jakość wód jest ogólnie dobra, lecz nietrwała z uwagi na brak izolacji od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi. Obszar objęty zbiornikiem jest w 60% zalesiony, w niewielkim stopniu uprawiany rolniczo, ze skupiskami miejskimi i wiejskimi zlokalizowanymi głównie wzdłuż dolin rzecznych. Potencjalne zanieczyszczenie wód podziemnych czwartorzędowego piętra wodonośnego może być związane z nieprawidłową gospodarką wodno-ściekową, składowaniem odpadów i magazynowaniem produktów naftowych i innych substancji niebezpiecznych dla środowiska, hodowlą, używaniem środków chemicznych w rolnictwie, transportem drogowym i kolejowym. Poważny problem stanowi możliwość zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego terenów poligonów wojskowych związkami ropopochodnymi (Bielecka i zespół 2013).

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.2.3. CHARAKTERYSTYKA GLEB

Nadleśnictwo Przemków posiada opracowanie glebowo-siedliskowe sporządzone wg stanu na 1 stycznia 2010 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu. Według ustaleń KZP z wymienionego opracowania do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stanu siedliska i podtypu gleby, a dla gruntów porolnych dodatkowo cechę gleby. Dla gruntów nieobjętych opracowaniem został przypisany typ siedliskowy lasu zgodny z oceną na gruncie i położeniem względem sąsiednich powierzchni siedliskowych.

Zgodnie z *Operatem siedliskowym dla Nadleśnictwa Przemków*, opracowanym w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu wg stanu na 1 stycznia 2010 r. na gruntach w zarządzie nadleśnictwa dominującym typem gleb są gleby rdzawe, z których wyraźnie przeważają gleby rdzawe bielicowe (RDb) oraz rdzawe właściwe (RDw) zinwentaryzowane na powierzchni odpowiednio 4692,22ha (32,70%), 2102,40 ha (14,65%). Większą powierzchnie zajmują również gleby bielicowe z przewagą podtypu gleby bielicowe właściwe (Bw) zinwentaryzowane na powierzchni 4474,25 ha (31,18%). Pozostałe typy gleb zajmują znacznie mniejsze powierzchnie na obszarze nadleśnictwa.

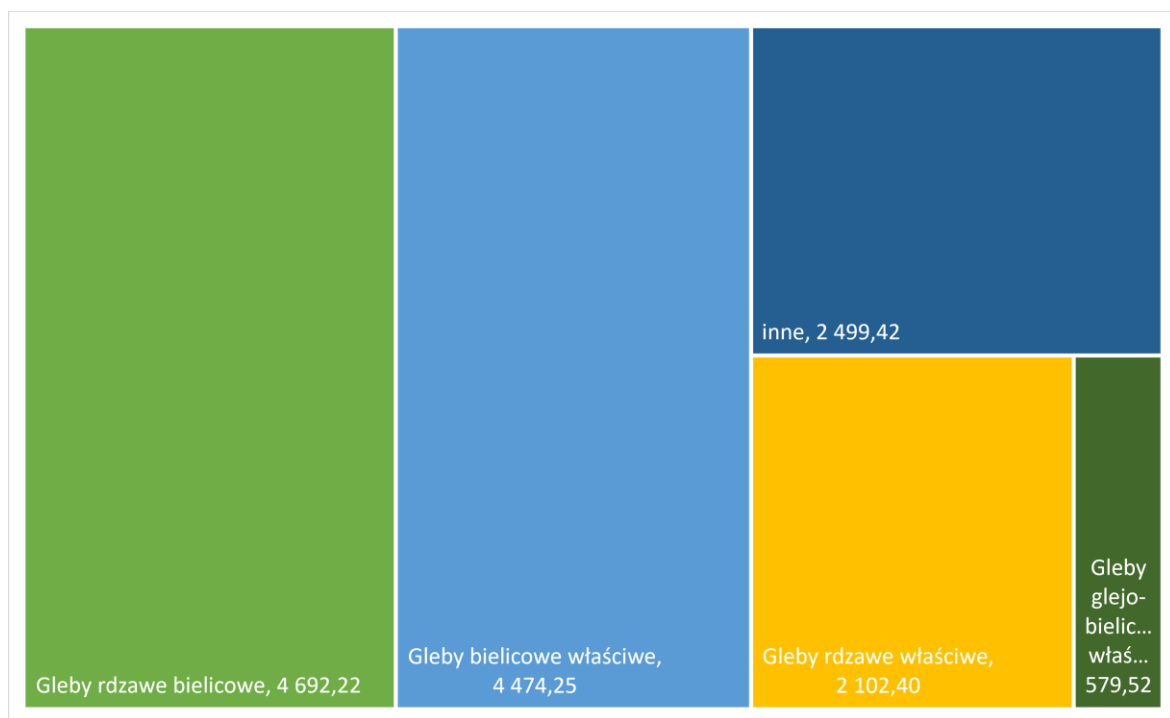
Tabela 11. Frekwencja podtypów gleb w Nadleśnictwie Przemków

Podtyp gleby	Obręb Przemków		Nadleśnictwo Przemków	
	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%
Kulturoziemy leśne	259,34	1,81%	259,34	1,81%
Gł. industro i urbanoziemne o niewykszt. prof.	183,63	1,28%	183,63	1,28%
Gleby bielicowe	82,07	0,57%	82,07	0,57%
Gleby glejo-bielicowe murszaste	368,72	2,57%	368,72	2,57%
Gleby glejo-bielicowe właściwe	579,52	4,04%	579,52	4,04%
Bielice właściwe	145,32	1,01%	145,32	1,01%
Gleby bielicowe właściwe	4474,25	31,18%	4474,25	31,18%
Czarne ziemie murszaste	42,72	0,30%	42,72	0,30%
Gleby gruntowoglejowe murszowe	166,81	1,16%	166,81	1,16%
Gleby gruntowoglejowe murszaste	234,73	1,64%	234,73	1,64%
Gleby gruntowoglejowe właściwe	407,39	2,84%	407,39	2,84%
Mady rzeczne próchniczne	0,69	0,00%	0,69	0,00%
Gleby namurszowe	0,48	0,00%	0,48	0,00%
Gleby mineralno-murszowe	6,52	0,05%	6,52	0,05%

Ogólna charakterystyka lasu

Podtyp gleby	Obręb Przemków		Nadleśnictwo Przemków	
	pow. [ha]	udział%	pow. [ha]	udział%
Gleby murszaste	21,81	0,15%	21,81	0,15%
Gleby murszowate właściwe	30,93	0,22%	30,93	0,22%
Gleby torfowo-murszowe	181,08	1,26%	181,08	1,26%
Gleby amfiglejowe	7,08	0,05%	7,08	0,05%
Gleby opadowoglejowe bielcowe	3,02	0,02%	3,02	0,02%
Gleby stagnoglejowe torfiaste	7,59	0,05%	7,59	0,05%
Gleby opadowoglejowe właściwe	100,08	0,70%	100,08	0,70%
Gleby płowe brunatne	1,15	0,01%	1,15	0,01%
Gleby płowe opadowoglejowe	22,58	0,16%	22,58	0,16%
Gleby płowe właściwe	5,08	0,04%	5,08	0,04%
Gleby rdzawe bielcowe	4692,22	32,70%	4692,22	32,70%
Gleby rdzawe brunatne	193,22	1,35%	193,22	1,35%
Gleby rdzawe właściwe	2102,40	14,65%	2102,40	14,65%
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	27,39	0,19%	27,39	0,19%
Suma końcowa	14347,82	100%	14347,82	100%

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Wykres 5. Opisane podtypy gleb na gruntach leśnych w Nadleśnictwie Przemków

Gleby porolne występują na niemal 13% powierzchni leśnych tj. 1842,83 ha.

Ogólna charakterystyka lasu

Szczegółowe dane dotyczące podtypów gleb w powiązaniu z utworami geologicznymi i wyróżnionymi typami siedliskowymi lasu zawarte są w *Operacie siedliskowym dla Nadleśnictwa Przemków* (2010).

I.3.3. TYPY SIEDLISKOWE LASU

I.3.3.1. STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Podczas prac terenowych VI rewizji u.l. typy siedliskowe lasu dla Nadleśnictwa Przemków zostały przyjęte z opracowania glebowo-siedliskowego.

Rozmieszczenie poszczególnych siedliskowych typów lasu obrazuje mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:25 000.

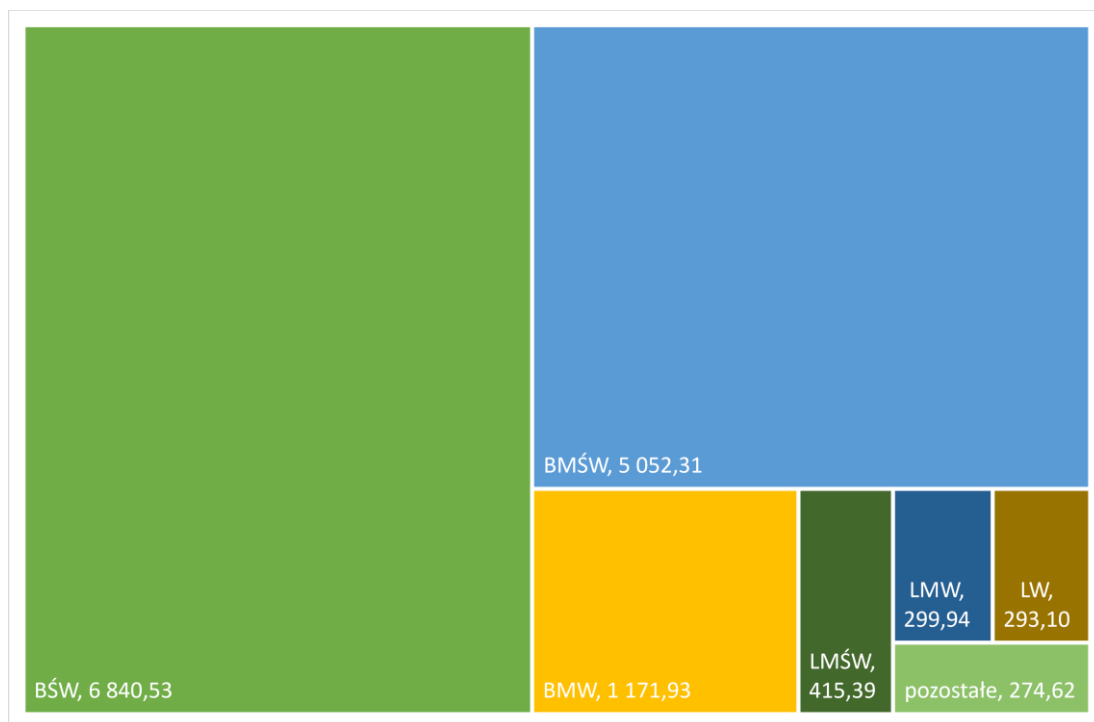
Zestawienie typów siedliskowych lasów, wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji, w poszczególnych obrębach przedstawia załączona w części tabelarycznej PUL **tabela nr II.**

Tabela 12. Syntetyczne zestawienie typów siedliskowych lasów w Nadleśnictwie Przemków, wg stanu na 1.01.2024 rok

Typ siedliskowy lasu	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	Udział[%]
	Pow.[ha]	Udział[%]		
1	2	3	4	5
BŚW	6840,53	47,68	6840,53	47,68
BW	28,77	0,20	28,77	0,20
BMŚW	5052,31	35,21	5052,31	35,21
BMW	1171,93	8,17	1171,93	8,17
BMB	4,85	0,03	4,85	0,03
LMŚW	415,39	2,90	415,39	2,90
LMW	299,94	2,09	299,94	2,09
LMB	59,97	0,42	59,97	0,42
LŚW	156,25	1,09	156,25	1,09
LW	293,10	2,04	293,10	2,04
OL	24,78	0,17	24,78	0,17
Razem	14347,82	100,00	14347,82	100,00

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 6. Struktura typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Przemków

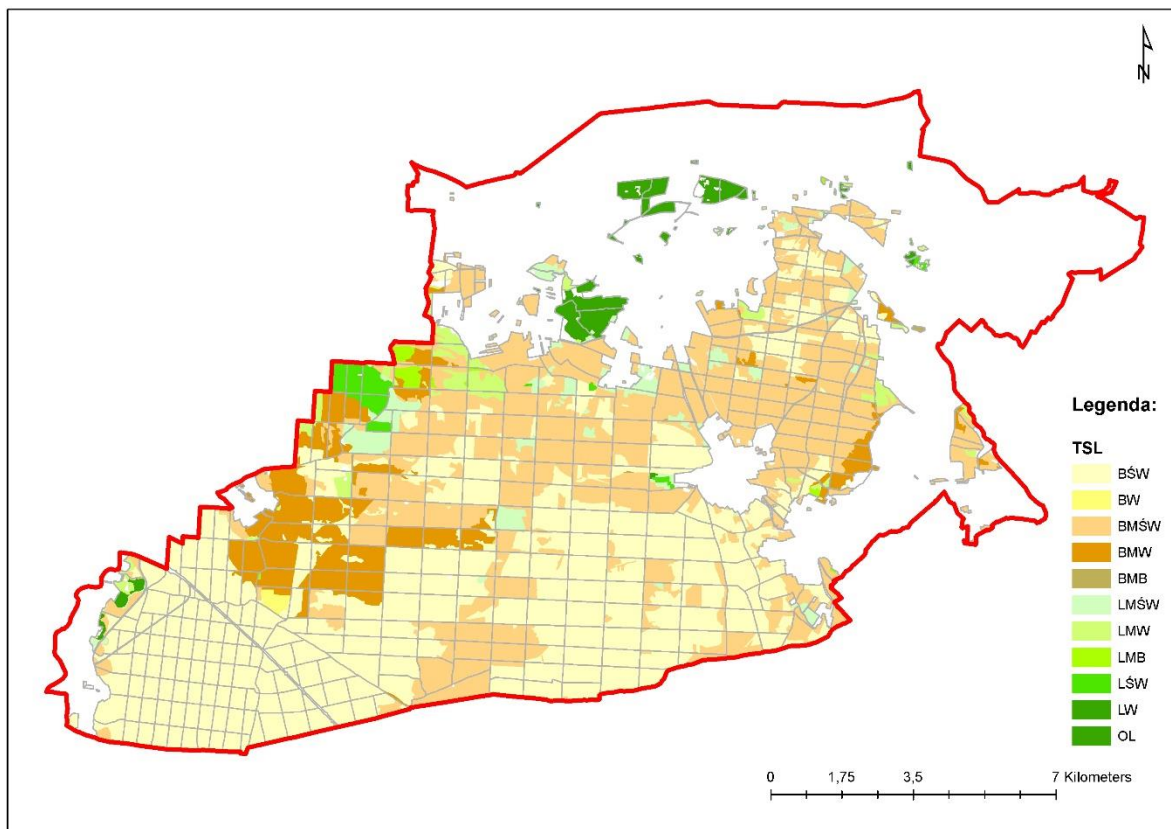
Tabela 13. Podział na grupy siedlisk pod względem ich uwilgotnienia

Grupy żyźnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	6840,53	28,77	-	-	6869,30	47,89
Bory mieszane	-	5052,31	1171,93	4,85	-	6229,09	43,41
Lasy mieszane	-	415,39	299,94	59,97	-	775,30	5,40
Lasy	-	156,25	293,10	24,78	-	474,13	3,30
Ogółem	-	12464,48	1793,74	89,60	-	14347,82	100,00
%	-	86,88	12,50	0,62	-	100,00	

*grunty leśne zalesione i niezalesione

W Nadleśnictwie Przemków występują siedliska borowe i lasowe. Wśród siedlisk borowych największy udział ma Bśw 6 840,53 ha (47,68%), oraz BMśw 5 052,31 ha (35,21%). Wśród siedlisk lasowych największy udział ma LMśw 415,39 ha (2,90%) oraz LMw 299,94 ha (2,09%). W nadleśnictwie dominują siedliska świeże 12 464,48 ha, co stanowi 86,88 %, siedlisk wilgotnych jest 1 793,74 ha (12,50%), siedlisk bagiennych jest 89,60 ha (0,62%).

Ogólna charakterystyka lasu

Rycina 8. Typy siedliskowe lasu w Nadleśnictwie Przemków

I.3.3.2. ZMIANY W STRUKTURZE POWIERZCHNIOWEJ TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Typy siedliskowe lasu w ujęciu powierzchniowym, w porównaniu do wyników IV rewizji planu u.l., uległy istotnym zmianom. Do najistotniejszych przyczyn zmian w strukturze powierzchniowej typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Przemków należą:

- zmniejszenie powierzchni leśnej;
- korekta granic pododdziałów;

Tabela 14. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Przemków

Siedliskowy typ lasu	Powierzchnia wg stanu na 01.01.2014r.		Powierzchnia wg stanu na 01.01.2024r.		Zmiana powierzchni siedlisk 2014/2024	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	6613,57	48,07	6840,53	47,68	226,96	3,43%
BW	49,28	0,36	28,77	0,20	-20,51	-41,62%
BMŚW	4856,79	35,30	5052,31	35,21	195,52	4,03%
BMW	986,91	7,17	1171,93	8,17	185,02	18,75%
BMB	4,82	0,04	4,85	0,03	0,03	0,62%
LMŚW	403,19	2,93	415,39	2,90	12,2	3,03%
LMW	321,19	2,33	299,94	2,09	-21,25	-6,62%
LMB	54,2	0,39	59,97	0,42	5,77	10,65%
LŚW	158,48	1,15	156,25	1,09	-2,23	-1,41%

Ogólna charakterystyka lasu

Siedliskowy typ lasu	Powierzchnia wg stanu na 01.01.2014r.		Powierzchnia wg stanu na 01.01.2024r.		Zmiana powierzchni siedlisk 2014/2024	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
LW	286,94	2,09	293,10	2,04	6,16	2,15%
OL	23,84	0,17	24,78	0,17	0,94	3,94%
Razem	13759,21	100,00%	14347,82	100,00	-	-

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Zmiana struktury powierzchniowej typów siedliskowych lasu wynika z różnicy pomiędzy powierzchnią leśną wg stanu na 1 stycznia 2024 roku, a wielkością powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2014 roku, natomiast procentowa zmiana pokazuje wielkość tej różnicy w stosunku do powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2014 roku.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu z udziałem gruntów porolnych w Nadleśnictwie Przemków

Siedliskowy typ lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.* [ha]	Udział [%]
	Pow.* [ha]	Udział [%]		
1	2	3	4	5
BŚW	6840,53	47,68%	6840,53	47,68%
	198,10	1,38%	198,10	1,38%
BW	28,77	0,20%	28,77	0,20%
	-	-	-	-
BMŚW	5052,31	35,21%	5052,31	35,21%
	1279,28	8,92%	1279,28	8,92%
BMW	1171,93	8,17%	1171,93	8,17%
	76,46	0,53%	76,46	0,53%
BMB	4,85	0,03%	4,85	0,03%
	-	-	-	-
LMŚW	415,39	2,90%	415,39	2,90%
	166,56	1,16%	166,56	1,16%
LMW	299,94	2,09%	299,94	2,09%
	76,43	0,53%	76,43	0,53%
LMB	59,97	0,42%	59,97	0,42%
	3,63	0,03%	3,63	0,03%
LŚW	156,25	1,09%	156,25	1,09%
	7,10	0,05%	7,10	0,05%
LW	293,10	2,04%	293,10	2,04%
	16,75	0,12%	16,75	0,12%
OL	24,78	0,17%	24,78	0,17%
	18,52	0,13%	18,52	0,13%
Razem	14347,82	100%	14347,82	100%
w tym na gruntach porolnych	1842,83	12,84%	1842,83	12,84%

*grunty leśne zalesione i niezalesione

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.3.3. STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH

LASU

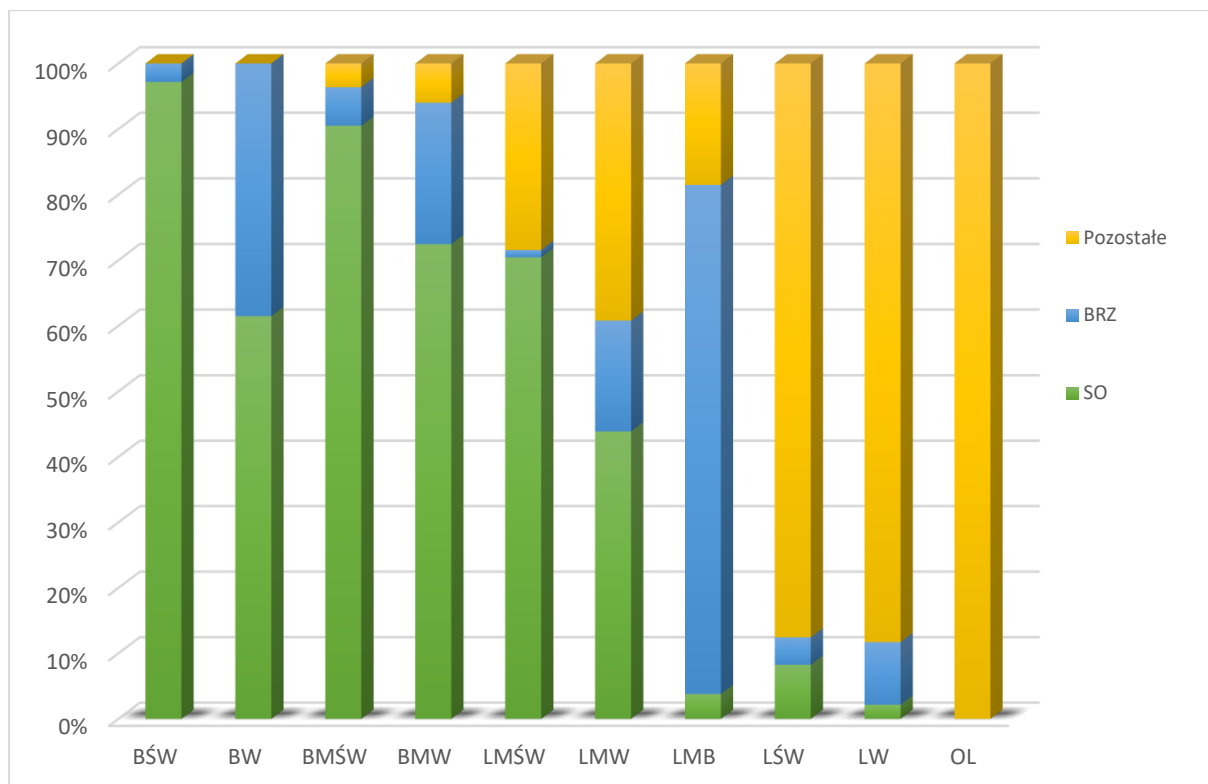
Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa, poniżej przedstawiono wykaz gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu wg stanu na 01.01 2024 r.

Tabela 16. Udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Przemków

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące			Razem
	SO	BRZ	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Obręb Przemków				
BŚW	5961,55	172,61	0,18	6134,34
BW	17,69	11,08	-	28,77
BMŚW	4295,03	278,72	171,59	4745,34
BMW	737,57	219,53	60,90	1018,00
LMŚW	286,19	4,56	115,51	406,26
LMW	126,33	48,65	112,79	287,77
LMB	2,15	44,09	10,50	56,74
LŚW	12,90	6,55	136,80	156,25
LW	6,08	26,97	248,74	281,79
OL	-	-	24,78	24,78
Razem	11445,49	812,76	881,79	13140,04
Nadleśnictwo Przemków				
BŚW	5961,55	172,61	0,18	6134,34
BW	17,69	11,08	-	28,77
BMŚW	4295,03	278,72	171,59	4745,34
BMW	737,57	219,53	60,90	1018,00
LMŚW	286,19	4,56	115,51	406,26
LMW	126,33	48,65	112,79	287,77
LMB	2,15	44,09	10,50	56,74
LŚW	12,90	6,55	136,80	156,25
LW	6,08	26,97	248,74	281,79
OL	-	-	24,78	24,78
Razem	11445,49	812,76	881,79	13140,04

*grunty leśne zalesione

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 7. Zestawienie powierzchni gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Przemków

W Nadleśnictwie Przemków dominują dwa typy siedliskowe lasu: BŚW oraz BMŚW zinwentaryzowane odpowiednio na 48% oraz 35% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Sosna jest gatunkiem dominującym z udziałem ponad 50% w następujących typach siedliskowych lasu: Bśw, Bw, BMśw, Bmw, LMśw. Brzoza jest gatunkiem dominującym na siedlisku LMB z udziałem, 78 %.

I.3.4. SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Siedlisko przyrodnicze jest pojęciem wprowadzonym przez przepisy prawa Unii Europejskiej w ramach wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. Oznacza ono obszar lądowy lub wodny wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne, jak i półnaturalne. Należy mieć na uwadze, że siedlisko przyrodnicze w ujęciu obszarów sieci Natura 2000 nie jest tożsame z definicją biologiczną, ekologiczną lub leśną siedliska. Pojęcie siedliska przyrodniczego wprowadziła w Unii Europejskiej Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG, a polskie prawo (Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) w oparciu o tą dyrektywę definiuje siedlisko przyrodnicze, jako „obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne” (art. 5 pkt. 17). Siedliska przyrodnicze zostały wyznaczone celem ochrony miejsc bytowania cennych z punktu widzenia przyrodniczego gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych

Ogólna charakterystyka lasu

wygnięciem. Na mocy ustawy o ochronie przyrody w Polsce został wprowadzony zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, co w konsekwencji prowadziłoby do negatywnego oddziaływania na gatunki, dla których obszar chroniony został stworzony (art. 33). Wyjątek od zakazu stanowi nadrzędny interes publiczny o charakterze społecznym lub gospodarczym, gdy nie ma żadnej innej alternatywy. W takim przypadku może dojść do zniszczenia siedliska, lecz wskazane są działania rekompensujące straty (art. 34).

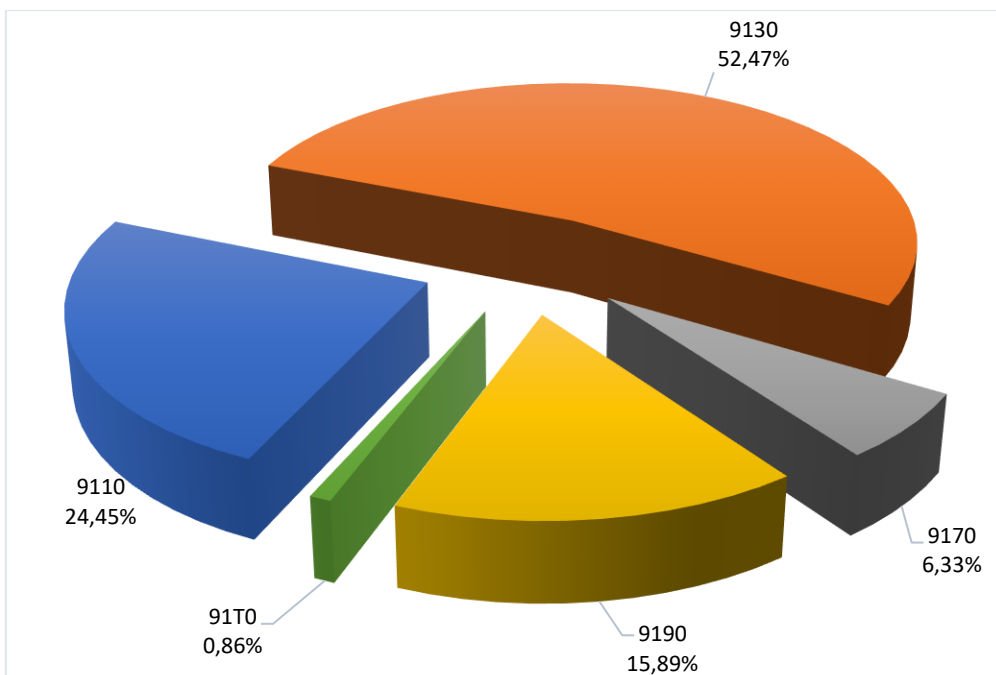
Tabela 17. Wykaz typów leśnych siedlisk przyrodniczych odnotowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Nazwa siedliska	Kod typu	Powierzchnia siedliska na gruntach w zarządzie nadleśnictwa [ha]**	Powierzchnia siedliska w obszarach Natura 2000 [ha]**	Powierzchnia siedliska poza obszarami Natura 2000 [ha]**
Siedliska leśne					
1	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	9110	45,90	42,47	3,43
2	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	9130	91,16	91,16	-
3	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	9170	83,69	11,00	72,68
4	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	9190	30,06	27,60	2,46
5	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	*91E0	170,13	-	170,13
6	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum i chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum</i>)	91T0	1,50	1,50	-
Razem			422,44	173,73	248,71

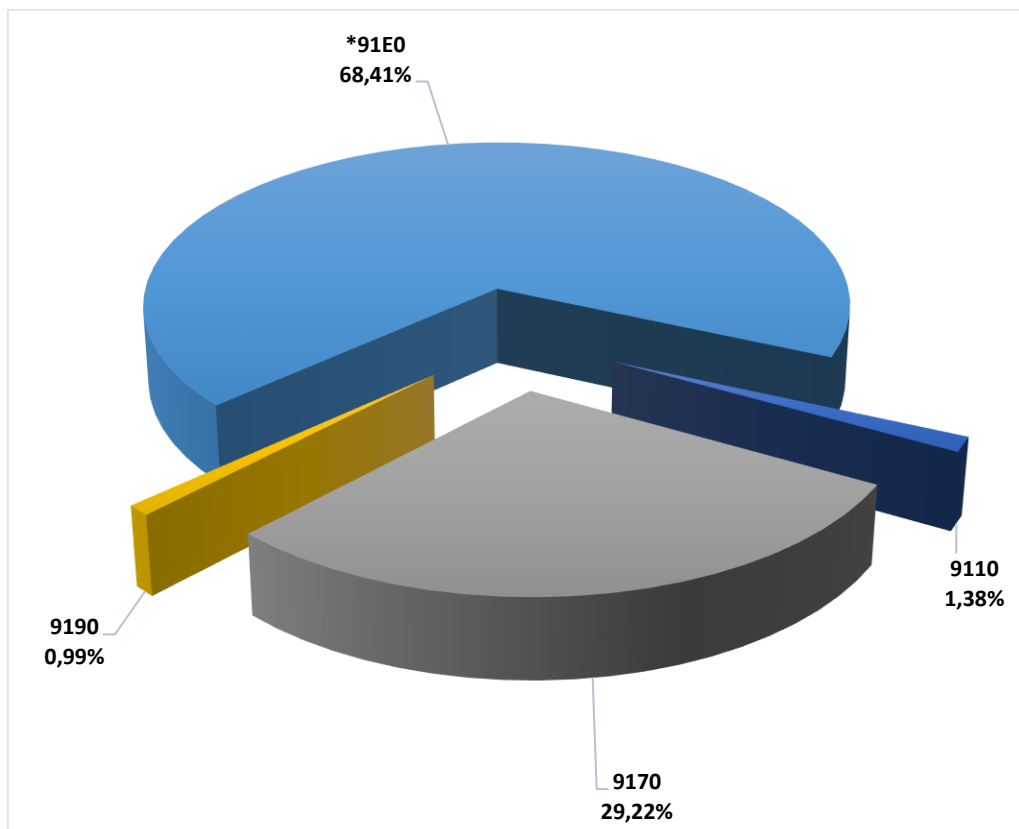
**) powierzchnia geometryczna siedliska przyrodniczego

Leśne siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków występowały na powierzchni 173,73 ha, a poza obszarami Natura 2000 na powierzchni 248,70 ha. W obszarach Natura 2000 dominującym siedliskiem są 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion*) oraz 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), stanowiące przedmiot ochrony obszaru Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007 oraz 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), występujące w obszarze Jelonek Przemkowski PLH020097.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 8. Udział typów siedlisk przyrodniczych leśnych w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków

Wykres 9. Udział typów siedlisk przyrodniczych leśnych poza obszarami Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków

Szczegółowe informacje dotyczące siedlisk przyrodniczych, zarówno leśnych jak i nieleśnych, znajdują się w POP dla Nadleśnictwa Przemków wg stanu na 1 stycznia 2024 r.

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.5. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA I USZKODZENIA LASU OD EMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Do czasu wprowadzenia odpowiedniego zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych odnośnie do aktualizacji stref uszkodzeń lasu na potrzeby PUL, zostały przyjęte strefy określone w poprzedniej rewizji u.l., a dla gruntów nowoprzyjętych przypisano z przylegających oddziałów.

Tabela 18. Zestawienie powierzchni leśnej Nadleśnictwa Przemków wg stref uszkodzeń przemysłowych

Obręb	Strefa uszkodzeń przemysłowych	
	I	Razem
1	2	3
Przemków	14347,82	14347,82
Nadleśnictwo	14347,82	14347,82

Szczegółowe zestawienie powierzchni i miąższości wg klas wieku, gatunków panujących i stref uszkodzenia lasu zestawiono w tabeli VII zamieszczonej w części tabelarycznej planu u.l.

I.3.6. ZESTAWIENIE PRZYJĘTYCH TYPÓW DRZEWOSTANU

Zgodnie z wytycznymi KZP dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Tabela 19. Typy drzewostanów i orientacyjny skład gatunkowy odnowień, wg typów siedliskowych lasu dla Nadleśnictwa Przemków:

Typ siedliskowy lasu	Wariant wilgotn.	Typ drzewostanu	Orientacyjne składy gatunkowe - %	
			Gatunki główne	Gatunki domieszkowe
1	2	3	4	5
BŚW		SO	So 90	Brz i inne 10
BW		SO	So 70	Św i inne 30
BMŚW		SO	So 60	Bk i inne 40
BMW		SO	So 70	Św i inne 30
BMB		ŚW SO	So 40, Św 30	OI i inne 30
LMŚW		DB BK SO	So 50, Bk 20, Db 20	Jd i inne 10
LMW		SO DB	Db 60, So 30	Św i inne 10
LMB		DB OL	OI 60, Db 20	Brz i inne 20
LŚW		BK DB	Db 50, Bk 30,	Jd i inne 20
LW		DB	Db 80	Js i inne 20
OL		OL	OI 90	Js i inne 10

Na gruntach porolnych przyjęto typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych. W związku z obserwowanymi zjawiskami zamierania jesionu, do czasu ustąpienia choroby dopuszcza się zastępowanie tego gatunku innymi gatunkami o podobnych

Ogólna charakterystyka lasu

wymaganiach siedliskowych np. dębem wiązem, jaworem, olszą, jodłą, a w sprzyjających warunkach także świerkiem.

W ramach obszarów OZW Natura 2000 dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych, zgodnie z ustaleniem KZP, przyjęto następujące typy lasu oraz orientacyjny skład gatunkowy odnowień.

Tabela 20. Wykaz przyjętych typów przyrodniczych lasu w obszarach OZW Natura 2000

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
9110	Kwaśne buczyny	Bk	Bk 70, inne 30
9130	Żyzne buczyny	Bk	Bk 70, inne 30
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp Db	Db 40, Lp 30 inne 30
9190	Dąbrowy acydofilne	Db	Db 70, inne 30
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	OI Js	OI 40, Js 30 Jw i inne 30
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js-Wz-Db	Db 40, Wz 30, Js 20 i inne 10
91T0	Śródładowy bór chrobotkowy	So	So 90, Brz i inne 10

I.3.7. OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU – GOSPODARKA NASIENNA W NADLEŚNICTWIE

I.3.7.1. WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE

Nadleśnictwo Przemków posiada 1 drzewostan nasienny wyłączony (WDN). Wykaz zawarty jest w części tabelarycznej PUL „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**. Powierzchnia i adres wydzieleń wyłączonych drzewostanów nasiennych zostały zachowane z poprzedniego planu u.l.

Tabela 21. Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w Nadleśnictwie Przemków

Gatunek	Obręb			Nadleśnictwo		
	Przemków					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
Wydz.		Bloków	Wydz.		Bloków	
1	2	3	4	5	6	7
lipa drobnolistna	11,00	2	1	11,00	2	1
Razem	11,00	2	1	11,00	2	1

Tabela 22. Wykaz włączonych drzewostanów nasiennych (WDN) w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	MP/2/31729/05	Lipa drobnolistna	13-32-1-04-122 -a -00	8,56
2			13-32-1-04-123 -a -00	2,44
Razem				11,00

*Kolorem zaznaczono WDN posiadające jeden numer LMP i znajdujące się w dwóch wydzieleniach

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.7.2. GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE

Nadleśnictwo Przemków posiada 9 drzewostanów nasiennych gospodarczych, których wykaz zawarty jest w części tabelarycznej PUL „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**.

Wszelkie zmiany w powierzchni i adresie (GDN) wynikają z prowadzonej przez nadleśnictwo gospodarki. Wszystkie drzewostany nasienne gospodarcze w porozumieniu z nadleśnictwem zostały opisane i rozliczone powierzchniowo zgodnie z uzgodnieniami.

Tabela 23. Zestawienie gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) w Nadleśnictwie Przemków

Gatunek	Obręb			Nadleśnictwo		
	Przemków					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	22,17	7	5	22,17	7	5
buk pospolity	75,57	6	2	75,57	6	2
brzoza brodawkowata	38,25	6	1	38,25	6	1
olsza czarna	2,13	1	1	2,13	1	1
Razem	138,12	20	9	138,12	20	9

Tabela 24. Wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia
1	2	3	4	5
Obręb Przemków				
1	MP/1/22601/05	BRZ	13-32-1-04-135 -c -00	5,01
2			13-32-1-04-134 -a -00	12,89
3			13-32-1-04-135 -f -00	9,08
4			13-32-1-04-135 -d -00	4,83
5			13-32-1-04-133 -f -00	2,66
6			13-32-1-04-133 -h -00	3,78
7	MP/1/22592/05	SO	13-32-1-04-133 -d -00	4,93
8	MP/1/22590/05		13-32-1-04-130 -c -00	3,95
9	MP/1/44938/06	OL	13-32-1-06-317 -g -00	2,13
10	MP/1/22596/05	SO	13-32-1-03-161 -f -00	1,62
11			13-32-1-03-161 -h -00	1,87
12	MP/1/22593/05	SO	13-32-1-02-139 -h -00	3,27
13	MP/1/44937/06	BK	13-32-1-07-45 -g -00	1,09
14			13-32-1-07-28 -m -00	1,73
15	MP/1/22586/05	BK	13-32-1-04-132 -b -00	22,58
16			13-32-1-04-123 -b -00	17,9
17			13-32-1-04-122 -f -00	10,86
18			13-32-1-04-121 -i -00	21,41

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia
1	2	3	4	5
19	MP/1/47958/08	SO	13-32-1-08-93 -i -00	5,47
20			13-32-1-08-93 -m -00	1,06
Razem obręb Przemków				138,12
Ogółem				138,12

I.3.7.3. DRZEWA MATECZNE

W Nadleśnictwie Przemków występują 3 drzewa mateczne.

Tabela 25. Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Numer BNL	Gatunek	Adres leśny
1	2	3	4	5
1	44829	MP/3/39019/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-122 -a -00
2	44830	MP/3/39020/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-122 -a -00
3	44831	MP/3/39021/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-122 -a -00

I.3.7.4. REJESTR ŹRÓDEŁ NASION

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W Nadleśnictwie Przemków do źródeł nasion zaliczono 4 drzewostany.

Tabela 26. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Nadleśnictwo		
	[ha]	[szt.]	Liczba drzew
1	2	3	4
daglezja zielona	0,50	1	2
klon jawor	0,20	1	20
grab pospolity	0,15	1	16
lipa drobnolistna	0,20	1	26
Razem	1,05	4	64

I.3.7.5. PLANTACJE NASIENNE I ZACHOWAWCZE PLANTACJE

Nadleśnictwo Przemków nie posiada plantacji nasiennych i zachowawczych.

I.3.7.6. UPRAWY POCHODNE

Nadleśnictwo Przemków posiada wyznaczone bloki upraw pochodnych, które zostały zaakceptowane przez RDLP we Wrocławiu.

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 27. Bloki upraw pochodnych dla WDN w Nadleśnictwie Przemków

Pochodzenie nasion - WDN - Numer bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
		Drzewostan	Rejestrowana uprawa pochodna	Pow. pod uprawę pochodną
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Węglińiec WDN So 416b,d,f				
	Obr. Przemków Les. Cegielnia			
	13-32-1-02-148 -c -00	10So 36 lat	4,42	
	13-32-1-02-148 -d -00	6So 14 lat	5,46	
	13-32-1-02-148 -f -00	6So 7 lat	6,66	
	13-32-1-02-148 -l -00	10SO 35 lat	3,62	
	13-32-1-02-148 -m -00	6So 14 lat	4,41	
	13-32-1-02-160 -h -00	5So 14 lat	4,19	
	13-32-1-02-160 -i -00	7So 10 lat	6,87	
	13-32-1-02-160 -j -00	7So 10 lat	1,21	
	Razem blok nr I			36,84
			36,84	
II	Obr. Przemków Les. Piotrowice			
	13-32-1-04-131 -b -00	6S0 29 lat	5,38	
	13-32-1-04-131 -c -00	8So 24 lat	3,30	
	13-32-1-04-131 -d -00	6So 19 lat	3,49	
	13-32-1-04-131 -j -00	5SO 19 lat	2,58	
	Razem blok nr II			14,75
			14,75	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – So MP/2/31726/05			51,59	
			51,59	
Nadleśnictwo Przemków WDN Lp 122a; 123a				
III	Obr. Przemków Les. Wilkocin			
	13-32-1-01-230 -r -00	5Lp 18 lat	3,44	
	13-32-1-01-230 -s -00	6Lp 18 lat	6,40	
	13-32-1-01-230 -w -00	9Lp 18 lat	6,53	
	Razem blok nr III			16,37
			16,37	
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – Lp MP/2/31729/05			16,37	
			16,37	
Ogółem w bloki upraw pochodnych:			67,96	
			67,96	

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.7.7. DRZEWOSTANY ZACHOWAWCZE I DRZEWA ZACHOWAWCZE

W Nadleśnictwie Przemków brak jest drzewostanów zachowawczych oraz drzew zachowawczych.

I.3.7.8. POWIERZCHNIE BADAWCZE

Wg stanu na 01.01.2024 r. na terenie Nadleśnictwa Przemków w leśnictwo Piotrowice znajduje się powierzchnia doświadczalna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w oddziale: 142 g.

I.3.8. OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na terenach leśnych znaczącą rolę ma racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego w ramach gospodarki leśnej, przejawiające się m.in.: zachowaniem pełni zmienności drzew leśnych, oparciem zasad gospodarki na racjonalnych podstawach przyrodniczych, skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem ekosystemów wodno-błotnych w lasach, kształtowaniem stref ekotonowych na obrzeżach lasów, ochroną ekosystemów wrażliwych na zmiany sposobu zagospodarowania i odpowiednio ukierunkowaną edukacją przyrodniczo-leśną społeczeństwa. Terenami potwierdzającymi wysoką różnorodność biologiczną terenów nadleśnictwa są obszary objęte ochroną prawną, których celem jest ochrona najlepiej zachowanych i najcenniejszych fragmentów nadleśnictwa. Na poziomie gatunkowym, na stan różnorodności biologicznej przekłada się liczba chronionych i zagrożonych taksonów roślin, grzybów i zwierząt.

Nadleśnictwo posiada opracowany Program ochrony przyrody według stanu na 01.01.2024 r. Program ten sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy.

Ogólna charakterystyka lasu

I.3.8.1. OPIS WALORÓW PRZYRODNICZYCH NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity – Dz.U. 2020 poz. 55 z późn. zm.) ustanowiła następujące formy ochrony przyrody (art. 6. 1.):

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przemków znajdują się: 3 rezerваты przyrody – „Stawy Przemkowskie”, „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”, „Buczyna Piotrowicka”; fragment Przemkowskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, fragment obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Bobru”; pięć obszarów Natura 2000 – SOO Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007, SOO Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, SOO Jelonek Przemkowski PLH020097, OSO Stawy Przemkowskie PLB020003, OSO Bory Dolnośląskie PLB020005; dwa użytki ekologiczne – „Cietrzewiowe Wrzosowisko” i „Przemkowskie Bagno” (poza gruntami LP); 10 pomników przyrody (w tym 8 na gruntach w zarządzie LP); chronione gatunki roślin, zwierząt oraz grzybów.

Informacje szczegółowe dotyczące wszelkich form ochrony występujących na terenie Nadleśnictwa Przemków, zostały zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody.

Ogólna charakterystyka lasu

I.4. CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNA WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ

I.4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem leśno-rolniczym.

Tabela 28. Tabelaryczne zestawienie danych dotyczących regionu

Gmina	Ogólna* pow. [km ²]	Ludność*				Powierzchnia lasów [ha]		Lesistość* [%]
		Ogółem [tys. os.]	Gęstość zaludnienia [os./km ²]	Pracujący na 1000 ludności***	Stopa bezrobocia [%]	Ogółem*	Nadleśnictwo Przemków**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
województwo dolnośląskie	19947	2 888	145	279	4,5	597387,50	14500,42	29,95
powiat bolesławiecki	1303	87,92	68	234	3,1	76958,98	10844,55	59,06
gm. Bolesławiec	289	15,18	53	84	1,6	13591,74	1412,06	47,03
gm. Gromadka	268	5,06	19	388	2,3	19188,69	9432,49	71,60
powiat polkowicki	780	61,31	79	485	4,4	27970,43	3655,9107	35,86
gm. Przemków Miasto	6	5,61	908	71	6,8	54,83	3268,84	9,14
gm. Przemków obszar Wiejski	102	2,23	22	71	6,2	3655,83	387,03	35,84
gm. Radwanice	84	5,03	60	64	3,8	1443,51	184,41	17,18
Województwo Lubuskie	13988	979,97	70	239	4,4	690781,87	184,41	49,38
powiat żagański	1131	74,39	66	143	6,2	52849,10	184,41	46,73
Gm. Szprotawa Obszar Wiejski	221	8,47	38	157	3,7	8120,56	14684,83	36,74

*Dane pochodzą z wydawnictwa – <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/>

** Powierzchnia lasów wg opisów taksacyjnych

*** Dane pochodzą z wydawnictwa – „Statystyczne Vademecum Samorządowca 2021” wydanego przez GUS we Wrocławiu

I.4.2. OCENA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ W GRANICACH ZASIĘGU TERYTORIALNEGO NADLEŚNICTWA

W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Przemków zostało wydane Zarządzenie Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu. Zgodnie z powyższym zarządzeniem powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Przemków wynosi 239,08 km².

Wybrane czynniki mające wpływ na stopień trudności prowadzenia gospodarki leśnej, takie jak udział lasowych i olsowych typów siedliskowych lasu, udział gatunków liściastych oraz udział I, II klasy wieku, drzewostanów w klasach odnowienia i do odnowienia są

Ogólna charakterystyka lasu

generalnie na relatywnie niższym poziomie niż w RDLP Wrocław, czy w całych Lasach Państwowych poza udziałem młodych drzewostanów.

Tabela 29. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

<i>Czynnik</i>	<i>Nadleśnictwo</i>	<i>RDLP</i>	<i>LP</i>
1	2	3	4
Udział TSL: LM, L, OL; OLJ	8,71	23,00	36,50
Udział gatunków liściastych	20,2	36,84	31,62
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	43,75	25,77	32,21
Kategoria zagrożenia pożarowego	II	-	-
Powierzchnia lasów nadzorowanych	-	-	-

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 1842,83 ha, co stanowi 13 % drzewostanów ogółem,
- udział siedlisk wilgotnych i bagiennych na poziomie 13,12%, co utrudnia zadania w użytkowaniu i hodowli lasu,
- udział drzewostanów w KO (2,87%) i KDO (0,29%),
- bardzo duża ilość drzewostanów I i II kasy wieku (5333,94 ha).

I.4.2.1. CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W POWIĄZANIU Z WARUNKAMI TRANSPORTU DREWNA

Sieć dróg publicznych

Ogólna charakterystyka sieci dróg kołowych i linii kolejowych, w kontekście ich przydatności do transportu drewna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest słabo rozwinięta. Z ważniejszych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należy wymienić:

- Linie kolejowe:
 - Legnica – Żagań – Zielona Góra,
- Główne szlaki komunikacji samochodowej:
 - droga krajowa – droga nr 12: Głogów – Przemków – Żagań,
 - droga wojewódzka – droga nr 328: Nowe Miasteczko – Przemków - Chocianów,
 - droga wojewódzka – droga nr 297: Bolesławiec – Szprotawa.

Ogólna charakterystyka lasu

Poza wyżej wymienionymi głównymi szlakami komunikacyjnymi, na obszarze Nadleśnictwa Przemków znajduje się także dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych o nawierzchni asfaltowej, ulepszonej lub gruntowej.

Sieć dróg wewnątrz leśnych i wewnątrzzakładowych

Nadleśnictwo Przemków posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej na stan 01.01.2014 r. (zaktualizowaną w 2019 roku do obowiązujących standardów) wykonaną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

Drogi wywozowe na terenie lasów są dobrej jakości, jednak w dalszym ciągu wymagają modernizacji i dostosowania do potrzeb nadleśnictwa. Długość dróg o szerokości powyżej 2 m w Nadleśnictwie Przemków wynosi 547,84 km. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

Tabela 30. Wykaz zainwentaryzowanych dróg w Nadleśnictwie Przemków

Charakterystyka dróg szerokość - [m]	Nadleśnictwo	
	Długość - km	w tym Długość DSD - km
1	2	3
1	0,62	0,08
2	204,25	3,92
3	191,95	35,56
4	195,94	71,59
4,5	6,55	6,55
5	65,25	43,41
6	71,80	29,60
7	7,78	5,51
8	5,78	3,57
9	2,65	2,07
10	0,14	-
Razem	752,72	201,86
w tym drogi utwardzone	141,46	98,52
Długość dróg - km/100 ha	5,08	1,37

Ogólna charakterystyka lasu

Kompleksy leśne

Tabela 31. Charakterystyka stanu granic Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Cecha	J.m.	Nadleśnictwo
1	2	3	4
1	Długość granicy	km	289,33
2	Liczba znaków granicznych w tym stabilizowanych	szt.	1636 1390
3	Liczba kompleksów	szt.	73
4	Grunty sporne	ha	-
5	Enklawy	szt.	4
6	Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	-
7	Obciążenia gruntów powinnościami (współwłasność)	ha	-

Lasy Nadleśnictwa Przemków składają się z 73 kompleksów leśnych. Z powierzchni gruntów nadleśnictwa wydzielone zostały 4 śródleśne enklawy gruntów obcych, wyszczególnionych poniżej.

Obręb Przemków:

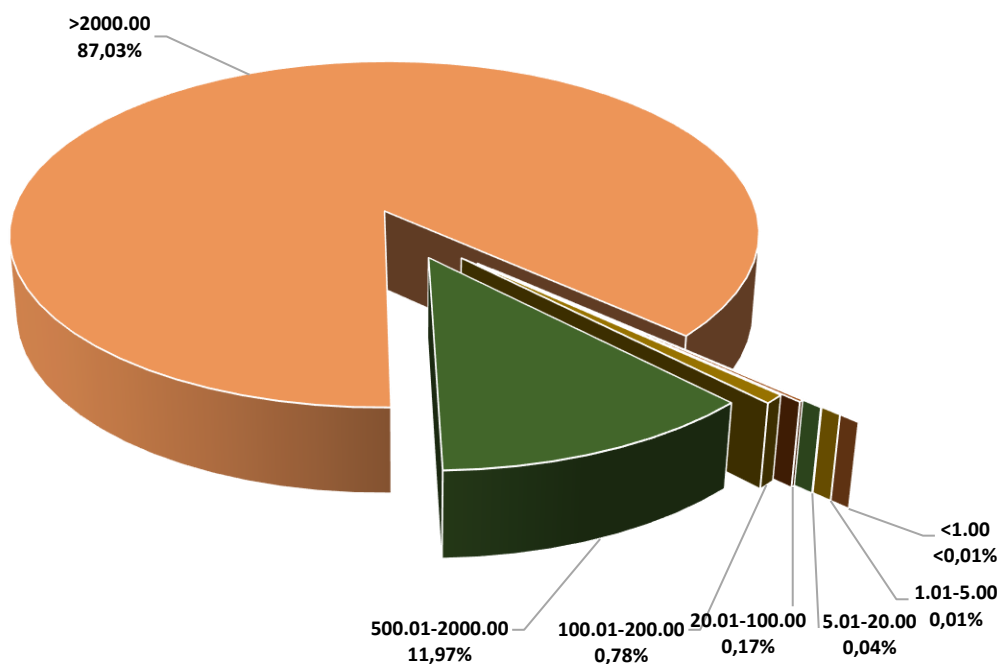
Na terenie obrębu znajdują się 4 enklawy śródleśnych gruntów obcych:

- enklawa otoczona oddziałem: 230, 231, 232;
- enklawa otoczona oddziałem: 73;
- enklawa otoczona oddziałem: 157;
- enklawa otoczona oddziałem: 177;

Poza wymienionymi enklawami, na terenie gruntów nadleśnictwa znajdują się liczne półenklawy. Jest to wynik kształtu granic kompleksów (ich nieregularnego przebiegu).

Liczba kompleksów leśnych jest zmienna, w zależności od przyjętego poziomu analizy (nadleśnictwo, obręb czy leśnictwo) i wynika z faktu, iż niektóre leśnictwa położone są w tym samym kompleksie.

Ogólna charakterystyka lasu

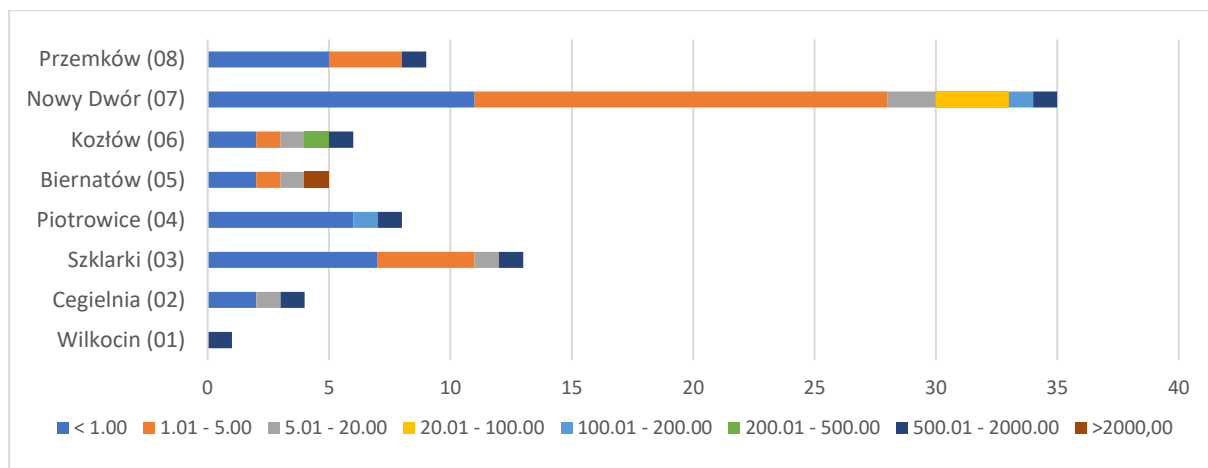
Wykres 10. Charakterystyka przestrzenna Nadleśnictwa Przemków – struktura powierzchni kompleksów leśnych

Grunty Nadleśnictwa Przemków charakteryzują się małą ilością kompleksów leśnych przy dużym udziale zwartego kompleksu leśnego w obrębie leśnym Przemków.

Tabela 32. Liczba i wielkość kompleksów w Nadleśnictwie Przemków

Leśnictwo Obręb	J.m.	Wielkość kompleksów w ha										Razem
		< 1.00	1.01 - 5.00	5.01 - 20.00	20.01 - 100.00	100.01 - 200.00	200.01 - 500.00	500.01 - 2000.00	>2000.00			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Wilkocin (01)	szl.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	ha	-	-	-	-	-	-	1987,1217	-	-	1987,1217	1987,1217
Cegielnia (02)	szl.	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	4
	ha	0,6300	-	9,7277	-	-	-	1864,6208	-	-	1874,9785	1874,9785
Szklarki (03)	szl.	7	4	1	-	-	-	1	-	-	13	13
	ha	3,0500	6,5300	18,5500	-	-	-	1728,4355	-	-	1756,5655	1756,5655
Piotrowice (04)	szl.	6	-	-	-	1	-	-	1	-	-	8
	ha	3,4999	-	-	-	112,5786	-	1848,1359	-	-	1964,2144	1964,2144
Biernatów (05)	szl.	2	1	1	-	-	-	-	-	1	1	5
	ha	0,9228	3,7770	16,3600	-	-	-	-	-	2591,7600	2612,8198	2612,8198
Kozłów (06)	szl.	2	1	1	-	-	1	-	-	-	6	6
	ha	0,8800	2,5300	8,6000	-	-	200,8300	1707,5207	-	-	1920,3607	1920,3607
Nowy Dwór (07)	szl.	11	17	2	3	1	-	-	1	-	35	35
	ha	6,4300	40,5500	19,6700	166,7300	116,8200	-	931,3998	-	-	1281,5998	1281,5998
Przemków (08)	szl.	5	3	-	-	-	-	-	1	-	-	9
	ha	2,5049	3,9700	-	-	-	-	1386,8720	-	-	1393,3469	1393,3469
Obręb Przemków	szl.	35	26	5	3	2	-	-	1	1	73	73
	ha	17,9176	57,3570	56,5477	166,7300	229,3986	-	1723,8807	12539,1757	14791,0073	14791,0073	14791,0073
Nadleśnictwo Przemków	szl.	35	26	5	3	2	-	-	1	1	73	73
	ha	17,9176	57,3570	56,5477	166,7300	229,3986	-	1723,8807	12539,1757	14791,0073	14791,0073	14791,0073

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 11. Charakterystyka przestrzenna leśnictw – struktura liczby kompleksów leśnych
Wskaźniki gospodarki leśnej

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki techniczno-ekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej.

TABELA XIX – EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna ¹ (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		13 759,21	14 347,82
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³		2 245 714	2 742 734
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³ /ha		176	191
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - zł.	272.892.559	b.d.
		wartość gruntów leśnych (wg metody wskaźnikowej) - zł.	45.811.711	b.d.
		wartość środków trwałych - zł.	12.764.289	15 453 432
	Razem	-zł.	331.468.559	b.d.
5	Etat 10. letni (grubizna netto)	użytki rębne - m ³ netto	264007	291 654
		użytki przedrębne - m ³ netto	245080	279 620
		razem użytki główne - m ³ netto	509087	571 274
		udział użytków przedrębnych -%	48,1	48,9
6	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	743750	798750

Ogólna charakterystyka lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
	przeciętnie m ³ /ha/rok	5,41	6,08
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)		
	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leś. /rok	2,27	2,42
	użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leś. /rok	2,23	1,95
	użytkowanie główne m ³ /ha pow. leś. /rok	4,50	3,98
	użytkowanie główne% zasobów/rok	2,55	2,10
	użytkowanie główne% przyrostu/rok	8,31	7,15
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego -% (udział w powierzchni leśnej)	3,13	3,04
9	Udział lasów ochronnych -% (udział w powierzchni leśnej)	10,36	17,43
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha	115,24	0
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa	0,84	0

1 - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

Ogólna charakterystyka lasu

TABELA XX – ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkownika głównego przyjętego do realizacji w planie urządzania lasu	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1	Przeciętna roczna ilość pozyskanego drewna [*]	m ³ /netto	54 851	57 127.	57 127
2	Koszty administracyjne ¹	zł	8 953 879	8 953 879	8 953 879
3	Koszty ochrony lasu ¹	zł	463 721	463 721	463 721
4	Koszty nasiennictwa i selekcji ¹	zł	33 892	33 892	33 892
5	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	3 342	3 403	3 403
6	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień ³	ha	156	145,29	145,29
7	Koszty pielęgnowania upraw i młodników ⁴	zł/ha	1 184	1 184	1 184
8	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników ³	ha	375	166,28.	166,28.
9	Koszty pozyskania i zrywki drewna ¹	zł/m ³	62	62	62
Suma kosztów (k)		zł	b.d	b.d.	b.d.
10	Przychody ze sprzedaży drewna ¹	zł/m ³	261	261	261
Suma przychodów (p)		zł		b.d.	b.d.
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł		b.d.	b.d.

*- W kol. 5 i 6 odpowiednio według danych z tabeli XVII

1 - Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

2 - Wynik z kol. 4 obejmujący również poprawki i uzupełnienia oraz wprowadzanie podszytów, powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

3 - W kol. 5 według danych z tabeli XVIII, a w kol. 6 z proporcji: etat z kol. 6/etat z kol.5 razy dane z kol. 5.

4 -Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

Ogólna charakterystyka lasu

I.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH

I.5.1. OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU

Ocenę możliwości produkcyjnych lasu przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory zamieszczone w części tabelarycznej:

- tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.
- tabela III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- tabela VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących.
- tabela VII** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.
- tabela VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy.

I.5.1.1. PRZECIĘTNE BONITACJE GATUNKÓW PANUJĄCYCH

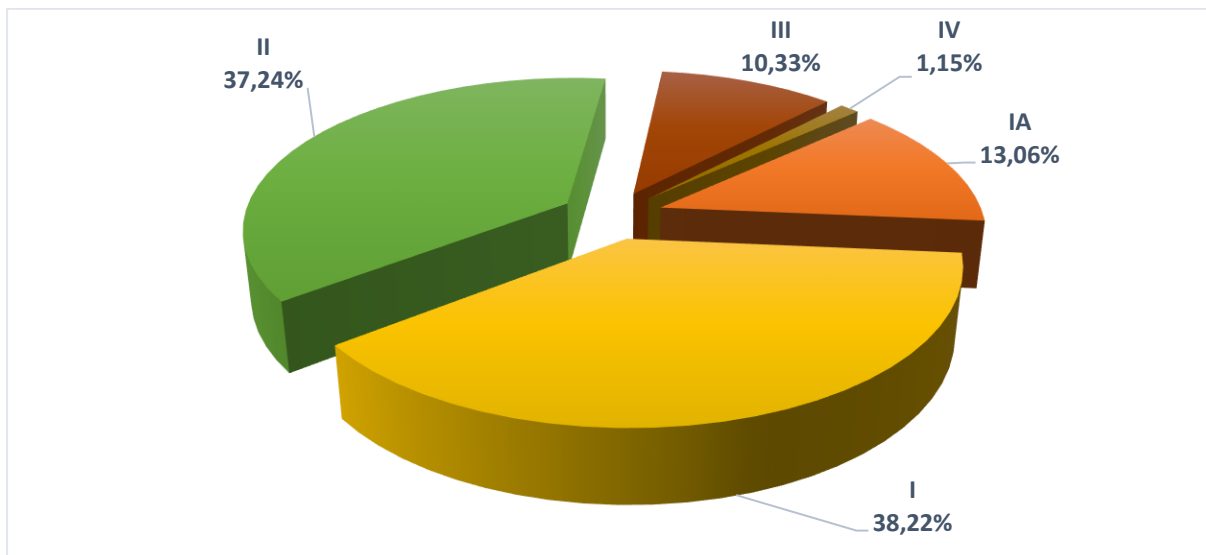
Tabela 33. Syntetyczne zestawienie bonitacji wg gatunków panujących

Bonitacja	Gatunki panujące			Razem	%
	SO	BRZ	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Obręb Przemków					
IA	1715,86	-	-	1715,86	13,06
I	4552,90	111,40	358,78	5023,08	38,22
II	4168,84	321,65	402,30	4892,79	37,24
III	990,99	260,96	105,04	1356,99	10,33
IV	16,90	118,75	15,67	151,32	1,15
Razem	11445,49	812,76	881,79	13140,04	100,00
Nadleśnictwo Przemków					
IA	1715,86	-	-	1715,86	13,06
I	4552,90	111,40	358,78	5023,08	38,22
II	4168,84	321,65	402,30	4892,79	37,24
III	990,99	260,96	105,04	1356,99	10,33
IV	16,90	118,75	15,67	151,32	1,15

Ogólna charakterystyka lasu

Bonitacja	Gatunki panujące			Razem	%
	SO	BRZ	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Razem	11445,49	812,76	881,79	13140,04	100,00

*grunty leśne zalesione

Wykres 12. Rozkład powierzchni w klasach bonitacji w Nadleśnictwie Przemków

Z powyższego zestawienia wynika, iż drzewostany osiągały najczęściej I oraz II klasę bonitacji. Udział drzewostanów bonitacji IV jest niski i stanowi 1,15% (151,32 ha). Bonitacja V nie została zinwentaryzowana wśród gatunków panujących.

I.5.1.2. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

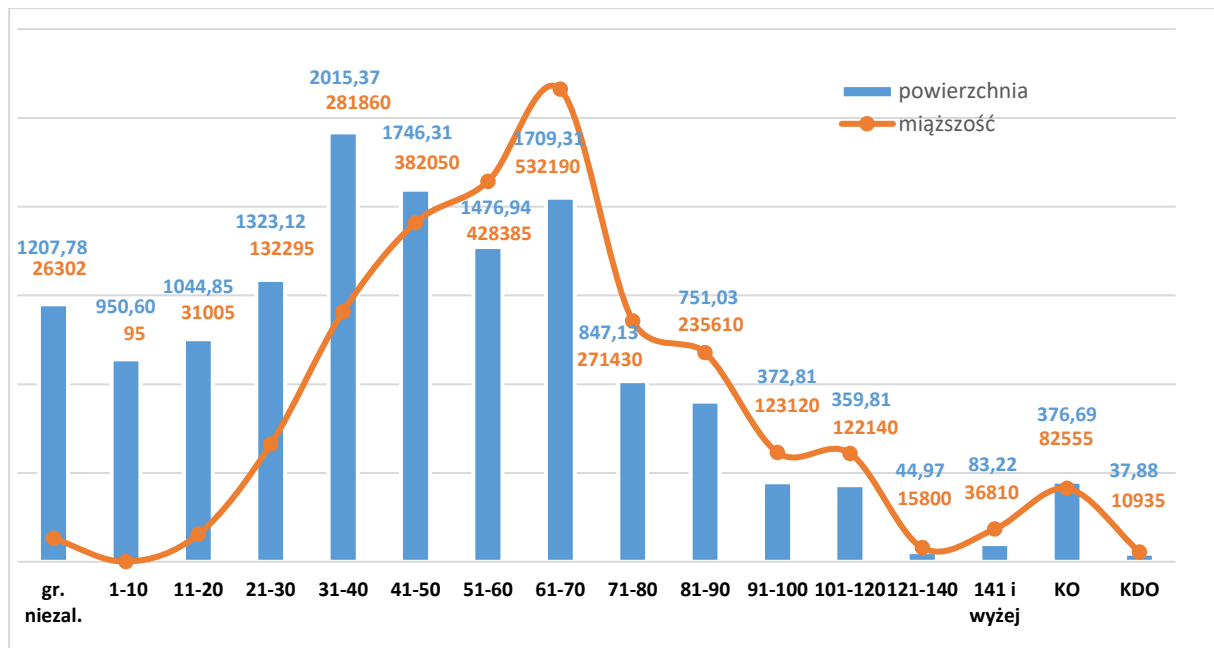
Dla zobrazowania stanu lasu i zasobów drzewnych poniżej przedstawiono w formie wykresów, strukturę wiekową i miąższościową według stanu na 01.01.2024 r.

Charakterystykę zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o tabelę IV.

Rozkład powierzchniowy charakteryzuje się wieloma wartościami modalnymi wynikającymi z:

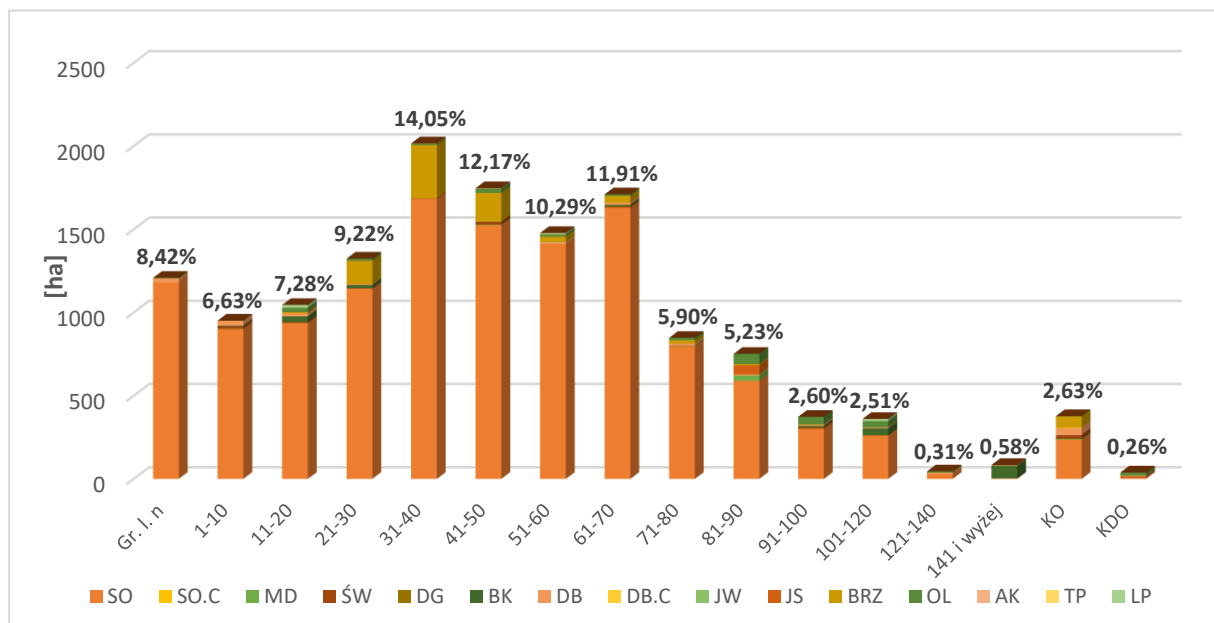
- ☑ dużego udziału drzewostanów w klasie odnowienia (KO), zajmujących powierzchnię 376,69 ha (2,87% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa), powstałych w wyniku zagospodarowania rębniami złożonymi w minionych okresach gospodarczych;
- ☑ bardzo małego udziału drzewostanów w klasie Ia, zajmujących powierzchnię 290,60 ha, co stanowi 7,23% powierzchni leśnej nadleśnictwa;
- ☑ znacznego udziału powierzchni IIb, III, IVa klasy wieku. Drzewostany w wieku od 31 do 70 lat zajmują 6947,93 ha, co stanowi 52,88% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 13. Rozkład powierzchni i miąższości w Nadleśnictwie Przemków

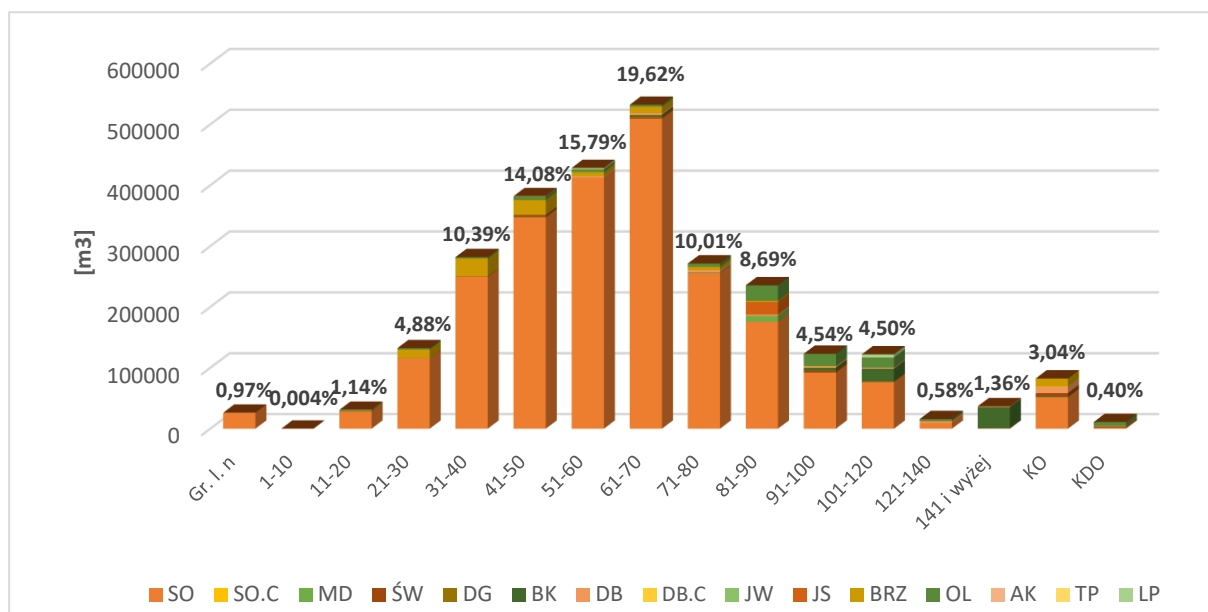
Rozkład powierzchni

Wykres 14. Rozkład powierzchni w podklasach wieku wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Przemków

Ogólna charakterystyka lasu

Rozkład miąższości

Wykres 15. Rozkład miąższości w podklasach wieku wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Przemków

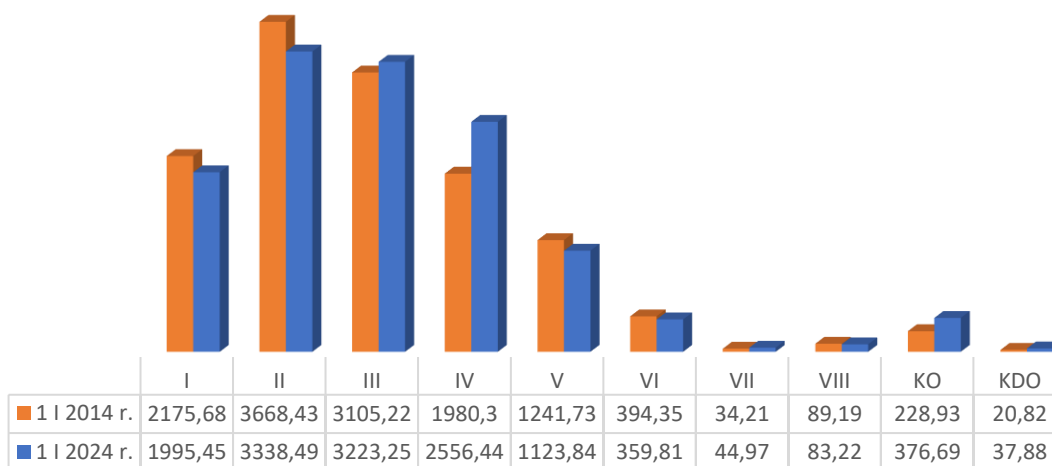
Tabela 34. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu dla Nadleśnictwa Przemków

Wg stanu na	Gr. les. niezal.	Przestoje	Klasa wieku										Razem		
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i niezal.	
			1 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101 - 120	121 - 140	>141					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Powierzchnia: ha /%															
1.	1207,78	-	1995,45	3338,49	3223,25	2556,44	1123,84	359,81	44,97	83,22	376,69	37,88	13140,04	14347,82	
1 2024 r.	8,42%	-	13,91%	23,27%	22,47%	17,82%	7,83%	2,51%	0,31%	0,58%	2,63%	0,26%	91,58%	100,00%	
1 2014 r.	820,35	-	2175,68	3668,43	3105,22	1980,3	1241,73	394,35	34,21	89,19	228,93	20,82	12938,86	13759,21	
	5,96%	-	15,81%	26,66%	22,57%	14,39%	9,02%	2,87%	0,25%	0,65%	1,66%	0,15%	94,04%	100,00%	
Różnica	387,43	-	-180,23	-329,94	118,03	576,14	-117,89	-34,54	10,76	-5,97	147,76	17,06	201,18	588,61	
	47,23%	-	-8,28%	-8,99%	3,80%	29,09%	-9,49%	-8,76%	31,45%	-6,69%	64,54%	81,94%	1,55%	4,28%	
Zasoby miąższości: m³ /%															
2.	26302	30152	31100	414155	810435	803620	358730	122140	15800	36810	82555	10935	2716432	2742734	
1 2024 r.	0,96%	1,10%	1,13%	15,10%	29,55%	29,30%	13,08%	4,45%	0,58%	1,34%	3,01%	0,40%	99,04%	100,00%	
1 2014 r.	11612	16347	25610	431025	782975	570820	348075	134940	9520	40135	51020	3635	2414102	2425714	
	0,48%	0,67%	1,06%	17,77%	32,28%	23,53%	14,35%	5,56%	0,39%	1,65%	2,10%	0,15%	99,52%	100,00%	
Różnica	14690	13805	5490	-16870	27460	232800	10655	-12800	6280	-3325	31535	7300	302330	317020	
	126,51%	84,45%	21,44%	-3,91%	3,51%	40,78%	3,06%	-9,49%	65,97%	-8,28%	61,81%	200,83%	12,52%	13,07%	
Przeciętna zasobność: m³ na 1ha															
3.	22	-	16	124	251	314	319	339	351	442	219	289	207	191	
1 2024 r.	14	-	12	117	252	288	280	342	278	450	223	175	187	176	
1 2014 r.	8	-	4	7	-1	26	39	-3	73	-8	-4	114	20	15	
Różnica	53,85%	-	32,41%	5,58%	-0,28%	9,06%	13,87%	-0,80%	26,26%	-1,71%	-1,66%	65,34%	10,80%	8,43%	

Ogólna charakterystyka lasu

W wyniku analizy zamieszczonych danych sformułowano następujące wnioski:

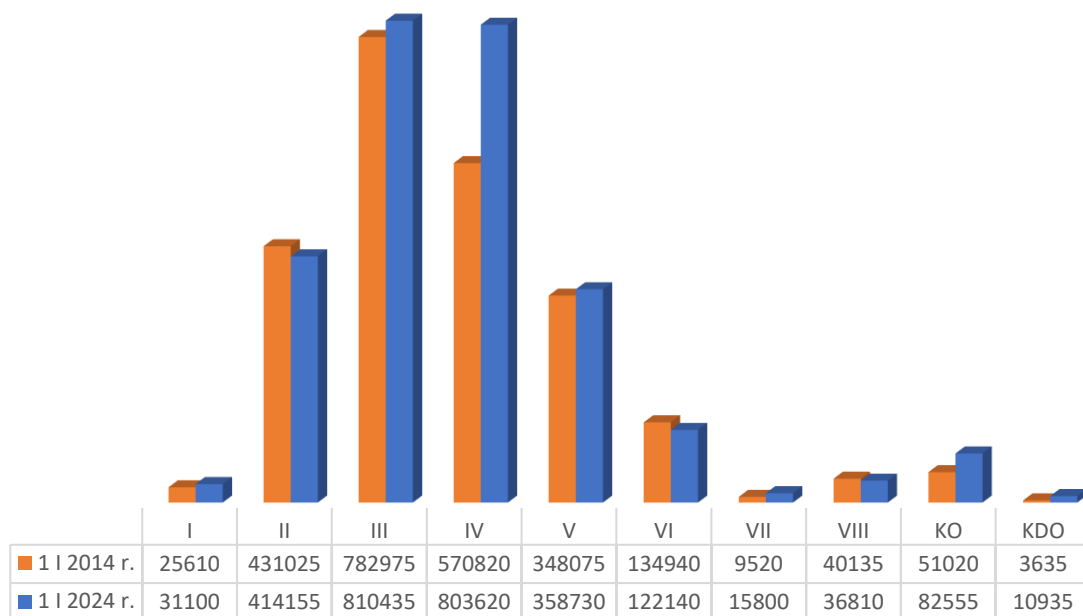
- ☑ Zwiększenie powierzchni leśnej zalesionej o 1,55%; powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 4,28%.
- ☑ Nastąpił wzrost miąższości drzewostanów (zapasu) na powierzchni leśnej zalesionej. Wzrost ten wynosi 302 330 m³ tj. 12,52% w stosunku do miąższości wg V rewizji urządzania lasu.
- ☑ Nastąpił wzrost udziału powierzchniowego oraz miąższościowego drzewostanów w III, IV klasie wieku. W III klasie wieku odpowiednio 3,80%,3,51%; w IV klasie wieku odpowiednio 29,09%,40,78% w odniesieniu do V rewizji.
- ☑ Przyczyną wzrostu zasobności na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej, jak i powierzchni leśnej zalesionej, jest wzrost przeciętnego zapasu odpowiedni o 8,43% i 10,80%.

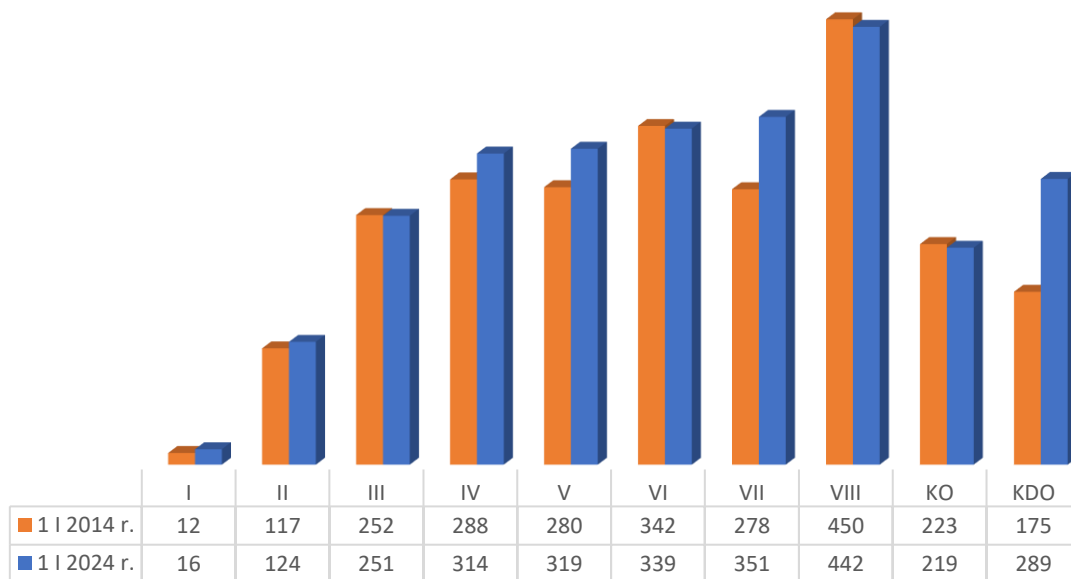
Wykres 16. Zmiana rozkładu powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Przemków, wg danych z V i VI rewizji PUL

Ogólna charakterystyka lasu

WYKRES 17. ZMIANA ROZKŁADU ZAPASU KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z V I VI REWIZJI PUL.

Wykres 17. Zmiana rozkładu zapasu klas wieku w Nadleśnictwie Przemków, wg danych z V i VI rewizji PUL

Wykres 18. Zmiana rozkładu przeciętnego zapasu na 1 ha klas wieku w Nadleśnictwie Przemków, wg danych z V i VI rewizji PUL.

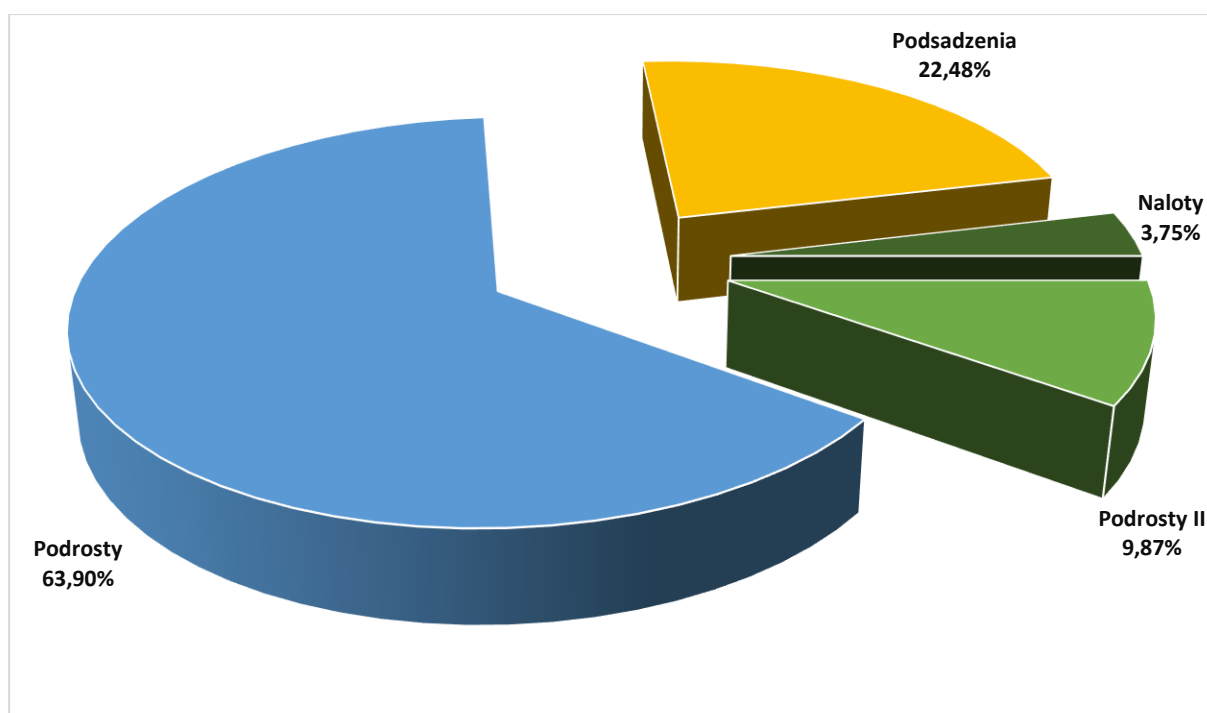
Ogólna charakterystyka lasu

I.5.1.3. CHARAKTERYSTYKA MŁODEGO POKOLENIA

Podczas prac taksacyjnych zinwentaryzowano warstwy młodego pokolenia, tj. nalotu, podrostu oraz podsadzeń. W poniższym zestawieniu przedstawiono powierzchnię rzeczywistą (zredukowaną) młodego pokolenia.

Tabela 35. Zestawienie powierzchni zinwentaryzowanego młodego pokolenia

Młode pokolenie (powierzchnia zredukowana ha)					
Obwód Nadleśnictwo	Podrosty II	Podrosty	Podsadzenia	Naloty	Razem
Przemków	52,75	341,63	120,16	20,04	534,58
Nadleśnictwo	52,75	341,63	120,16	20,04	534,58

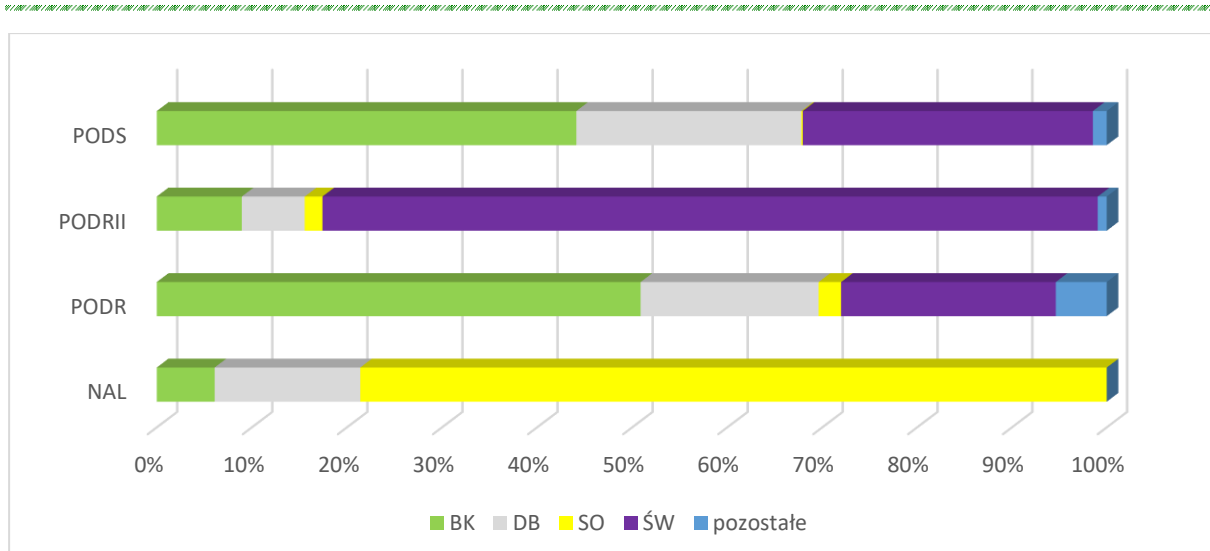

Wykres 19. Struktura młodego pokolenia w Nadleśnictwie Przemków

Gatunkami dominującymi w warstwie nalotów jest sosna, która stanowi 78,59% (15,75 ha). Drugim najczęściej występującym gatunkiem młodego pokolenia w warstwie nalotu jest dąb opisany na powierzchni 3,07 ha co stanowi 15,32 % całej warstwy. W warstwie podrostów przeważa buk z udziałem 50,89% (173,85 ha), na drugim miejscu jest świerk z udziałem 22,65% (77,37 ha), na kolejnym miejscu jest dąb z udziałem 18,72% (63,97 ha). Wśród podsadzeń dominuje buk z udziałem 44,12% (53,02 ha), świerk 30,61% (36,78 ha) i dąb 23,67% (28,44 ha).

Dane te pokazują pozytywną tendencję urozmaicenia składów gatunkowych drzewostanów przez umiejętne prowadzenie gospodarki leśnej.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 20. Udział gatunków drzew w warstwach młodego pokolenia

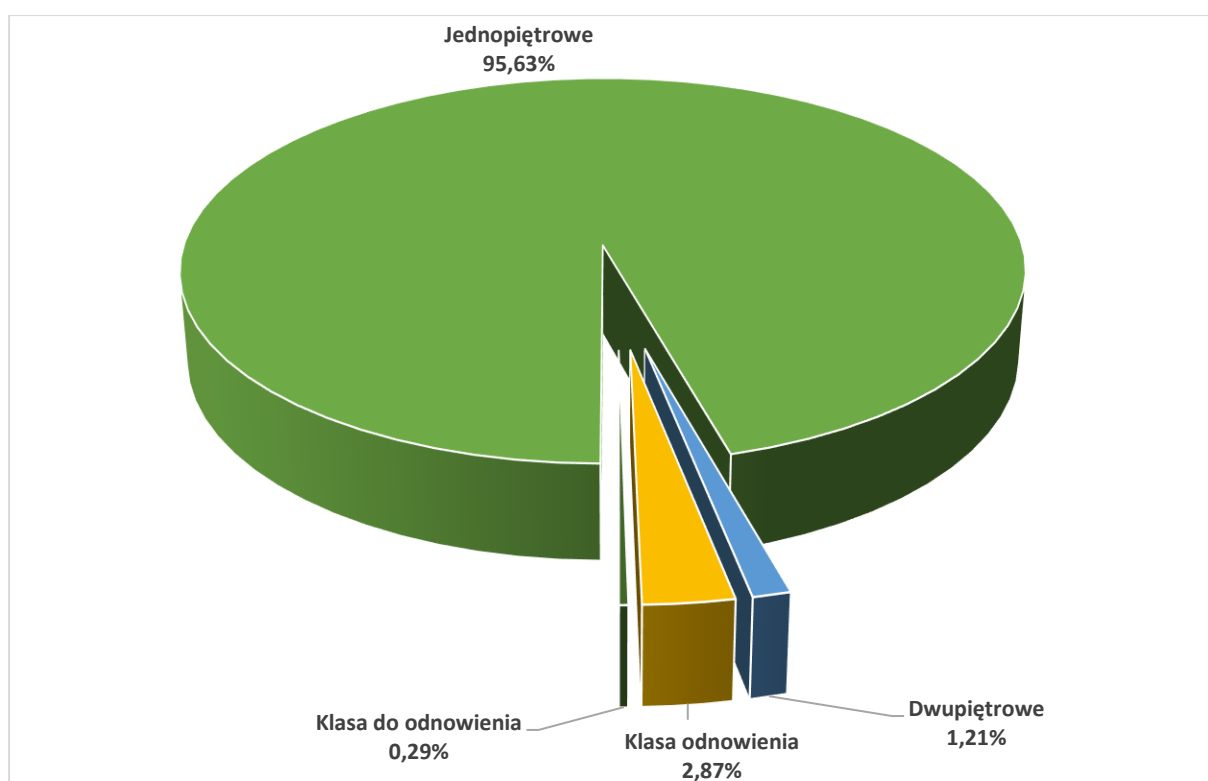
I.5.1.4. CHARAKTERYSTYKA BUDOWY PIONOWEJ DRZEWOSTANÓW

Struktura budowy pionowej w Nadleśnictwie Przemków jest jednolita, z przewagą drzewostanów jednopiętrowych zajmujących 95,63% powierzchni leśnej zalesionej. Udział drzewostanów dwupiętrowych jest niewielki i wynosi 1,21%. Drzewostany będące w klasie odnowienia i klasie do odnowienia w całym nadleśnictwie stanowią 3,16% powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 36. Charakterystyka budowy pionowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	Udział[%]
	Pow.[ha]	Udział[%]		
1	2	3	4	5
Jednopiętrowe	12566,50	95,63	12566,50	95,63
Dwupiętrowe	158,97	1,21	158,97	1,21
Wielopiętrowe	-	-	-	-
Klasa odnowienia	376,69	2,87	376,69	2,87
Klasa do odnowienia	37,88	0,29	37,88	0,29
Budowa przerębowa	-	-	-	-
Razem	13140,04	100,00	13140,04	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

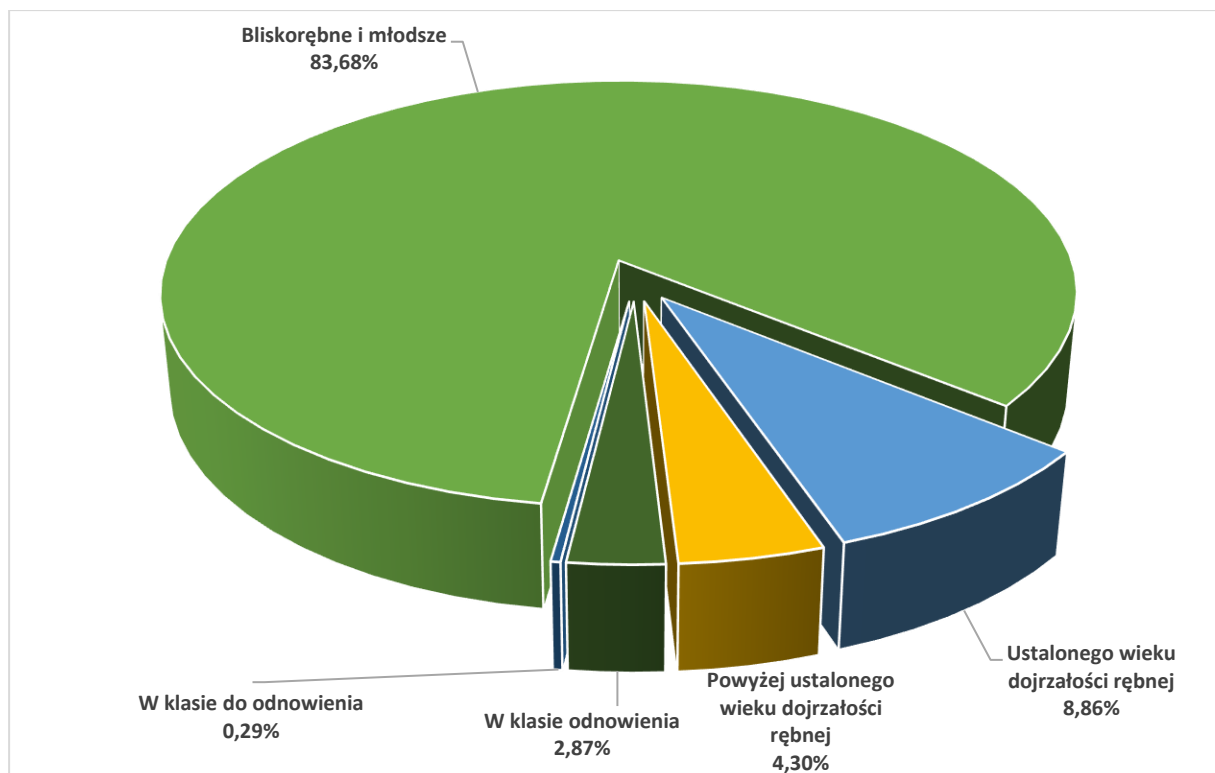
Wykres 21. Struktura budowy piętrowej drzewostanów

I.5.1.5. UDZIAŁ KATEGORII DRZEWOSTANÓW ZE WZGLĘDU NA DOJRZAŁOŚĆ RĘBNĄ

Tabela 37. Powierzchniowy udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5
Bliskorębne i młodsze	10996,23	83,68	10996,23	83,68
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1164,41	8,86	1164,41	8,86
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	564,83	4,30	564,83	4,30
W klasie odnowienia	376,69	2,87	376,69	2,87
W klasie do odnowienia	37,88	0,29	37,88	0,29
Budowa przerębowa	-	-	-	-
Razem	13140,04	100,00	13140,04	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 22. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

I.5.1.6. ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄSZSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy wg panujących gatunków drzew dla obrębu oraz łącznie dla nadleśnictwa i porównanie z wynikami z IV rewizji u.l.

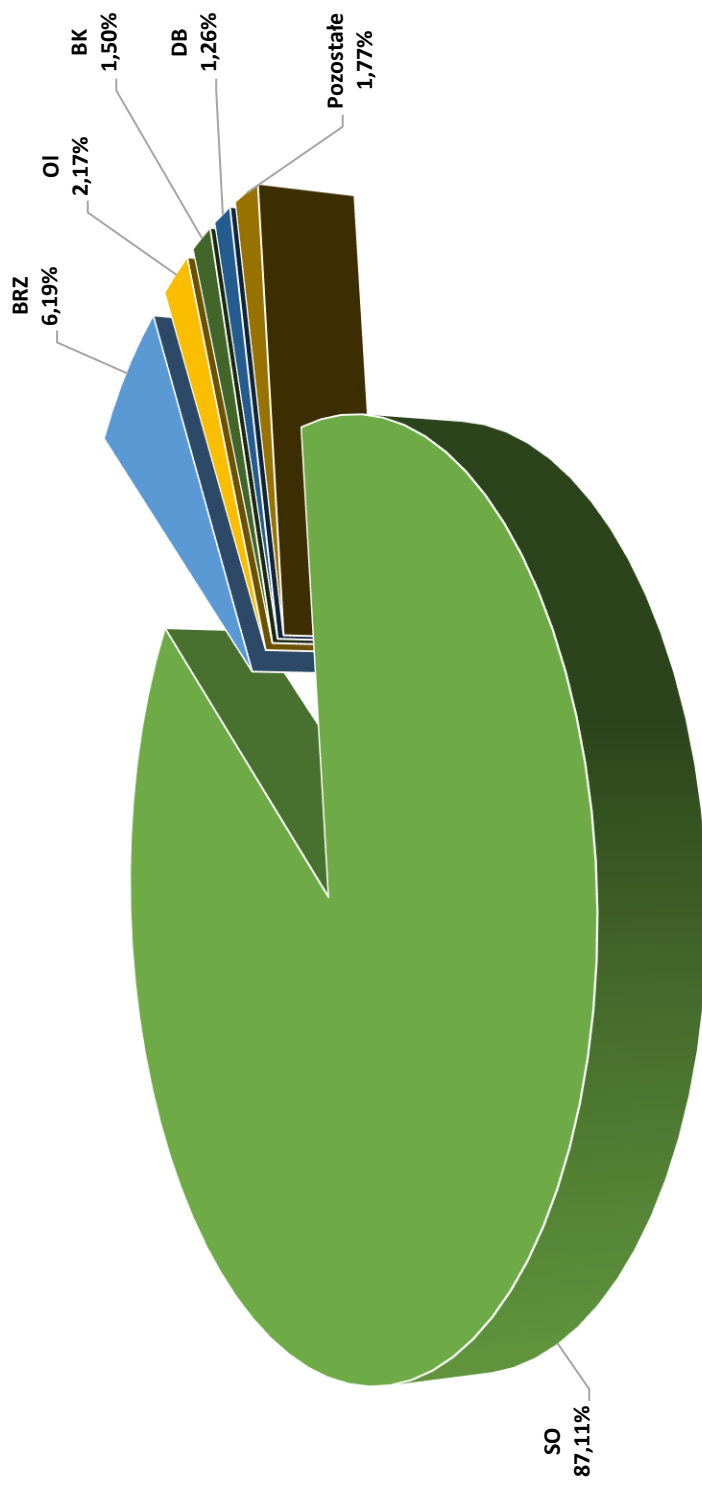
Tabela 38. Syntetyczne zestawienie udziału powierzchni oraz miąższości wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Przemków

Gatunek	Obręby		Nadleśnictwo według:					
	Przemków		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	87,11	86,53	87,11	86,53	85,60	84,87	1,51	1,66
SO.C	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,00	-0,01
MD	0,32	0,43	0,32	0,43	0,42	0,58	-0,10	-0,15
ŚW	0,66	0,69	0,66	0,69	0,68	1,06	-0,02	-0,37
DG	0,03	0,06	0,03	0,06	0,08	0,19	-0,05	-0,13
BK	1,50	2,42	1,50	2,42	1,41	2,61	0,09	-0,19
DB	1,26	1,14	1,26	1,14	0,93	1,31	0,33	-0,17
DB.C	0,03	0,02	0,03	0,02	0,00	0,01	0,03	0,01
JW	0,01	0,02	0,01	0,02	0,00	0,00	0,01	0,02
JS	0,41	0,76	0,41	0,76	0,43	0,82	-0,02	-0,06
BRZ	6,19	3,98	6,19	3,98	8,08	4,50	-1,89	-0,52
OL	2,17	3,62	2,17	3,62	2,00	3,66	0,17	-0,04
TP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,01

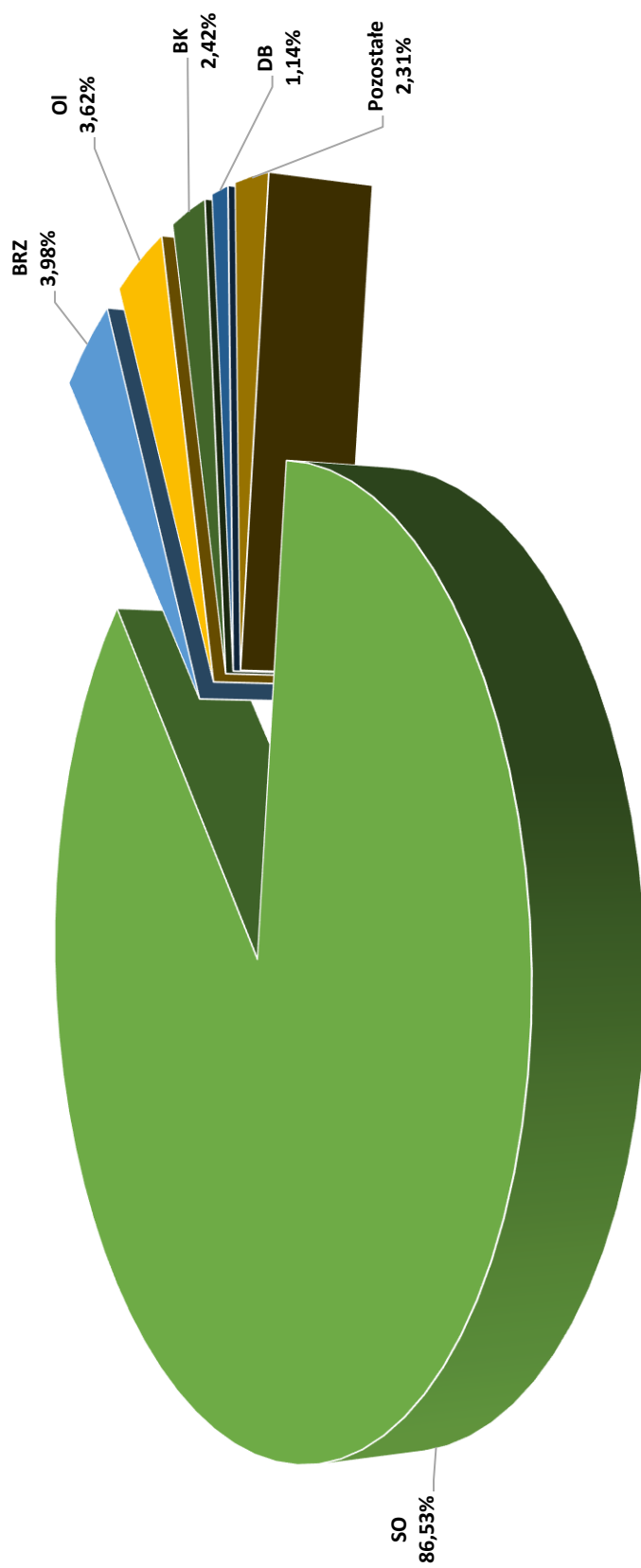
Ogólna charakterystyka lasu

Gatunek	Obręby		Nadleśnictwo według:					
	Przemków		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LP	0,27	0,29	0,27	0,29	0,29	0,30	-0,02	-0,01
AK	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
OS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,04	-0,05	-0,04
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00-	100,00-	-	-

*na powierzchni leśnej zalesionej

Ogólna charakterystyka lasu**Wykres 23. Powierzchniowy udział wg gatunków panujących dla nadleśnictwa**

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 24. Miąższościowy udział wg gatunków panujących dla nadleśnictwa

Ogólna charakterystyka lasu

Z analizy układu tabeli klas wieku wg gatunków panujących wynika, iż dominującymi gatunkami są:

- So – który zajmuje 87,11% powierzchni i 85,53% miąższości,
- Brz – który zajmuje 6,19% powierzchni i 3,98% miąższości,
- Ol – która zajmuje 2,17% powierzchni i 3,62% miąższości
- Bk – który zajmuje 1,50% powierzchni i 2,42% miąższości,
- Db – która zajmuje 1,26% powierzchni i 1,14% miąższości,

Udział pozostałych gatunków jest niski i wynosi poniżej 1%.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego nastąpił:

- wzrost udziału powierzchniowego dęba i buka .
- spadek udziału brzozy zarówno pod względem powierzchniowym jak i miąższościowym

I.5.1.7. ROZKŁAD POWIERZCHNI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i miąższościowy w m³ wg rzeczywistych składów gatunków drzew łącznie dla nadleśnictwa oraz ich porównanie z wynikami z V rewizji u.l. W prezentowanych zmianach powierzchni i miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych zmiany te dotyczyły różnicy wielkości powierzchni i miąższości wg stanu na 1 stycznia 2024 roku, a wielkością wg stanu na 1 stycznia 2014 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do stanu na 1 stycznia 2014 roku.

Tabela 39. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Przemków

Powierzchnia wg stanu na 2014 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2024 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
10151,03	78,46	SO	10346,06	78,74	195,03	1,92%
2,81	0,02	SO.B	1,42	0,01	-1,39	-49,47%
11,72	0,09	SO.C	4,85	0,04	-6,87	-58,62%
2,20	0,02	SO.WE	1,41	0,01	-0,79	-35,91%
86,92	0,67	MD	72,01	0,55	-14,91	-17,15%
238,47	1,84	ŚW	259,74	1,98	21,27	8,92%
1,37	0,01	JD	4,54	0,03	3,17	231,39%
8,43	0,07	DG	7,03	0,05	-1,40	-16,61%
255,50	1,97	BK	344,48	2,62	88,98	34,83%
246,32	1,90	DB	360,56	2,74	114,24	46,38%
9,80	0,08	DB.C	8,85	0,07	-0,95	-9,69%
0,11	0,00	KL	0,81	0,01	0,70	636,36%
17,96	0,14	JW	19,40	0,15	1,44	8,02%

Ogólna charakterystyka lasu

Powierzchnia wg stanu na 2014 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2024 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
37,14	0,29	JS	24,13	0,18	-13,01	-35,03%
7,65	0,06	GB	7,45	0,06	-0,20	-2,61%
1561,59	12,07	BRZ	1352,35	10,29	-209,24	-13,40%
217,50	1,68	OL	242,81	1,85	25,31	11,64%
1,45	0,01	OL.S	0,44	0,00	-1,01	-69,66%
0,19	0,00	CZR	-	-	-	-
0,61	0,00	CZM P	1,67	0,01	1,06	173,77%
8,37	0,06	AK	9,80	0,07	1,43	17,08%
3,87	0,03	TP	2,56	0,02	-1,31	-33,85%
17,81	0,14	OS	16,50	0,13	-1,31	-7,36%
0,06	0,00	WB	-	-	-	-
49,98	0,39	LP	51,17	0,39	1,19	2,38%
12938,86	100,00	0,00	13140,04	100,00		

*na powierzchni leśnej zalesionej

Z analizy układu powierzchniowej tabeli klas wieku, wg gatunków rzeczywistych składów gatunkowych wynika, iż dominującymi gatunkami są:

- So – który zajmuje 78,74% powierzchni i 81,39% miąższości,
- Brz– który zajmuje 10,29% powierzchni i 6,95% miąższości,
- Db – który zajmuje 2,74% powierzchni i 1,48% miąższości,
- Bk – która zajmuje 2,62% powierzchni i 2,38% miąższości,
- Św – która zajmuje 1,98% powierzchni i 1,83% miąższości,
- Ol – który zajmuje 1,85% powierzchni i 2,97% miąższości,

1.5.1.8. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI WG RZECZYWISTYCH SKŁADÓW GATUNKOWYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono miąższość w m³ i udział miąższościowy wg rzeczywistych składów gatunków drzew dla nadleśnictwa.

Tabela 40. Syntetyczne zestawienie miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Przemków

Miąższość wg stanu na 2014 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2024 r.		Zmiana miąższości	
m ³	%		m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
1951625	81,39%	SO	2200420	81,91	248795	12,75%
295	0,01%	SO.B	300	0,01	5	1,69%
845	0,04%	SO.C	775	0,03	-70	-8,28%
675	0,03%	SO.WE	290	0,01	-385	-57,04%
17765	0,74%	MD	16990	0,63	-775	-4,36%
58740	2,45%	ŚW	49050	1,83	-9690	-16,50%
-	-	JD	110	0	110	100,00%
4490	0,19%	DG	2900	0,11	-1590	-35,41%

Ogólna charakterystyka lasu

Miąższość wg stanu na 2014 r.		Gatunek	Miąższość wg stanu na 2024 r.		Zmiana miąższości	
m ³	%		m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
63625	2,65%	BK	63985	2,38	360	0,57%
36355	1,52%	DB	39655	1,48	3300	9,08%
2195	0,09%	DB.C	2800	0,1	605	27,56%
0	0,00%	KL	20	0	20	100,00%
5885	0,25%	JW	8030	0,3	2145	36,45%
11540	0,48%	JS	9615	0,36	-1925	-16,68%
1560	0,07%	GB	2095	0,08	535	34,29%
150240	6,27%	BRZ	186710	6,95	36470	24,27%
72215	3,01%	OL	79730	2,97	7515	10,41%
60	0,00%	OL.S	130	0	70	116,67%
25	0,00%	CZR	0	0	-25	-100,00%
15	0,00%	CZM.P	235	0,01	220	1466,67%
1525	0,06%	AK	2105	0,08	580	38,03%
1405	0,06%	TP	1060	0,04	-345	-24,56%
3630	0,15%	OS	3235	0,12	-395	-10,88%
10	0,00%	WB	0	0	-10	-100,00%
-	-	KSZ	-	-	-	-
13030	0,54%	LP	16040	0,6	3010	23,10%
2397750	100%		2686280	100		-

*na powierzchni leśnej zalesionej

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

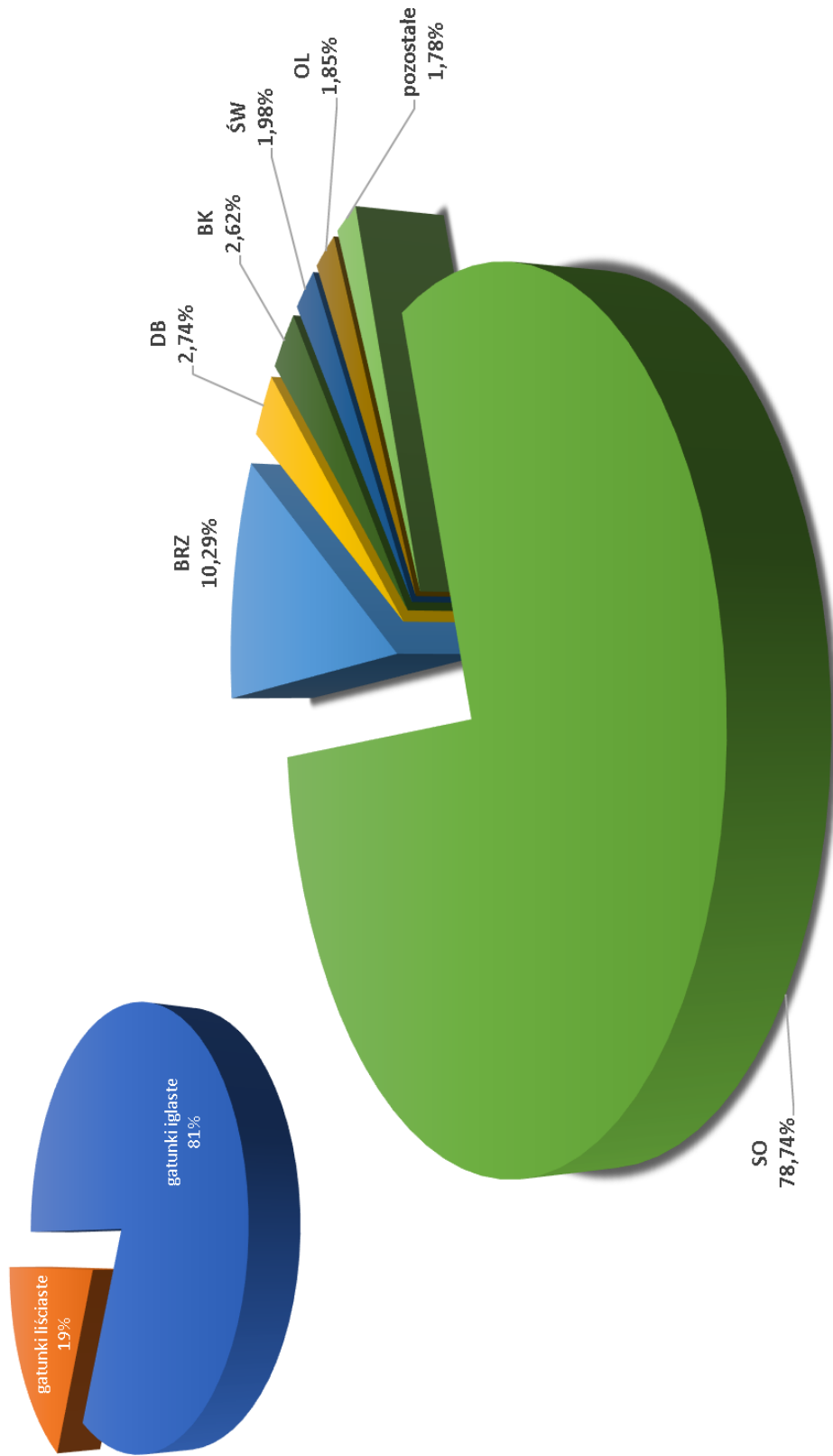
w ujęciu powierzchniowym

- wzrost udziału Bk o 34,83%, tj. z 255,50ha do 344,48 ha;
- wzrost udziału Jd o 231,39%, tj. z 1,37 ha do 4,54 ha;
- wzrost udziału Db o 46,38%, tj. z 246,32 ha do 360,56 ha;
- wzrost udziału Św o 8,92%, tj. z 238,47 ha do 259,74 ha;
- wzrost udziału So o 1,92%, tj. z 10151,03 ha do 10346,06 ha
- zmniejszenie udziału Md o 17,15%, tj. z 86,92 ha do 72,01 ha
- zmniejszenie udziału Js o 35,03%, tj. z 37,14 ha do 24,13 ha
- zmniejszenie udziału Brz o 13,40%, tj. z 1561,59 ha do 1352,35 ha

w ujęciu miąższościowym

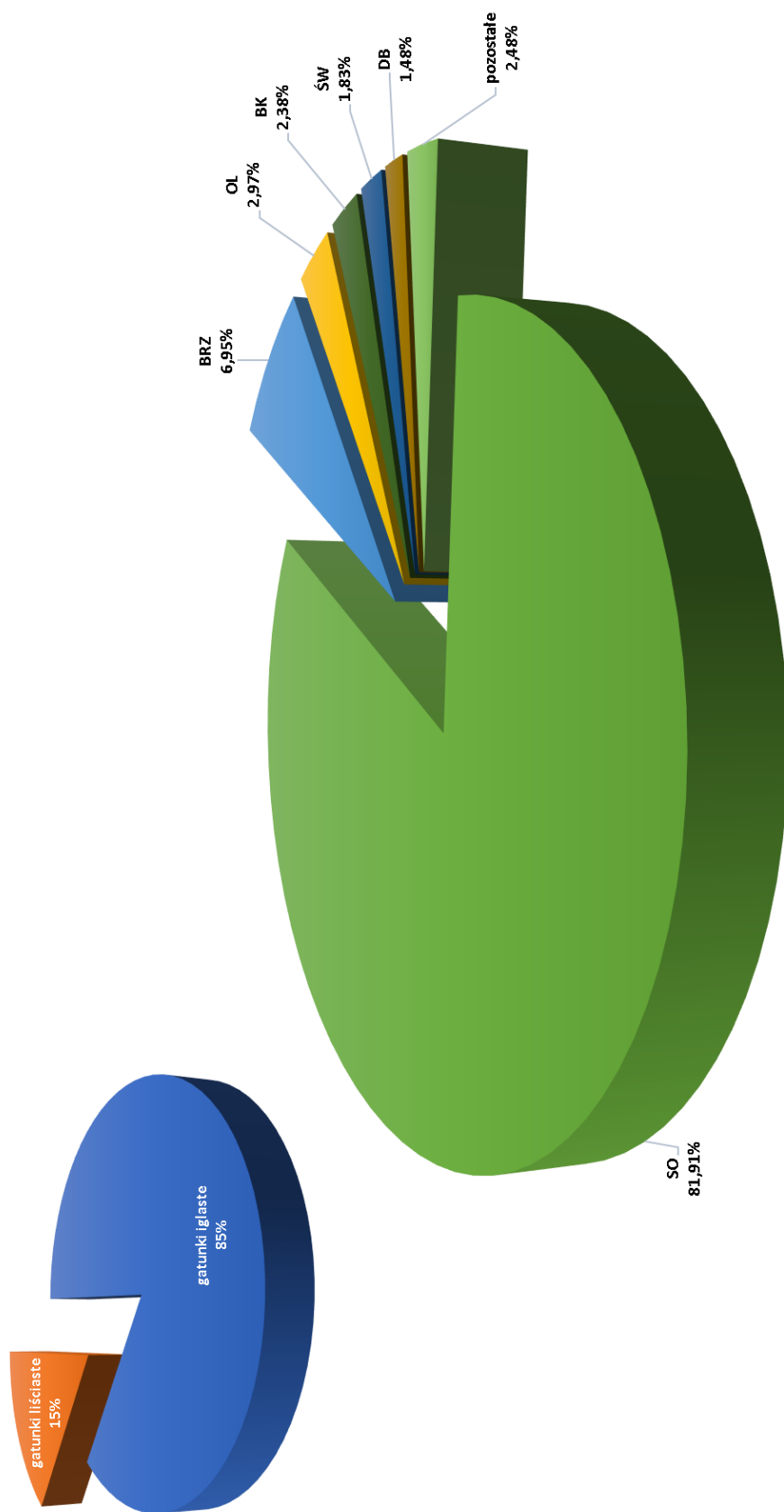
- wzrost udziału So o 12,75%, tj. z 1951625 m³ do 2200420 m³;
- wzrost udziału Jd o 100,00%, tj. z 0 m³ do 110 m³;
- wzrost udziału Bk o 0,57%, tj. z 63625 m³ do 63985 m³;
- wzrost udziału Db o 9,08%, tj. z 36355 m³ do 39655 m³;
- wzrost udziału Brz o 24,27%, tj. z 150240 m³ do 186710 m³;
- zmniejszenie udziału Św o 16,50%, tj. z 58740 m³ do 49050 m³;
- zmniejszenie udziału Md o 4,36%, tj. z 17765 m³ do 16990 m³.
- zmniejszenie udziału Js o 16,68%, tj. z 11540 m³ do 9615 m³.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 25. Powierzchniowy udział według rzeczywistych składów gatunkowych

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 26. Miąższociowy udział według rzeczywistych składów gatunkowych

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.1.9. DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

a) spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Spodziewany bieżący przyrost tablicowy został określony dla poszczególnych gatunków w klasach i podklasach wieku. Szczegółowe dane przedstawia tabela VIIIa i VIIIb.

Tabela 41. Syntetyczne zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy

Gatunek	Obręby		Nadleśnictwo		
	Przemków		[m3]	[m3/ha]	[%]
	[m3]	[m3/ha]			
1	2	3	4	5	6
SO	72550	6,34	72550	6,34	90,8
SO.C	0	-	0	-	-
MD	185	4,36	185	4,36	0,2
ŚW	525	6,02	525	6,02	0,7
DG	45	12,23	45	12,23	0,1
BK	970	4,91	970	4,91	1,2
DB	475	2,88	475	2,88	0,6
DB.C	5	1,52	5	1,52	0,0
JW	10	5,26	10	5,26	0,0
JS	275	5,11	275	5,11	0,3
BRZ	3190	3,92	3190	3,92	4,0
OL	1500	5,26	1500	5,26	1,9
TP	0	-	0	-	-
LP	135	3,87	135	3,87	0,2
AK	10	2,22	10	2,22	0,0
Razem	79875	6,08	79875	6,08	100,0

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje dagleżja – 12,23 m³/ha, następnie sosna – 6,34 m³/ha, najniższy dąb czerwony – 1,52 m³/ha. Przyrost pozostałych głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa tj., buka, dębu, brzozy, olszy kształtuje się na poziomie odpowiednio 4,91 m³/ha, 2,88 m³/ha, 3,92 m³/ha, 5,26 m³/ha.

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym jest równy 69905 m³/rok = 699050 m³/10 lat = 88% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego.

Ogólna charakterystyka lasu

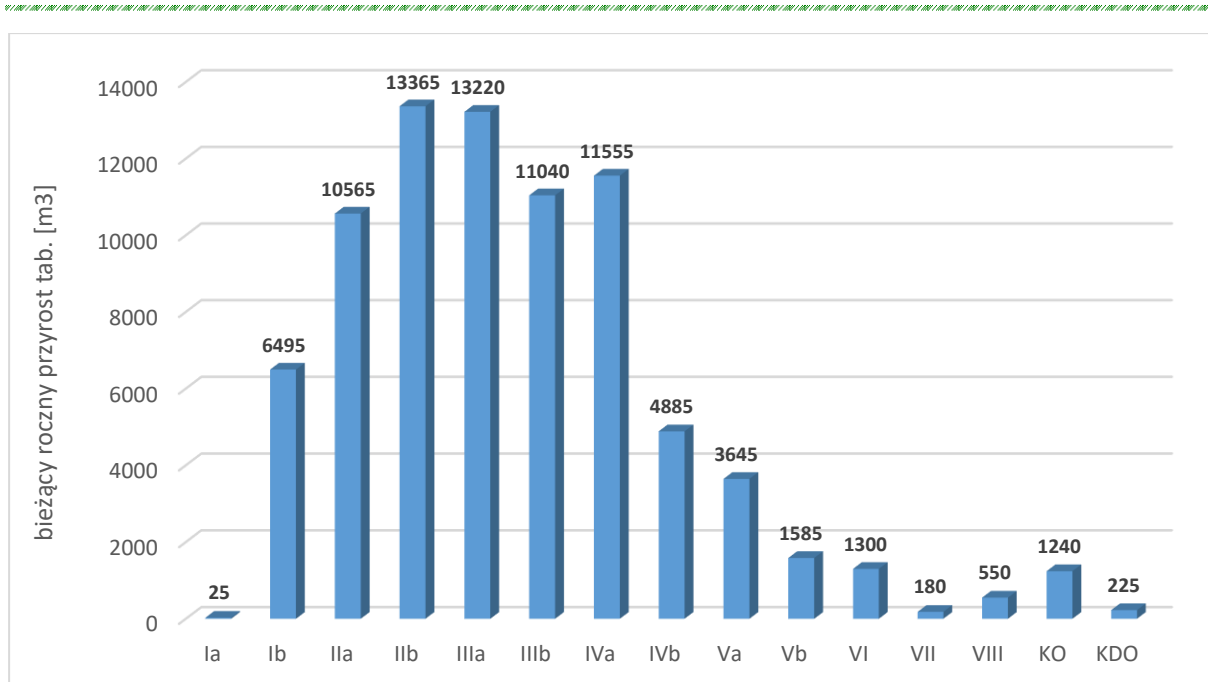

Wykres 27. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących Nadleśnictwa Przemków

Tabela 42. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5
Ia	25	0,03	25	0,03
Ib	6495	8,13	6495	8,13
IIa	10565	13,23	10565	13,23
IIb	13365	16,73	13365	16,73
IIIa	13220	16,55	13220	16,55
IIIb	11040	13,82	11040	13,82
IVa	11555	14,47	11555	14,47
IVb	4885	6,12	4885	6,12
Va	3645	4,56	3645	4,56
Vb	1585	1,98	1585	1,98
VI	1300	1,63	1300	1,63
VII	180	0,23	180	0,23
VIII	550	0,69	550	0,69
KO	1240	1,55	1240	1,55
KDO	225	0,28	225	0,28
SP	0	0,00	0	0,00
Razem	79875	100,00	79875	100,00

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 28. Spodziewany bieżący przyrost tablicowy w klasach i podklasach wieku dla nadleśnictwa

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IIb - 13 365 m³ brutto rocznie.

b) przyrost zrealizowany

Wskaźniki przyrostu bieżącego mogą, jak każda wielkość wnioskowana na podstawie danych uśrednionych na poziomie kraju, różnić się istotnie od wskaźników lokalnego okresowego przyrostu bieżącego uzyskiwanego w Nadleśnictwie Przemków. Przybliżone lokalne wielkości uzyskanego w ostatnim 10-leciu przyrostu bieżącego użytecznego oblicza się dla obrębów leśnych i sumuje dla całego nadleśnictwa na podstawie wzoru:

$$Zvu_{-} = Vk - Vp + U, \text{ gdzie:}$$

Vk - zasoby miąższości na końcu okresu obowiązywania planu,

Vp - zasoby miąższości na początku okresu obowiązywania planu,

U - suma miąższości grubizny brutto użytków rębnych i przedrębnych za okres obowiązywania planu.

Dla Nadleśnictwa Przemków uzyskany w ubiegłym okresie:

- bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów wynosi 7,76 m³/ha,
- spodziewany bieżący przyrost roczny wynosi 6,08 m³/ha,
- przyrost wyliczony na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL) wynosi 8,75 m³/ha.

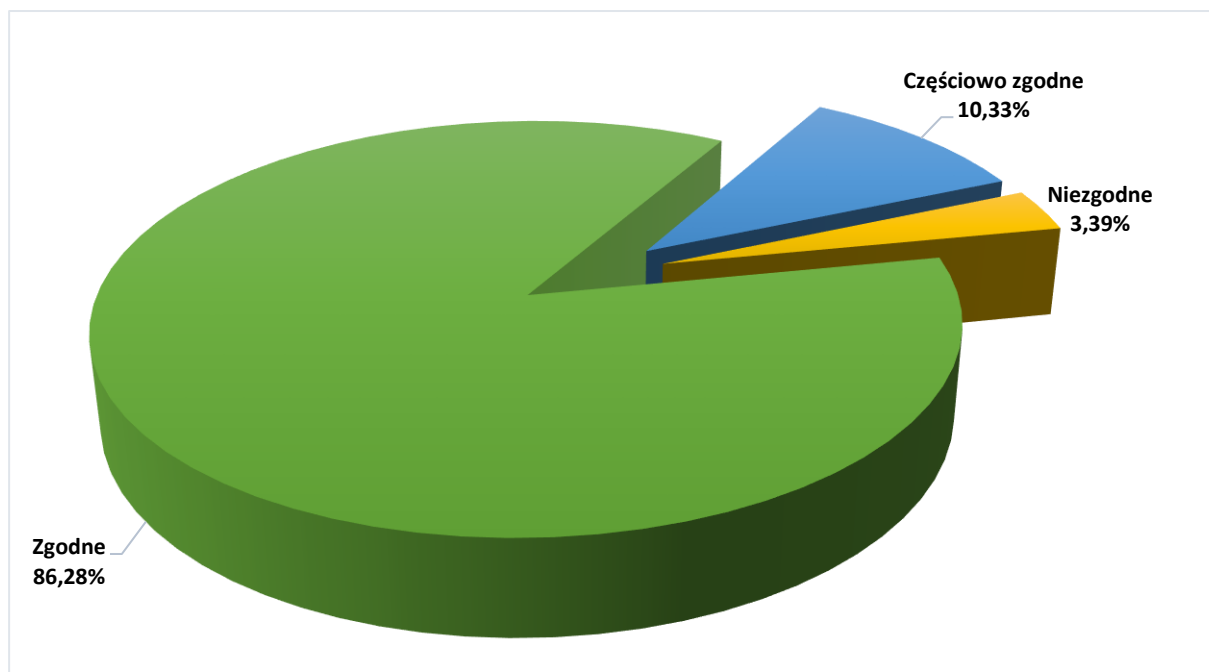
Ogólna charakterystyka lasu

I.5.2. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TYPEM DRZEWOSTANU

Podczas prac taksacyjnych obecnej rewizji planu u.l. zgodnie z § 40 instrukcji u.l. dokonano oceny zgodności składu gatunkowego z siedliskiem, a właściwie z przyjętym TD.

Tabela 43. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5
Drzewostany w wieku do 10 lat				
Zgodne	893,07	93,95	893,07	93,95
Częściowo zgodne	57,53	6,05	57,53	6,05
Niezgodne	-	-	-	-
Razem	950,60	100,00	950,60	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat				
Zgodne	10444,12	85,68	10444,12	85,68
Częściowo zgodne	1300,16	10,67	1300,16	10,67
Niezgodne	445,16	3,65	445,16	3,65
Razem	12189,44	100,00	12189,44	100,00
Ogółem drzewostany				
Zgodne	11337,19	86,28	11337,19	86,28
Częściowo zgodne	1357,69	10,33	1357,69	10,33
Niezgodne	445,16	3,39	445,16	3,39
Razem	13140,04	100,00	13140,04	100,00

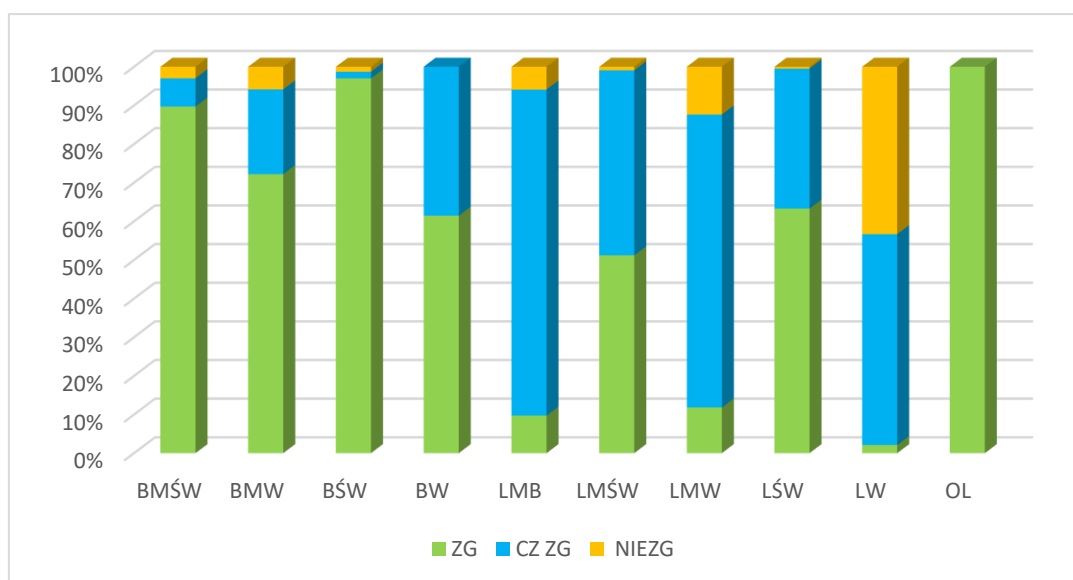
Wykres 29. Stopień zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Poniżej dodatkowo przedstawia się zgodności składów gatunkowych w odniesieniu do wszystkich siedlisk występujących na terenie Nadleśnictwa Przemków.

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 44. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Siedliskowy typ lasu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
	zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
BMŚW	4256,74	37,55%	347,09	25,56%	141,51	31,79%
BMW	735,16	6,48%	223,23	16,44%	59,61	13,39%
BŚW	5950,39	52,49%	105,35	7,76%	78,6	17,66%
BW	17,69	0,16%	11,08	0,82%		0,00%
LMB	5,51	0,05%	47,88	3,53%	3,35	0,75%
LMŚW	208	1,83%	194,57	14,33%	3,69	0,83%
LMW	34,03	0,30%	218,15	16,07%	35,59	7,99%
LŚW	98,9	0,87%	56,61	4,17%	0,74	0,17%
LW	5,99	0,05%	153,73	11,32%	122,07	27,42%
OL	24,78	0,22%		0,00%		0,00%
Suma	11337,19	100,00%	1357,69	100,00%	445,16	100,00%

Wykres 30. Struktura stopni zgodności składu gatunkowego z TD w typach siedliskowych lasu

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.3. OCENA JAKOŚCI HODOWLANEJ I TECHNICZNEJ DRZEWOSTANÓW

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

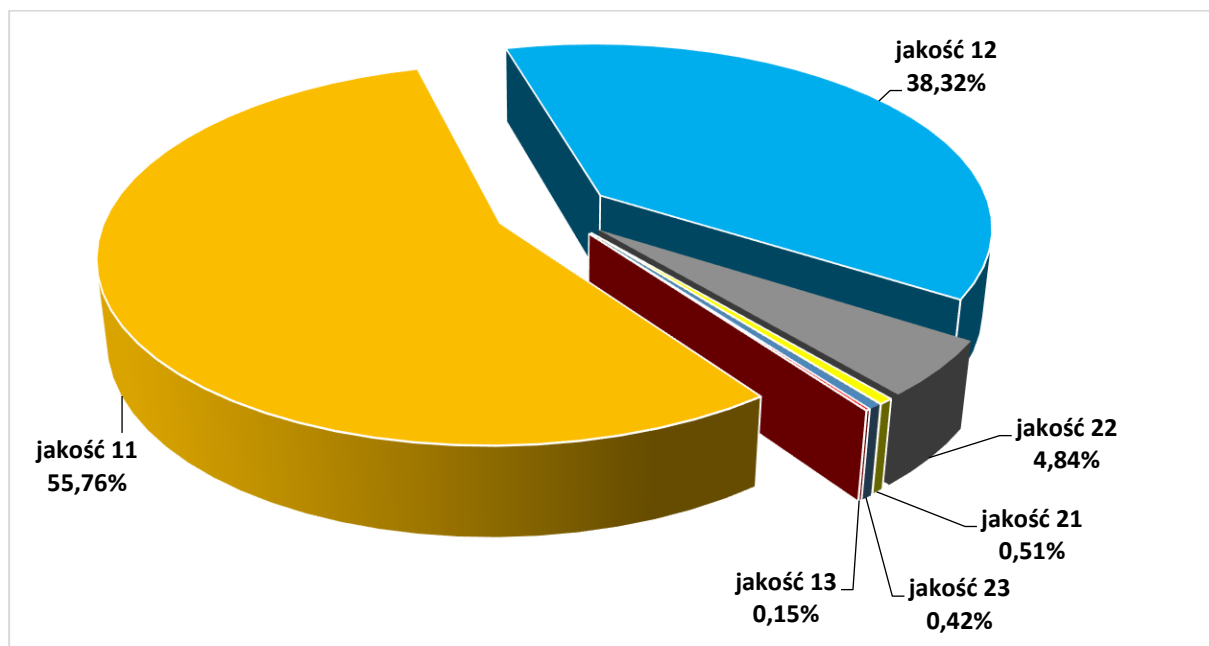
a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat zajmują powierzchnię 762,92 ha.

Tabela 45. Jakość hodowlana upraw do 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5
11	425,38	55,76	425,38	55,76
12	292,34	38,32	292,34	38,32
13	1,16	0,15	1,16	0,15
21	3,91	0,51	3,91	0,51
22	36,89	4,84	36,89	4,84
23	3,24	0,42	3,24	0,42
Razem	762,92	100,00	762,92	100,00

*bez upraw przepadłych

Wykres 31. Jakość hodowlana upraw do 10 lat

Ogólna charakterystyka lasu

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII.

TABELA XII - OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny% pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	116,60	43,0	22
		7140		2,8	30,0	11
		9190		1,82	80,0	22
	BMŚW		DB	77,64	35,8	12
		9190		13,54	80,0	22
	BMŚW		ŚW	6,39	80,6	22
		9190		12,24	50,0	21
	BMW		BK	3,59	30,0	11
	BMW		DB	36,18	33,9	12
	BMW		JD	10,32	50,0	11
	BMW		ŚW	5,76	70,0	12
	BŚW		BK	1,49	50,0	22
	LMŚW		BK	6,98	39,0	11
	LMŚW		DB	14,93	34,3	12
	LMŚW		JD	1,37	70,0	12
	LMŚW		ŚW	19,87	44,0	22
	LMW		BK	0,73	40,0	22
	LMW		DB	26,92	43,3	12
	LMW		ŚW	1,43	60,0	11
	LŚW		DB	12,86	30,0	11
	LŚW		ŚW	1,15	30,0	11
	LW		DB	2,08	30,0	21
	Razem				376,69	42,7
KDO	BMW		BK	3,28	20,0	12
	LMŚW		BK	1,50	20,0	22
	LMW		DB	18,27	30,0	11
	LMW		ŚW	6,04	20,0	22
Razem				29,09	26,3	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	39,82	67,7	11
	BMŚW		DB	5,83	39,1	22
	BMŚW		SO	231,15	98,0	12
	BMW		DB	18,51	68,0	12
	BMW		OL	3,70	40,0	12
	BMW		SO	2,78	90,0	12
	BMW		ŚW	9,46	96,4	12
	BŚW		SO	4,14	100,0	12
	LMB		DB	2,82	30,0	22
	LMŚW		BK	7,91	88,0	12

Ogólna charakterystyka lasu

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny% pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LMŚW		SO	18,36	100,0	11
	LMW		BK	2,90	30,0	11
	LMW		DB	1,37	100,0	12
	LMW		OL	0,83	60,0	12
	LMW		SO	13,72	100,0	12
	LW		OL	0,88	80,0	22
Razem				364,18	90,3	12
Ogółem				769,96	64,6	22

Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 376,69 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 43%, a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni manipulacyjnej 29,09 ha. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 26,3%, a przeciętna jakość 11. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 364,18 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 90,3 %. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

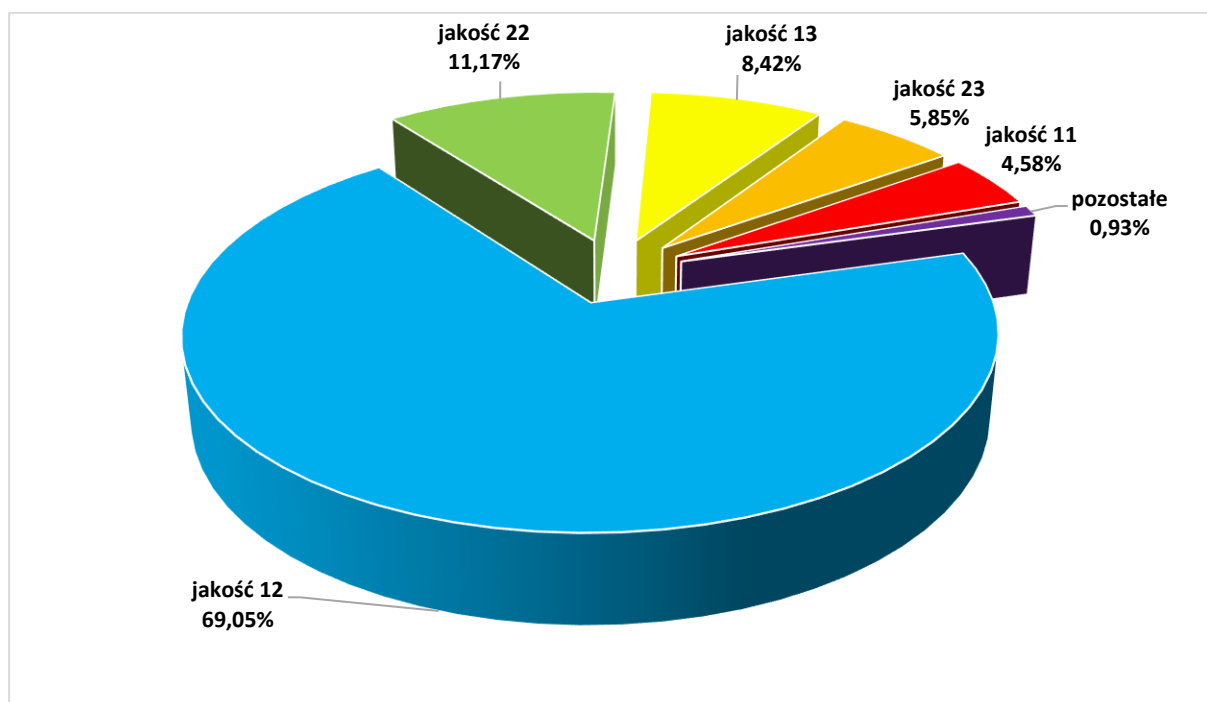
c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez I a kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 8 999,87 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które zajmują 45,14% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Ogólna charakterystyka lasu

Tabela 46. Jakość hodowlana drzewostanów powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5
11	412,16	4,58	412,16	4,58
12	6220,47	69,06	6220,47	69,06
13	758,82	8,42	758,82	8,42
14	1,09	0,01	1,09	0,01
21	27,10	0,30	27,10	0,30
22	1005,91	11,17	1005,91	11,17
23	526,77	5,85	526,77	5,85
24	16,19	0,18	16,19	0,18
32	14,49	0,16	14,49	0,16
33	21,87	0,24	21,87	0,24
34	1,25	0,01	1,25	0,01
42	2,13	0,02	2,13	0,02
Razem	9008,25	100,00	9008,25	100,00

Wykres 32. Jakość hodowlana młodników i drzewostanów młodszych

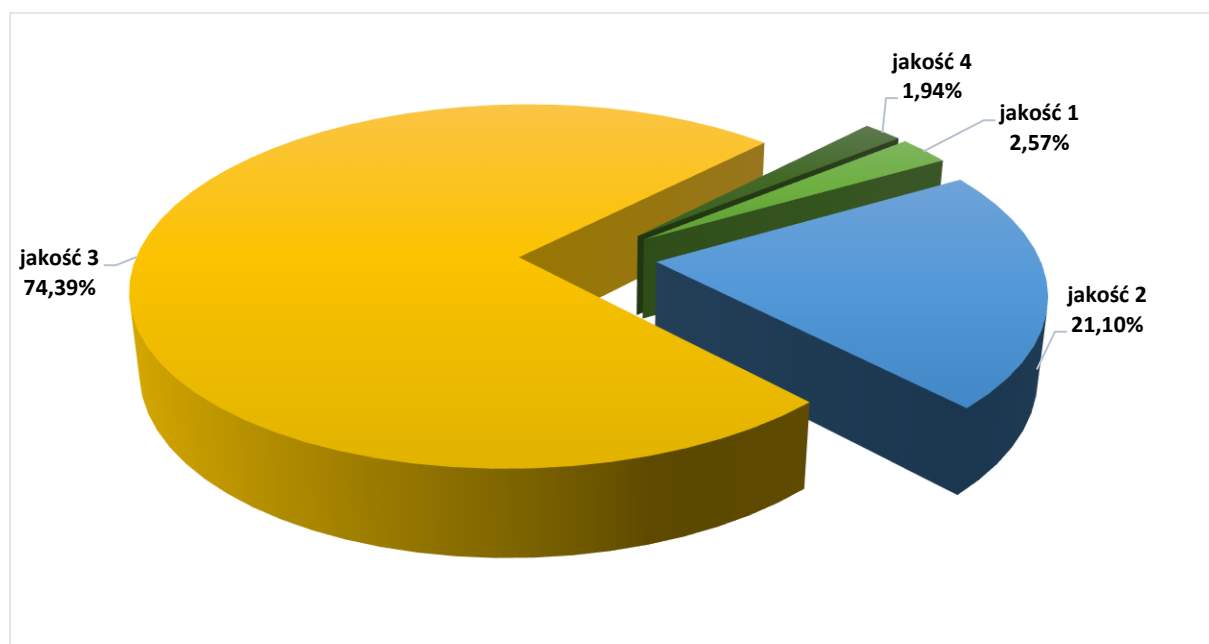
Ogólna charakterystyka lasu

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach bliskorębnych i rębnych

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 3004,37 ha. Przeważają drzewostany o jakości technicznej 3(2234,93 ha). Drzewostany z jakością 4 zostały opisane ze względu na parametry techniczne – pierśnice.

Tabela 47. Jakość techniczna drzewostanów

Jakość techniczna	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5
1	77,25	2,57	77,25	2,57
2	633,97	21,10	633,97	21,10
3	2235,25	74,39	2235,25	74,39
4	58,22	1,94	58,22	1,94
Razem	3004,69	100,00	3004,69	100,00

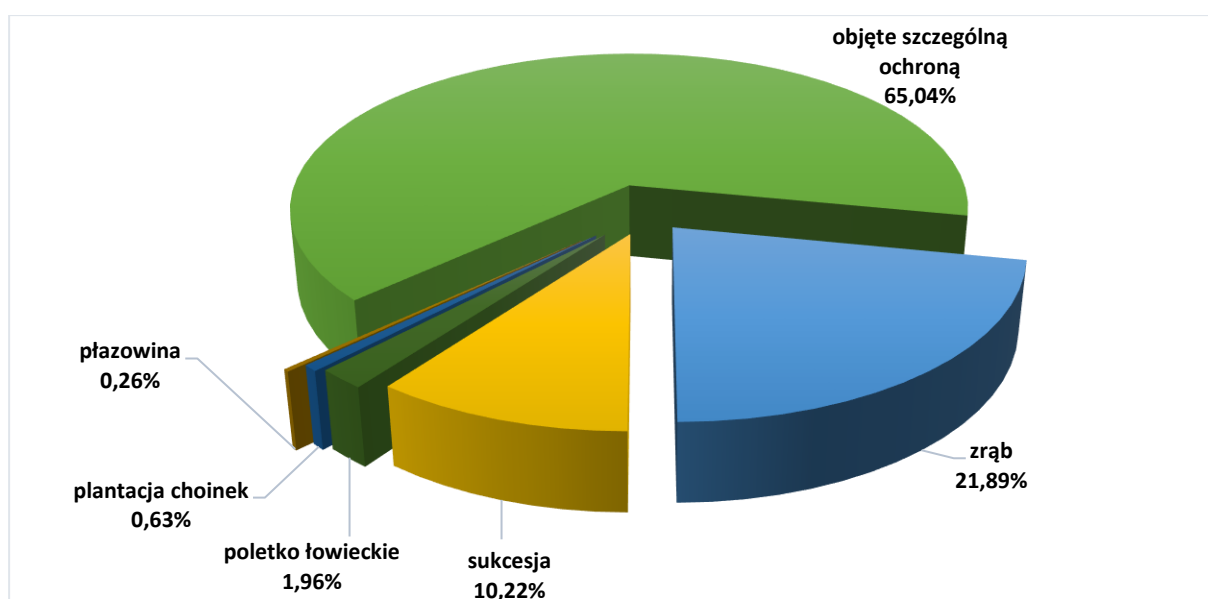

Wykres 33. Jakość techniczna drzewostanów starszych

I.5.4. OKREŚLENIE RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia **tabela nr I** zamieszczona w części tabelarycznej – oddzielny tom PUL. Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej – **1207,78 ha**.

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 34. Struktura powierzchni leśnej niezalesionej w nadleśnictwie

Tabela 48. Syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej w nadleśnictwie

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb Przemków		
objęte szczególną ochroną	785,63	124m, 129p, 141r, 149w, 150n, 158f, 161r, 171l, 186c, 186g, 186j, 187a, 187j, 188a, 188c, 189h, 189j, 189m, 189n, 189o, 199f, 199i, 199j, 199k, 199l, 199n, 200b, 200f, 201c, 201d, 201k, 201l, 201m, 202a, 202b, 202d, 202f, 202g, 203a, 204f, 215b, 216d, 217c, 217d, 219c, 219d, 219f, 219g, 220a, 220b, 220c, 220d, 220f, 221c, 221d, 222c, 239a, 239b, 239c, 239f, 242d, 243a, 243b, 243f, 243g, 244c, 244d, 244f, 244g, 262a, 262d, 262g, 263b, 263c, 263f, 263h, 264f, 266c, 266f, 267a, 267f, 277a, 277b, 277c, 277d, 277f, 278a, 278b, 278c, 278d, 278h, 279a, 282f, 299c, 299g, 299h, 302f, 307a, 318b, 319a, 319b, 334l, 337b, 339g, 341b, 341c, 343c, 355a, 355f, 369d, 376d, 376g, 377f, 377g, 378a, 379a, 379b, 379d, 379f, 380b, 380c, 380d, 380f, 380g, 380h, 390a, 390b, 391a, 391b, 391c, 391f
plantacja choinek	7,59	110k, 110m, 110n, 110o, 110p, 110r, 110s, 110t
płazowina	3,08	297c
poletko łowieckie	23,62	39i, 53j, 54b, 54g, 75f, 78f, 110nx, 114n, 118m, 118r, 119d, 119j, 120m, 149b, 187c, 336c, 371o, 372f
sukcesja	123,40	6h, 7h, 53d, 84ax, 91cx, 91i, 97a, 97c, 97d, 97g, 98k, 98m, 111a, 113a, 114jx, 120f, 120g, 181f, 182d, 182f, 182h, 183b, 183d, 184a, 189a, 190g, 190p, 195c, 195d, 201g, 201h, 238b, 241c, 247a, 264h, 266b, 275a, 275d, 285f, 301c, 304d, 305k, 321a, 332a, 333c, 333f, 334c, 334d, 336b, 337f, 339f, 371n, 372g, 372i, 389r, 395c
zrąb	264,46	3b, 3d, 12c, 17i, 17m, 19f, 25b, 27d, 28i, 29a, 46h, 46i, 47i, 60a, 71j, 73d, 74a, 74l, 74m, 74n, 80a, 89a, 101g, 101o, 102g, 102h, 103b, 103k, 108a, 109r, 116c, 125ax, 125m, 126m, 128b, 129n, 137f, 140l, 142j, 145i, 145o, 145w, 149h, 149r, 150f, 150o, 151o, 154c, 155a, 156l, 159i, 161l, 161p, 162l, 165c, 166a, 169c, 170n, 170o, 192t, 193g, 194g, 194p, 195a, 227j, 228f, 228i, 228j, 229h, 230n, 231m, 233b, 233h, 234d, 235g, 248f, 250f, 254c, 258c, 259b, 267i, 268m, 268o, 272c, 274d, 274k, 289d, 291f, 292b, 292h, 294lx, 294o, 309h, 313d, 314b, 314f, 316h, 317a, 323c, 328c, 329c, 329h, 330h, 333h, 333l, 348b, 351g, 352h, 363d, 366f, 367p, 370i, 386b, 386d, 389c, 389l, 397a

Ogólna charakterystyka lasu

I.5.5. CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA WEDŁUG CECH

Tabela 49. Zestawienie opisanych cech drzewostanów w nadleśnictwie

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo
	[ha]
1	2
drzewostan z za/odn naturalnego z nasion	3627,73
drzewostan z za/odn sztucznego	5307,96
drzewostan odroślowy	10,75
drzewostan doświadczalny	2,24
drzewostany na gruntach porolnych	1842,74
młodnik po rębni złożonej	176,50
uprawy po rębni złożonej	187,68
drzewostan zrehabilitowany	9,29
wyłączone drzewostany nasienne	11,00
gospodarcze drzewostany nasienne	138,12
uprawa pochodna	67,96

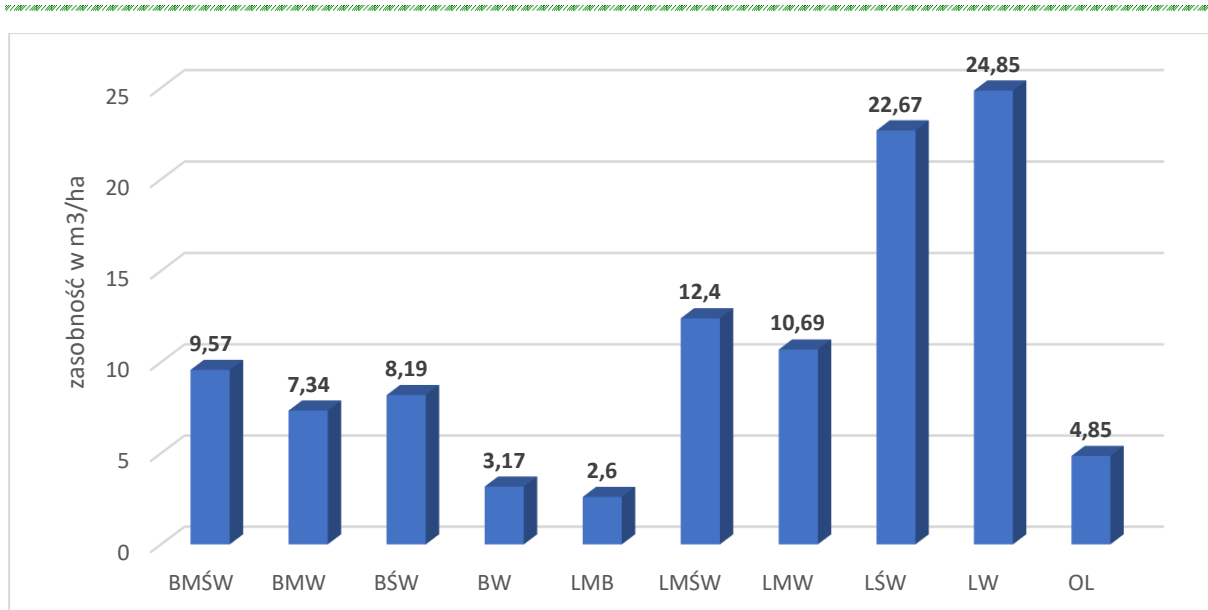
I.5.6. POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

Zgodnie z §62 instrukcji u.l. podczas prac urządzeniowych dotyczących zakładania powierzchni kołowych dokonano również pomiaru miąższości drewna martwego.

TABELA XXI - ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
BMŚW	3910,88	2,65	10359,51	6,92	27076,25	9,57	37435,77
BMW	893,43	2,15	1920,31	5,19	4639,47	7,34	6559,78
BŚW	5193,66	2,47	12806,04	5,72	29711,08	8,19	42517,12
BW	28,77	0,38	11,03	2,79	80,29	3,17	91,33
LMB	51,65	1,11	57,16	1,49	76,85	2,60	134,01
LMŚW	350,59	2,71	950,63	9,69	3396,11	12,40	4346,74
LMW	234,85	3,38	794,58	7,31	1716,23	10,69	2510,81
LŚW	156,25	1,84	287,31	20,83	3254,34	22,67	3541,65
LW	280,91	5,56	1562,94	19,29	5418,50	24,85	6981,43
OL	22,17	0,49	10,92	4,36	96,57	4,85	107,49
Razem obręb 1	11123,16	2,59	28760,44	6,78	75465,69	9,37	104226,12
Ogółem n-ctwo	11123,16		28760,44		75465,69		104226,12

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 35. Miąższość drewna martwego w poszczególnych TSL dla Nadleśnictwa Przemków

Zgodnie z wytycznymi IUL odnośnie określania miąższości drzew martwych w Nadleśnictwie Przemków ustalono miąższość drewna martwego na poziomie 104 226,12 m³, co w przeliczeniu na 1 ha wynosi 9,37 m³. Ilość drzew martwych stojących i złomów wynosi 2,59 m³/ha jest większa o 80% od wielkości zinwentaryzowanej podczas V rewizji. Ilość drzew martwych leżących wynosi 6,78m³/ha i jest większa o 189% od wielkości zinwentaryzowanej podczas V rewizji. Największe wartości drzew martwych zostały zinwentaryzowane na siedliskach Lw oraz Lśw odpowiednio 24,85 m³/ha i 22,67 m³/ha.

I.5.7. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi VI rewizji urządzenia lasu oraz odpowiednimi prognozowymi wielkościami potencjalnymi, w tym:

- powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej),
- sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- przeciętnej zasobności na 1 ha,
- przeciętnego wieku drzewostanów,
- spodziewanego przyrostu tablicowego,
- przeciętnej rocznej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły,
- uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższości drzewostanów na 1 ha.

Ogólna charakterystyka lasu

Szczegółowe porównanie wskaźników zasobności drzewostanów, wg stanu z definitywnego urzędzenia, I, II, III, IV i V rewizji u.l. przedstawia tabela nr XIII.

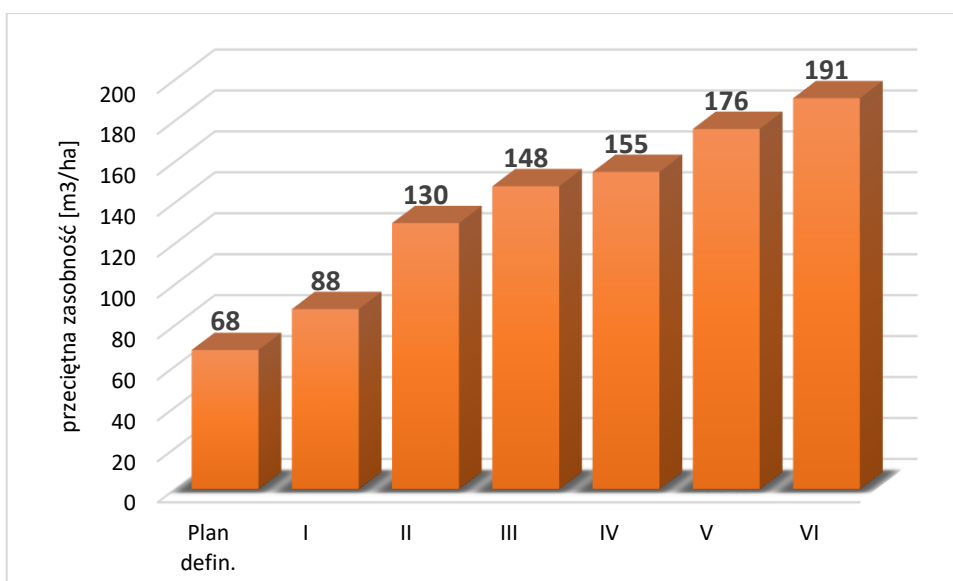
TABELA XIII – PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU I PROGNOZIE DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lp	WSKAŹNIK	Jedn	Stan na			
			01.01.1994	01.01.2004	01.01.2014	01.01.2024
1	2	3	4	5	6	7
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12248,26	13683,42	13759,21	14347,82
2	Zasoby miąższości	m3	1815662	2117279	2425714	2742734
3	1 ha w podklasach wieku IIa	m3	105	89	77	100
	IIb	m3	147	179	165	140
	IIIa	m3	215	238	244	219
	IIIb	m3	254	261	259	290
	IVa	m3	251	270	281	311
	IVb	m3	272	261	296	320
	Va	m3	286	268	274	314
	Vb	m3	289	285	273	330
	VI	m3	281	287	342	339
	VII i starsze	m3	347	349	402	410
	Klasa odnowienia	m3	319	222	223	219
	Klasa do odnowienia	m3		213	175	289
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. zal. i niezal.)	m3	148	155	176	191
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	42	44	50	52
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha tablicowy	m3	5,87	6,12	5,4	6,08
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za ubiegły okres)	m3	-	1,14	1,55	2,53
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za ubiegły okres)	m3	-	2,16	2,61	2,37
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użytkowny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3	-	4,7	6,26	7,76

W Nadleśnictwie Przemków w stanie zasobów drzewnych pomiędzy V a VI rewizją urzędzenia lasu nastąpił:

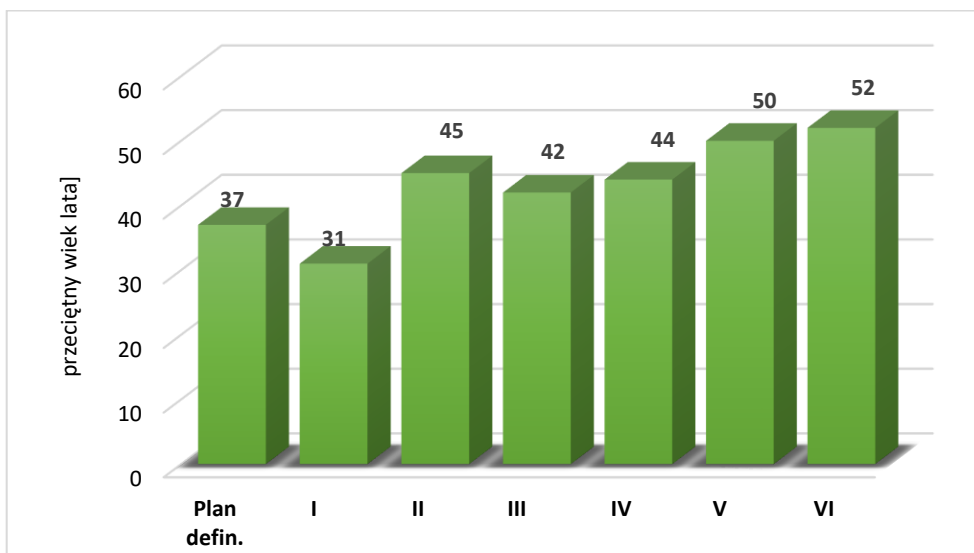
- wzrost miąższości drzewostanów o 317 020 m³ (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesionej), co stanowi wzrost o 13,07% w stosunku do zapasu z V rewizji U.L.
- wzrost zasobności na powierzchni leśnej o 15 m³ /ha (powierzchnia leśna) i w stosunku do zasobności z V rewizji U.L. stanowi wzrost o 8,43%;
- aktualna zasobność drzewostanów nadleśnictwa wynosi 191 m³ /ha (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona) i 207 m³ (powierzchnia leśna zalesiona);
- wzrost powierzchni leśnej zalesionej o 201,18 ha;
- wzrost powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 588,61 ha;

Ogólna charakterystyka lasu

Wykres 36. Zmiana przeciętnej zasobności drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Przemków

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 52 lat, liczony jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) i jest większy o 2 lat od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczonego jako średnia ważona z przeciętnych wieków rębności.

Wykres 37. Zmiana przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL dla Nadleśnictwa Przemków

II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZANIA LASU

Analizy gospodarki leśnej w ubiegłym okresie dokonano w następującym ujęciu:

- Analiza gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa Przemków za lata 1.01.2011-31.12.2020 r. na Naradę Techniczno-Gospodarczą;
- Koreferat BULiGL Oddział w Brzegu do analizy gospodarki leśnej w latach 2011-2020;
- Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu;
- Informacje kierownika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP we Wrocławiu;
- Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Przemków za ubiegły okres gospodarczy 2011-2020 Analiza gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa Przemków za lata 1.01.2011-31.12.2020 na Naradę Techniczno-Gospodarczą

**II.1. ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW ZA LATA
01.01.2014-31.12.2023 NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ**

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

**ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
W LATACH 2014-2023
I JEJ WPŁYW NA STAN LASU****REFERAT NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW****NARADA TECHNICZNO-GOSPODARCZA
W SPRAWIE ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ**

PRZEMKÓW, 01.02.2024 r.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Spis tabel

Tabela 1. Zmiany w ewidencji nadleśnictwa ogółem.	7
Tabela 2. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).	9
Tabela 3. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).	10
Tabela 4. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków, Obręb Żuków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).	11
Tabela 5. Wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych [ha]	14
Tabela 6. Lista zrębów sanitarnych.	19
Tabela 7. Wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży [ha].	21
Tabela 8. (Tabela X) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Nadleśnictwo Przemków	27
Tabela 9. (Tabela X) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Obręb Przemków	28
Tabela 10. (Tabela X) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Obręb Żuków	29
Tabela 11. Rozliczenie powierzchni zalesionych	30
Tabela 12. Powierzchnia uznanych odnowień naturalnych w latach 2014-2023 z podziałem na poszczególne gatunki	33
Tabela 13. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Przemków	35
Tabela 14. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	36
Tabela 15. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	37
Tabela 16. Wykaz założonych upraw pochodnych	40
Tabela 17. Wykaz zarejestrowanych źródeł nasion	41
Tabela 18. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych	41
Tabela 19. Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych	42
Tabela 20. Wykaz Drzew Matecznych	42
Tabela 21. Wykaz Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych	42
Tabela 22. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędzeniowego.	43
Tabela 23. Rozliczenie powierzchni zalesionych	44
Tabela 24. Zabiegi agrolotniczego zwalczania szkodników pierwotnych sosny	46
Tabela 25. Nasilenie występowania pożarów leśnych.	53
Tabela 26. Podział na obwody łowieckie.	55
Tabela 27. Stan zagospodarowania obwodów łowieckich.	55
Tabela 28. Porównanie inwentaryzacji, planu pozyskania i wykonanie pozyskania zwierzyny grubej i lisa w sezonach łowieckich 2014/2015 - 2023/2024.	56
Tabela 29. Koszty ochrony lasu przed zwierzyną w układzie obwodów łowieckich.	58
Tabela 30. Rezerwy przyrody	60
Tabela 31. Pomniki przyrody	60
Tabela 32. Tabela XIII. Zmiany w kolejnych rewizjach PUL	64

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura powierzchni gruntów nadleśnictwa na początku i na końcu okresu urzędniowego.	4
Wykres 2. Struktura powierzchni leśnej nadleśnictwa na początku i na końcu okresu urzędniowego.	5
Wykres 3. Pozyskanie drewna w poszczególnych latach [m3].	12
Wykres 4. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – nadleśnictwo [m3].	13
Wykres 5. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych w 10-leciu [%]	14
Wykres 6. Powierzchnia zrębów sanitarnych w poszczególnych latach [ha]	15
Wykres 7. Procentowy udział użytków przygodnych w danym użytkowaniu [%].	20
Wykres 8. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków przedrębnych w 10-leciu [%].	22
Wykres 9. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TW [m3/ha].	23
Wykres 10. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TP [m3/ha]	23
Wykres 11. Zestawienie wykonania pielęgnacji upraw	24
Wykres 12. Zestawienie wykonania pielęgnacji młodników	25
Wykres 13. Zestawienie planu i wykonania zadań z zakresu hodowli lasu	26
Wykres 14. Zestawienie wykonania odnowień	31
Wykres 15. Zestawienie wykonania podsadzeń i dolesień	32
Wykres 16. Zestawienie wykonania poprawek i uzupełnień	32
Wykres 17. Zestawienie wykonania melioracji agrotechnicznych	33
Wykres 18. Procentowe wykonanie odnowień naturalnych wg. gatunków	34
Wykres 19. Powierzchnia uznanych odnowień naturalnych sosny pospolitej w latach 2014-2023	34
Wykres 20. Porównanie pozyskania posuszu, złomów i wywrotów do pozyskania grubizny ogółem dla nadleśnictwa	39
Wykres 21. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków zbiorczo dla nadleśnictwa.	39
Wykres 22. Zbiór nasion buka w Nadleśnictwie Przemków	44
Wykres 23. Zabezpieczanie pni preparatami grzybowymi na gruntach porolnych.	45
Wykres 24. Zestawienie szkód od zwierzyny w uprawach w nadleśnictwie w latach 2014-2023.	47
Wykres 25. Zestawienie szkód od zwierzyny w młodnikach w nadleśnictwie w latach 2014-2023.	48
Wykres 26. Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną w latach 2014-2023 r.	48
Wykres 27. Szkody powodowane przez susze oraz podtopienia w latach 2014-2023	49
Wykres 28. Pożary w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023.	51
Wykres 29. Pożary lasów w aspekcie powierzchniowym w latach 2014-2023.	52
Wykres 30. Średnia powierzchnia pożarów lasu w latach 2014-2023.	52
Wykres 31. Pozyskanie choinek w latach 2014-2023 [szt.]	54
Wykres 32. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji jeleni w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.	56
Wykres 33. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji sarny w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.	57
Wykres 34. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji dzików w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.	57
Wykres 35. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji lisów w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.	58
Wykres 36. Porównanie kosztów poniesionych na ochronę lasu przed zwierzyną.	59

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi Plan Urządzenia Lasu na okres 01.01.2014 – 31.12.2023, który został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 16.09.2014 (pismo DLP-I-611-63/37755/14/ŁP).

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów i analiza przyczyn zmian

Nadleśnictwo Przemków wg stanu na 01.01.2014 r. zarządzało powierzchnią 14 756,0014 ha w tym pow. leśna 14 167,0772 ha, a w poszczególnych obrębach leśnych podział ten przedstawiał się następująco:

- obręb Przemków 12 091,0688 ha, w tym pow. leśna 11 561,6952 ha;
- obręb Żuków 2 664,9326 ha w tym pow. leśna 2 605,3820 ha.

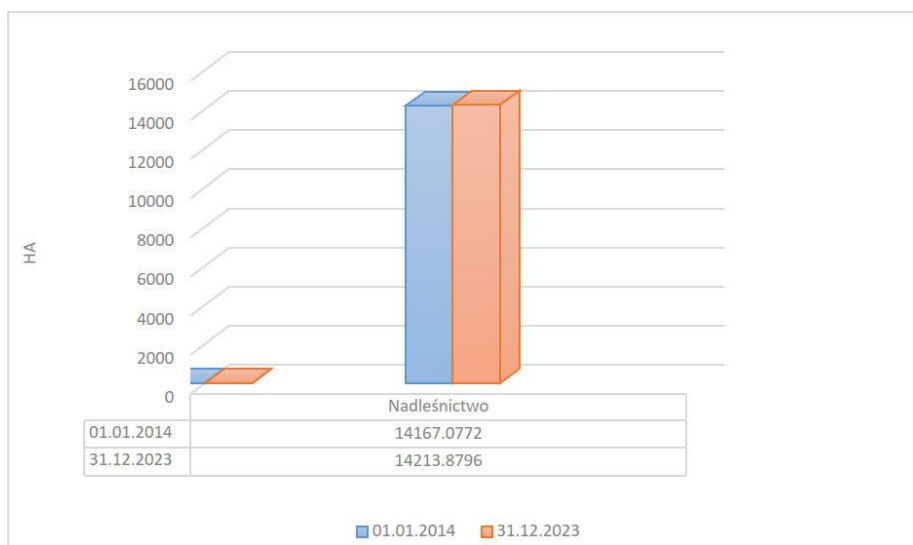
Natomiast wg stanu na dzień 31.12.2023 r. powierzchnia Nadleśnictwa Przemków wynosi 14 791,0073 ha w tym pow. leśna 14 213,8796 ha. Od dnia 01.01.2024 r. Nadleśnictwo Przemków posiada jeden obręb leśny.

Wykres 1. Struktura powierzchni gruntów nadleśnictwa na początku i na końcu okresu urzędniowego.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 2. Struktura powierzchni leśnej nadleśnictwa na początku i na końcu okresu urzędzeniowego.

Powierzchnia Nadleśnictwa Przemków bez współwłasności według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosła **14 791,0073** ha i zwiększyła się o 35,0059 ha w ciągu 10 lat obowiązywania planu. Zwiększyła się powierzchnia leśna - o 46,8024 ha, natomiast zmniejszyła się powierzchnia pozostałych gruntów - o 11,1465 ha. W Nadleśnictwie Przemków nie występują objęte współwłasnością.

Powierzchnia Nadleśnictwa Przemków uległa zwiększeniu w głównej mierze w następstwie przejęcia w zarząd gruntów w oparciu o Zarządzenie Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgów terytorialnych nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu. Ponadto znaczący był również bilans zamiany gruntów z Gminą Przemków, skutkujący zwiększeniem powierzchni, na podstawie art. 38e ustawy o lasach oraz nabycia gruntów w drodze prawa pierwokupu zgodnie z art. 37a ustawy o lasach.

Pozostałe zmiany były następstwem geodezyjnych pomiarów powierzchni działek ewidencyjnych w związku z modernizacją ewidencji gruntów i budynków oraz w związku z aktualizacją danych ewidencji gruntów i budynków.

W ogólnym rozrachunku w trakcie 10 lat obowiązywania planu, przejęcia gruntów były wyższe niż ubytki powierzchni ze stanu posiadania.

Analiza gospodarki przeszłej

WYKAZ ZMIAN W STANIE LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW W OKRESIE 2014-2023 I JEJ WPŁYW NA STAN LASU

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Zakres zmian w poszczególnych kategoriach w Nadleśnictwie przedstawia poniższa tabela.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Stan na dzień:	Ogółem	Grunty leśne			Grunty nieleśne						
		Zalesione i niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem	Użytki rolne	Grunty zabudowane i zurbanizowane		Użytki ekologiczne	Nieużytki	Wody	Razem
						Razem	w tym tereny komunikacyjne				
1	2	3	6	8	10	11	12	14	15	16	18
01.01.2014	14 756,0014	13 759,1291	407,9481	14 167,0772	90,4764	10,1478	0,0100	457,2600	23,2500	7,7800	588,9242
31.12.2023	14 791,0073	13 806,2909	407,5787	14 213,8696	88,2455	1,3722	0,0100	457,2600	23,2500	7,0000	577,1377
Różnica między początkiem a końcem PUL	35,0059	47,1618	-0,3694	46,7924	-2,2309	-8,7756	0,0000	0,0000	0,0000	-0,7800	-11,7865

Tabela 1. Zmiany w ewidencji nadleśnictwa ogółem.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.

I. Zadania obligatoryjne

1. Pozyskanie drewna

Zestawienie pozyskania drewna dla całego nadleśnictwa w układzie obrębowym za ubiegły okres, według kategorii cięć i porównanie z etatem (miąższość grubizny netto, powierzchnia manipulacyjna zabiegów pielęgnacyjnych bez nawrotów) przedstawiono poniżej, zgodnie ze wzorem tabeli nr IX .

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Nadleśnictwo Przemków												
Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne				Przedrębne							Ogółem
	ha	m3	Przygodne m3	Razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne m3	Razem m3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	158,82	23 753,39	291,79	24 045,18	11,25	170,91	885,49	21 798,15	705,94	22 675,00	46 720,18	
2015	204,98	25 970,00	1 042,80	27 012,80	24,11	160,55	791,99	21 271,09	2 955,79	24 387,43	51 400,23	
2016	183,21	28 636,77	737,68	29 374,45		17,38	772,44	19 595,54	1 950,07	21 562,99	50 937,44	
2017	164,36	26 508,82	1 340,88	27 849,70	4,54	326,91	845,45	22 244,93	2 603,79	25 175,63	53 025,33	
2018	122,38	22 208,72	3 465,11	25 673,83	42,07	452,22	757,14	16 743,02	9 368,44	26 563,68	52 237,51	
2019	171,64	27 889,29	792,13	28 681,42	22,95	267,40	700,44	19 598,85	2 547,79	22 414,04	51 095,46	
2020	104,14	17 407,11	1 768,40	19 175,51		68,53	696,60	23 732,86	5 208,09	29 009,48	48 184,99	
2021	141,67	25 690,83	540,55	26 231,38	10,06	890,33	560,49	23 133,05	1 133,32	25 156,70	51 388,08	
2022	129,85	21 807,15	854,91	22 662,06	51,66	1 687,43	702,09	23 960,90	3 863,56	29 511,89	52 173,95	
2023	162,08	30 812,36	459,90	31 272,26	19,70	480,30	629,22	17 065,97	1 029,31	18 575,58	49 847,84	
Ogółem	1 543,13	250 684,44	11 294,15	261 978,59	186,34	4 521,96	7 341,35	209 144,36	31 366,10	245 032,42	507 011,01	
Etat za okres ubiegły	1 499,99	264 007,00		264 007,00	232,57	485,00	7 994,15	244 595,00		245 080,00	509 087,00	
% wyk.	102,88	94,95		99,23	80,12	932,36	91,83	85,51		99,98	99,59	

Tabela 2. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto).

Strona 9 z 65

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Nadleśnictwo Przemków, obręb Przemków												
Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne				Przedrębne							Ogółem
	ha	m3	Przygodne m3	Razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne m3	Razem m3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	128,03	18 134,56	246,82	18 381,38	11,25	170,91	679,44	16 090,51	490,63	16 752,05	35 133,43	
2015	148,59	19 228,06	820,82	20 048,88	24,11	160,55	650,31	16 488,45	2 015,37	18 664,37	38 713,25	
2016	132,60	22 839,81	637,67	23 477,48		15,74	613,82	14 417,07	1 549,53	15 982,34	39 459,82	
2017	127,46	20 206,77	956,98	21 163,75	4,54	326,91	684,66	17 076,40	1 633,35	19 036,66	40 200,41	
2018	97,73	17 560,06	1 975,11	19 535,17	37,87	452,22	655,13	14 082,91	5 796,83	20 331,96	39 867,13	
2019	131,38	21 804,95	604,39	22 409,34	22,95	267,40	555,81	15 084,65	1 461,43	16 813,48	39 222,82	
2020	72,46	13 542,34	1 038,74	14 581,08		68,53	608,07	19 187,83	3 417,53	22 673,89	37 254,97	
2021	109,59	19 792,33	405,78	20 198,11	10,06	889,19	428,33	17 629,35	589,72	19 108,26	39 306,37	
2022	104,09	16 484,84	510,55	16 995,39	51,66	1 683,92	508,84	16 050,64	2 616,63	20 351,19	37 346,58	
2023	124,55	24 216,84	261,57	24 478,41	19,70	480,30	552,80	13 392,25	775,89	14 648,44	39 126,85	
Ogółem	1 176,48	193 810,56	7 458,43	201 268,99	182,14	4 515,67	5 937,21	159 500,06	20 346,91	184 362,64	385 631,63	
Etat za okres ubiegły	1 147,20	202 738,00		202 738,00	226,30	472,00	6 360,40	186 425,00		186 897,00	389 635,00	
% wyk.	102,55	95,60		99,28	80,49	956,71	93,35	85,56		98,64	98,97	

Tabela 3. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków, Obręb Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto).

Strona 10 z 65

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

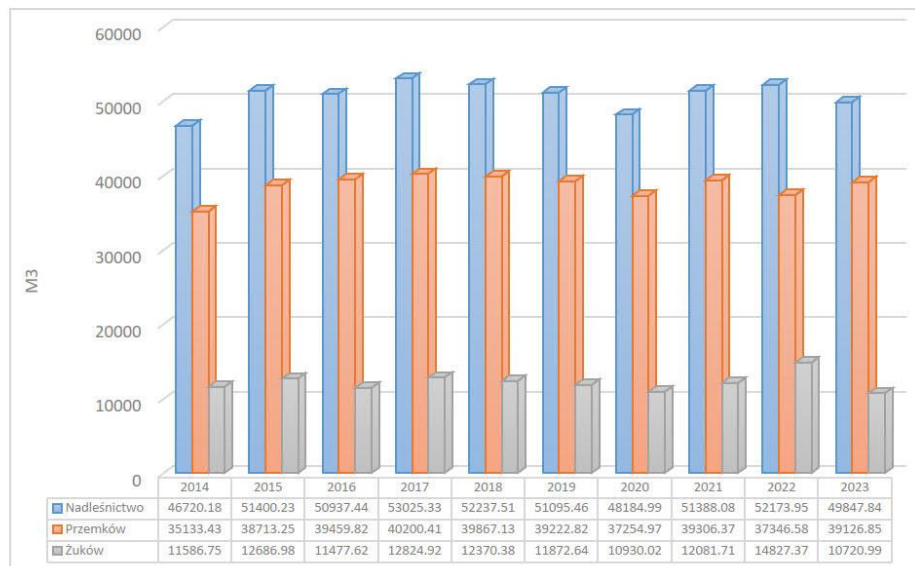
Nadleśnictwo Przemków, obręb Żuków												
Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne				Przedrębne							Ogółem
	ha	m3	Przygodne m3	Razem m3	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem		
				ha	m3	ha	m3	m3	m3	m3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	30,79	5 618,83	44,97	5 663,80			206,05	5 707,64	215,31	5 922,95	11 586,75	
2015	56,39	6 741,94	221,98	6 963,92			141,68	4 782,64	940,42	5 723,06	12 686,98	
2016	50,61	5 796,96	100,01	5 896,97		1,64	158,62	5 178,47	400,54	5 580,65	11 477,62	
2017	36,90	6 302,05	383,90	6 685,95			160,79	5 168,53	970,44	6 138,97	12 824,92	
2018	24,65	4 648,66	1 490,00	6 138,66	4,20		102,01	2 660,11	3 571,61	6 231,72	12 370,38	
2019	40,26	6 084,34	187,74	6 272,08			144,63	4 514,20	1 086,36	5 600,56	11 872,64	
2020	31,68	3 864,77	729,66	4 594,43			88,53	4 545,03	1 790,56	6 335,59	10 930,02	
2021	32,08	5 898,50	134,77	6 033,27		1,14	132,16	5 503,70	543,60	6 048,44	12 081,71	
2022	25,76	5 322,31	344,36	5 666,67		3,51	193,25	7 910,26	1 246,93	9 160,70	14 827,37	
2023	37,53	6 595,52	198,33	6 793,85			76,42	3 673,72	253,42	3 927,14	10 720,99	
Ogółem	366,65	56 873,88	3 835,72	60 709,60	4,20	6,29	1 404,14	49 644,30	11 019,19	60 669,78	121 379,38	
Etat za okres ubiegły	352,79	61 269,00		61 269,00	6,27	13,00	1 633,75	58 170,00		58 183,00	119 452,00	
% wyk.	103,93	92,83		99,09	66,99	48,38	85,95	85,34		104,27	101,61	

Tabela 4. (Tabela IX). Nadleśnictwo Przemków, Obręb Żuków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto).

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

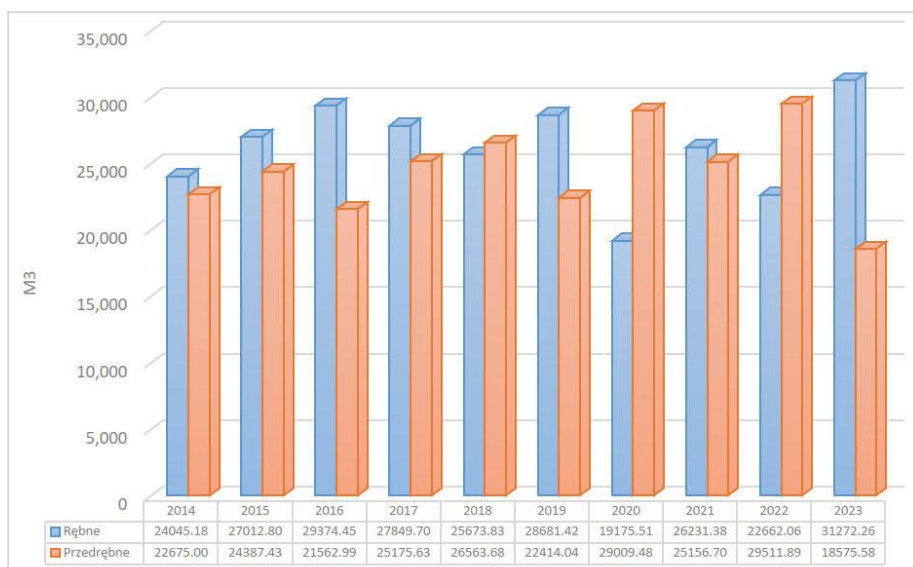
Plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Przemków sporządzony na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r. zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 16 września 2014 (pismo DLP-I-611-63/37755/14/ŁP) przewidywał pozyskanie drewna w wysokości nie większej niż 509 087,00 m³ grubizny netto. W latach obowiązywania PUL pozyskano 507 011,01 m³ drewna, co stanowi 99,59% etatu cięć.

Wykres 3. Pozyskanie drewna w poszczególnych latach [m3].

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 4. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – nadleśnictwo [m3].

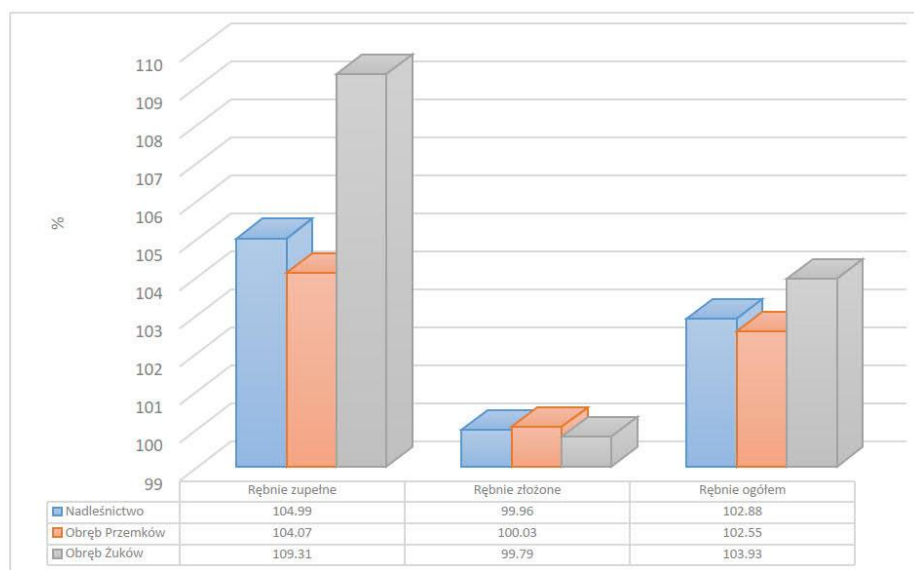
Etat cięć w użytkowaniu rębnym wynosił 264 007,00 m³ grubizny netto z czego wykonano 261 978,59 m³ co stanowi 99,23% zaplanowanej wartości. Cięcia rębne zaplanowano na powierzchni 1 499,99 ha z czego wykonano pozyskanie na 1 543,13 ha, co stanowi 102,88% zaplanowanej wartości. Przekroczenie planu powierzchniowego wynika z potrzeby wykonania zrębów sanitarnych.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Rok	Nadleśnictwo	Przemków	Żuków
2014	158,82	128,03	30,79
2015	204,98	148,59	56,39
2016	183,21	132,60	50,61
2017	164,36	127,46	36,90
2018	122,38	97,73	24,65
2019	171,64	131,38	40,26
2020	104,14	72,46	31,68
2021	141,67	109,59	32,08
2022	129,85	104,09	25,76
2023	162,08	124,55	37,53
Razem	1 543,13	1 176,48	366,65
Etat na 10 lat	1 499,99	1 147,20	352,79

Tabela 5. Wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych [ha]

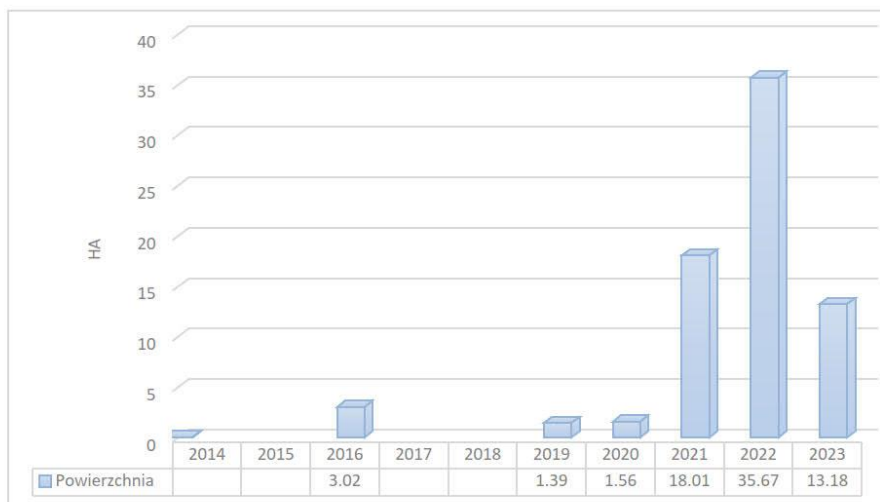

Wykres 5. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych w 10-leciu [%]

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Łącznie w trakcie obowiązywania PUL wykonano 72,83 ha (pow. do odnowienia) zrębów sanitarnych z czego 56,16 ha na obrębie Przemków, a 16,67 ha na obrębie Żuków. Łącznie pozyskano 11 711 m³ grubizny.

Wykres 6. Powierzchnia zrębów sanitarnych w poszczególnych latach [ha]

Przed przystąpieniem do cięć sanitarnych nadleśnictwo w każdym przypadku informowało RDLP we Wrocławiu. Wykaz wykonanych zrębów sanitarnych zawiera poniższa tabela.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Rok	L-ctwo	Adres leśny	Pow. zabiegu [ha]	Wykonany zabieg	Zabieg planowany w operacie	Przyczyna wykonania rębni sanitarnej	Wyk. zabieg trzebieży
2016	03	1-03-3 -b -01	1,20	IBK	brak	OWADY	----
2016	04	1-04-69 -i -01	1,22	IBK	TPP	OWADY	NIE
2016	05	1-05-116 -g -01	0,60	IBK	TPP	OWADY	NIE
2019	03	1-03-4 -s -01	0,55	ICK	brak	OWADY	----
2019	08	2-08-302 -i -01	0,84	ICK	brak	OWADY	----
2020	07	2-07-223 -b -01	1,50	ICK	TPP	WIATR, JEMIOŁA	TAK
2020	08	2-08-302 -i -02	0,06	ICK	brak	OWADY	----
2021	03	1-03-11 -f -01	1,03	IIIAUS	IIIA	SUSZA, JEMIOŁA	----
2021	03	1-03-2A -i -00	1,80	IIIAUS	IIIA	SUSZA, JEMIOŁA	----
2021	03	1-03-3A -j -00	1,38	IIBUS	brak	SUSZA, OWADY	----
2021	03	1-03-4 -s -99	1,46	IBS	brak	OWADY	----

Strona 16 z 65

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

2021	03	1-03-6 -tx -00	0,77	IIIAUS	IIIA	JEMIOŁA	----
2021	04	1-04-293 -i -00	1,45	IIIAUS	IIIA	JEMIOŁA	----
2021	04	1-04-294 -g -00	1,95	IIIAUS	IIIA	JEMIOŁA	----
2021	04	1-04-69 -g -00	4,02	IIIAUS	IIIA	SUSZA, JEMIOŁA	----
2021	06	1-06-146 -b -02	4,15	IBS	brak	SUSZA, JEMIOŁA	----
2022	01	1-01-50 -i -03	0,85	ICS	IIIA	WIATR	----
2022	01	1-01-50 -k -01	0,68	ICS	TWP	WIATR	TAK
2022	02	1-02-18A -z -00	4,49	IIIAS	IIIA	SUSZA, JEMIOŁA	----
2022	03	1-03-4 -r -00	0,96	ICS	TWP	ICS	NIE
2022	03	1-03-6 -b -00	3,38	IIIAUS	IIIA	JEMIOŁA	----
2022	04	1-04-293 -g -01	1,05	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2022	04	1-04-293 -h -00	0,80	IIIBS	IIIB	WIATR	----
2022	04	1-04-293 -n -01	0,95	ICS	TPP	WIATR	TAK
2022	04	1-04-294 -c -01	0,90	ICS	TPP	WIATR	TAK

Strona 17 z 65

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

2022	04	1-04-295 -b -01	1,34	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2022	04	1-04-296 -a -01	0,60	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2022	04	1-04-47 -c -00	1,35	IIIAS	TPP	WIATR; OWADY	TAK
2022	05	1-05-116 -g -99	2,21	IIBUS	TPP	WIATR	TAK
2022	05	1-05-120 -g -02	1,92	IBS	IB	POŻAR	----
2022	05	1-05-120 -h -01	0,71	IBS	TPP	POŻAR	TAK
2022	05	1-05-121 -f -03	0,08	IBS	IB	POŻAR	----
2022	05	1-05-121 -g -01	0,57	IBS	CP	POŻAR	----
2022	07	2-07-218 -f -01	0,54	ICS	TPP	POŻAR	TAK
2022	07	2-07-219 -c -00	1,34	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2022	07	2-07-234 -d -00	0,47	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2022	07	2-07-283 -a -00	0,97	ICS	TPP	JEMIOŁA	NIE
2022	07	2-07-283 -b -01	3,30	IBS	TPP	WIATR, JEMIOŁA	NIE
2022	07	2-07-283 -l -00	1,15	ICS	brak	JEMIOŁA	----

Strona 18 z 65

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

2022	07	2-07-305 -b -00	0,98	ICS	TPP	JEMIOŁA	NIE
2022	07	2-07-308 -d -00	2,12	IIIBUS	IIIBU	JEMIOŁA	----
2022	08	2-08-245 -f -00	1,96	IIIAUS	IIIA	JEMIOŁA	----
2023	04	1-04-294 -b -00	0,80	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2023	04	1-04-295 -a -00	0,83	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2023	06	1-06-146A -c -00	1,72	IBS	brak	JEMIOŁA	----
2023	06	1-06-186 -cx -00	3,46	IBS	TPP	SUSZA, JEMIOŁA	TAK
2023	06	1-06-186 -o -01	2,46	IBS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2023	06	1-06-209 -a -00	2,47	IBS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2023	08	2-08-224 -b -01	0,64	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
2023	08	2-08-224 -b -02	0,80	ICS	TPP	JEMIOŁA	TAK
		Suma	72,83				

Tabela 6. Lista zrzębów sanitarnych.

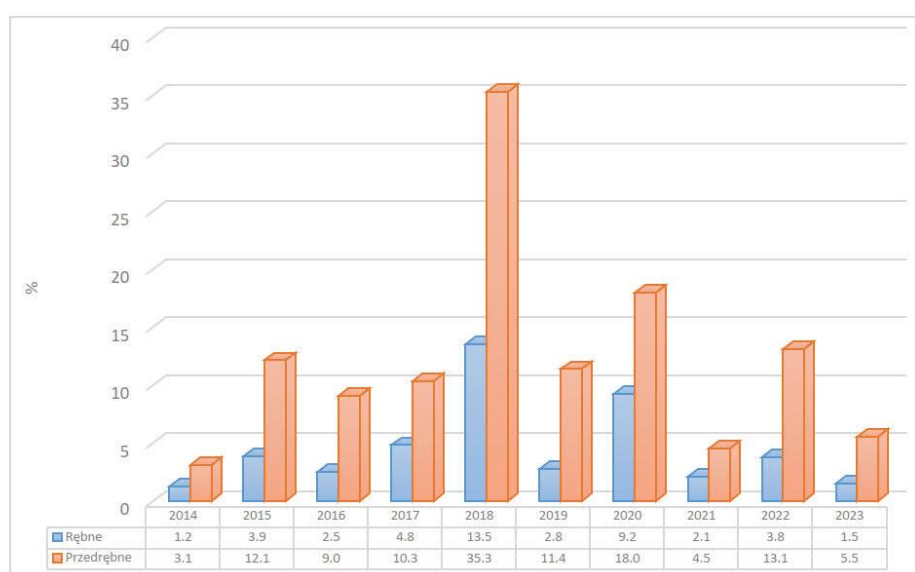
Strona 19 z 65

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w zakresie masowym przewidywał wykonanie użytkowania o miąższości szacunkowej 245 080,00 m³ grubizny netto. Nadleśnictwo pozyskało 245 032,42 m³ grubizny netto, co stanowi 99,98% planu. Zabiegi w aspekcie masowym trzebieży wczesnych zrealizowano na poziomie 76,42%, natomiast trzebieży późnych 107,85% - wliczając cięcia przygodne.

Drewno z cięć przygodnych stanowiło w użytkowaniu przedrębnym 12,80% pozyskanej masy drewna, natomiast w użytkowaniu rębnym 4,31% pozyskanej masy. Procentowy udział użytków przygodnych w danym użytkowaniu przedstawia wykres nr 7.

Wykres 7. Procentowy udział użytków przygodnych w danym użytkowaniu [%].

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

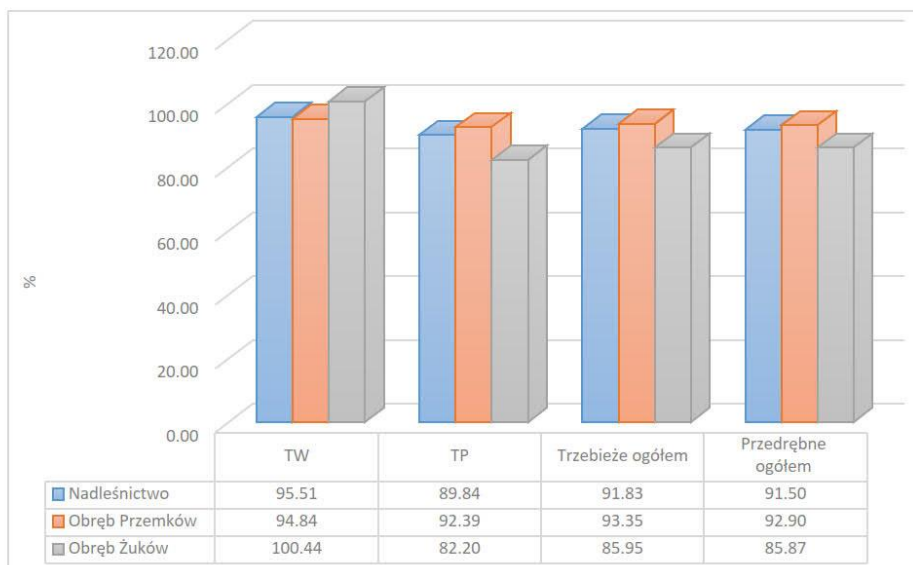
Etat powierzchniowy w użytkowaniu przedrębny (w tym czyszczenia) przewidywał wykonanie użytkowania na powierzchni 8 226,72 ha. Wykonano cięcia na powierzchni 7 527,69 ha, co daje 91,50%. Zabiegi trzebieży wczesnych wykonano w 95,51% zaplanowanej powierzchni, trzebieże późne – w 89,84%.

Rok	Nadleśnictwo			Przemków			Żuków		
	TW	TP	Ogółem	TW	TP	Ogółem	TW	TP	Ogółem
2014	245,68	639,81	885,49	226,05	453,39	679,44	19,63	186,42	206,05
2015	332,26	459,73	791,99	279,80	370,51	650,31	52,46	89,22	141,68
2016	255,70	516,74	772,44	206,73	407,09	613,82	48,97	109,65	158,62
2017	266,52	578,93	845,45	225,79	458,87	684,66	40,73	120,06	160,79
2018	317,04	440,10	757,14	275,59	379,54	655,13	41,45	60,56	102,01
2019	254,41	446,03	700,44	245,24	310,57	555,81	9,17	135,46	144,63
2020	156,99	539,61	696,60	142,50	465,57	608,07	14,49	74,04	88,53
2021	179,12	381,37	385,37	155,27	273,06	428,33	23,85	108,31	132,16
2022	300,25	401,84	702,09	254,41	254,43	508,84	45,84	147,41	193,25
2023	380,16	249,06	629,22	339,52	213,28	552,80	40,64	35,78	76,42
R-m	2 688,13	4 653,22	7 341,35	2 350,90	3 586,31	5 937,21	337,23	1 066,91	1 404,14
Etat na 10 lat	2 814,55	5 179,60	7 994,15	2 478,80	3 881,60	6 360,40	335,75	1 298,00	1 633,75
% wykonania za 10 lat	95,51	89,84	91,83	94,84	92,39	93,35	100,44	82,20	85,95

Tabela 7.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

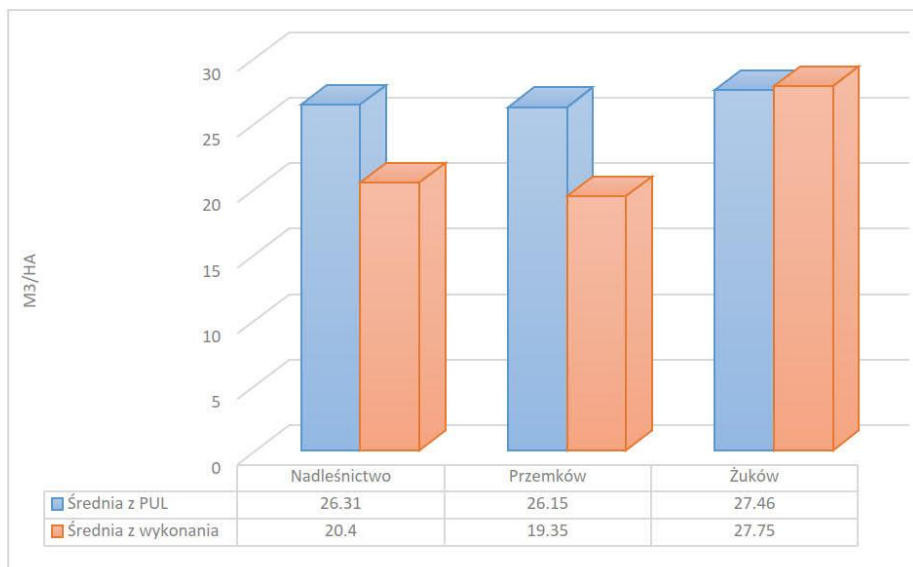
Wykres 8. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków przedrębnych w 10-leciu [%].

Nie wykonano w okresie obowiązywania PUL 652,80 ha zaplanowanych trzebieży. Głównym powodem był stwierdzony na gruncie brak potrzeb hodowlanych do wykonania zabiegu – co potwierdzają protokoły lustracji powierzchni, wykonanej zgodnie z Zarządzeniem 13/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa Przemków z 16.06.2023 r. Ponadto część drzewostanów uległa uszkodzeniu przez wiatr lub czynniki biotyczne, czego konsekwencją było wykonanie zrębu sanitarnego

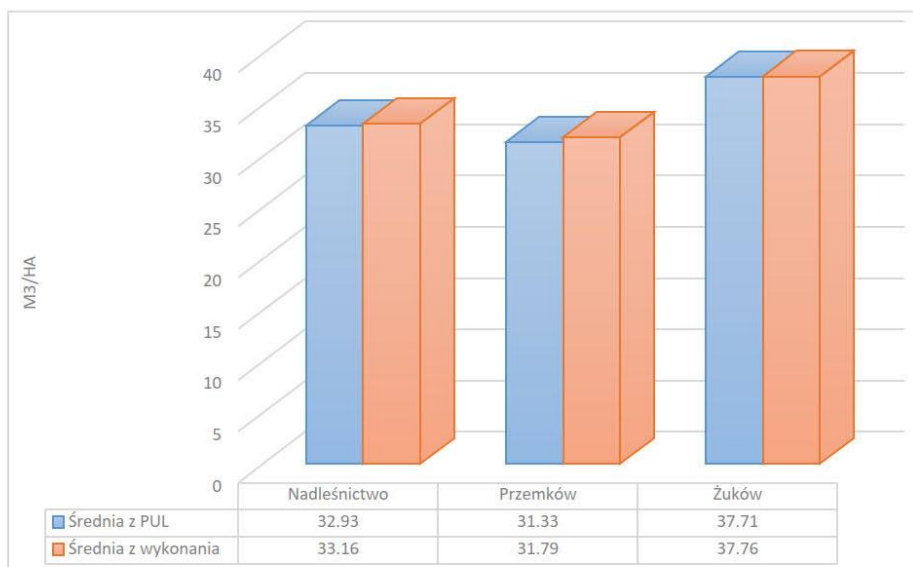
Zgodnie z PUL intensywność cięć w trzebieżach wczesnych winna wynosić 26,31 m³/ha, natomiast średnia wykonana intensywność wyniosła 20,40 m³/ha. W przypadku trzebieży późnych wartości te wynoszą odpowiednio: 32,93 m³/ha i 33,16 m³/ha.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 9. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TW [m3/ha].

Wykres 10. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TP [m3/ha]

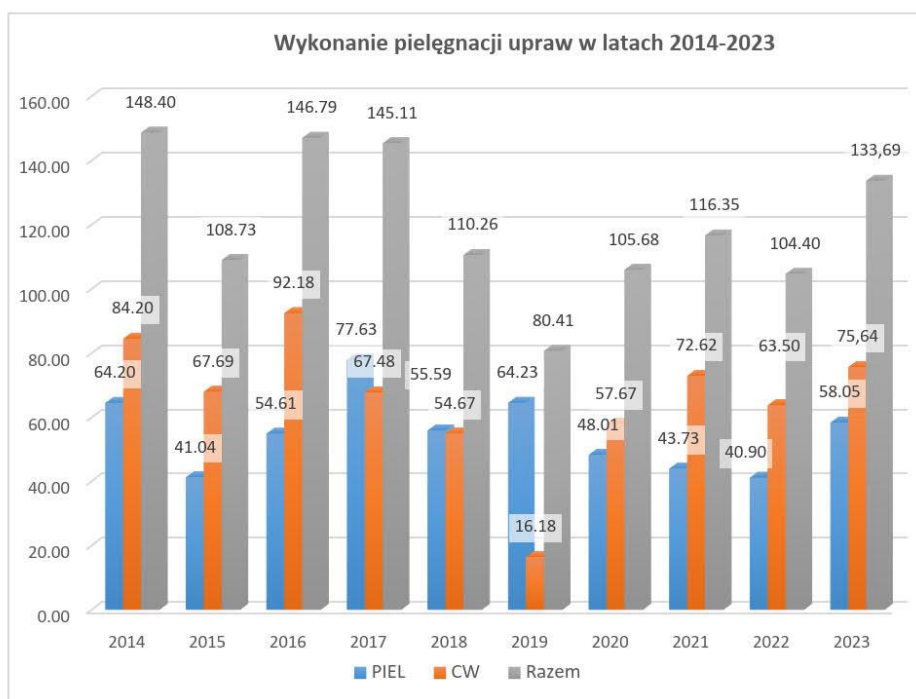
Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

2. Pielęgnowanie lasu

Planowano wykonanie pielęgnacji na powierzchni nie mniejszej niż 10 065,96 ha wykonano natomiast pielęgnację lasu na powierzchni 10 082,53 ha tj. 100,16 %.

- a) Zabieg pielęgnowania upraw był planowany na powierzchni 473,13 ha. Powierzchnia zabiegów pielęgnowania upraw w ramach CW została zaplanowana na 469,06 ha a w ramach pielęgnowania gleby na 4,07 ha. Prace pielęgnacyjne wykonano na pow. 1 199,82 ha upraw tj. na wszystkich wymagających tego zabiegu uprawach oraz powierzchniach na których nie planowano tych zabiegów a zaistniała potrzeba ich wykonania zgodnie z warunkami na gruncie.

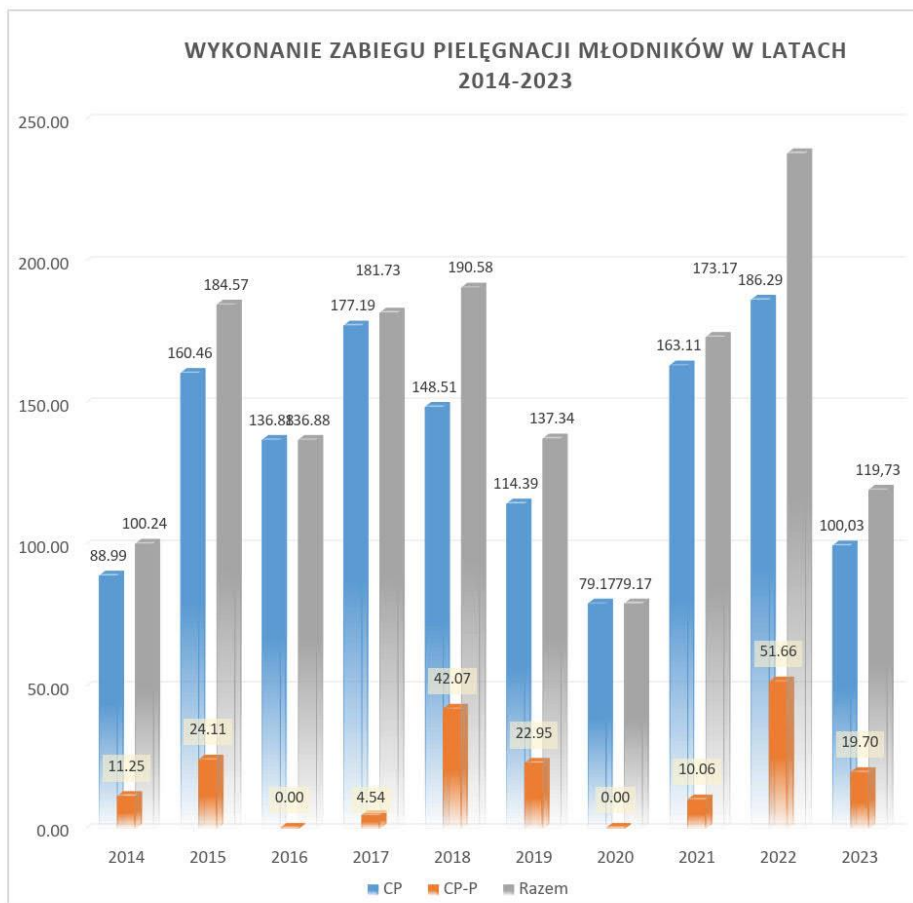
Wykres 11. Zestawienie wykonania pielęgnacji upraw

- b) Zabieg pielęgnowania młodników zaplanowano na powierzchni 1 598,68 ha a wykonano na powierzchni 1 541,36 ha, co stanowi 96,41%. Wykonanie objęło 1 355,02 ha pielęgnacji młodników w ramach czyszczeń późnych oraz 186,34 ha planowanych w PUL czyszczeń późnych z pozyskaniem masy. Zabiegi wykonano

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

zgodnie z potrzebami młodników, przy uwzględnieniu kwalifikacji zabiegów
zgodnie ze stanem na gruncie.

Wykres 12. Zestawienie wykonania pielęgnacji młodników

- c) Zabieg trzebieży planowano w ilości 7 994,15 ha, wykonano w ilości 7 341,35 ha co stanowi 91,83 %. Zabiegi trzebieży wczesnych wykonano w 95,51% zaplanowanej powierzchni natomiast trzebieże późne – w 89,84%. Nie wykonano w okresie obowiązywania PUL 652,80 ha zaplanowanych trzebieży. Ponadto w niewielkim stopniu przyczynami braku realizacji powierzchni były szkody od wiatrów, pożary, gradacje szkodników owadzych oraz szkody powodowane nadmiernym występowaniem jemioli. Na takich powierzchniach wykonano zręby sanitarne – informując o fakcie RDLP we Wrocławiu.

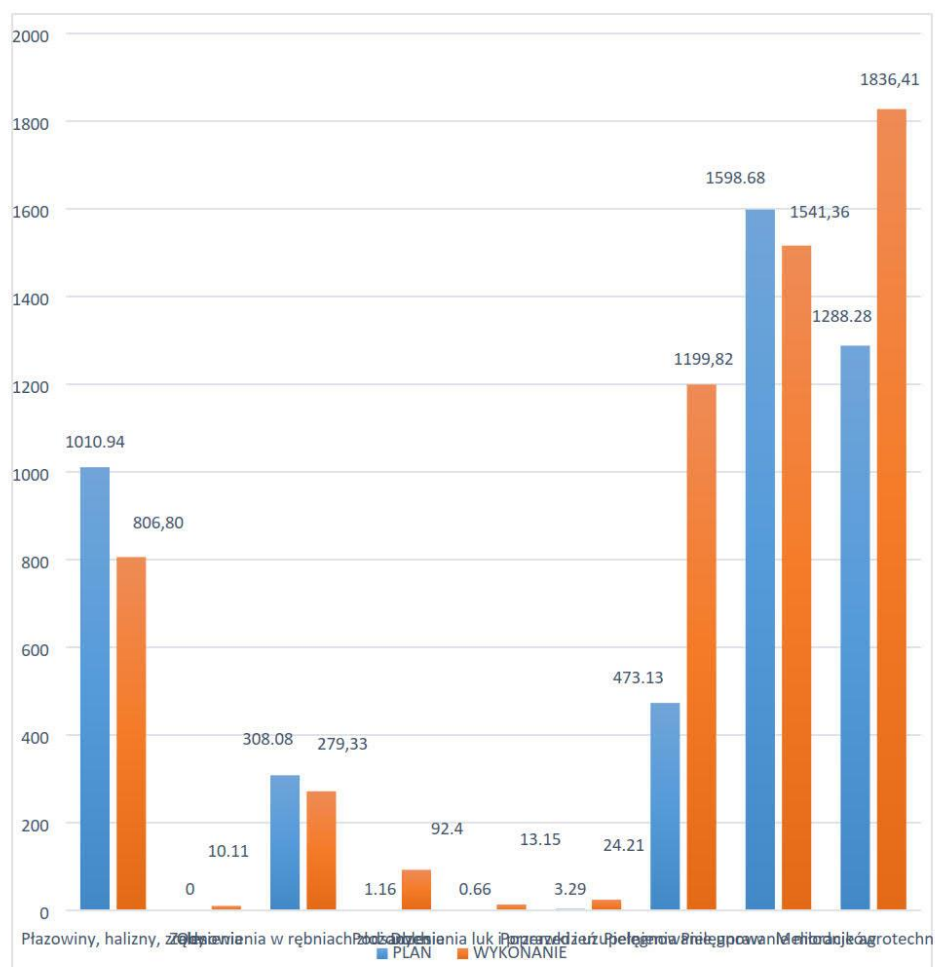
Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Zabiegi obligatoryjne z zakresu pielęgnowania lasu zostały w pełni wykonane. Realizacja wynikała z potrzeb lasu i jego stanu na gruncie, decydującym o kwalifikacji zabiegu.

II. Zadania określone kierunkowo.

Wykonanie zadań hodowlanych za lata 2014-2023 przedstawia poniższy wykres i tabelę.

Wykres 13. Zestawienie planu i wykonania zadań z zakresu hodowli lasu

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zrebry	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzzenia	dolesienia luk i przerzedzeń						
powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	64,19	0,00	2,02	0,00	0,20	1,15	0,00	148,40	88,99	120,46	0,00
2015	64,26	0,17	42,05	6,60	0,16	2,54	0,00	108,73	160,46	242,90	0,00
2016	66,07	0,66	36,20	4,15	0,81	0,90	0,00	146,79	136,88	176,81	0,00
2017	74,96	0,00	46,19	0,00	1,21	4,48	0,00	145,11	177,19	188,22	0,00
2018	94,64	0,00	26,96	5,00	0,25	0,74	0,00	110,26	148,51	188,87	0,00
2019	76,73	8,13	23,60	0,15	4,53	4,74	0,00	80,41	114,39	185,78	0,00
2020	59,99	1,15	12,01	9,50	1,98	2,24	0,00	105,68	79,17	166,79	0,00
2021	96,45	0,00	44,47	39,85	2,20	4,80	0,00	116,35	163,11	231,60	0,00
2022	82,83	0,00	22,12	25,70	1,67	0,95	0,00	104,40	186,29	160,38	0,00
2023	126,68	0,00	23,71	1,45	0,14	1,67	0,00	133,69	100,03	174,60	0,00
Razem	806,80	10,11	279,33	92,40	13,15	24,21	0,00	1199,82	1355,02	1836,41	0,00
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	1010,94	0,00	308,08	1,16	0,66	3,29	0,00	473,13	1366,11	1 288,28	0,00
% wykonania	79,8		90,7	7965,5	1992,4	735,9		235,6	99,2	142,7	0,00

Tabela 8. (Tabela X) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Nadleśnictwo Przemków

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zięby	grunty nieleśne	przy rebrniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń						
	powierzchnia zredukowana - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	50,88	0,00	2,02	0,00	0,20	0,85	0,00	124,73	83,51	96,73	0,00
2015	52,16	0,00	25,93	6,60	0,00	2,04	0,00	75,90	120,33	188,82	0,00
2016	28,67	0,21	26,25	0,00	0,56	0,90	0,00	96,03	105,58	144,64	0,00
2017	61,60	0,00	31,68	0,00	0,88	3,00	0,00	106,70	157,18	160,97	0,00
2018	82,20	0,00	23,33	3,00	0,25	0,44	0,00	74,75	130,09	165,18	0,00
2019	55,59	0,00	10,54	0,15	2,99	4,11	0,00	38,24	96,53	161,69	0,00
2020	50,83	0,00	6,58	4,50	1,94	2,19	0,00	86,81	72,88	117,45	0,00
2021	87,86	0,00	32,68	21,85	1,42	3,22	0,00	91,96	135,01	189,11	0,00
2022	70,21	0,00	14,94	25,70	0,92	0,95	0,00	68,44	167,80	120,45	0,00
202322	103,23	0,00	17,71	1,45	0,00	1,67	0,00	99,24	90,65	129,88	0,00
Razem	643,23	0,21	191,66	63,25	9,16	19,37	0,00	862,80	1 159,56	1 474,92	0,00
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	823,07	0,00	208,98	0,00	0,25	2,77	0,00	339,71	1152,30	1003,73	0,00
% wykonania	78,2		91,7		3664,0	699,3	0,00	254,0	100,6	147,1	0,00

Tabela 9. (Tabela X). Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Obręb Przemków

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną						upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
	powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2014	13,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	23,67	5,48	23,73	0,00	
2015	12,10	0,17	16,12	0,00	0,16	0,50	0,00	32,83	40,13	54,08	0,00	
2016	37,40	0,45	9,95	4,15	0,25	0,00	0,00	50,76	31,30	32,17	0,00	
2017	13,36	0,00	14,51	0,00	0,33	1,48	0,00	38,41	20,01	27,25	0,00	
2018	12,44	0,00	3,63	2,00	0,00	0,30	0,00	35,51	18,42	23,69	0,00	
2019	21,14	8,13	13,06	0,00	1,54	0,63	0,00	42,17	17,86	24,09	0,00	
2020	9,16	1,15	5,43	5,00	0,04	0,05	0,00	18,87	6,29	49,34	0,00	
2021	8,59	0,00	11,79	18,00	0,78	1,58	0,00	24,39	28,10	42,49	0,00	
2022	12,62	0,00	7,18	0,00	0,75	0,00	0,00	35,96	18,49	39,93	0,00	
2023	23,45	0,00	6,00	0,00	0,14	0,00	0,00	34,45	9,38	44,72	0,00	
Razem	163,57	9,90	87,67	29,15	3,99	4,84	0,00	337,02	195,46	361,49	0,00	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	187,87	0,00	99,10	1,16	0,41	0,52	0,00	133,42	213,81	284,55	0,00	
% wykonania	87,1		88,5	2512,9	973,2	930,8	0,00	252,6	91,4	127,0	0,00	

Tabela 10. (Tabela X). Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - Obręb Żuków

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Zestawienie zadań za lata 2014-2023 obejmowało:

1. Zalesienie gruntów przeznaczonych do zalesienia nie było planowane w PUL na lata 2014-2033. Zalesienia dokonano na terenach przejętych od Gminy Przemków oraz na terenach przekształconych w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego z przeznaczeniem do zalesienia, prace z tego zakresu zostały wykonane na łącznej powierzchni 10,11 ha.
- 2.

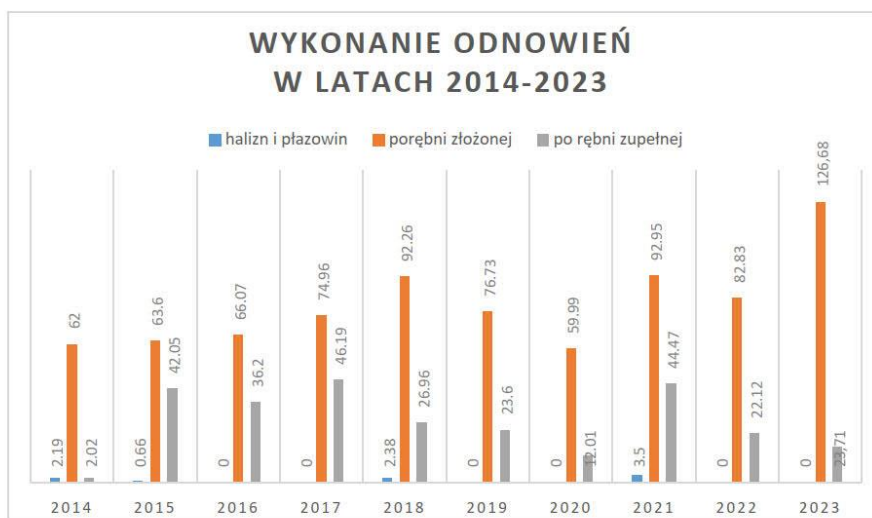
Leśnictwo	Oddział Pododdział	Rok wykonania zalesienia	Powierzchnia [HA]
Biernatów	70 -dx -00	2016	0,21
Nowy Dwór	304 -d -00	2015	0,17
Nowy Dwór	269 -a -00	2016	0,45
Przemków	295 -c -00	2019	7,65
Przemków	296 -g -00	2019	0,48
Przemków	245 -r -00	2020	1,15
Razem			10,11

Tabela 11. Rozliczenie powierzchni zalesionych

3. Odnowienie halizn, płazowin i zrębów - planowano na powierzchni 1 010,94 ha, wykonano na powierzchni 806,80 ha, tj. 79,8 %. Odnowienia w rębniach złożonych planowano na powierzchni 308,08 ha, wykonano na powierzchni 279,33 ha, tj. 90,7 %. Razem odnowienia planowano na powierzchni 1 319,02 ha , wykonano 1 086,13 ha tj. 82,3%. Różnica w wykonaniu wynika z przejścia powierzchni zrębów zupełnych i rębni złożonych wykonanych w latach 2022-2023 do odnowienia w kolejnej rewizji PUL. Zręby zaległe (140,96 ha) oraz halizny (0,66 ha) zostały wykonane w całości w początkowej fazie obowiązywania operatu.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

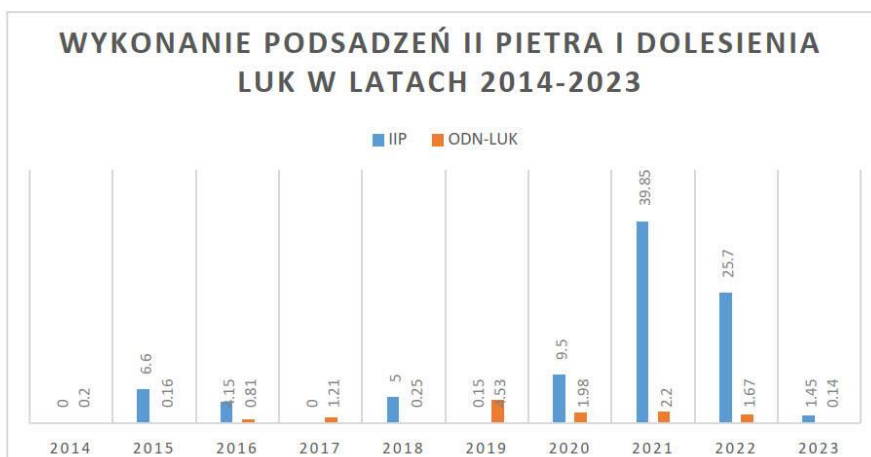

Wykres 14. Zestawienie wykonania odnowień

4. Dolesienia luk i przerzedzeń oraz podsadzenia - był planowana na 1,82 ha z czego 1,16 ha jako podsadzenia IIp i 0,66 ha jako dolesienia. W trakcie obowiązywania PUL ze wzg. na potrzeby gospodarcze wykonano 92,40 ha podsadzeń i 13,15 ha dolesień luk i przerzedzeń co łącznie wyniosło 105,55 ha. Przyczynami zwiększonego wykonywania dolesień były występujące w tych latach szkody od wiatrów, suszy i korników powodujące powstanie luk. Nadleśnictwo Przemków nawiązało współpracę z firmą KGHM, która finansowała wykonanie podsadzeń w ramach kompensacji przyrodniczych.

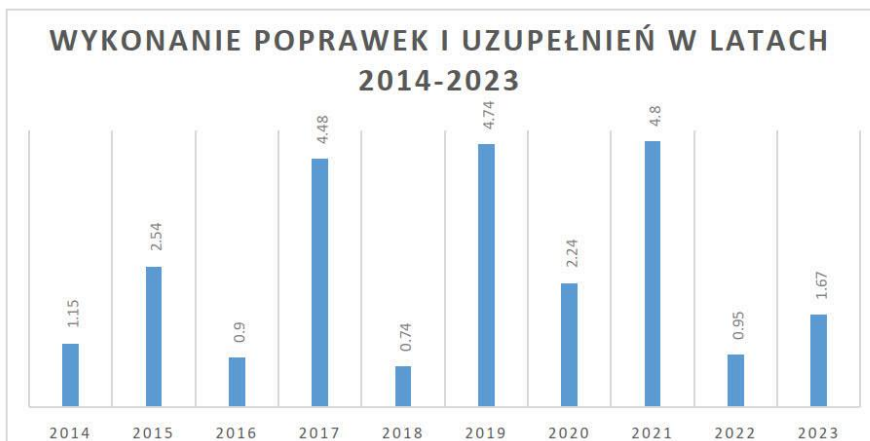
Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 15. Zestawienie wykonania podsadzeń i dolesień

5. Powierzchni poprawek i uzupełnień planowana była w wielkości 3,29 ha. Wykonanie tych zadań wyniosło 24,21 ha co związane było z działaniem wysokich temperatur i suszy oraz podtopieniami upraw w poszczególnych latach obowiązywania PUL i wywołanych nimi szkodami w uprawach.

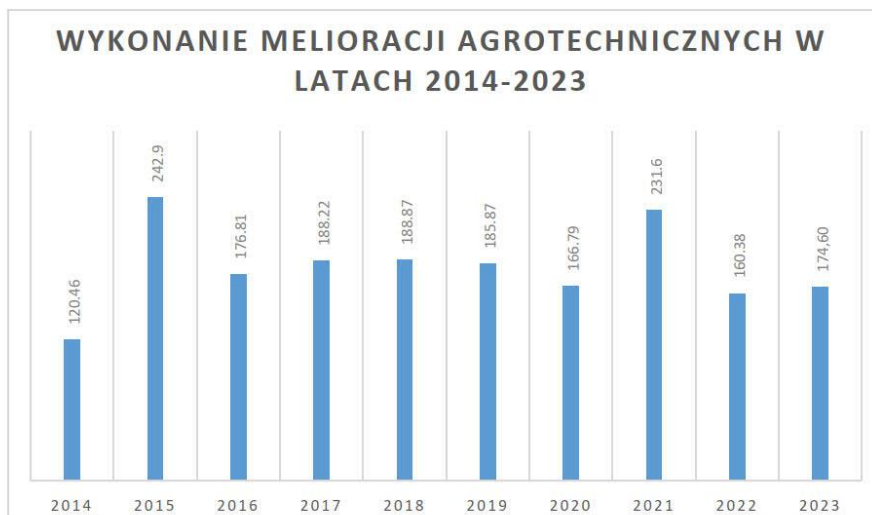
Wykres 16. Zestawienie wykonania poprawek i uzupełnień

6. Plan Urządzenia lasu nie zakładał wprowadzania podszytów.
7. Orientacyjna powierzchnia melioracji agrotechnicznych wynosiła 1 288,28 ha, wykonano 1 837,91 ha. Jest to wielkość wynikająca z potrzeb związanych z

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

odnowieniami i potrzebami melioracyjnymi powierzchni odnowieniowych. Melioracji wodnych nie planowano.

Wykres 17. Zestawienie wykonania melioracji agrotechnicznych

8. Odnowienia naturalne uznane w latach 2014-2023

9. Rok uznania	Powierzchnia uznań odnowień naturalnych z podziałem na gatunki [ha]						Razem
	So	Brz	Św	OI	Db	Bk	
2014	18,95						18,95
2015	35,54						35,54
2016	7,88	0,09					7,97
2017	19,20		0,33			0,40	19,93
2018	57,76	0,62			0,17		58,55
2019	27,22	1,45					28,67
2020	16,98	2,00	0,46	0,23		0,05	19,72
2021	49,40	0,98			1,28		51,66
2022	51,61	0,37					51,98
2023	76,81	0,10					76,91
Razem	361,35	5,61	0,79	0,23	1,45	0,45	369,88

Tabela 12. Powierzchnia uznanych odnowień naturalnych w latach 2014-2023 z podziałem na poszczególne gatunki

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 18. Procentowe wykonanie odnowień naturalnych wg. gatunków

Wykres 19. Powierzchnia uznanych odnowień naturalnych sosny pospolitej w latach 2014-2023

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

a) Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni według najważniejszych gatunków drzew

Powierzchnia wg stanu na 2014 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2024 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
10151,03	78,46	SO	10346,06	78,74	195,03	1,92%
2,81	0,02	SO.B	1,42	0,01	-1,39	-49,47%
11,72	0,09	SO.C	4,85	0,04	-6,87	-58,62%
2,20	0,02	SO.WE	1,41	0,01	-0,79	-35,91%
86,92	0,67	MD	72,01	0,55	-14,91	-17,15%
238,47	1,84	ŚW	259,74	1,98	21,27	8,92%
1,37	0,01	JD	4,54	0,03	3,17	231,39%
8,43	0,07	DG	7,03	0,05	-1,40	-16,61%
255,50	1,97	BK	344,48	2,62	88,98	34,83%
246,32	1,90	DB	360,56	2,74	114,24	46,38%
9,80	0,08	DB.C	8,85	0,07	-0,95	-9,69%
0,11	0,00	KL	0,81	0,01	0,70	636,36%
17,96	0,14	JW	19,40	0,15	1,44	8,02%
37,14	0,29	JS	24,13	0,18	-13,01	-35,03%
7,65	0,06	GB	7,45	0,06	-0,20	-2,61%
1561,59	12,07	BRZ	1352,35	10,29	-209,24	-13,40%
217,50	1,68	OL	242,81	1,85	25,31	11,64%
1,45	0,01	OLS	0,44	0,00	-1,01	-69,66%
0,19	0,00	CZR	-	-	-	-
0,61	0,00	CZM P	1,67	0,01	1,06	173,77%
8,37	0,06	AK	9,80	0,07	1,43	17,08%
3,87	0,03	TP	2,56	0,02	-1,31	-33,85%
17,81	0,14	OS	16,50	0,13	-1,31	-7,36%
0,06	0,00	WB	-	-	-	-
49,98	0,39	LP	51,17	0,39	1,19	2,38%
12938,86	100,00	0,00	13140,04	100,00		

Tabela 13. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni leśnej zalesionej wg rzeczywistych składów gatunkowych w Nadleśnictwie Przemków

Należy pozytywnie ocenić zwiększenie się powierzchni zajmowanej przez buk i dąb – jest to spowodowane rosnącym udziałem rębni złożonych. Nastąpił przy tym wyraźny spadek udziału brzozy. Wzrost powierzchni zajmowanej przez sosnę wynika przede wszystkim ze zwiększenia się obszarów zalesionych ogółem.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

b) Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z siedliskami leśnymi

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepade	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		444,03	20,50		4,16							468,69
BMSW		212,54	17,32	0,14	8,47	1,50	0,02					239,99
BMW		34,12			4,98	3,92						43,02
LMSW		5,15			1,10							6,25
LMW		2,02		0,64	2,31							4,97
Ogółem		697,86	37,82	0,78	21,02	5,42	0,02					762,92

Tabela 14. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Zdecydowanie przeważają uprawy i młodniki zgodne ze składem pożądanym. Nie stwierdzono upraw przepadłych. Jeżeli chodzi o jakość hodowlaną – 55% stanowią uprawy i młodniki o jakości 11, 38% o jakości 12.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW	7140	BK	116,60	43,0	22	
				2,8	30,0	11	
	9190	BMŚW	DB	1,82	80,0	22	
				77,64	35,8	12	
	9190	BMŚW	DB	13,54	80,0	22	
				13,54	80,0	22	
	9190	BMŚW	ŚW	6,39	80,6	22	
				12,24	50,0	21	
	BMW	BMW	BK	3,59	30,0	11	
				36,18	33,9	12	
	BMW	BMW	JD	10,32	50,0	11	
				10,32	50,0	11	
	BMW	BMW	ŚW	5,76	70,0	12	
				5,76	70,0	12	
	BŚW	BŚW	BK	1,49	50,0	22	
				1,49	50,0	22	
	LMŚW	LMŚW	BK	6,98	39,0	11	
				6,98	39,0	11	
	LMŚW	LMŚW	DB	14,93	34,3	12	
				14,93	34,3	12	
LMŚW	LMŚW	JD	1,37	70,0	12		
			1,37	70,0	12		
LMŚW	LMŚW	ŚW	19,87	44,0	22		
			19,87	44,0	22		
LMW	LMW	BK	0,73	40,0	22		
			0,73	40,0	22		
LMW	LMW	DB	26,92	43,3	12		
			26,92	43,3	12		
LMW	LMW	ŚW	1,43	60,0	11		
			1,43	60,0	11		
LŚW	LŚW	DB	12,86	30,0	11		
			12,86	30,0	11		
LŚW	LŚW	ŚW	1,15	30,0	11		
			1,15	30,0	11		
LW	LW	DB	2,08	30,0	21		
			2,08	30,0	21		
Razem				376,69	42,7	12	
KDO	BMW		BK	3,28	20,0	12	
				3,28	20,0	12	
			LMŚW	BK	1,50	20,0	22
				1,50	20,0	22	
LMW	LMW		DB	18,27	30,0	11	
				18,27	30,0	11	
LMW	LMW		ŚW	6,04	20,0	22	
				6,04	20,0	22	
Razem				29,09	26,3	11	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	39,82	67,7	11	
				39,82	67,7	11	
			DB	5,83	39,1	22	
				5,83	39,1	22	
			SO	231,15	98,0	12	
				231,15	98,0	12	
			DB	18,51	68,0	12	
				18,51	68,0	12	
			OL	3,70	40,0	12	
				3,70	40,0	12	
			SO	2,78	90,0	12	
				2,78	90,0	12	
			ŚW	9,46	96,4	12	
				9,46	96,4	12	
			SO	4,14	100,0	12	
				4,14	100,0	12	
			DB	2,82	30,0	22	
	2,82	30,0	22				
BK	7,91	88,0	12				
	7,91	88,0	12				
SO	18,36	100,0	11				
	18,36	100,0	11				
BK	2,90	30,0	11				
	2,90	30,0	11				
DB	1,37	100,0	12				
	1,37	100,0	12				
OL	0,83	60,0	12				
	0,83	60,0	12				
SO	13,72	100,0	12				
	13,72	100,0	12				
LW	0,88	80,0	22				
	0,88	80,0	22				
Razem				364,18	90,3	12	
Ogółem				769,96	64,6	12	

Tabela 15. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 376,69 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 43%, a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni manipulacyjnej 29,09 ha. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 26,3%, a przeciętna jakość 11. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują 364,18 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 90,3 %. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

c) Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

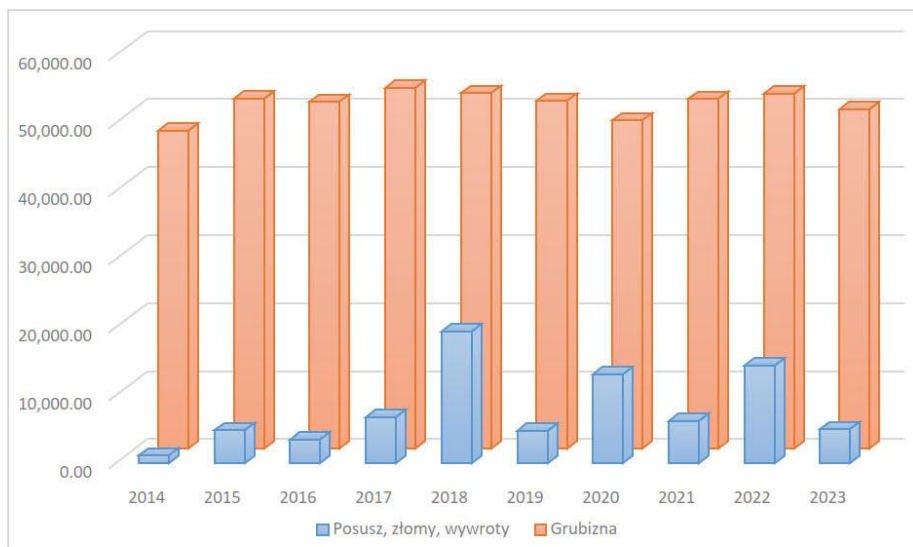
Na stan sanitarny lasów nadleśnictwa w ostatnim dziesięcioleciu decydujący wpływ miały następujące czynniki:

1. Kompleks posuchy objawiający się bezśnieżnymi zimami, deficytem opadów atmosferycznych oraz większą od wieloletniej normy ilością dni o temperaturach powyżej 30°C.
2. Wiatrołomy i wiatrowały powstałe w wyniku porywistych wiatrów i huraganów. Wykonanie zrębów sanitarnych wystąpiło na powierzchni około 13 ha.
3. Uszkodzenia związane z usuwaniem w latach 2020-2023 drzewostanów zamierających w wyniku porażenia jemiolą: około 53 ha zrębów sanitarnych.
4. Zagrożenia powodowane przez szkodniki pierwotne sosny wpłynęły na przeprowadzenie agrolotniczego zwalczania brudnicy mniszki, strzygoni choinówki i barczatki sosnówki. W roku 2018 zabieg dotyczący zwalczania brudnicy mniszki i strzygoni choinówki wykonano na pow. 5 681,81 ha a w roku 2023 zabieg dotyczący zwalczania barczatki sosnówki wykonano na pow. 1 778,83 ha. Łączna powierzchnia agrolotniczego zwalczania szkodników pierwotnych sosny wyniosła 7 460,64 ha.
5. Uszkodzenia związane z gradacją szkodników wtórnych zwłaszcza w drzewostanach osłabionych obniżeniem poziomu wód gruntowych. Wykonano z tego powodu 9 ha zrębów sanitarnych.

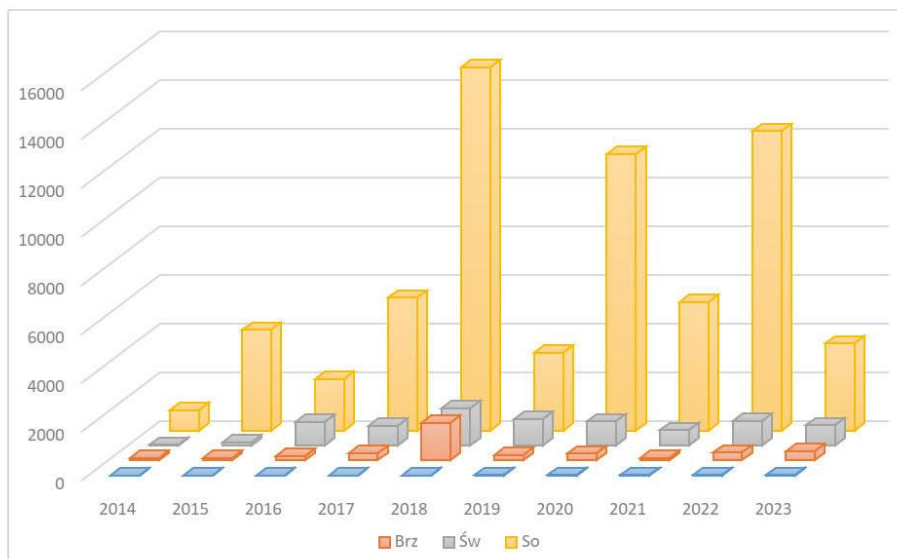
W zależności od nasilenia w/w czynników stresowych pozyskanie drewna z cięć sanitarnych kształtowało się w następujący sposób:

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 20. Porównanie pozyskania posuszu, złomów i wywrotów do pozyskania grubizny ogółem dla nadleśnictwa

Wykres 21. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków zbiorczo dla nadleśnictwa.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

4. Nasiennictwo i selekcja

Stan obiektów bazy nasiennej na dzień 31.12.2023 r.

I. Uprawy pochodne

Nadleśnictwo Przemków posiada dwa wyznaczone bloki upraw pochodnych sosny zwyczajnej z WDN Nadleśnictwa Węgliniec (Oddział 416 b,d,f), pierwszy zlokalizowany jest w leśnictwie Cegielnia, drugi w leśnictwie Piotrowice oraz jeden blok upraw pochodnych lipy z WDN Nadleśnictwa Przemków (oddz. 15 a, 16 a) zlokalizowany w Leśnictwie Wilkocin.

Lp.	Nr bloku UP	Leśnictwo	Oddział Pododdział	Drzewostan	Powierzchnia [ha]	Gatunek
1	1	Cegielnia	41 -c -00	10So 36 lat	4,42	So
2		Cegielnia	41 -d -00	6So 14 lat	5,46	So
3		Cegielnia	41 -f -00	6So 7 lat	6,66	So
4		Cegielnia	41 -m -00	10 So 35 lat	3,62	So
5		Cegielnia	41 -n -00	6So 14 lat	4,41	So
6		Cegielnia	53 -h -00	5So 14 lat	4,19	So
7		Cegielnia	53 -i -00	7So 10 lat	6,87	So
8		Cegielnia	53 -j -00	7So 10 lat	1,21	So
		Razem blok nr 1				36,84
1	2	Piotrowice	24 -b -00	6So 29 lat	5,38	So
2		Piotrowice	24 -c -00	8So 24 lata	3,30	So
3		Piotrowice	24 -d -00	6So 19 lat	3,49	So
4		Piotrowice	24 -j -00	5So 19 lat	2,58	So
		Razem blok nr 2				14,75
1	3	Wilkocin	123 -r -00	5Lp 18 lat	3,44	Lp
2		Wilkocin	123 -s -00	6Lp 18lat	6,40	Lp
3		Wilkocin	123 -w -00	9Lp 18 lat	6,53	Lp
		Razem blok nr 3				16,37
Razem					67,96	

Tabela 16. Wykaz założonych upraw pochodnych

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

II. Rejestr źródeł nasion

Nadleśnictwo Przemków posiada 4 zarejestrowane źródła nasion.

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Adres Leśny	Gatunek	Rok uznania
1	MP/1/48251/08	13-32-1-01 -50 -i -99	Lp	2008
2	MP/1/48250/08	13-32-1-01 -50 -i -99	Jw	2008
3	MP/1/48249/08	13-32-1-01 -50 -t -00	Gb	2008
4	MP/1/44936/06	13-32-2-07 -218 -a -00	Dg	2006

Tabela 17. Wykaz zarejestrowanych źródeł nasion

III. Gospodarcze Drzewostany Nasiennie

Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia
1	2	3	4	5
1	MP/1/22601/05	BRZ	13-32-1-04-26 -b -99	3,74
2		BRZ	13-32-1-04-26 -f -00	2,44
3		BRZ	13-32-1-04-26 -h -00	3,76
4		BRZ	13-32-1-04-27 -a -01	4,44
5		BRZ	13-32-1-04-27 -a -99	8,36
6		BRZ	13-32-1-04-27 -d -99	4,20
7		BRZ	13-32-1-04-28 -a -01	4,45
8		BRZ	13-32-1-04-28 -a -02	4,76
9		BRZ	13-32-1-04-28 -a -98	9,54
10	MP/1/22592/05	SO	13-32-1-04-26 -d -00	4,93
11	MP/1/22590/05	SO	13-32-1-03-23 -c -00	3,95
12	MP/1/44938/06	OL	13-32-1-06-209 -g -00	1,86
13	MP/1/22596/05	SO	13-32-1-03-54 -f -99	1,65
14		SO	13-32-1-03-54 -h -99	1,97
15	MP/1/22593/05	SO	13-32-1-02-32 -i -00	3,27
16	MP/1/44937/06	BK	13-32-1-07-250 -g -00	1,09
17		BK	13-32-1-07-235 -m -00	1,73
15	MP/1/22586/05	BK	13-32-1-04-25 -b -00	22,58
16		BK	13-32-1-04-16 -b -00	17,9
17		BK	13-32-1-04-15 -f -00	10,86
18		BK	13-32-1-04-14 -i -00	21,41
19	MP/1/47958/08	SO	13-32-1-08-302 -f -01	5,14
20		SO	13-32-1-08-302 -f -99	1,01
Ogółem				145,04

Tabela 18. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych wg. stanu na 31.12.2023 r.

Obręb	So	Bk	Brz	Ol	Razem
Przemków	6,15	72,75	45,69	1,86	126,45
Żuków	15,77	2,82			18,59
Nadleśnictwo	21,92	75,57	45,69	1,86	145,04

Tabela 19. Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

IV. Drzewa Mateczne

Lp.	Nr RLMP	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny
1	2	3	4	5
1	44829	MP/3/39019/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-15 -a -00
2	44830	MP/3/39020/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-15 -a -00
3	44831	MP/3/39021/05	lipa drobnolistna	13-32-1-04-15 -a -00

Tabela 20. Wykaz Drzew Matecznych

V. Wyłączone Drzewostany Nasienne

Lp.	Nr w Krajowym Rejestrze LMP	Gatunek	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	MP/2/31729/05	Lipa drobnolistna	13-32-1-04-15 -a -00	8,56
2		Lipa drobnolistna	13-32-1-04-16 -a -00	2,44
Razem				11,00

Tabela 21. Wykaz Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych

VI. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędzeniowego

Gatunek	Stan na 01.01.2014 r.	Stan na 31.12.2023	Zmiana
Uprawy pochodne (ha)			
So	38,49	51,59	+13,10
Lp	18,74	16,37	-2,37
Gospodarcze drzewostany nasienne (ha)			
So	48,60	21,92	-26,68
So.cz	2,12	0	-2,12
Św	2,61	0	-2,61
Bk	75,57	75,57	0
Brz	53,71	45,69	-8,02

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

OI	1,86	1,86	0
Wyłączone drzewostany nasienne (ha)			
Lp	11,00	11,00	0
Drzewa mateczne (szt)			
Lp	3	3	0
Źródła nasion			
Lp	1	1	0
Jw	1	1	0
Gb	1	1	0
Dg	1	1	0

Tabela 22. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędzeniowego.

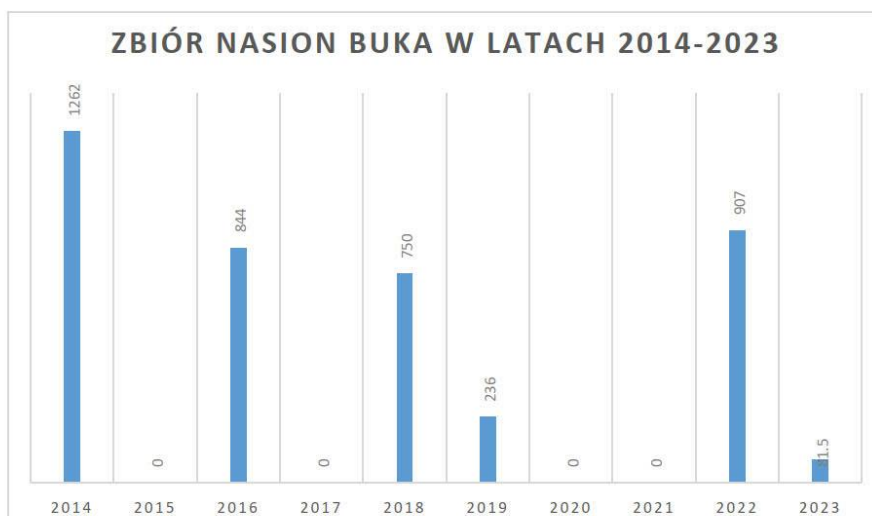
VII. Zbiory nasion w latach 2014-2023

W latach 2024-2023 w GDN Nadleśnictwa Przemków zebrano łącznie:

- 3330,5 kg nasion buka
- 554 kg szyszek sosny (wszystkie w roku 2023)
- 8,1 kg nasion brzozy (wszystkie w roku 2014)

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 22. Zbiór nasion buka w Nadleśnictwie Przemków

5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Zalesienie gruntów przeznaczonych do zalesienia nie było planowane w PUL na lata 2014-2033. Zalesienia dokonano na terenach przejętych od Gminy Przemków oraz na terenach przekształconych w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego z przeznaczeniem do zalesienia, prace z tego zakresu zostały wykonane na łącznej powierzchni 10,11 ha.

Leśnictwo	Oddział Pododdział	Rok wykonania zalesienia	Powierzchnia [HA]
Biernatów	70 -dx -00	2016	0,21
Nowy Dwór	304 -d -00	2015	0,17
Nowy Dwór	269 -a -00	2016	0,45
Przemków	295 -c -00	2019	7,65
Przemków	296 -g -00	2019	0,48
Przemków	245 -r -00	2020	1,15
Razem			10,11

Tabela 23. Rozliczenie powierzchni zalesionych

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.

I Czynniki biotyczne

- **Choroby grzybowe:**

Największe zagrożenie ze strony niepożądanego działania patogenów grzybowych występowało na terenie Szkołki Leśnej Szklarki. Decyzją nr 16/2019 Nadleśniczego Nadleśnictwa Przemków z dnia 02.08.2019 r., w sprawie wygaszenia produkcji szkółkarskiej w szkółce leśnej Szklarki i zaprzestania prowadzenia gospodarki szkółkarskiej w Nadleśnictwie Przemków, z dniem 01.01.2020 r. wygaszono produkcję szkółkarską.

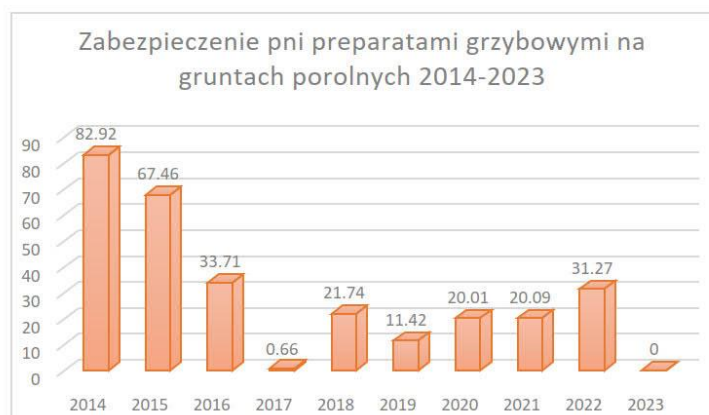
Najistotniejszym czynnikiem chorobotwórczym występującym na tym terenie były:

- osutka sosny
- grzyby zgorzelowe

Istotne szkody będące jednak gospodarczo znośnymi powodowane były przez:
- mączniaka dębu w uprawach dębowych

Szkody powstałe w wyniku działalności opieńki i huby korzeniowej występowały lokalnie i nie miały większego znaczenia dla zachowania trwałości drzewostanów.

Najczęściej stosowaną w Nadleśnictwie metodą przeciwdziałania hubie korzeniowej było zabezpieczanie pniaków preparatem na bazie żylicy olbrzymiej *Phlebiopsis gigantea*.

Wykres 23. Zabezpieczanie pni preparatami grzybowymi na gruntach porolnych.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

• Szkodniki upraw i młodników

Głównym szkodnikiem upraw leśnych na terenie nadleśnictwa był szeliniak sosnowiec. Zagrożenie upraw od w/w szkodnika uzależnione było rokrocznie od warunków atmosferycznych w trakcie rujki. Powszechnie stosowaną metodą zapobiegania intensywnemu występowaniu szeliniaka w Nadleśnictwie Przemków było pozostawianie powierzchni zrębowych do odnowienia w drugim roku kalendarzowym (tzw. przelegiwanie zrębów).

W uprawach na których stwierdzono wzmożone żerowanie szkodnika stosowano głównie mechaniczne metody jego zwalczania. W latach 2014-2023 nie stosowano chemicznych metod zwalczania.

• Szkodniki pierwotne

Przewaga monokultur sosnowych na terenie nadleśnictwa powoduje wysokie zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych: brudnicy mniszki, strzygoni choinówki, barczatki sosnowki. W trakcie IV i V rewizji na terenie Nadleśnictwa wykonano następujące zabiegi agrolotniczego zwalczania szkodników pierwotnych sosny:

Rok zabiegu	Powierzchnia zabiegu (ha)	Leśnictwa objęte zabiegiem	Zwalczany szkodnik	Preparat
2018	5 681,81	Wilkocin, Cegielnia, Szklarki, Piotrowice, Biernatów, Kozłów	Brudnica mniszka Strzygonia choinówka	Dimilin
2023	1 778,83	Wilkocin, Cegielnia, Biernatów	Barczatka sosnowka	Mospilan

Razem 7 460,64

Tabela 24. Zabiegi agrolotniczego zwalczania szkodników pierwotnych sosny

• Szkodniki wtórne

Największe zagrożenie na terenie nadleśnictwa powodowały:

- kornik drukarz
- rytownik pospolity
- kornik ostrozębny
- przyplaszczek granatek

Kulminacja gradacji kornika drukarza skorelowana była z rozpoczynającym się w 2015r. okresem kompleksu posuchy. Już następnego roku osłabione drzewostany intensywnie zasiedlał głównie kornik drukarza oraz w mniejszym stopniu rytownik pospolity. Gradacja owadów trwała na zbliżonym poziomie aż do końca okresu

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

wegetacyjnego w 2020r. Znaczny wzrost średniej rocznej sumy opadów (zwłaszcza w okresie wegetacyjnym) spowodowała zahamowania spadku poziomu wód gruntowych oraz zmniejszyła deficyt bilansu wodnego.

W trakcie trwania gradacji kornika drukarza intensywnie wyznaczano i pozyskiwano drzewa zasiedlone (trocinkowe) oraz stosowano metodę rotacyjną przy wywozie drewna. Surowiec zasiedlony który nie udało się wywieźć z lasu zabezpieczano przy pomocy siatek storanet lub podwożono na tymczasowe składnice. Rozwój populacji szkodników poddano stałemu monitorowaniu za pomocą pułapek feromonowych. Gradacja uległa załamaniu w 2020r. po poprawie warunków wilgotnościowych siedliska.

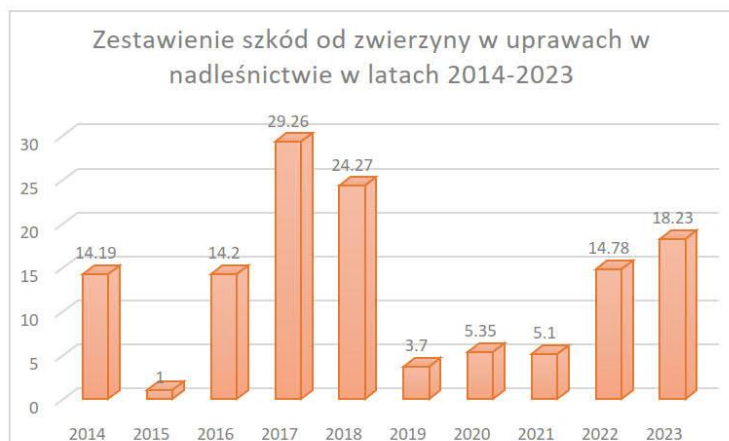
Występowanie przyplaszczka granatka i kornika ostrozębnego ograniczone było wyłącznie do drzewostanów sosnowych uprzednio osłabionych (powierzchnie pohuraganowe, wtórnie zabagnione i zalane) drzewostanów porolnych oraz kęp ekologicznych.

- **Szkody od gryzoni**

Zagrożenie ze strony gryzoni występowało sporadycznie na terenie upraw silnie zachwaszczających się - szczególnie gniazda buka w rębni IIIA oraz podmokłe uprawy dębowe.

- **Szkody od zwierzyny**

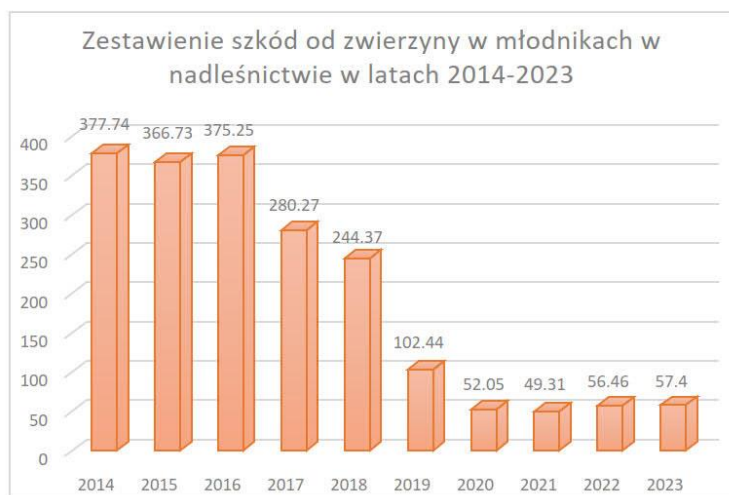
Szkody od zwierzyny stanowią istotny element w strukturze uszkodzeń upraw i młodników Nadleśnictwa. Znaczący spadek rozmiaru szkód po 2018r. związany był z modyfikacją zapisów działu 3 IOL § 105 oraz przeprowadzonym w tym zakresie szkoleniem dla pracowników RDLP we Wrocławiu.

Wykres 24. Zestawienie szkód od zwierzyny w uprawach w nadleśnictwie w latach 2014-2023.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

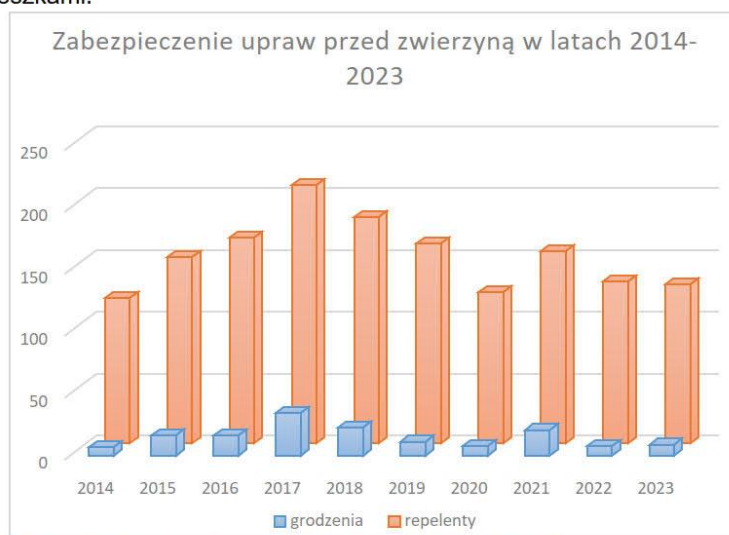

Wykres 25. Zestawienie szkód od zwierzyny w młodnikach w nadleśnictwie w latach 2014-2023.

Najczęściej stosowanymi zabezpieczeniami były:

- grodzenie siatką (gatunki liściaste domieszkowe)
- zabezpieczanie chemiczne repelentami (najczęściej buk oraz gatunki iglaste w miejscach najbardziej zagrożonych).

Z uwagi na wysoki koszt oraz niską skuteczność Nadleśnictwo w bieżącej rewizji PUL odstąpiło od palikowania modrzewia. Obecnie modrzew lokalizowany jest na uprawach w taki sposób aby mógł być objęty grodzeniem wraz z innymi domieszkami.

Wykres 26. Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną w latach 2014-2023 r.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

II Czynniki abiotyczne

Wykres 27. Szkody powodowane przez susze oraz podtopienia w latach 2014-2023

Największe szkody w minionym okresie powodowały:

- długotrwałe okresy suszy w latach 2015 oraz 2016 których efekt w postaci osłabienia drzewostanów obserwowano do końca 2020 r.
- cykliczne porywiste wiatry.
- lokalnie występujące podniesienia poziomu wód gruntowych oraz podtopienia drzewostanów najczęściej powiązane z działalnością bobrów.

III Ochrona Przeciwożarowa

Lasy Nadleśnictwa Przemków zaliczane są do obszarów silnie zagrożonych pod względem pożarowym i w całości otrzymały I kategorię zagrożenia pożarowego.

a) Podstawowy wpływ na zaliczenie lasów do najwyższej kategorii zagrożenia miały:

- duży udział powierzchniowy drzewostanów iglastych,
- duża powierzchnia siedlisk borowych,
- przebiegająca linia kolejowa,
- duża liczba pożarów.

Nadleśnictwo Przemków w znacznej swej części znajduje się na terenach byłych poligonów Armii Radzieckiej który w trakcie obecnej rewizji planu został ostatecznie oczyszczony z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego do głębokości 1 m.

Na zagrożenie pożarowe lasów w Nadleśnictwie Przemków wpływ miały następujące czynniki:

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

- duża penetracja okolicznej ludności, szczególnie w okresie występowania płodów runa leśnego (grzyby, jagody),
- niekontrolowane wypalanie łąk wiosną i słomy po żniwach latem na gruntach przyległych do lasu,
- skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek - jest to bardzo ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe nadleśnictwa Przemków. Drzewostany iglaste zajmują w nadleśnictwie około 85 % powierzchni leśnej, gdzie dominującym gatunkiem jest sosna. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej nadleśnictwa stanowi 45%.
- rodzaj pokrywy gleby - występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą co powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. Powierzchnie upraw oraz powierzchnie nie zalesione do odnowienia i grunty przeznaczone do zalesienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby,
- znaczna ilość powierzchni niezalesionych przeznaczonych do naturalnej sukcesji, oraz istniejący użytek ekologiczny w środku kompleksu obrębu Przemków,
- atrakcyjność turystyczna - tereny nadleśnictwa należą do atrakcyjnych turystycznie całość w Przemkowskim Parku Krajobrazowym,
- przebieg szlaków turystycznych, ścieżek przyrodniczych i tras rowerowych,
- szereg dróg biegnących przez tereny leśne,
- miejsca postoju dla pojazdów mechanicznych,
- trasa kolejowa z Żagania do Wierzbowej obecnie mało uczęszczana (nie zelektryfikowana).

b) System obserwacyjno – alarmowy

System obserwacyjno-alarmowy oparty jest na punktach obserwacyjnych (dostrzegalniach) wykorzystujących zestawy telewizji przemysłowej z przesyłem obrazu do punktu alarmowo-dyspozycyjnego przy wykorzystaniu radiolinii oraz dostrzegalniach zlokalizowanych w sąsiednich Nadleśnictwach.

Na terenie Nadleśnictwa Przemków dostrzegalnia zlokalizowana jest w L-ctwie Cegielnia oddz. 38-n.

W celu lokalizacji pożaru Nadleśnictwo Przemków współpracuje z:

- Nadleśnictwem Chocianów,
- Nadleśnictwem Głogów,
- Nadleśnictwem Lubin,
- Nadleśnictwem Szprotawa,
- Nadleśnictwem Świątoszów.

Informacje zebrane z punktów obserwacyjnych przetwarzane są w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym znajdującym się w budynku Nadleśnictwa Przemków.

c) Stan zaopatrzenia w wodę.

Nadleśnictwo Przemków wykorzystywało następujące punkty czerpania wody:

Analiza gospodarki przeszłej

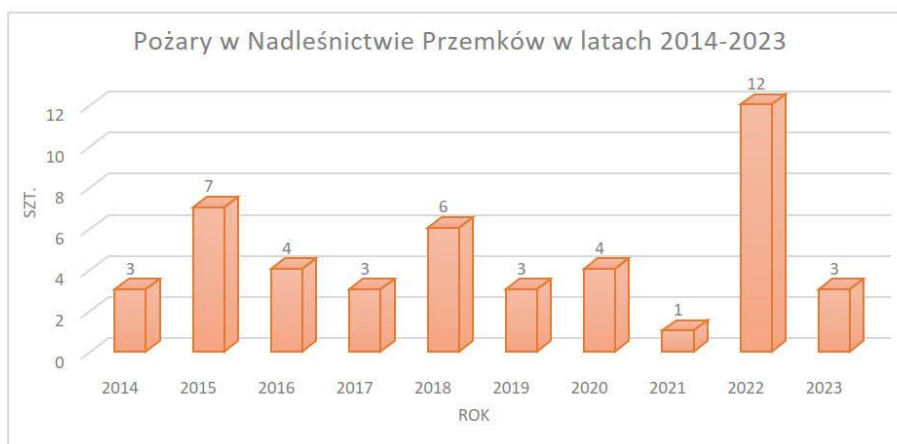
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

- ujęcia naturalne (stawy, ciek wodne)
 - zbiorniki wkopane w ziemię o pojemności ok 60 m³ i 50 m³
 - sieci hydrantowe w okolicznych miejscowościach
- Ich rozmieszczenie jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony ppoż budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

d) Wypalanie wrzosowisk

W roku 2015 zostały przeprowadzone warsztaty terenowe towarzyszące Krajowej Konferencji „Ogień a gospodarka leśna i ochrona przyrody”, których celem była demonstracja celowego użycia ognia. Warsztaty odbyły się na terenie dawnego poligonu wojskowego, powierzchnia do wypalenia objęła około 5,5 ha wrzosowisk, znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000 Wrzosowisko Przemkowskie PLH 020015, którego przedmiotem ochrony jest siedlisko przyrodnicze 4030 suche wrzosowiska. Warsztaty odbyły się z udziałem przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej, Lasów Państwowych, wojska, RDOŚ we Wrocławiu, władz lokalnych oraz ośrodków naukowych: Instytutu Badawczego Leśnictwa i Uniwersytetu Wrocławskiego. W kolejnych latach w ramach warsztatów z kontrolowanego wypalania wrzosowisk przy udziale Instytutu Badawczego Leśnictwa, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Straży Pożarnej eksperyment przeprowadzono na pow. ok 6 ha. Łączna powierzchnia wypalonych wrzosowisk wyniosła ok 11,5 ha.

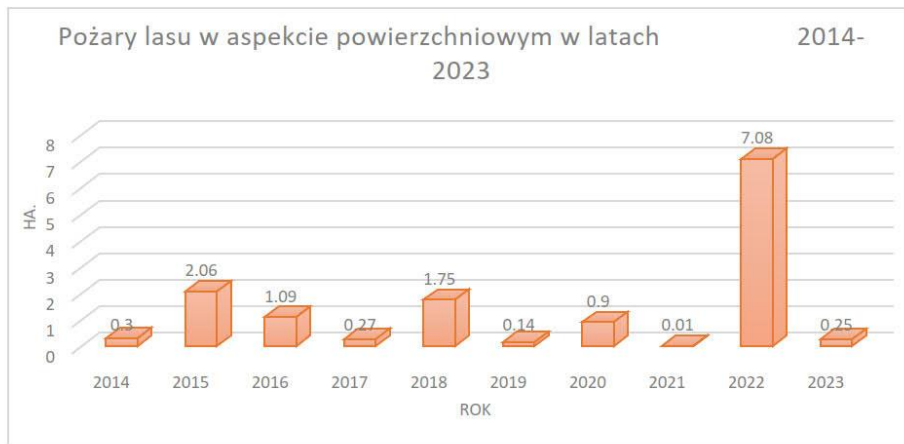
e) Pożary lasu

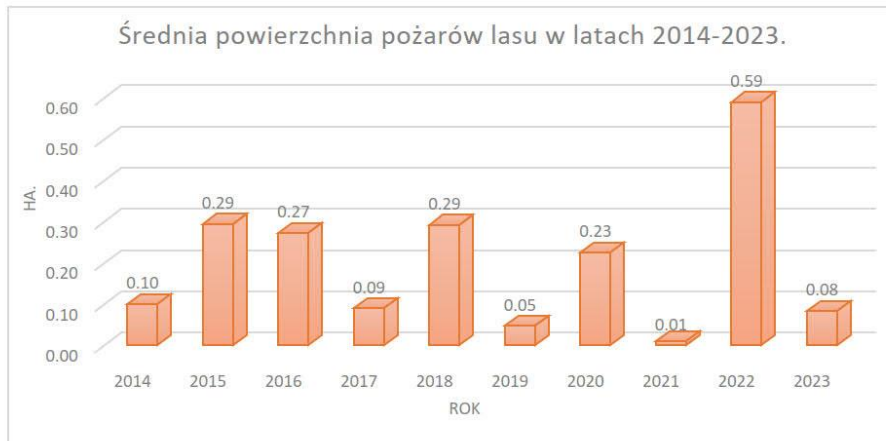
Wykres 28. Pożary w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 29. Pożary lasów w aspekcie powierzchniowym w latach 2014-2023.

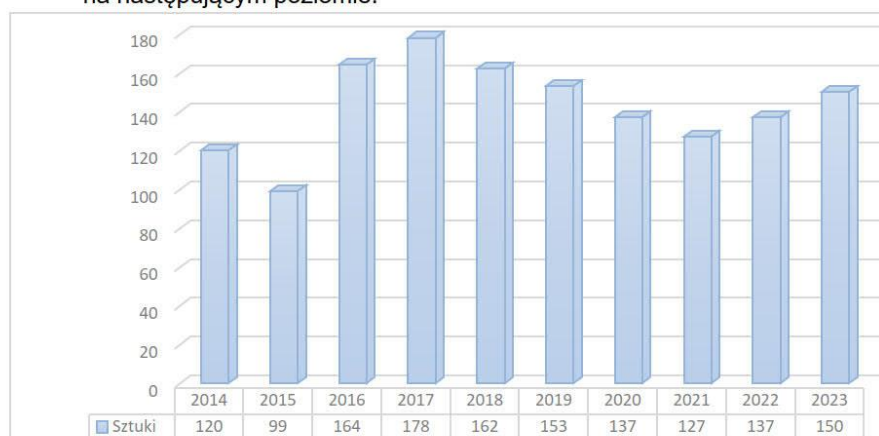
Wykres 30. Średnia powierzchnia pożarów lasu w latach 2014-2023.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

7. Użytkowanie uboczne

- a) Pozyskanie stroiszu – w minionym dziesięcioleciu ze względu na całkowity brak zainteresowania stroiszem, nie był on pozyskiwany i sprzedawany.
- b) Pozyskanie żywicy, kory garbarskiej oraz karpiny z uwagi na warunki ekonomiczne (niska opłacalność procesu pozyskania oraz przetwórstwa) nie było prowadzone w minionym dziesięcioleciu.
- c) Zbiór płodów runa leśnego w postaci jagód oraz grzybów nie był prowadzony w sposób przemysłowy, a jedynie na użytek własny przez okolicznych mieszkańców.
- d) Nadleśnictwo Przemków prowadzi gospodarkę rolną, a w szczególności łąkową na powierzchni 42,77 ha, z tego na powierzchni 22,34 ha prowadzi działalność w ramach PROW.
- e) Nadleśnictwo Przemków posiada plantację choinkową zlokalizowaną na terenie leśnictwa Szklarki. Ze względu na brak większych aglomeracji miejskich w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz dużą podaż choinek na rynku zainteresowanie jest umiarkowane. Pozyskanie choinek dostosowane do bieżącego zapotrzebowania kształtowało się w minionym dziesięcioleciu na następującym poziomie:

Wykres 31. Pozyskanie choinek w latach 2014-2023 [szt.]

- f) Infrastruktura turystyczna - na terenie nadleśnictwa utworzono 4 miejsca postoju pojazdów, które wyposażone są w niezbędną infrastrukturę w postaci tablic informacyjnych oraz ławek i stołów. Całość ciekawych przyrodniczo oraz krajobrazowo lasów nadleśnictwa została udostępniona turystycznie poprzez liczne szlaki piesze oraz rowerowe.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

g) Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo Przemków koordynuje gospodarkę łowiecką na terenie 4 obwodów łowieckich dzierżawionych przez Koła Łowieckie.

Nr obwodu	Koło łowieckie	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu [ha]	Powierzchnia leśna [ha]
105	Sęp	Bardzo dobra	3 940	1 266
15	Wilk	Średni	5 500	5 120
16	Leśnik	Średni	4 817	4 429
111	Darz Bór	Średni	3 877	1 999
Razem Nadleśnictwo			18 134	12 814

Tabela 26. Podział na obwody łowieckie.

Stan zagospodarowania obwodów łowieckich na terenie nadleśnictwa na dzień 01.04.2023 r.

Nr obwodu	Koło Łowieckie	Paśniki [szt.]	Ambony [szt.]	Lizawki [szt.]	Poletka łowieckie [ha]	Pasy zaporowe [km]	Łąki śródleśne [ha]
105	Sęp	6	37	26	6,50	0	0,00
15	Wilk	7	15	62	3,00	1	8,00
16	Leśnik	5	41	27	5,09	0	4,10
111	Darz Bór	9	40	60	15,00	3	3,50
Razem		27	133	175	29,59	4	15,60

Tabela 27. Stan zagospodarowania obwodów łowieckich.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla rejonu hodowlanego nr II Bory Dolnośląskie Północno-Wschodnie.

Stany inwentaryzacyjne zwierzyzny, plan pozyskania i pozyskanie przedstawia poniższa tabela wraz z wykresami.

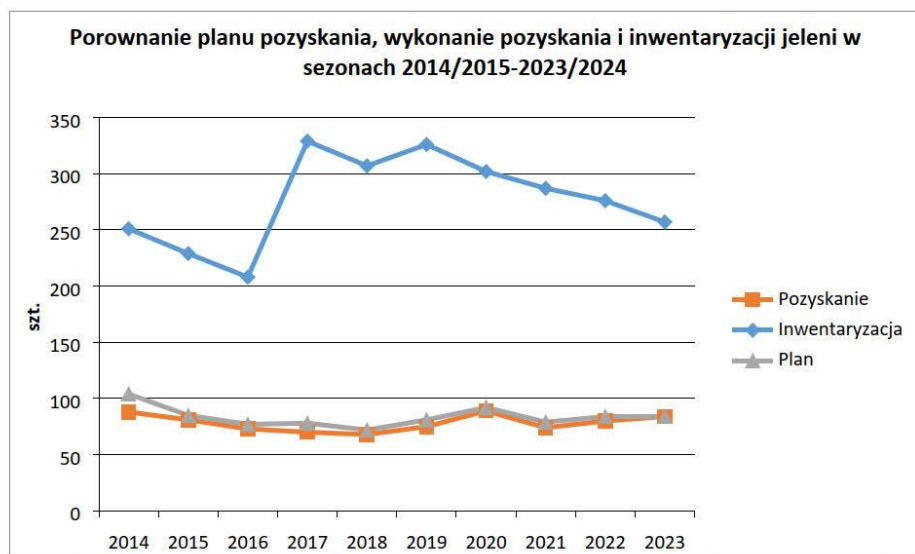
Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Sezon łowiecki		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Inwentaryzacja	Jeleń	251	229	208	329	307	326	302	287	276	257
	Sarna	434	434	428	289	266	252	242	271	268	280
	Dzik	236	219	203	166	109	28	48	60	22	20
	Lis	88	85	114	124	119	110	110	97	67	93
Plan pozyskania	Jeleń	104	85	77	78	72	81	92	79	84	84
	Sarna	81	92	58	52	56	48	54	58	57	70
	Dzik	192	195	220	200	196	91	220	141	28	32
	Lis	91	91	106	115	124	130	110	75	74	88
Wykonanie pozyskania	Jeleń	88	81	73	70	68	75	89	74	80	*84
	Sarna	64	83	50	44	52	46	51	60	56	*70
	Dzik	133	160	137	200	205	235	229	77	8	*32
	Lis	44	55	51	48	70	40	32	21	56	*88

Tabela 28. Porównanie inwentaryzacji, planu pozyskania i wykonanie pozyskania zwierzyny grubej i lisa w sezonach łowieckich 2014/2015 - 2023/2024.

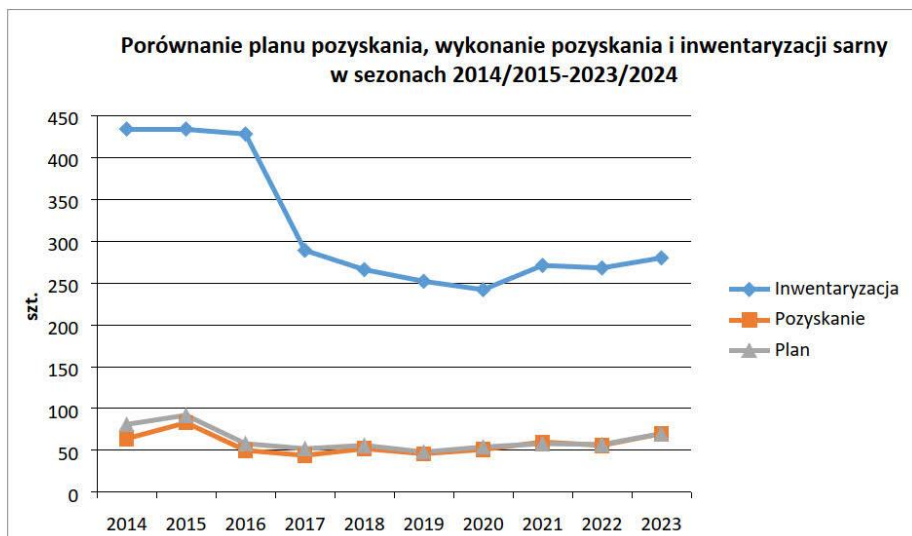
*Planowane wykonanie pozyskania

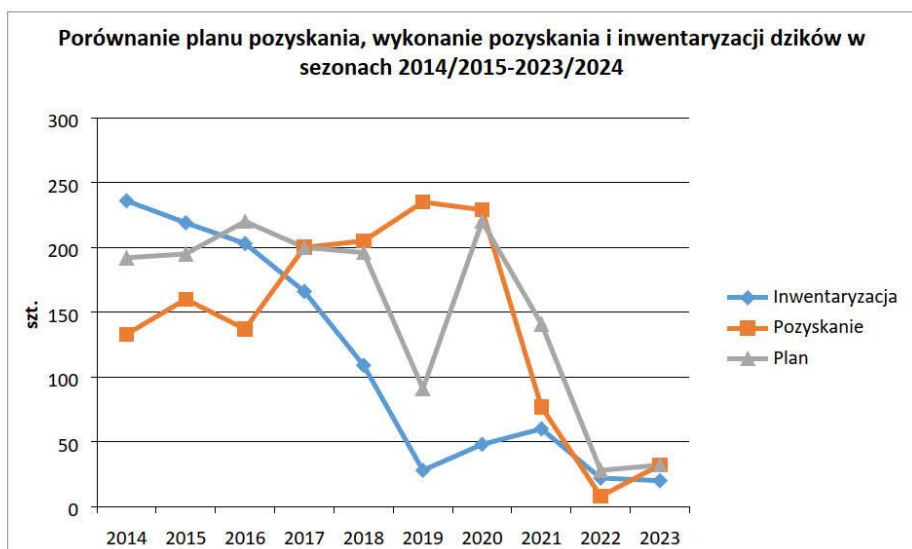
Wykres 32. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji jeleni w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

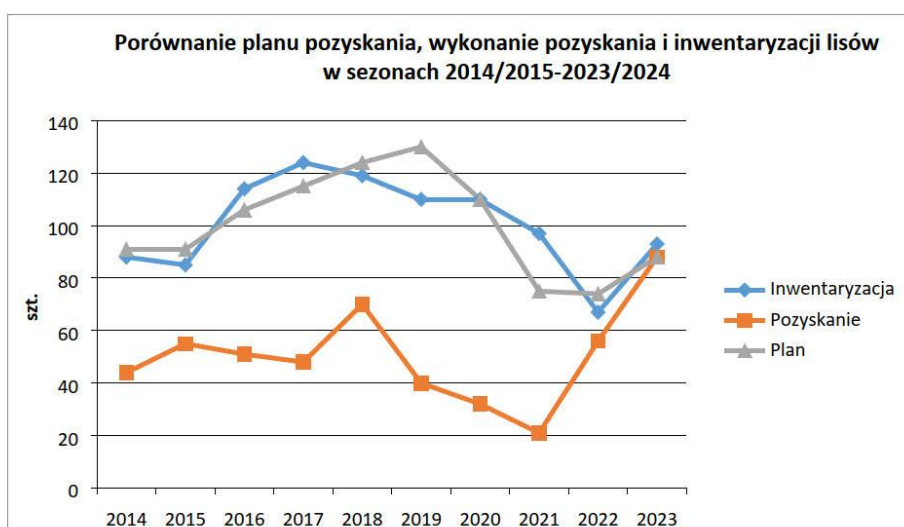
Wykres 33. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji sarny w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.

Wykres 34. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji dzików w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 35. Porównanie planu pozyskania, wykonanie pozyskania i inwentaryzacji lisów w sezonach 2014/2015 – 2023/2024.

Koszty ochrony lasu przed zwierzyną, tj. grodzień i zabezpieczenia chemicznego za ostatnie cztery sezony łowieckie (2020/2021 - 2023/2024) przedstawiają się następująco:

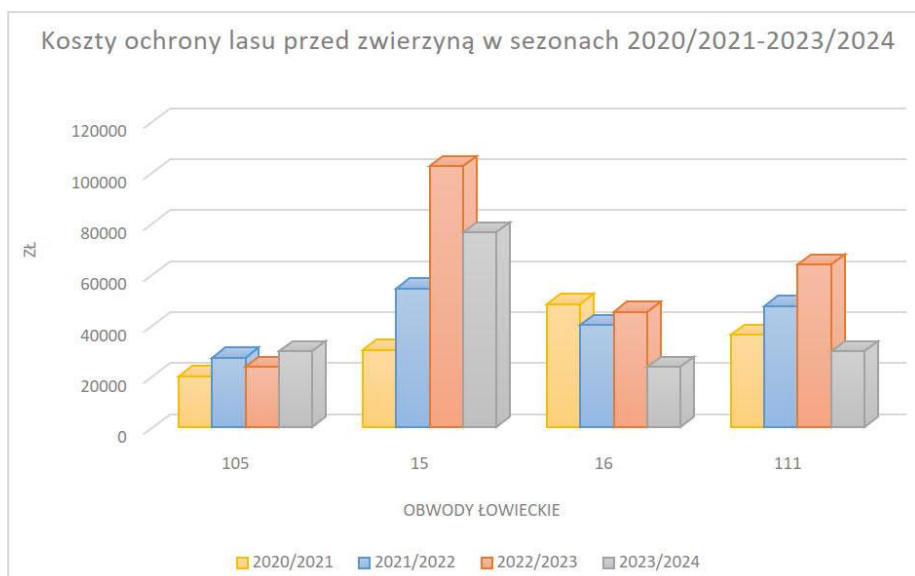
Nr obwodu	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
	Koszt [zł]			
105	19 913,57	27 133,10	23 449,62	*29 712,49
15	30 260,86	54 294,34	102 126,83	*76 257,16
16	48 210,72	39 902,72	45 084,04	*23 469,71
111	36 166,73	47 300,08	63 686,07	*29 572,40
Razem	134 551,88	168 630,24	234 346,56	*159 011,76

Tabela 29. Koszty ochrony lasu przed zwierzyną w układzie obwodów łowieckich.

*Koszty poniesione pomiędzy 01.04.2023 a 31.12.2023.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

Wykres 36. Porównanie kosztów poniesionych na ochronę lasu przed zwierzyną.

8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonywania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.

Nadleśnictwo posiadało zatwierdzony Plan Ochrony Przyrody na okres 1.01.2014 - 31.12.2023, sporządzony przez Biuro Urządzania i Geodezji Leśnej w Brzegu. W działaniach gospodarczych nadleśnictwo przestrzegało zaleceń w nim zawartych.

W Nadleśnictwie Przemków ochrona przyrody realizowana była przez:

OBSZARY NATURA 2000

1. Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk
 - a. Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015
 - b. Jelonek Przemkowski PLH020097
 - c. Buczyzna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007
2. Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
 - a. Bory Dolnośląskie PLB020005
 - b. Stawy Przemkowskie PLB020003

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

REZERWATY PRZYRODY

Nazwa Rezerwatu Przyrody	Rok utworzenia	Pow. [ha]	Cel ochrony	Rodzaj gruntów		Akt utworzenia	Aktualna podstawa prawna
				A-typ i podtyp wg głównego przedmiotu ochrony	B-typ i podtyp wg głównego typu środowiska		
Buczyna Piotrowicka	2002	171,27	lasy grądowe, łęgowe i olsowe z bogatą i unikalną florą.	Lasy i grunty leśne, łąki, grunty zakrzewione, grunty rolne	leśny	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego . nr 7 z dn. 21.02.2002 r.	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Buczyna Piotrowicka”
Łęgi źródłiskowe k. Przemkowa	2002	140,22	kompleks lasów łęgowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródlisk, wysięków i gęstą siecią strumieni, będący siedliskiem roślin chronionych oraz rzadkich gatunków ptaków.	Lasy i grunty leśne, łąki, wody stojące, tereny zieleni, grunty rolne.	leśny	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10.01.2002 r.	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Łęgi źródłiskowe koło Przemkowa”
Stawy Przemkowskie	1984	1071,57	rezerwat ornitologiczny położony w granicach administracyjnych miasta i gminy Przemków. Rezerwat ten jest wpisany na europejską listę ostoi ptactwa.	Wody, lasy	ornitologiczny	Zarządzenie Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18.05.1984 r.	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie”

Tabela 30. Rezerwaty przyrody

POMNIKI PRZYRODY

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Opis obiektu		Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
			Gatunek/ Rodzaj		
1.	Wilkocin	13-32-1-01-50-k-00	Dąb szypułkowy		Powołane Uchwałą nr VIII/50/95 Rady Gminy w Gromadce z dnia 29.04.1995r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody.
2.	Wilkocin	13-32-1-01-50-k-00	Dąb szypułkowy		
3.	Wilkocin	13-32-1-01-50-f-00	Dąb szypułkowy		
4.	Piotrowice	13-32-1-04-14-k-00	Buk zwyczajny		
5.	Piotrowice	13-32-1-04-15-f-00	Buk zwyczajny		
6.	Szklarki	13-32-1-03-10-i-00	Lipa drobnolistna		Powołane Uchwałą nr VI/36/11 Rady Gminy Gromadka z dnia 30.03.2011 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
7.	Biernatów	13-32-1-05-195-a-00	Głaz narzutowy		Uchwałą nr XL/341/09 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 30.04.2009r.
8	Kozłów	13-32-1-06-146A-j-00	Dąb szypułkowy		

Tabela 31. Pomniki przyrody

STREFY OCHRONY OSTOI, MIEJSC ROZRODU I REGURALNEGO WYSTĘPOWANIA

Aktualnie, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków ustalona jest okresowa strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania bielika *Haliaeetus albicilla*, bociana czarnego *Ciconia nigra* i kani czarnej *Milvus migrans*. Została ona powołana Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 czerwca 2021 r. (WPN.6442.18.2019.MK.4) i zlokalizowana jest w leśnictwie Nowy Dwór, w oddziałach 212 i 212. Tym samym została zlikwidowana całoroczna strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego występowania tych gatunków.

Ponadto w leśnictwie Piotrowice istnieje strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania bielika *Haliaeetus albicilla*, utworzona decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2019 r. Strefa była wcześniej ustalona do 2010 r., kiedy stwierdzono, że gniazdo w wyznaczonej strefie nie istnieje; wtedy została zlikwidowana (decyzja RDOŚ, znak WPN.6442.6.2013.MK.1). W dniu 26 stycznia 2015 r. Klub Przyrodników poinformował o zlokalizowaniu gniazda bielika *Haliaeetus albicilla*, jednak po oględzinach w dniu 22 maja 2015 r. obecności gniazda nie stwierdzono. Dopiero 9 grudnia 2019 r. ponownie przeprowadzono oględziny. Wtedy gniazdo zostało zlokalizowane.

Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w 2013 r. zlikwidowano strefę strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania cietrzewia *Tetrao tetrix*, zlokalizowaną w nadleśnictwie Przemków (źródło: decyzja RDOŚ, znak WPN.6442.6.2013.MK.1).

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Na gruntach Nadleśnictwa Przemków ustanowione są 2 użytki ekologiczne:

1. Użytek ekologiczny „Przemkowskie Bagno” utworzony Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 10 grudnia 1993 roku. Ogółem powierzchnia użytku ekologicznego wynosi 1696,78 ha w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków 556,92 ha
2. Użytek ekologiczny „Cietrzewiowe Wrzosowisko” znajdujący się na powierzchni nieleśnej 457, 26 ha, utworzony Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12.12.2003 roku.

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

PARK KRAJOBRAZOWY

Na terenie nadleśnictwa znajduje się główny trzon Przemkowskiego Parku Krajobrazowego utworzonego rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 7 czerwca 1997 roku. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 22 338 ha, posiada również wyznaczoną otulinę o areale 15 457 ha. Grunty w zarządzie nadleśnictwa Przemków obejmują 12444,47 ha powierzchni Parku oraz 395,1 ha jego otuliny. Na terenie parku znajdują się jedne z największych obszarów wrzosowisk w Polsce. Do ciekawostek należą występujące w parku wydmy oraz dawny poradziecki bunkier. Do najcenniejszych gatunków flory występującej na terenie Parku należy: bagno zwyczajne, wełnianka pochwowata, widłak cyprysowaty, żurawina błotna i żurawina drobnolistna oraz rosiczka okrągłolistna i rosiczka pośrednia.

LASY HCVF

W ramach certyfikacji FSC w poprzednich latach Nadleśnictwo Przemków powołało Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF- High Conservation Value Forests), których celem jest identyfikacja, ochrona i zachowanie lasów cennych przyrodniczo.

Kategorie lasów HCVF, które zostały wyznaczone w Nadleśnictwie Przemków:
HCVF 1 – Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznych, do których zaliczono:

HCVF 1.1. Obszary chronione:

1.1.1. Lasy w rezerwach przyrody, przeznaczone wyłącznie do ochrony przyrody, bez kompromisu z potrzebami gospodarki – powierzchnia 296,70 ha.

1.1.2. Lasy w parkach krajobrazowych, w których celem jest zachowanie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach racjonalnej gospodarki – powierzchnia 11783,76 ha.

HCVF 1.2. Ostoje zagrożonych i ginących gatunków – łączna powierzchnia 2608,54 ha.

HCVF 2- Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej:

2.1. Kompleksy leśne - funkcja krajobrazowa – łączna powierzchnia 13740,78 ha.

HCVF 3 – Obszary obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy łączna powierzchnia, w tym:

HCVF 3.2. Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy – łączna powierzchnia 356,53 ha.

HCVF 4 – Lasy pełniące funkcje w sytuacjach krytycznych, w tym:

HCVF 4.1. Lasy wodochronne – łączna powierzchnia 1333,08 ha.

HCVF 6 – Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności – łączna powierzchnia 311,09 ha.

W związku z wygaśnięciem na terenie całej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu certyfikatu FSC, kategorie lasów HCVF w Nadleśnictwie Przemków przestały obowiązywać.

Zagospodarowanie turystyczne

Lasy Nadleśnictwa Przemków położone są z dala od dużych aglomeracji miejskich, w związku z czym zwiększone natężenie ruchu w obszarach leśnych obserwuje się jedynie w okresie zbioru jagód i grzybów, które występują obficie na całym terenie nadleśnictwa.

Aby ograniczyć wjazd osób postronnych do lasu, powstały 4 miejsc postoju w oddziałach:

- 208-c leśnictwa Kozłów
- 296-n leśnictwa Piotrowice
- 301-x leśnictwa Przemków
- 219-d leśnictwa Nowy Dwór

Miejsca postoju powstały przy ważniejszych szlakach komunikacyjnych, w niedalekiej odległości od szlaków turystycznych. Umożliwiają pozostawienie kilku pojazdów osobowych oraz posiadają miejsce odpowiednie do odpoczynku i przygotowania posiłku (ławki, stoły).

Analiza gospodarki przeszłej

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2014-2023 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno-Gospodarczą”

9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.

Lp	WSKAŹNIK	Jedn	Stan na				Zmiana % od 2014 r.	
			01.01.1994	01.01.2004	01.01.2014	01.01.2024		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12248,26	13683,42	13759,21	14347,82	4,3%	
2	Zasoby miąższości	m3	1815662	2117279	2425714	2742734	13,1%	
3	1 ha w podklasach wieku	Ila	105	89	77	100	29,9%	
		Ilb	147	179	165	140	-15,2%	
		IIla	215	238	244	219	-10,2%	
		IIlb	254	261	259	290	12,0%	
		IVa	251	270	281	311	10,7%	
		IVb	272	261	296	320	8,1%	
		Va	286	268	274	314	14,6%	
		Vb	289	285	273	330	20,9%	
		VI	281	287	342	339	-0,9%	
		VII i starsze	m3	347	349	402	410	2,0%
		Klasa odnowienia	m3	319	222	223	219	-1,8%
	Klasa do odnowienia	m3		213	175	289	65,1%	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. zal. i niezal.)	m3	148	155	176	191	8,5%	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	42	44	50	52	4,0%	

Tabela 32. Tabela XIII. Zmiany w kolejnych rewizjach PUL

Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona w stosunku poprzedniej rewizji PUL wzrosła o 4,3%.

Istotnie zwiększyła się wielkość zasobów drzewnych – przyrost na poziomie ok. 13%, jak i przeciętna zasobność 1 ha – przyrost na poziomie ok. 9%. Przeciętny wiek wzrósł z 50 do 52 lat.

Remigiusz Gabriel Chrzanowski
Nadleśniczy
/Dokument podpisany elektronicznie/

Analiza gospodarki przeszłej

II.1.1. KOREFERAT BULIGL ODDZIAŁ W BRZEGU DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W LATACH 2014-2023

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW

OBRĘB: PRZEMKÓW

KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ ZA LATA 2014-2023

Stan na 1 stycznia 2024r.

sekretariat@brzeg.buligl.pl

www.brzeg.buligl.pl

BRZEG 2024

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

I KONFRONTACJA DANYCH I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W REFERACIE NADLEŚNICZEGO Z WYNIKAMI INWENTARYZACJI LASU

STAN POSIADANIA

Powierzchnia Nadleśnictwa Przemków wg stanu na dzień 1 stycznia 2024 r. jest równa **14 791,0073** ha (powierzchnia bez współwłasności) i jest zgodna danymi przedstawionymi przez nadleśnictwo w referacie.

Różnice w powierzchni nadleśnictwa, wg Tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przeniesienia jej do opisów taksacyjnych, gdzie zostaje zaokrąglona do 0,01 ha.

Dla nadleśnictwa różnica powierzchni wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynosi 1327 m².

Porównanie powierzchni ewidencyjnej z powierzchnią zawartą w opisach taksacyjnych przedstawia tabela poniżej.

Powierzchnia gruntów wg grup użytków - zestawienie porównawcze, wg danych z ewidencji gruntów i projektu PUL dla Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Rodzaj powierzchni		Nadleśnictwo
			Powierzchnia [ha]
1	2		3
1	Powierzchnia ogółem	wg powierzchni ewidencyjnej	14 791,0073
		wg opisów taksacyjnych	14 791,14
		różnica	-0,1327

Powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania różni się pomiędzy danymi zawartymi w referacie nadleśnictwa, a wynikami inwentaryzacji lasu. Wszystkie różnice wynikają z dokonanych uzgodnień i wyszczególnione zostały w wykazach rozbieżności.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH Z ICH REALIZACJĄ

Zagadnienia dotyczące wykonania zaplanowanych zadań gospodarczych w nadleśnictwie zostały szczegółowo omówione w referacie przez nadleśniczego.

Zadania dotyczące hodowli lasu zostały ustalone podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw.

Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące gospodarczych i wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, jak również bloków upraw pochodnych zostały zweryfikowane podczas opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Stwierdzona różnica w ilości zinwentaryzowanych gospodarczych drzewostanów nasiennych wynika z prowadzonej przez nadleśnictwo gospodarki leśnej (zinwentaryzowano 9 gospodarczych drzewostanów nasiennych). Pozostałe różnice w powierzchni, dotyczące obiektów nasiennych, wynikają z tytułu prowadzonej przez nadleśnictwo planowej gospodarki leśnej oraz zmian granic użytków gruntowych. W wyniku tego w pojedynczych przypadkach w porozumieniu z nadleśnictwem, ponownie określono powierzchnię, zgodnie ze stanem na gruncie.

OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW NA STAN LASU

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na jakość upraw i młodników

Wyniki oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, przeprowadzonej w trakcie terenowych prac urządzeniowych przedstawia tabela nr XI zamieszczona w referacie nadleśniczego. Ocenę przeprowadzono w oparciu o typy drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw obowiązujące w planie V rewizji.

Podczas prac taksacyjnych VI rewizji planu u.l. na terenie Nadleśnictwa Przemków nie stwierdzono upraw niezgodnych z pożądanym typem drzewostanu.

Dla uzupełnienia działań nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym, w zakresie hodowli lasu, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO, halizn, płazowin i zrębów zaewidencjonowanych wg stanu na 01.01.2014 r. oraz gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

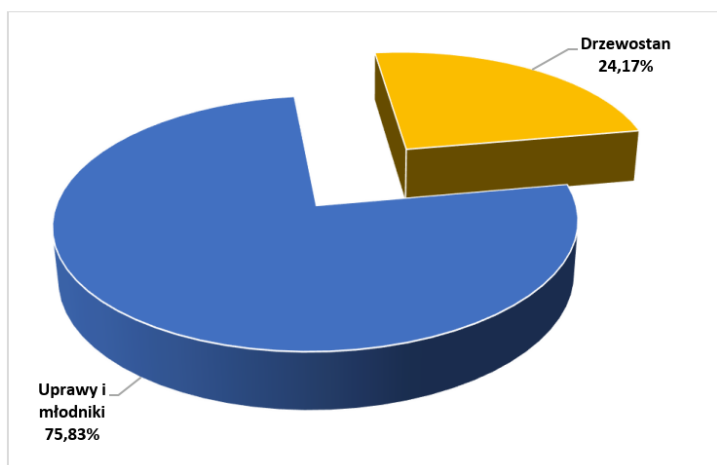
Porównanie wybranych rodzajów powierzchni w V i VI rewizji PUL

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj powierzchni – pow. (ha)				
		KO	KDO	Halizny i płazowiny	Zręby	Nat. sukcesja
Nadleśnictwo Przemków						
stan na 1.01.2014r.		228,93	20,82	0,66	140,96	254,86
Stan na 01.01.2024r.	Uprawy i młodniki	173,60	17,48	0,66	137,17	4,42
	Zręby	-	-	-	1,22	-
	Nat. sukcesja	-	-	-	-	83,66
	Drzewostan	55,33	3,34	-	2,57	161,70
	Szczególna ochrona	-	-	-	-	1,91
	Płazowina	-	-	-	-	3,17

Drzewostany w KO wg stanu na 01.01.2014 r. drzewostany o strukturze KO liczyły 228,93ha.

Obecnie to:

- ✓ 75,83% powierzchni stanowią uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- ✓ 24,17% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze,

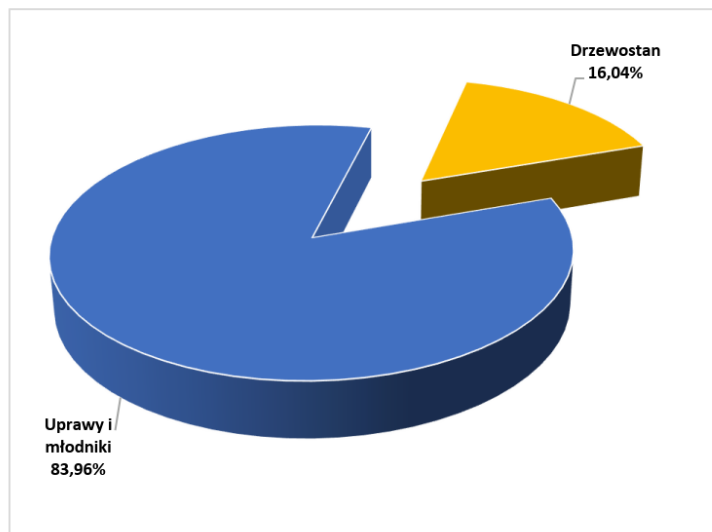
Drzewostany w KDO wg stanu na 01.01.2014 r. liczyły powierzchnię 20,82 ha.

Obecnie to:

- ✓ 83,96% powierzchni stanowią uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- ✓ 16,04% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

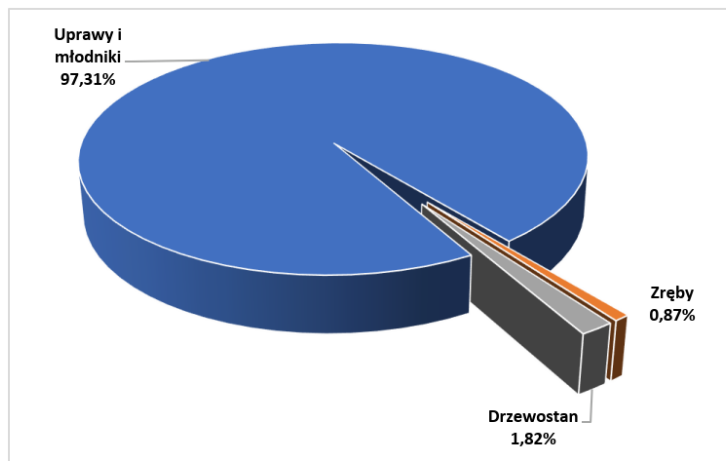

Halizny – wg stanu na 01.01.2014 r. zarejestrowano na powierzchni 0,66 ha z czego obecnie to:

- ✓ 100 % powierzchni stanowią uprawy i młodniki,

Zręby – wg stanu na 01.01.2014 r. zarejestrowano na powierzchni 140,96 ha z czego obecnie to:

- ✓ 97,31% powierzchni stanowią uprawy i młodniki
- ✓ 0,87% zręby
- ✓ 1,82% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze.

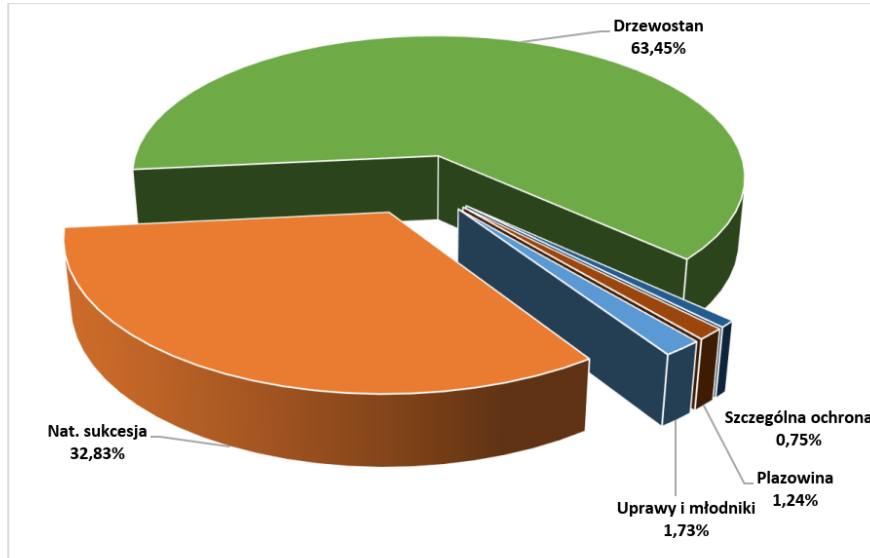

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

Naturalna sukcesja – wg stanu na 01.01.2014 r. zarejestrowano na powierzchni 254,86 ha z czego obecnie to:

- ✓ 32,83% powierzchni stanowi naturalna sukcesja
- ✓ 63,45% powierzchni stanowią drzewostany o zwykłej strukturze,
- ✓ 1,73% powierzchni stanowią uprawy i młodniki
- ✓ 1,24% płazowiny
- ✓ 0,75% szczególna forma ochrony

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

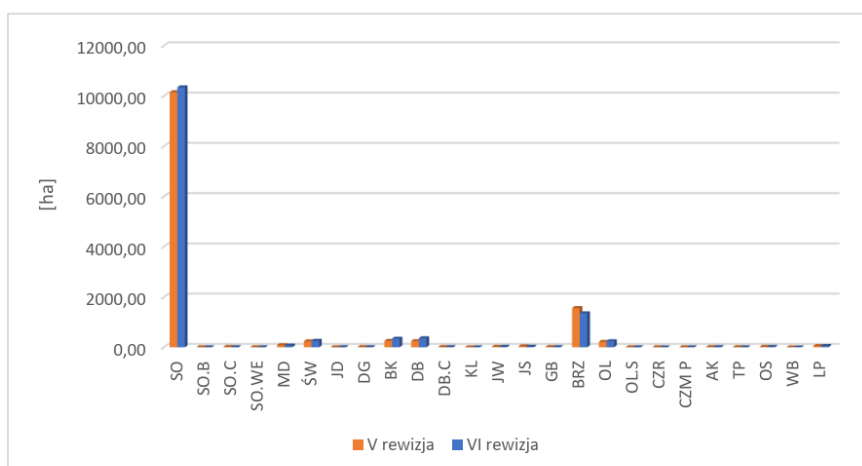
Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów

Zagadnienia związane z wpływem gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów zostały omówione w referatach nadleśniczego oraz BULiGL. W celu uzupełnienia zawartych tam informacji przedstawiono zmiany w udziale głównych gatunków lasotwórczych nadleśnictwa (zmiany udziałów powierzchniowych i miąższościowych wg rzeczywistych składów gatunkowych).

Zasadnicze różnice w powierzchniowym udziale dotyczą:

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- wzrost udziału Bk o 34,83%, tj. z 255,50ha do 344,48 ha;
- wzrost udziału Jd o 231,39%, tj. z 1,37 ha do 4,54 ha;
- wzrost udziału Db o 46,38%, tj. z 246,32 ha do 360,56 ha;
- wzrost udziału Św o 8,92%, tj. z 238,47 ha do 259,74 ha;
- wzrost udziału So o 1,92%, tj. z 10151,03 ha do 10346,06 ha
- zmniejszenie udziału Md o 17,15%, tj. z 86,92 ha do 72,01 ha
- zmniejszenie udziału Js o 35,03%, tj. z 37,14 ha do 24,13 ha
- zmniejszenie udziału Brz o 13,40%, tj. z 1561,59 ha do 1352,35 ha

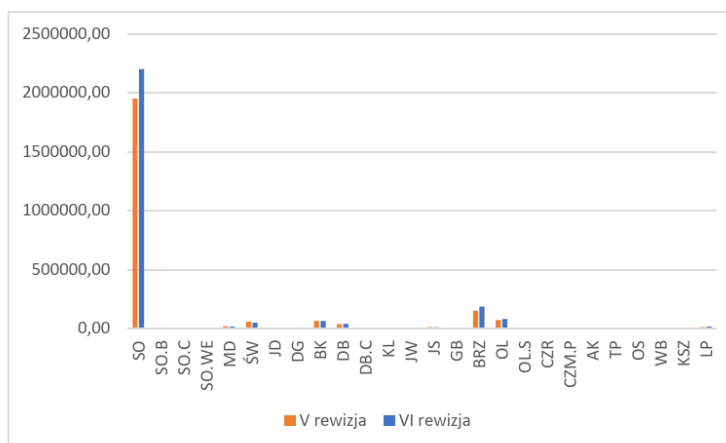
Zasadnicze różnice w miąższościowym udziale dotyczą:

- wzrost udziału So o 12,75%, tj. z 1951625 m³ do 2200420 m³;
- wzrost udziału Jd o 100,00%, tj. z 0 m³ do 110 m³;
- wzrost udziału Bk o 0,57%, tj. z 63625 m³ do 63985 m³;
- wzrost udziału Db o 9,08%, tj. z 36355 m³ do 39655 m³;
- wzrost udziału Brz o 24,27%, tj. z 150240 m³ do 186710 m³;

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

- zmniejszenie udziału Św o 16,50%, tj. z 58740 m³ do 49050 m³;
- zmniejszenie udziału Md o 4,36%, tj. z 17765 m³ do 16990 m³.
- zmniejszenie udziału Js o 16,68%, tj. z 11540 m³ do 9615 m³.

W poniższych tabelach przedstawiono charakterystykę zinwentaryzowanego młodego pokolenia.

Zinwentaryzowane młode pokolenie wg gatunków

Obręb	Warstwa	Pow. warstwy [ha]	Gatunek	Pow zred. [ha]	Udział % w warstwie
Przemków	NAL	20,04	BK	1,22	6,09%
			DB	3,07	15,32%
			SO	15,75	78,59%
	PODR	341,63	BK	173,85	50,89%
			BRZ	2,12	0,62%
			DB	63,97	18,72%
			DG	1,89	0,55%
			GB	1,25	0,37%
			JD	2,71	0,79%
			JS	0,35	0,10%
			LP	3,53	1,03%
			MD	0,66	0,19%
			OL	4,71	1,38%
			SO	8,09	2,37%
			SO.WE	1,13	0,33%
			ŚW	77,37	22,65%
			PODR II	52,75	BK
	DB	3,49			6,62%

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

	PODS	120,16	SO	0,98	1,86%
			SO.WE	0,5	0,95%
			ŚW	43,06	81,63%
			BK	53,02	44,12%
			DB	28,44	23,67%
			GB	0,13	0,11%
			JD	0,93	0,77%
			LP	0,2	0,17%
			MD	0,12	0,10%
			OL	0,37	0,31%
			SO	0,17	0,14%
			ŚW	36,78	30,61%

Zinventaryzowane młode pokolenie wg grup rodzajowych

Młode pokolenie (pow. zredukowana ha)				
Nadleśnictwo	Podrostry	Podrostry II	Podsadzenia	Naloty
Nadleśnictwo Przemków	341,63	52,75	120,16	20,04
gat. z udz. powyżej 20%	Bk, Św	Św	Db, Bk, Św	So

ROZMIAR WYKONANYCH PRAC ZALESIENIOWYCH

Wskazania PUL na lata 2014 - 2023 dla Nadleśnictwa Przemków, dot. zalesień gruntów nieleśnych zostały omówione w opracowanej przez nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzonych zabiegów profilaktycznych, wykonanych zabiegów zwalczających, zostały omówione w opracowanej przez nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”.

W referacie BULiGL przedstawiono kierunkowe wytyczne w zakresie działań z ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem zweryfikował listę punktów czerpania wody, liczbę dojazdów pożarowych w celu spełniania wymagań II kategorii zagrożenia pożarowego. Zaopatrzenie w wodę do celów gaśniczych uzupełnia sieć hydrantów uzgodniona z Państwową Strażą Pożarną.

UŻYTKOWANIE UBOCZNE

Wykonawca PUL nie wnosi uwag do użytkowania ubocznego.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

II ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

1. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH

Analizę stanu zasobów drzewnych – dla obrębów leśnych i łącznie dla nadleśnictwa, przeprowadzono przez porównanie najważniejszych danych i statystyk z bieżącej inwentaryzacji z uzyskanymi w wyniku poprzednich inwentaryzacji, a także odpowiednimi wielkościami prognozowanymi na koniec obowiązywania sporządzonego planu urządzenia lasu.

Najważniejsze dane oraz statystyki zostały ujęte w referacie nadleśniczego – w tabeli nr XIII (wg IUL). Na szczególne podkreślenie zasługują następujące statystyki:

- a. Powierzchni leśnej.
- b. Wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.
- c. Przeciętna zasobność na 1 ha.
- d. Przeciętny wiek drzewostanów.
- e. Przyrost bieżący spodziewany – tabelaryczny, uzyskany – użyteczny.
- f. Przeciętna miąższość użytków głównych za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, odniesiona do 1 hektara powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) oraz do 1 roku.
- g. Orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczony jako średnia ważona z przeciętnych wieków rębności przyjętych podczas KZP dla grupy gatunków drzew w nadleśnictwie.

W Nadleśnictwie Przemków w stanie zasobów drzewnych pomiędzy V a VI rewizją urządzenia lasu nastąpiło:

- Zwiększenie powierzchni leśnej zalesionej o 1,55%; powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej o 4,28%.
- Nastąpił wzrost miąższości drzewostanów (zapasu) na powierzchni leśnej zalesionej. Wzrost ten wynosi 302 330 m³ tj. 12,52% w stosunku do miąższości wg V rewizji urządzenia lasu.
- Nastąpił wzrost udziału powierzchniowego oraz miąższościowego drzewostanów w III, IV klasie wieku. W III klasie wieku odpowiednio 3,80%,3,51%; w IV klasie wieku odpowiednio 29,09%,40,78% w odniesieniu do V rewizji.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

- Przyczyną wzrostu zasobności na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej, jak i powierzchni leśnej zalesionej, jest wzrost przeciętnego zapasu odpowiedni o 8,43 % i 10,80%.
- wzrost powierzchni leśnej zalesionej o 201 ha, natomiast leśnej zalesionej i niezalesionej o 588,61 ha.
- zmiany przeciętnego wieku:
 - Nadleśnictwo Przemków wzrost z 50 lat w V rewizji do 52 lat obecnie.

Szczegóły omówiono w referacie na NTG w rozdziale dotyczącym stanu lasu i zasobów.

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

OKREŚLENIE POŻĄDANEGO KIERUNKU ROZWOJU ORAZ POŻĄDANEGO STANU DOCELOWEGO ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

Określenie stanu zasobów drzewnych w nadleśnictwie

Dane za okres	Pow. leśna zalesiona	Miąższość (pow. zalesiona)	Przec. na 1 ha
01.01.2014 r.	12938,86	2414102	187
Wiek przeciętny	50		
Miąższość wykonanych użytków rębnych		261979	25,31
Miąższość wykonanych użytków przedrębnych		245032	23,67
Bieżący użyteczny przyrost	7,76		
Zmiany	201	302330	20
1.01.2024 r.	13140,04	2716432	207
Wiek	Relacja		
	+/- 5 lat	5 > x < 15	> 15
Przeciętny	52		
Teoretyczny	49	-	-
Miąższość planowanych użytków rębnych		346688	26,38
Miąższość planowanych użytków przedrębnych		349525	26,60
Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości		79875	
31.12.2033 r.	13140,04	2818969	214
Zmiany	ha – m ³	-	102537
	%	-	3,77%

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi **52 lata**, liczony, jako średnio ważony według wieków gatunków panujących w poszczególnych drzewostanach (przy czym wagą jest powierzchnia tych drzewostanów, zaś dla gruntów leśnych niezalesionych przyjęto wiek 0) jest większy o **3 lat** od orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa, obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu [IUL 2012].

W procesie tworzenia planów urządzenia lasu na etapie analizy stanu zasobów drzewnych w gospodarstwie przerębowo-zrębowym należałoby zmodyfikować sposób określania średniego wieku, który uwzględnia złożoną postać drzewostanów w procesie odnawiania, tj. zarówno warstwę odnowienia, jak i stopniowo usuwane w okresie odnowienia piętro drzewostanu. Zgodnie z zaproponowaną przez Banasia [Banaś i in. 2015] metodą dokonano obliczenia przeciętnego wieku, który uwzględnia wszystkie generacje drzewostanu. Dokonano jednak pewnej modyfikacji, gdyż wzięto pod uwagę tylko młode pokolenie w drzewostanach o strukturze KO, KDO. Dodatkowo nie brano pod uwagę warstwy nalotu, która ma charakter nieutralonego młodego pokolenia. Zgodnie z powyższymi

Analiza gospodarki przeszłej

Koreferat do „Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”

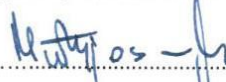
Koreferat opracował:

Kierownik Brygady
mgr inż. Mateusz Franczak

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora BULiGL Oddz. w Brzegu

mgr inż. Marek Matyjaszyk

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału BULiGL Oddz. w Brzegu

mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2024

Analiza gospodarki przeszłej

II.2. REFERAT KIEROWNIKA ZOL DOTYCZĄCEGO KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU

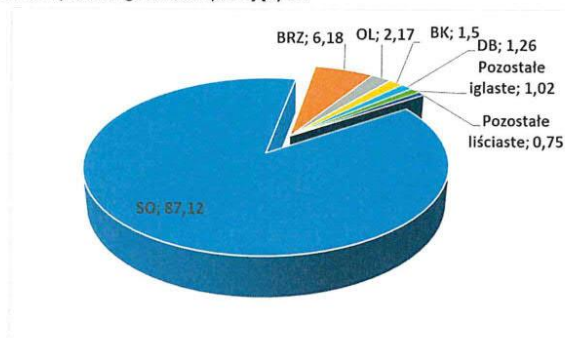
Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Przemków oraz wskazania w zakresie ochrony lasu

informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu
sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu
Nadleśnictwa Przemków na lata 2024-2033

I. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

1. Lasy Nadleśnictwa Przemków tworzą drzewostany, w których składach gatunkowych dominuje So (87,12%), Brz (6,18%), Ol (2,17%), Db (1,26%), Bk (1,5%), pozostałe gatunki zajmują ogółem 1,77% powierzchni.

Wykres 1. Powierzchniowy udział gatunków panujących.

2. W powierzchni leśnej przeważają siedliska borowe 91,29%, lasy stanowią 8,54%, olsy 0,17% udziału w powierzchni siedlisk (Tab.nr 1):

Tab. 1

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Przemków	
	Pow. [ha]	Udział [%]
1	4	5
BŚW	6840,62	47,68
BW	28,77	0,2
BMŚW	5052,21	35,21
BMW	1171,93	8,17
BMB	4,85	0,03
siedliska borowe	13098,38	91,29
LMŚW	415,39	2,9
LMW	299,94	2,09
LMB	59,97	0,42
LŚW	156,25	1,09
LW	293,1	2,04
siedliska lasowe	1224,65	8,54
OL	24,78	0,17
Razem	14347,81	100

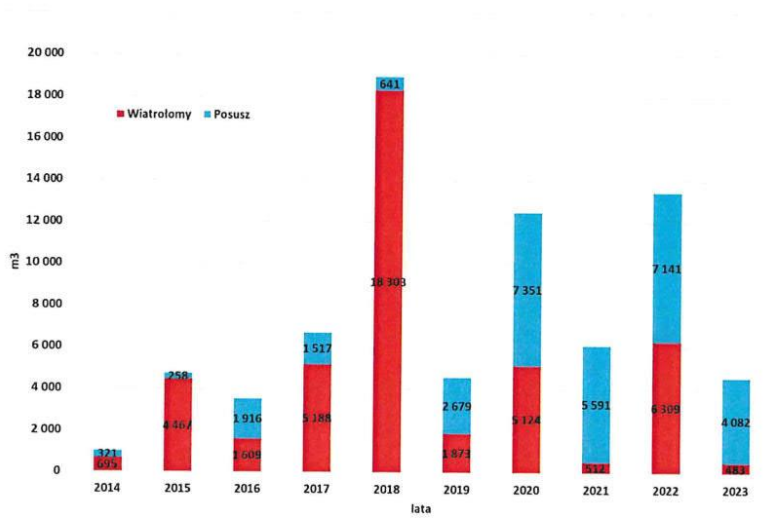
3. Parametry drzewostanów, przeciętne:

- zasobność 191 m³,
- przeciętny wiek 52 lat;
- przyrost → 6,08 m³/ha/rok.

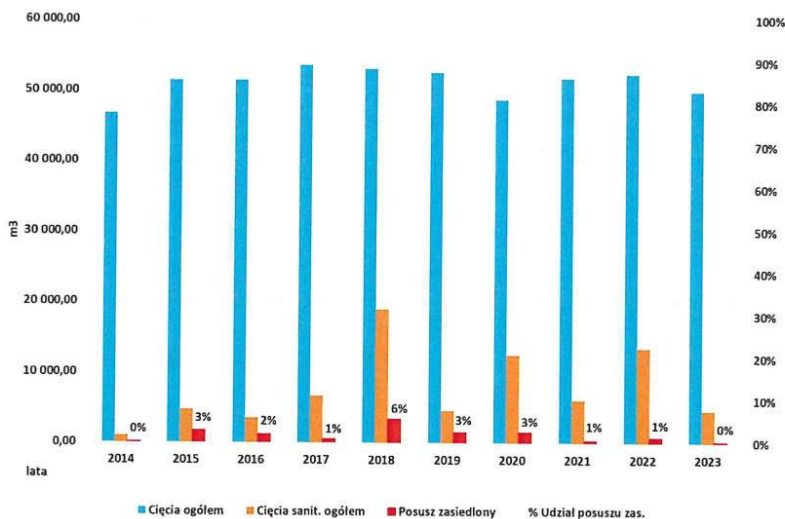
Analiza gospodarki przeszłej

- Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (stan na 01.01.2024) → 14 347,81 ha
 - w tym pow. drzewostanów ≥ II kl. wieku → 12 100 ha
 - powierzchnia leśna na gruntach porolnych – 1 843 ha, co stanowi 13% pow. leśnej
4. Teren Nadleśnictwa Przemków w ostatnim dziesięcioleciu doświadczył szkód abiotycznych w postaci wiatrolomów oraz poddany był skutkom posuchy z lat 2015-2019. Towarzystwo tym zjawiskom gwałtowny rozwój szkodników wtórnych oraz zamieranie gatunków drzew. Zjawiska te przełożyły się na zwiększony rozmiar cięć sanitarnych (wykres 2).

Wykres 2. Posusz oraz wyrwy i złomy w latach 2014 – 2023 (ogółem) na terenie Nadleśnictwa Przemków:

Wykres 3. Cięcia sanitarne ogółem na terenie Nadleśnictwa Przemków w latach 2014-2023 w tym posusz zasiedlony na tle pozyskania ogółem.

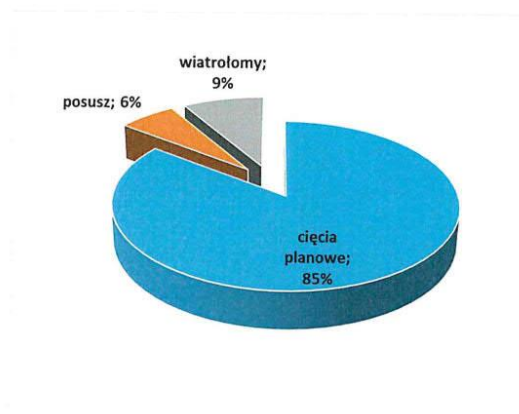
Analiza gospodarki przeszłej

5. W wyniku całości zjawisk szkodliwych, jakie wystąpiły w latach 2014-2023 na obszarze Nadleśnictwa Przemków, masa grubizny wyrobionej z przyczyn zdrowotno-sanitarnych wiatrołomów oraz posuszu wyniosła łącznie **76 061 m³**. Wielkość ta stanowiła 15% udziału w pozyskanej masie grubizny ogółem (dane wg Formularza nr 17).

przy czym:

- rozmiar potrzeb wyróbki posuszu, uwarunkowanych przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi, wyniósł w dziesięcioleciu 31 497 m³, tj. ok (→ 6% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 41% rozmiaru cięć sanitarnych);
- rozmiar potrzeb porządkowania skutków szkód atmosferycznych w drzewostanach (wiatro- i śniegołomów) wyniósł 44 564 m³ (→ 9% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 59% rozmiaru cięć sanitarnych).

Wykres 4. Udział poszczególnych kategorii cięć w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023.

Potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023 determinowane szkodami pochodzenia atmosferycznego (wiatrołomami, suszą) z przeciętną roczną masą ~ 7,6 tys. m³ stanowiły wielkość gospodarczo istotną.

6. Rozmiar uwarunkowany przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi potrzeb usuwania posuszu zasiedlonego, kształtował się na poziomie 1,14~ tys. m³ rocznie z maksymalnym rozmiarem w 3,4 tys. m³ w roku 2018. Intensywność wydziałania i wyróbki posuszu zasiedlonego w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023 mieściła się w granicach 0,01-0,28 m³/ha/rok; tj. przeciętnie: 0,09m³/ha/rok. Średnio 0,63 m³/ha/rok cięć sanitarnych ogółem.
7. Ogółem w latach 2014-2023 wzmożone występowanie bądź uszkodzenia od szkodników drzew leśnych, wg wykazów ujętych w Formularzu nr 3 Instrukcji O.L., zarejestrowano w Nadleśnictwie Przemków na pow. 8 682 ha co wskazuje, że średnio w roku uszkodzenia obejmowały około 6,05% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa.

Analiza gospodarki przeszłej

Tab. 2. Występowanie owadów oraz szkód od ssaków roślinożernych na terenie Nadleśnictwa Przemków w latach 2014-2023 (na podstawie formularzy nr 3 IOL)

Gatunki szkodników	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Barczatka sosnowka										2 451,00
Boreczniki sosnowe			3,00		27,36	51,04	23,49			23,13
Brudnica mniszka				90,15	5 681,81					
Kornik drukarz			4,49	1,04	1,54	2,21	0,76	0,30	1,03	0,60
Krobik modrzewiowiec										0,84
Kuprówka rudnica							2,16	1,46	1,16	
Opaslik sosnowiec								0,57		
Przyplaszczek granatek		0,05	2,32			0,12	0,20		0,38	13,13
Rytownik pospolity			5,71			0,10	0,28			
Smolik znaczony			55,59				0,40			
Strzygonia choinówka					227,38	2,56				
Kornik modrzewiowiec						0,25				
Kornik ostrozębny						0,01	4,08			
Razem owady		0,05	71,11	91,19	5 938,09	56,29	31,37	2,33	2,57	2 488,70
Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	391,18	365,88	387,60	310,78	269,04	105,89	56,66	54,36	71,19	74,63
Zając						0,20	0,20			
Gryzonie				0,25	0,87				0,72	17,83
Bóbr	9,98	3,10	5,45	2,70	4,95	21,21	27,18	26,69	27,77	28,72
Razem ssaki	401,16	368,98	393,05	313,73	274,86	127,30	84,04	81,05	99,68	121,18
Ogółem	401,16	369,03	464,16	404,92	6 212,95	183,59	115,41	83,38	102,25	2 609,88

8. Szkodniki owadzie w ubiegłym dziesięcioleciu, w Nadleśnictwie Przemków, miały znaczący wpływ na kształtowanie predyspozycji chorobowych i obniżanie stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów. Największe powierzchnie występowania owadów w analizowanym okresie odnotowano dla brudnicy mniszki (5682 ha) i barczatki sosnowki (2451 ha). W roku 2018 odnotowano również występowanie strzygoni choinówki (227 ha). Regularnie notowane są zagrożenia od boreczników sosnowych. W całym analizowanym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przemków zarejestrowano szkody od owadów na pow. 8682 ha co wskazuje, że średnio w roku uszkodzenia obejmowały około 6,05% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa.

Zabiegi ograniczające występowania brudnicy mniszki i strzygoni choinówki wykonywano przy użyciu środka chemicznego Dimilin 480 S.C. w roku 2018 (5682 ha) oraz barczatki sosnowki w roku 2023 przy użyciu środka Mospilan 20 SP (1778 ha).

9. Istotne szkody od szkodników wtórnych w ostatnim dziesięcioleciu odnotowano na pow. 94,59 ha:

Tab. 3

gatunek	pow. w ha
Kornik drukarz	11,97
Przyplaszczek granatek	16,2
Rytownik pospolity	6,09
Smolik znaczony	55,99
Kornik modrzewiowiec	0,25
Kornik ostrozębny	4,09
Razem	94,59

10. Ważnym czynnikiem szkodotwórczym, będącym powodem powstawania w Nadleśnictwie Przemków uszkodzeń drzew i sadzonek jest zwierzyzna płowa. W latach 2014-2023 powierzchnia rejestrowanych

Analiza gospodarki przeszłej

uszkodzeń upraw i młodników od jeleniowatych (szkody istotne) wynosiła średniorocznie 209,21 ha. Szkody od zwierzyny w tym nasileniu obejmują ok. 1,46% całości powierzchni drzewostanów. Wobec jeleniowatych nadleśnictwo podejmowało w okresie lat 2014-2023 zabiegi profilaktyczno-ograniczające w postaci grodzień i zabezpieczeń chemicznych.

Tab. 4. Zestawienie szkód od zwierzyny w latach 2014-2023

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
uprawy	14,19	1	14,2	29,26	24,27	3,7	5,35	5,1	14,78	18,23
młodniki	377,74	366,73	375,25	280,27	244,37	102,44	52,05	49,31	56,46	57,4
Razem szkody	391,93	367,73	389,45	309,53	268,64	106,14	57,4	54,41	71,24	75,63

11. Z zespołu czynników abiotycznych w warunkach Nadleśnictwa Przemków najwięcej szkód powodowały zakłócenia stosunków wodnych (235 ha), niskie i wysokie temperatury (171 ha) w tym zmrozenia i zwarzenia (126 ha), szkody od wiatru (175 ha). Razem w latach 2014-2023 uszkodzenia od czynników abiotycznych odnotowano na łącznej powierzchni 591 ha w tym:

(Tab. 5a) na szkółkach:

Szkółki	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
a) zakłócenia stosunków wodnych:										
- podtopienia i zalania										
- obniżenie poziomu wód, susza										
b) niskie i wysokie temperatury:	0,42		0,16	0,20						
- oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie			0,16							
- zmrozenia, zwarzenia	0,42			0,20						
c) wiatr										
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar										
Imisje zanieczyszczeń										
Ogółem	0,42		0,16	0,20						

(Tab. 5b) w uprawach i młodnikach do 20 lat:

Uprawy	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
a) zakłócenia stosunków wodnych:	0,16	2,19	3,11	1,44	39,60	49,57				10,89
- podtopienia i zalania				0,69						
- obniżenie poziomu wód, susza	0,16	2,19	3,11	0,75	39,60	49,57				10,89
b) niskie i wysokie temperatury:	36,85	24,59		22,67		48,10		3,13		25,04
- oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie		15,00		17,74				3,13		7,90
- zmrozenia, zwarzenia	36,85	9,59		4,93		48,10				17,14
c) wiatr					0,20					
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar	0,02	1,16	0,22	0,26	1,09	0,03	0,15			
Imisje zanieczyszczeń										
Ogółem	37,03	27,94	3,33	24,37	40,89	97,70	0,15	3,13		35,93

(Tab. 5c) w drzewostanach w wieku powyżej 20 lat:

Drzewostany	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
a) zakłócenia stosunków wodnych:	0,50	4,90	4,90	0,21	0,21	14,83		10,87	84,84	7,63
- podtopienia i zalania	0,50			0,21	0,21					
- obniżenie poziomu wód, susza		4,90	4,90			14,83		10,87	84,84	7,63
b) niskie i wysokie temperatury:								0,15		9,84
- oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie								0,15		0,54
- zmrozenia, zwarzenia										9,30
c) wiatr		0,90	0,90	90,77	1,34	40,37	40,65			
d) śnieg										
e) grad										
f) pożar	0,28	0,87	0,87	0,01	0,66	0,11	0,83	0,01	1,60	0,25
Imisje zanieczyszczeń										
Ogółem	0,78	6,67	6,67	90,99	2,21	55,31	41,48	11,03	86,44	17,72

Analiza gospodarki przeszłej

Wśród chorób grzybowych największe arealy rejestrowanych w tym okresie uszkodzeń dotyczyły występowania mączniaka dębu.

W roku 2019 na w młodnikach i w drzewostanach starszych odnotowano występowanie mączniaka dębu – 115 ha.

W 2019 roku odnotowano również zamieranie drzewostanów jesionowych – 26,54 ha.

Od roku 2019 Nadleśnictwo rejestruje występowanie jemioli na gatunkach iglastych. Największą powierzchnię występowania wykazano w roku 2020 - 273 ha.

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe tabele:

(Tab. 6a) na szkółkach:

Szkółki	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
RAZEM Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków:	0,03									
iglastych	0,03									
liściastych										
Szara pleśń			0,03							
Mączniak dębu										
Inne choroby		0,11								
Ogółem	0,03	0,11	0,03							

(Tab. 6b) w uprawach i młodnikach do 20 lat:

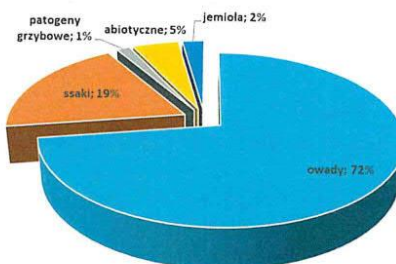
Uprawy	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Osutki sosny					5,17		0,86			
Mączniak dębu						96,35				
Ogółem					5,17	96,35	0,86			

(Tab. 6c) w drzewostanach w wieku powyżej 20 lat:

Drzewostany	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mączniak dębu						19,14				
Zamieranie jesionu						26,54				
Huba korzeni								20,09		
Jemiola na gatunkach iglastych						191,61	272,71	227,86		47,27
Ogółem						237,29	272,71	247,95		47,27

12. Udział poszczególnych grup czynników szkodliwych w ogólnej powierzchni ich występowania zarejestrowanych w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023, przedstawiał się następująco: szkodliwe owady (→ 72%), ssaki roślinożerne (→ 19%), patogeny grzybowe (→ 1%), czynniki abiotyczne (→ 5%), jemiola (→ 2%), - wykres 5.

Wykres 5. Udział poszczególnych kategorii cięć w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023.

Analiza gospodarki przeszłej

W analizowanym dziesięcioleciu największe powierzchnie uszkodzeń od czynników abiotycznych spowodowane były zakłóceniem stosunków wodnych (235 ha) niskie i wysokie temperatury spowodowały szkody na powierzchni 171 ha. Szkody od wiatru zarejestrowano na pow. 175 ha. Od patogenów grzybowych w roku 2019 odnotowano szkody na pow. 142 ha, w tym 115 ha dotyczyło wystąpienia mączniaka dębu. Od roku 2019 odnotowuje się występowanie jemioli. Obecnie zaewidencjonowanych jest ponad 272 ha drzewostanów z jemiolą. Maksymalne szkody od zwierzyny odnotowano w roku 2014 (392 ha) obecnie obserwuje się tendencję zmniejszania się ilości szkód. W analizowanym dziesięcioleciu odnotowywano również corocznie szkody od bobrów i corocznie powierzchnia uszkodzeń wzrasta. W roku 2023 było to 29 ha. Największe powierzchnie występowania owadów w analizowanym okresie odnotowano dla brudnicy mniszki (5682 ha) i barczatki sosnówki (2451 ha). Regularnie prowadzone są zabiegi ograniczające występowanie tych gatunków szkodników. Powierzchnia występowania szkodników kambiofagicznych w ostatnim dziesięcioleciu to ponad 95 ha.

Należy ocenić, że omówione czynniki abiotyczne i biotyczne mają istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków, przyczyniają się do osłabienia kondycji drzewostanów i wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Analiza gospodarki przeszłej

II Wskazania w zakresie ochrony lasu

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Przemków wynikają z aktualnego stanu lasu nadleśnictwa i z potrzeb realizowania obligatoryjnych regulacji Instrukcji Ochrony Lasu to czynności związane z monitorowaniem stanu lasu oraz z podejmowaniem koniecznych zabiegów profilaktycznych i ochronnych:

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
 - kontrola występowania szkodników korzeni na powierzchniach wskazanych w Instrukcji Ochrony Lasu;
 - kontrola występowania brudnicy mniszki;
 - wyznaczenie i aktualizacja stałych powierzchni kontrolnych (PK) zgodnie z kryteriami obowiązującymi dla obszarów gradacyjnych Modelowym rozmieszczeniem ilości powierzchni partii kontrolnych w zależności od klasy wieku drzewostanu przedstawia poniższa tabela:

Klasa wieku drzewostanu	Udział % ogólnej liczby partii kontrolnych
II	30
III	30
IV	30
V	10

2. Wykonywanie doraźnych ocen zagrożenia lasu przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji drzew powyżej 60%.
3. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych odnotowywaniu w formularzu I.O.L.
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne; dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu przez te czynniki szkodotwórcze; rejestracja wyników ocen.
5. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
6. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów, śniegołomów i wydzielającego się posuszu.
2. Monitorowanie stanu lasu w tym monitorowanie populacji szkodliwych owadów.
3. Profilaktyczne działania w zakresie redukcji szkód od zwierzyny w uprawach i młodnikach. Stosowanie wypracowanych metod ochrony upraw przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
4. Zapobieganie gradacyjnym pojawom szkodników pierwotnych sosny poprzez stosowanie zabiegów ograniczających liczebność foliofagów.
5. Wspieranie ptactwa leśnego - wywieszanie skrzynek lęgowych dla dziuplaków.

Opracowanie:
Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu
/1 lutego 2024 r./

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
we Wrocławiu
Jarosław Góral

II.3. INFORMACJE KIEROWNIKA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW URZĄDZANIA LASU RDLP WE WROCŁAWIU

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzania lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Przemków na lata 2014 – 2023 (PUL) na środowisko i obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu.

Dla projektu planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Przemków na lata 2014 – 2023 została sporządzona prognoza oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2014 roku. Uwzględniała ona zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniony z regionalnym dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WPN.411.2.2011.PS z dnia 16 czerwca 2011 roku).

Zarówno w wyżej przywołanej prognozie, jak i w podsumowaniu (Zn. spr.: ZS-7015-05/14 z dnia 04 sierpnia 2014 roku) sporządzonym wraz z wnioskiem o zatwierdzenie planu urządzania lasu, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, ustalono, że monitoringowi podlegać będą następujące wskaźniki:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000,
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

I. Wskaźnik: powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane opracowane w ramach sporządzania projektu pul na lata 2014-2023 oraz dane opracowane w ramach sporządzania projektu pul na lata 2024-2033. Poniżej przedstawiono następujące zestawienia tabelaryczne dotyczące przedmiotowego wskaźnika podlegającego monitoringowi:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2014 roku,
- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 według stanu na 01 stycznia 2024 roku.

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

**Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew dla siedlisk przyrodniczych
OZW: PLH020097 Jelonek Przemkowski**

wg stanu na 01.01.2024
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI		VII						VIII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	%	
9190	SO														1,64				1,64	5,95	
	SW														3,39				3,39	12,29	
	DB														18,14				18,14	65,75	
	BK														4,42				4,42	16,01	
Razem	ha														27,59				27,59	100,00	
	%														100,00				100,00	100,00	
Łącznie	SO														1,64				1,64	5,95	
	SW														3,39				3,39	12,29	
	DB														18,14				18,14	65,75	
	BK														4,42				4,42	16,01	
Ogółem	ha														27,59				27,59	100,00	
	%														100,00				100,00	100,00	

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew dla siedlisk gatunków OZW: PLH020097 Jelonek Przemkowski

wg stanu na 01.01.2024
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Nazwa gatunkowa	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku															KO	KDO	Bud. przer.	Razem				
		Powierzchnia zalesiona w ha																		16	17	18	19	20
		I	II	III	IV	V					VI	VII	VIII	%										
1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
Lucanus cervus	SO	4,81	2,10					0,80							2,53			10,24	25,01					
	SW														3,39			3,39	8,28					
	DB		0,42	1,53						0,20					18,56			20,71	50,57					
	BK		2,21												4,40			6,61	16,13					
Razem	ha	4,81	2,52	3,74				0,80		0,20					28,88			40,95	100,00					
	%	11,75	6,15	9,13				1,95		0,49					70,52			100,00	100,00					
Osmoderma eremita	SO	4,00													1,50			5,50	16,93					
	SW														3,39			3,39	10,45					
	DB		0,67	0,67											16,97			18,31	56,41					
	BK		0,67	0,67											3,92			5,26	16,20					
Razem	ha	4,00	1,34	1,34											25,78			32,46	100,00					
	%	12,32	4,13	4,13											79,42			100,00	100,00					
Łącznie	SO	8,81	2,10					0,80							4,02			15,73	21,44					
	SW														6,78			6,78	9,24					
	DB		1,09	2,20						0,20					35,53			39,02	53,16					
	BK		0,67	2,88											8,32			11,87	16,17					
Ogółem	ha	8,81	3,86	5,08				0,80		0,20					54,65			73,40	100,00					
	%	12,00	5,26	6,92				1,09		0,27					74,46			100,00	100,00					

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew dla siedlisk przyrodniczych OZW: PLH080007 Buczyzna Szprotawsko-Piotrowicka

wg stanu na 01.01.2024
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku																		KDO	Bud. przer.	Razem
		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej	15	16	17	18	19			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	%		
9110	SW						0,45													0,45	1,06	
	DB											2,57								2,57	6,05	
	BRZ						0,45													0,45	1,06	
	BK							0,90				32,53								33,43	78,70	
	LP							0,22				5,14								5,36	12,62	
	GB							0,22												0,22	0,52	
	ha						0,90	1,34			40,24									42,48	100,00	
	%						2,12	3,15			94,73									100,00	100,00	
9130	SO							0,77												0,77	0,84	
	BRZ						1,19	1,96												3,15	3,46	
	BK				7,62	6,64	5,93	5,22	1,54	1,25	1,13				32,44					66,24	72,67	
	MD							0,38												0,38	0,42	
	JW						0,38	2,57												2,95	3,23	
	LP			1,51	0,60	2,78	6,06		0,31			0,63								12,28	13,47	
	GB			0,60	2,77	1,02	0,38	0,31	0,31			0,31								5,39	5,91	
	ha			9,13	7,84	11,85	16,06	5,03	0,62	1,25	1,13	0,94	4,47	32,83						91,15	100,00	
	%			10,01	8,60	13,00	17,62	5,52	0,68	1,37	1,23	1,03	4,91	36,02						100,00	100,00	
9170	BK											0,86								0,86	7,82	
	LP											10,14								10,14	92,18	

10

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, ul. Grunwaldzka 90, 50-357 Wrocław
tel.: +48 71 377 17 00, fax: +48 71 328 24 01, e-mail: rdip@wroclaw.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew dla siedlisk gatunków OZW: PLH080007 Buczyzna Szprotawsko-Piotrowicka

wg stanu na 01.01.2024
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Nazwa gatunkowa	Dziewosłany w klasach i podklasach wieku													KDO	Bud. przer.	Razem				
	Powierzchnia zalesiona w ha																			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	16	17	18	19				20			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
	BK			1,07	1,61					1,25				11,24				18,73	87,50	
	LP			0,53	1,61													2,14	10,00	
	GB			0,53														0,53	2,49	
	ha			3,57		2,13	3,22			1,25				11,24				21,41	100,00	
	%			16,66		9,96	15,03			5,84				52,51				100,00	100,00	
	SO														0,32			0,32	0,44	
	ŚW														0,41			0,41	0,56	
	BK			7,62	6,64	5,93	3,68			1,25	1,13		2,67	29,74	0,28			58,94	79,92	
	JW					0,38	1,38											1,76	2,38	
	LP			1,51	0,60	2,78	3,68							0,39				8,96	12,14	
	GB				0,60	2,77												3,37	4,57	
	ha			9,13	7,84	11,85	8,74			1,25	1,13		2,67	30,13	1,01			73,75	100,00	
	%			12,37	10,63	16,07	11,86			1,69	1,53		3,63	40,86	1,37			100,00	100,00	
	SO														0,32			0,32	0,34	
	SW														0,41			0,41	0,43	
	BK			11,18	6,64	7,00	5,29			2,50	1,13		2,67	40,98	0,28			77,67	81,62	
	JW					0,38	1,38											1,76	1,85	
	LP			1,51	0,60	3,31	5,29							0,39				11,10	11,66	

14

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, ul. Grunwaldzka 90, 50-357 Wrocław
tel.: +48 71 377 17 00, fax: +48 71 328 24 01, e-mail: rdip@wroclaw.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Nazwa gatunkowa	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI		VII					VIII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	GB				0,60	3,30												3,90	4,10	
	ha			12,69	7,84	13,98	11,96			2,50	1,13		2,67	41,37	1,01			95,16	100,00	
	%			13,34	8,24	14,69	12,57			2,63	1,18		2,81	43,48	1,06			100,00	100,00	
		Powierzchnia zalesiona w ha																		
		%																		

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

II. Wskaźnik: pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane dotyczące wykonanego pozyskania drewna w dziesięcioleciu, zaewidencjonowanego w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych. Poniżej przedstawiono następujące zestawienia tabelaryczne dotyczące przedmiotowego wskaźnika podlegającego monitoringowi:

- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

OZW: PLH020015 Wrzosowisko Przemkowskie

wg stanu na 31.12.2023
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek drzewa	Kategorie cięć				Razem	
		cięcia rębne	cięcia przedrębne	cięcia przygodne	cięcia sanitarne		
		Powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8
4030	BRZ	302,46				302,46	44,55
		2 268,74				2 268,74	16,18
	CZM	1,18				1,18	0,01
		34,20				34,20	5,04
	OS	95,51				95,51	0,68
		342,24				342,24	50,41
		11 657,28				11 657,28	83,13
Razem	ha	678,90				678,90	100,00
	m ³	14 022,71				14 022,71	100,00
Łącznie	BRZ	302,46				302,46	44,55
		2 268,74				2 268,74	16,18
	CZM	1,18				1,18	0,01
		34,20				34,20	5,04
	OS	95,51				95,51	0,68

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek drzewa	Kategorie cięć				Razem	
		cięcia rębne	cięcia przedrębne	cięcia przygodne	cięcia sanitarne		
		Powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8
	SO	342,24				342,24	50,41
		11 657,28				11 657,28	83,13
Ogółem	ha	678,90				678,90	100,00
	m ³	14 022,71				14 022,71	100,00

Pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

OZW: PLH020097 Jelonek Przemkowski

wg stanu na 31.12.2023

Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Kod siedliska przyrodniczego	Gatunek drzewa	Kategorie cięć				Razem	
		cięcia rębne	cięcia przedrębne	cięcia przygodne	cięcia sanitarne		
		Powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8
9190	BK						
		24,81			10,56	35,37	3,44
	DB	30,49				30,49	33,92
		484,56			111,34	595,90	57,89
	DG	12,15				12,15	13,52
		1,57				1,57	0,15
	SO	30,49				30,49	33,92
		178,93			15,15	194,08	18,85
Razem	ha	89,90				89,90	100,00
	m ³	892,37			137,05	1 029,42	100,00
Łącznie	BK						
		24,81			10,56	35,37	3,44
	DB	30,49				30,49	33,92
		484,56			111,34	595,90	57,89
	DG	12,15				12,15	13,52
		1,57				1,57	0,15
	SO	30,49				30,49	33,92
		178,93			15,15	194,08	18,85
Ogółem	ha	89,90				89,90	100,00
	m ³	892,37			137,05	1 029,42	100,00

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk gatunków w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

OZW: PLH020097 Jelonek Przemkowski

wg stanu na 31.12.2023

Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Nazwa gatunkowa	Gatunek drzewa	Kategorie cięć				Razem	
		cięcia rębne	cięcia przedrębne	cięcia przygodne	cięcia sanitarne		
		Powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Lucanus cervus</i>	BK			0,26		0,26	0,11
	DB	6,08				6,08	50,00
		38,84		4,85		43,69	18,14
	SO	6,08				6,08	50,00
		145,67		51,28		196,95	81,76
Razem	ha	12,16				12,16	100,00
	m ³	184,51		56,39		240,90	100,00
<i>Osmoderma eremita</i>	BK	0					
		24,81		10,56		35,37	3,43
	DB	30,49				30,49	33,92
		484,56		114,55		599,11	58,11
	DG	12,15				12,15	13,52
		1,57				1,57	0,15
	SO	30,49				30,49	33,92
		178,93		13,50		192,43	18,66
	ŚW	16,77				16,77	18,65
		202,50				202,50	19,64
Razem	ha	89,90				89,90	100,00
	m ³	892,37		138,61		1030,98	100,00
Łącznie	BK	0,00					
		24,81		10,82		35,63	2,80
	DB	36,57				36,57	35,83
		523,40		119,40		642,80	50,54
	DG	12,15				12,15	11,90
		1,57				1,57	0,12
	SO	36,57				36,57	35,83
		324,60		64,78		389,38	30,61
	ŚW	16,77				16,77	16,43
		202,50				202,50	15,92
Ogółem	ha	102,06				102,06	100,00
	m ³	1 076,88		195,00		1271,88	100,00

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk przyrodniczych w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

OZW: PLH080007 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka

wg stanu na 31.12.2023
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

W minionym dziesięcioleciu nie pozyskiwano drewna na siedliskach przyrodniczych w granicach obszaru Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka.

Pozyskanie drewna według gatunków i kategorii cięć dla siedlisk gatunków w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym

OZW: PLH080007 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka

wg stanu na 31.12.2023
Nadleśnictwo Przemków (13-32-)

Nazwa gatunkowa	Gatunek drzewa	Kategorie cięć				Razem	
		cięcia rębne	cięcia przedrębne	cięcia przygodne	cięcia sanitarne		
		Powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Osmoderma eremita</i>	BRZ	1,03				1,03	25,00
		9,28				9,28	5,25
	DG	1,03				1,03	25,00
		1,83				1,83	1,04
	SO	1,03				1,03	25,00
	ŚW	30,71				30,71	17,39
1,03					1,03	25,00	
		53,50		81,31		134,81	76,32
Razem	ha	4,12				4,12	100,00
	m ³	95,32			81,31	176,63	100,00
Łącznie	BRZ	1,03				1,03	25,00
		9,28				9,28	5,25
	DG	1,03				1,03	25,00
		1,83				1,83	1,04
	SO	1,03				1,03	25,00
		30,71				30,71	17,39
ŚW	1,03				1,03	25,00	
	53,50			81,31		134,81	76,32
Ogółem	ha	4,12				4,12	100,00
	m ³	95,32			81,31	176,63	100,00

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

III. Wskaźnik: zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych

Na potrzeby oceny realizacji postanowień planu urządzenia lasu zgodnie z przyjętym wskaźnikiem przyjęto dane dotyczące wykonanych zalesień w dziesięcioleciu, odnotowane w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych.

L.p.	Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Planowane zalesienia:		Wykonane zalesienia:			Rok zalesienia
			rodzaj użytku gruntowego	powierzchnia [ha]	Zalesienie			
					sztuczne	naturalne	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	13-32-2-07-304 -d -00	0,17	R	0,00	0,17		0,17	2015
2	13-32-1-05-70 -dx -00	0,21	R	0,00	0,21		0,21	2016
3	13-32-2-07-269 -a -00	0,45	R	0,00	0,36	0,09	0,45	2016
4	13-32-2-08-295 -c -00	7,65	N	0,00	7,65		7,65	2019
5	13-32-2-08-296 -g -00	0,48	N	0,00	0,48		0,48	2019
6	13-32-2-08-245 -r -00	1,15	N	0,00	0,74	0,41	1,15	2020
Razem		10,11		0,00	9,61	0,50	10,11	

IV. Wnioski

Analizując zmiany rzeczywistego udziału gatunków drzew oraz pozyskanie drewna w minionym dziesięcioleciu na podstawie monitorowanych wskaźników, można zauważyć:

1. W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020015 Wrzosowisko Przemkowskie**:
 - a) w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przemków siedliska suchych wrzosowisk (4030) objęto ochroną czynną polegającą na usuwaniu drzew. Pozyskano w ten sposób blisko 14 tys. m³ drewna głównie sosnowego oraz brzoźowego, w ramach cięć rębnych (uprzątanie inne w przypadku gruntów objętych szczególną ochroną oraz uprzątanie zadrzewień z powierzchni nieleśnych w przypadku użytków ekologicznych na nieużytkach). Według stanu na 01 stycznia 2014 roku, powierzchnia siedlisk suchych wrzosowisk w Nadleśnictwie Przemków w granicach obszaru Wrzosowisko Przemkowskie wynosiła około 750 ha. Z tej powierzchni, w wyniku ostatnich prac taksacyjnych wydzielono dwa drzewostany na powierzchni 11,55 ha na gruntach dotychczas opisanych

jako użytki ekologiczne na nieużytkach. Na podstawie powyższego należy stwierdzić, że prowadzone działania wpłynęły korzystnie na stan i fizjonomię siedliska.

2. W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH020097 Jelonek Przemkowski:**

- a) na siedliskach kwaśnej dąbrowy (9190) w minionym dziesięcioleciu pozyskano około 600 m³ drewna dębowego, przede wszystkim w ramach cięć rębnych (87%), ale także w ramach cięć przygodnych (13%). Nie miało to jednak wpływu na zmianę udziału dębu, nastąpił nieznaczny wzrost jego powierzchni z ok. 62% do 66%. Zauważalny jest również niewielki wzrost udziału buka, z ok. 10% do 16%. Gatunki iglaste – sosna i świerk – zmniejszyły swój udział, odpowiednio z 11% do 6% oraz z 17% do 12%. Ogólnie, odnotowane zmiany dla przedmiotowego siedliska przyrodniczego należy ocenić pozytywnie.
- b) w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przemków na siedlisku gatunku jelonek rogacz *Lucanus cervus* pozyskano około 240 m³ drewna głównie sosnowego, ale także dębowego, przede wszystkim w ramach cięć rębnych. Udział dębu pozostał na podobnym poziomie (50%). Pozostałe gatunki – buk, sosna, świerk – właściwie nie zmieniły zajmowanej przez siebie powierzchni. Ogólnie, zmiany dla przedmiotowego siedliska gatunku należy ocenić pozytywnie.
- c) w minionym dziesięcioleciu na siedlisku gatunku pachnica dębowa *Osmoderma eremita* pozyskano około 1 030 m³ drewna głównie dębowego, ale także sosnowego i świerkowego, przede wszystkim w ramach cięć rębnych. Udział dębu pozostał na podobnym poziomie (55%). Pozostałe gatunki – buk, sosna, świerk – właściwie nie zmieniły zajmowanej przez siebie powierzchni. Ogólnie, zmiany dla przedmiotowego siedliska gatunku należy ocenić pozytywnie.

3. W obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty **PLH080007 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka:**

Analiza gospodarki przeszłej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

- a) na siedliskach kwaśnej buczyny (9110) w minionym dziesięcioleciu nie pozyskiwano drewna. Pomimo to, nastąpiły niewielkie zmiany udziału poszczególnych gatunków. Zauważalny jest nieznaczny wzrost powierzchni zajmowanej przez buka, z ok. 75% do 79%. Nie uległa zmianie powierzchnia zajmowana przez dąb i lipę, odpowiednio ok. 6% i 13%. Świerk zmniejszył swój udział, z 4% do 1%. Niewielkie zmiany rzeczywistego udziału gatunków drzew dla przedmiotowego siedliska przyrodniczego należy ocenić pozytywnie.
- b) na siedliskach żyznej buczyny (9130) w minionym dziesięcioleciu nie pozyskiwano drewna. Zmiany udziału poszczególnych gatunków były znikome. Powierzchnia zajmowana przez buka wzrosła, z ok. 71% do 73%. Uległa zmianie powierzchnia zajmowana przez lipę, z ok. 7% do 13%. Brak istotnych zmian rzeczywistego udziału gatunków drzew dla przedmiotowego siedliska przyrodniczego należy ocenić pozytywnie.
- c) na siedliskach grądów środkowoeuropejskich (9170) w minionym dziesięcioleciu nie pozyskiwano drewna. Udział lipy i buka nie zmienił się, pozostał na poziomie odpowiednio 92% i 8%. Brak zmian rzeczywistego udziału gatunków drzew dla przedmiotowego siedliska należy ocenić pozytywnie.
- d) w minionym dziesięcioleciu na siedlisku gatunku jelonek rogacz *Lucanus cervus* nie pozyskiwano drewna. Udział buka pozostał na podobnym poziomie (85%). Pozostałe gatunki – lipa, grab – właściwie nie zmieniły zajmowanej przez siebie powierzchni. Ogólnie, zmiany dla przedmiotowego siedliska gatunku należy ocenić pozytywnie.
- e) w minionym dziesięcioleciu na siedlisku gatunku pachnica dębowa *Osmoderma eremita* pozyskano około 175 m³ drewna głównie świerkowego, ale także sosnowego, przede wszystkim w ramach cięć rębnych. Udział buka pozostał na podobnym poziomie (80%). Pozostałe gatunki – lipa, grab, jawor – właściwie nie zmieniły zajmowanej przez siebie powierzchni. Ogólnie, zmiany dla przedmiotowego siedliska gatunku należy ocenić pozytywnie.

Plan urządzenia lasu na lata 2014-2023 nie przewidywał gruntów do zalesień. Pomimo to w minionym dziesięcioleciu zalesiono część gruntów dotychczas nieleśnych. Zalesione grunty znajdują się poza granicami obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Poza tym nie zdiagnozowano na nich występowania siedlisk przyrodniczych. Ocenia się zatem, że zalesienia wykonane w minionym dziesięcioleciu nie miały wpływu na siedliska przyrodnicze.

V. Podsumowanie

Uwzględniając monitorowane wskaźniki oraz wynikające z nich wnioski należy stwierdzić, że realizacja zadań gospodarczych wynikających z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków na lata 2014-2023, nie wpłynęła negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000.

VI. Bibliografia

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków. Stan na 01 stycznia 2014. Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków. Stan na 01 stycznia 2024. Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

System Informatyczny Lasów Państwowych dla Nadleśnictwa Przemków. Data dostępu: 01.2024.

Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Wrzosowisko Przemkowskie PLB020015. Data aktualizacji: 12.2023. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.

Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Jelonek Przemkowski PLB020097. Data aktualizacji: 12.2023. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.

Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Buczyzna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007. Data aktualizacji: 12.2023. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.

Herbich J. (red). 2004. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5.

II.4. OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU GOSPODARKI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW ZA UBIEGŁY OKRES GOSPODARCZY 2014-2023

OCENA DYREKTORA Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Przemków za ubiegły okres gospodarczy 2014 – 2023

Zadania określone decyzją Ministra Środowiska nr DLP-I-611-63/37755/14/ŁP z dnia 16 września 2014 roku na okres gospodarczy 2014 – 2023 wraz z ich wykonaniem przedstawiają się następująco:

- etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych) w ilości 509 087 m³ grubizny netto wykonano w około 100%, tj. 507 011,01 m³,
- projektowaną na 1 324,13 ha powierzchnię zalesień i odnowień wykonano w około 93%, tj. 1 226,00 ha,
- projektowaną na 10 065,96 ha powierzchnię pielęgnowania lasu wykonano w około 100%, tj. 10 082,53 ha.

1. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Przemków bez współwłasności według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosła **14 791,0073** ha i zwiększyła się o 35,6559 ha w ciągu 10 lat obowiązywania planu. Zwiększyła się powierzchnia leśna - o 46,8024 ha, natomiast zmniejszyła się powierzchnia pozostałych gruntów - o 11,1465 ha. Grunty objęte współwłasnością w Nadleśnictwie Przemków nie występują.

Powierzchnia Nadleśnictwa Przemków uległa zwiększeniu na skutek zamiany gruntów z Gminą Przemków, na podstawie art. 38e ustawy o lasach oraz na skutek nabycia gruntów w drodze prawa pierwokupu zgodnie z art. 37a ustawy o lasach. Na zwiększenie powierzchni wpłynęła także zmiana zasięgów terytorialnych nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Pozostałe zmiany były następstwem geodezyjnych pomiarów powierzchni działek ewidencyjnych w związku z modernizacją ewidencji gruntów i budynków oraz w związku z aktualizacją danych ewidencji gruntów i budynków.

Ogólnie, przejęcia gruntów były wyższe niż ubytki powierzchni ze stanu posiadania.

Analiza gospodarki przeszłej

Analiza użytkowania

Etat cięć użytków głównych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków wynosił **509 087 m³** grubizny netto, w tym:

- a) użytki rębne - 264 007 m³ grubizny netto,
- b) użytki przedrębne - 245 080 m³ grubizny netto.

Użytkowanie grubizny ogółem w latach 2014-2023 zrealizowano w wysokości **507 011,01 m³**, możliwości określone etatem cięć wykorzystano w blisko 100%. Ustalona decyzją Ministra Środowiska jako nieprzekraczalna wielkość pozyskania była więc przestrzegana. Wykonanie etatu miąższościowego w poszczególnych obrębach leśnych przedstawia się następująco: obręb Przemków 385 631,63 m³, tj. 99% planowanej wielkości, obręb Żuków 121 379,38 m³, tj. 101%.

Udział użytków przygodnych w pozyskaniu stanowił około 8%.

- a) Użytkowanie rębne wyniosło łącznie 261 978,59 m³. Etat ten w wymiarze miąższościowym zrealizowano w około 99%, natomiast w wymiarze powierzchniowym w około 103%. Użytkowanie przygodne w użytkach rębnych wyniosło 11 294,15 m³, co stanowi około 4% użytkowania rębne.
- b) Użytkowanie przedrębne wyniosło 245 032,42 m³, tj. około 100% wielkości planowanej w wymiarze miąższościowym. Użytki przygodne w drzewostanach nieplanowanych do cięcia przedrębne wyniosły 31 366,10 m³, i osiągnęły 13%. Etat powierzchniowy użytkowania przedrębne, tj. CP-P i trzebieży łącznie, ustalony w wysokości 8 226,72 ha, został wykonany w 92%. Etat trzebieży wczesnych TW zrealizowano w około 95%, zaś etat trzebieży późnych TP w około 90%. Ogółem wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży wyniosło 92%.

Na gruntach nieleśnych w trakcie mijającego dziesięciolecia Nadleśnictwo Przemków pozyskało 4 267,87 m³ drewna.

Nie pozyskiwano drewna w ramach wyłączeń gruntów z produkcji leśnej.

2. Analiza zadań z zakresu hodowli lasu

Zadania w zakresie odnowień i zalesień za ubiegłe 10-lecie wynosiły według planu urządzenia lasu ogółem 1 324,13 ha. Wykonano 1 226,00 ha, co stanowi 93% planu. Ekspirujący plan urządzenia lasu przewidywał do odnowienia 140,96 ha zrębów zaległych, odnowiono je w pierwszych latach obowiązywania planu. Odnowiono jedną haliznę na powierzchni 0,66 ha. Plan nie przewidywał do odnowienia płazowin. Nie planowano zalesień, jednak w trakcie dziesięciolecia zrealizowano je na powierzchni 10,11 ha.

Odnowienia przy rębniach złożonych nadleśnictwo wykonało na powierzchni 279,33 ha, co wobec planowanych 308,08 ha stanowi 91% planu.

Analiza gospodarki przeszłej

Podsadenia produkcyjne wykonano na 92,40 ha, planowano je na powierzchni 1,16 ha. Dolesienia luk i przerzedzeń zrealizowano na powierzchni 13,15 ha, przy planowanych 0,66 ha.

Zadania z zakresu poprawek i uzupełnień wykonano na powierzchni 24,21 ha, czyli w wymiarze około siedmiokrotnie wyższym niż planowano, tj. 3,29 ha. W expirującym planie urządzenia lasu nie planowano wprowadzania podszytów.

Zadania z zakresu pielęgnowania gleby wykonywano w miarę potrzeb, plan przekroczone wykonując zabiegi na powierzchni 547,99 ha, przy planowanej powierzchni 4,07 ha. Czyszczeń wczesnych - CW, wymagały drzewostany na powierzchni 651,83 ha, czyli więcej niż planowano, tj. 469,06 ha. Pielęgnowanie młodników - CP wykonano w 99% (1 355,02 ha).

Zabiegi melioracji agrotechnicznych, zaplanowane na powierzchni 1288,28 ha, wykonano na 1 836,41 ha, co stanowi 142% planu. W minionym okresie nie planowano oraz nie wykonywano nawożenia oraz melioracji wodnych.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat zajmują w nadleśnictwie powierzchnię 762,92 ha. Powstałe w ubiegłym okresie gospodarczym uprawy na powierzchniach otwartych są najczęściej zgodne (96,5%) lub częściowo zgodne (3,5%) z projektowanym składem. Upraw niezgodnych z projektowanym składem nie stwierdzono. Stopień pokrycia upraw jest również zadowalający, uprawy o pełnym pokryciu (1,0 – 0,9) opisano na powierzchni 718,88 ha, tj. 94%. Upraw przypadłych nie stwierdzono.

Część odnowienia w Nadleśnictwie Przemków powstaje jako odnowienie podokapowe. Młode pokolenie powstałe pod osłoną drzewostanu jest zazwyczaj dobrej jakości, przeciętnie wynosi ona 12.

3. Ocena zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody opracowany na dzień 1 stycznia 2014 roku. Służby terenowe Nadleśnictwa Przemków prowadziły stałą obserwację zmian zachodzących w ekosystemach leśnych.

4. Ochrona lasu

Biorąc pod uwagę analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Przemków w pierwszym roku obowiązywania planu urządzenia lasu można uznać za dobry i stabilny. Jednak stan oraz intensywność prowadzonych cięć sanitarnych w latach 2015-2023 – co

Analiza gospodarki przeszłej

Wnioski

Uwzględniając zaprezentowane powyżej dane, stwierdzam, że prowadzona w ubiegłym okresie gospodarka leśna w Nadleśnictwie Przemków przyniosła pozytywne efekty. W zadowalającej mierze wykonano obligatoryjne i kierunkowe zadania określone w poprzednim planie. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Przemków zwiększyła się - o około 35 ha, osiągając na koniec dziesięciolecia poziom 14 790 ha. Wzrosły zasoby drewna o około 13,5%, tj. do poziomu około 2,7 mln m³. Zwiększyła się zasobność, z 176 m³/ha w 2014 roku do 191 m³/ha w roku 2023.

Przeciętny wiek drzewostanów wzrósł z 50 do 52 lat. Analizując istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa Przemków (52 lat), a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów ($1/2 \times 99$ lat) nie stwierdzono odstępstwa od pożądanego stanu (3 lata).

Zmiany w strukturze według gatunków panujących są niewielkie. Sosna zwiększyła zajmowaną przez siebie powierzchnię o około 2%. Natomiast brzoza ustąpiła z około 2% zajmowanej dotychczas powierzchni. Wzrosła powierzchnia drzewostanów bukowych i dębowych, łącznie o około 1,0%.

Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki wpływające na prowadzoną w minionym okresie gospodarkę, jej ogólną ocenę należy uznać za **pozytywną**.

p.o. Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
we Wrocławiu
Jan Dziecielski
p.o. Dyrektora RDLP we Wrocławiu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA

III.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIEM TYCH DANYCH

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Przemków najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych,
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa,
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych, przeszlorębnych przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam, gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w ramach odnowień na chronionych przyrodniczo siedliskach leśnych gatunków zgodnym ze składem określonym w ochronnym typie drzewostanu,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- ☑ stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- ☑ stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu, ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

III.1.1. CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o *lasach* (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 6) pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
2. kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

żywności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;

3. kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

4. kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które preferuje:

- a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
- b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam, gdzie to możliwe,
- c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam, gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
- d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewów i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,

e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;

5. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łągowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;

6. kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urzędniowym należy dążyć do:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- a) zapewnienia możliwości udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas zwoływanej fakultatywnie Komisji Projektu Planu),
- b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
- c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
- d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

1. kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
2. kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 Ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi Zasadami hodowli lasu;

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- ☑ zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
- ☑ optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej – wyrażonego dla głównych gatunków drzew w formie przeciętnych wieków rębności,
- ☑ dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- ☑ wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- ☑ wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- ☑ wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- ☑ wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego, z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- ☑ wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

III.1.2. OGÓLNE ZASADY ZACHOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO I CZASOWEGO W PLANOWANIU ZADAŃ GOSPODARCZYCH

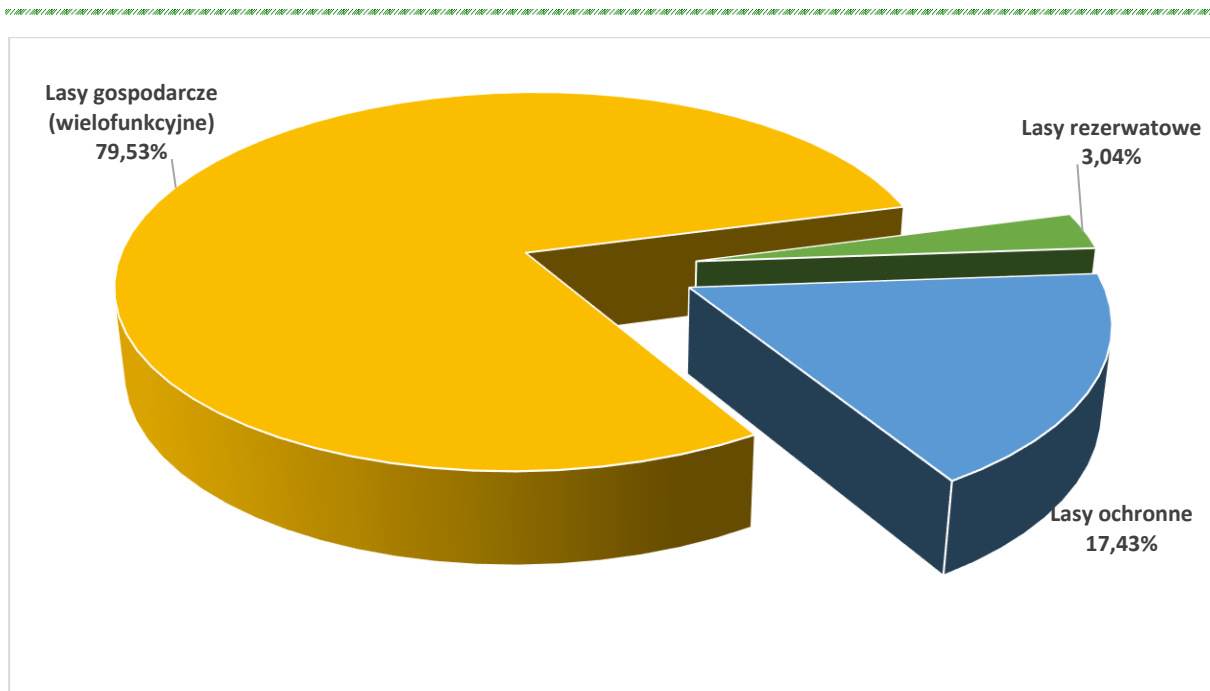
III.1.2.1. PRZYJĘTY PODZIAŁ LASU ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE

Dla celów planowania urzędniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Tabela 50. Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wg głównych funkcji lasu

Lp.	Główna funkcja lasu	Obręb Przemków		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia gruntów zales. i niezales. ha /%			
1	2	3	4	5	6
1	Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne)	11411,35	79,53%	11411,35	79,53%
2	Lasy ochronne	2500,87	17,43%	2500,87	17,43%
3	Rezerwat	435,60	3,04%	435,60	3,04%
4	Razem	14347,82	100,00%	14347,82	100,00%

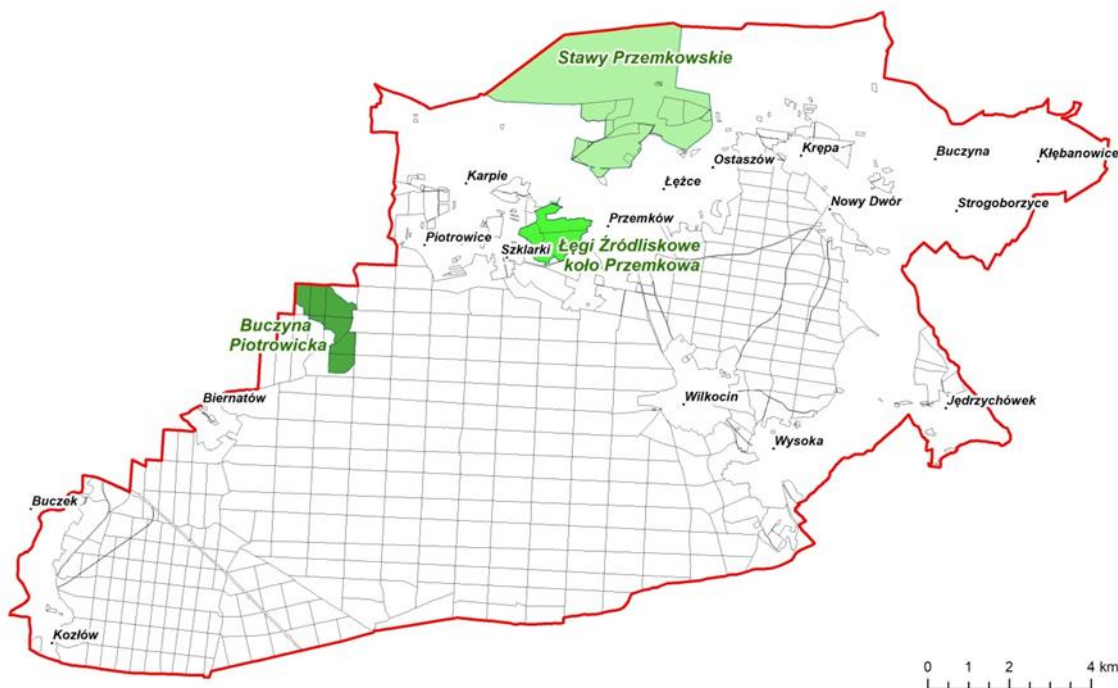
Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 38. Udział powierzchniowy wg głównych funkcji lasu

III.1.2.2. PODZIAŁ LASU NA GRUPY I KATEGORIE OCHRONNOŚCI

Lasy rezerwatowe

Rycina 9. Lokalizacja rezerwatów przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przemków

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 51. Wykaz powierzchni rezerwatów w Nadleśnictwie Przemków

Nazwa rezerwatu	Powierzchnia całkowita [ha]*
1	2
„Buczyna Piotrowicka”	167,21
„Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”	134,46
„Stawy Przemkowskie”	133,93
Razem	435,60

*powierzchnia leśna zalesiona, niezalesiona,

Lasy ochronne

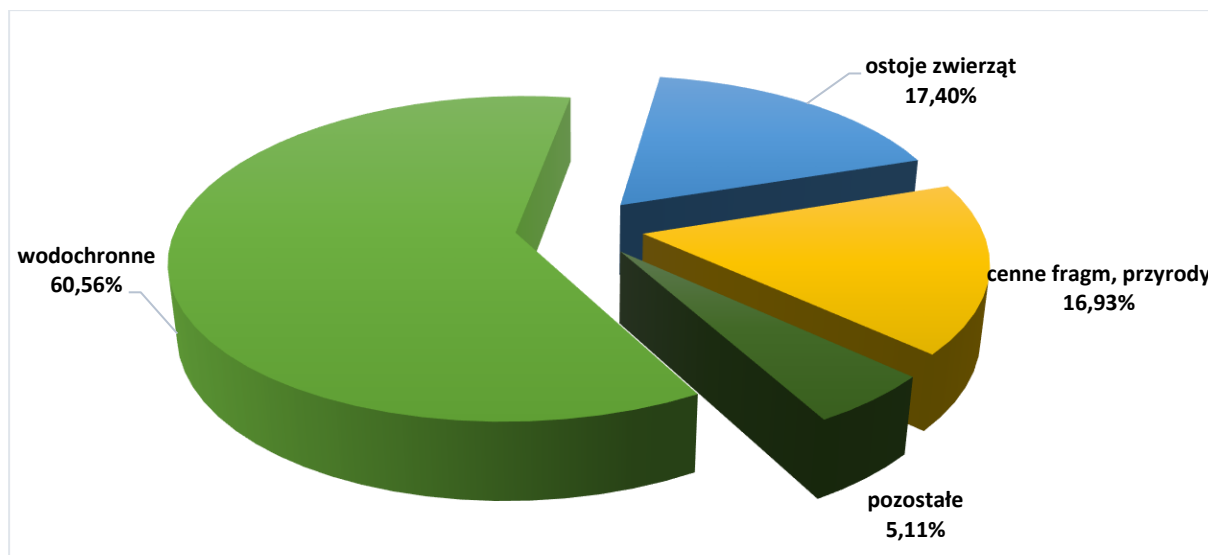
Na etapie prac przygotowawczych do projektu PUL na lata 2024-2033 sporządzono nowe wnioski na lasy ochronne. Po rozpatrzeniu wniosku przez dyrektora Generalnego LP i uzyskaniu opinii Rady Gminy Bolesławiec, Rady Gminy Gromadka, Rady Gminy w Radwanicach, Rady Miejskiej w Przemkowie i Rady Miejskiej w Szprotawie, Minister Klimatu i Środowiska pozbawił charakteru ochronnego lasy uznane poprzednimi zarządzeniami i uznał za ochronne lasy Nadleśnictwa Przemków o powierzchni 2496,99 ha (DLŁ-WGL.8101.12.2023.LP)

Podział na wiodące kategorie ochronności dla nadleśnictwa przedstawia się w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 52. Struktury kategorii ochronności w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Kategoria lasu	Nadleśnictwo	
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m ³]	% %
1	Rezerwaty	435,60	3,04
		179899	6,56
2	Lasy ochronne razem	2500,87	17,43
		431318	15,73
2	wodochronne	1514,60	10,56
		319901	11,66
2	w miastach i wokół miast	40,65	0,28
		7909	0,29
2	cenne fragm. Przyrody	423,41	2,95
		17798	0,65
2	ostoje zwierząt	435,18	3,03
		68035	2,48
2	stałe pow. badaw. i dośw.	2,24	0,02
		515	0,02
2	glebochronne	84,79	0,59
		17160	0,63
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	11411,35	79,53
		2131512	77,72
Razem		14347,82	100,00
		2742729	100,00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 39. Udział kategorii ochronności w powierzchni leśnej nadleśnictwa

Lasy gospodarcze – wielofunkcyjne

Grunty leśne nieobjęte ww. decyzją zostały zaliczone do lasów gospodarczych położonych w I strefie uszkodzeń przemysłowych.

III.1.2.3. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

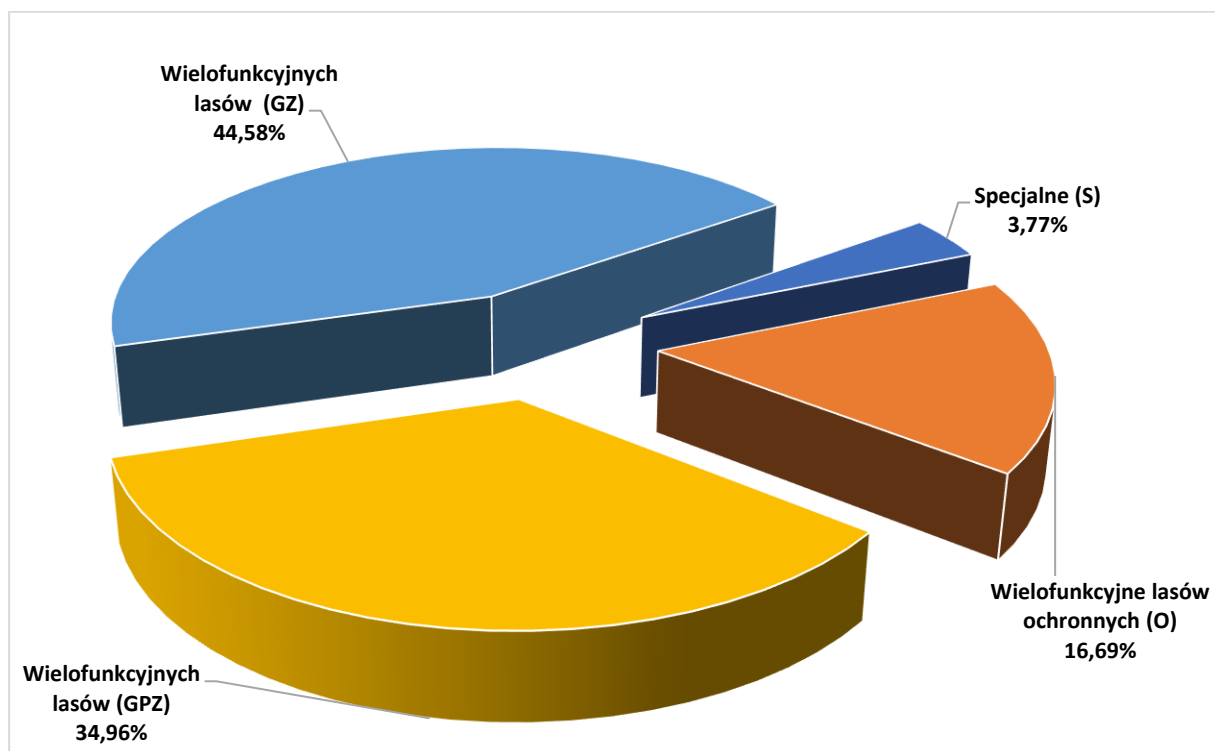
- ☑ **Gospodarstwo specjalne (S)** – utworzono na **541,44 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa, do którego kwalifikowano drzewostany pełniące funkcje specyficzne.
- ☑ **Gospodarstwo lasów ochronnych (O)** – utworzono na **2 395,03 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa. Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.
- ☑ **Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ)** – zaliczono tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe opisano na **5 016,64 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa.
- ☑ **Gospodarstwo zrębowe (GZ)** – zaliczono tu wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo zrębowe opisano na **6 394,71 ha** powierzchni leśnej nadleśnictwa.

W planie na lata 2024-2033 dla Nadleśnictwa Przemków nie tworzy się gospodarstwa przerębowego (GP).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 53. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wg gospodarstw w Nadleśnictwie Przemków

Gospodarstwo	Obręby		Nadleśnictwo	
	Przemków		Pow.	%
	Pow.	%		
1	2	3	4	5
Specjalne (S)	541,44	3,77	541,44	3,77
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	2395,03	16,69	2395,03	16,69
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	11411,35	79,53	11411,35	79,54
W tym:				
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	6394,71	44,58	6394,71	44,58
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	5016,64	34,96	5016,64	34,96
- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-
Ogółem	14347,82	100,00	14347,82	100,00

Wykres 40. Udział gospodarstw w powierzchni leśnej nadleśnictwa

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Gospodarstwo specjalne

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków opisano gospodarstwo specjalne w następujących przypadkach, wg dominującej funkcji:

Tabela 54. Struktura gospodarstwa specjalnego

Lp.	Dominująca funkcja	Nadleśnictwo Przemków	
		ha /%	
1	2	3	4
1	Rezerwy przyrody	435,60	3,55
2	drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody - strefa bielika*	79,58	12,28
3	wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne (GPW)	2,24	51,11
4	wyłączone drzewostany nasienne*	11,00	2,09
5	lasosy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody na siedliskach bagiennych i łęgowych oraz priorytetowe siedliska Natura 2000 (91E0),	103,60	24,43
Razem		541,44	100

* WDN oraz strefy ochrony okresowej bielika pokrywają się z granicami rezerwatu przyrody.

III.1.2.4. WIEKI RĘBNOŚCI

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały przyjęte zgodnie z zapisem na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka wiek rębności przyjęto zgodnie z **Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2014 roku w sprawie „Instrukcji urządzania lasu”**. Dla pozostałych gatunków drzew wieki rębności przyjęto zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

Tabela 55. Przyjęte wieki rębności dla Nadleśnictwa Przemków

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
SO, SO.C, MD, DG, DB.C, JW, JS	100	
ŚW	90	
BK	120	
DB	130	
BRZ, LP	80	
AK	60	
TP	40	
OL	60	drzewostan odroślowy
OL	80	

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

w gospodarstwie lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania.

III.1.2.5. ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY

W Nadleśnictwie Przemków zachowano podział na ostępy z okresu ubiegłego.

W nawiązaniu do układu drzewostanów i w oparciu o istniejące linie podziału powierzchniowego dokonano w planie definitywnego urządzania lasu we wszystkich obrębach podziału na ostępy. W okresie aktualnej rewizji planów gospodarczych w zasadzie zachowano dawny podział lasu na ostępy, wprowadzając jedynie drobne poprawki uwzględniające powstałe sztuczne rozgraniczenie powierzchni leśnej, konfigurację terenu i kierunki panujących wiatrów.

Całość lasów Nadleśnictwa Przemków podzielono na 217 ostępów stałych oraz 35 ostępów czasowych. Zostały one zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego i niebieskiego – oznaczającymi kierunki posuwania się z cięciami.

Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Długość ostępów waha się w granicach 238-2541 m.

Tabela 56. Struktura podziału lasu na ostępy w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Szeregi ostępowe		Obręb leśny Przemków	Nadleśnictwo
			szt. - m	
1	2		3	4
1	Stale	Ilość	217	217
		długość wszystkich.	2585010	2585010
		długość – śred.	1191	1191
		długość – min.	238	238
		długość – max.	2541	2541
2	przejściowy	Ilość	35	35
		długość wszystkich.	23010	23010
		długość – śred.	657	657
		długość – min.	337	337
		długość – max.	1156	1156

W Nadleśnictwie Przemków jednostki kontrolne nie zostały założone.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.1.3. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Użytki główne podzielone zostały na:

- Użytki rębne.
- Użytki przedrębne.

Etat użytkowania rębnego

Użytki rębne podzielono na:

- Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
- Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego o etatu.

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenie etatu użytkowania rębnego dokonano zgodnie z ustaleniami KZP dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu* (§ 87-95).

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa jako etat miąższościowy w m³ grubizny brutto (§ 87.7). W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory (§ 87.6):

- Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej planu urządzania lasu.

Gospodarstwo specjalne

Dla gospodarstwa specjalnego etatu wg zrównania średniego wieku, etatu optymalnego, dojrzałości drzewostanów nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębnego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębnego, zapewniającego ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone (§ 88.1).

Gospodarstwo lasów ochronnych

Dla gospodarstwa lasów ochronnych oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wielkość planowanego użytkowania rębego dla gospodarstwa lasów ochronnych jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, weryfikowanych możliwościami lokalizacji cięć rębnych z tytułu konieczności zachowania ładu czasowego i przestrzennego w lesie. Przestrzegano przy tym zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie starodrzewów oraz drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym, powodujących zagrożenie dla trwałości i stabilności lasu. Etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z wyliczonymi etatami wg dojrzałości (§ 88.3).

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe

Dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku,
- oraz etat zrównania średniego wieku.

Wielkość planowanego użytkowania rębego dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, z uwzględnieniem zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Przyjęty etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z przyjętym etatem optymalnym (§ 88.5).

Gospodarstwo zrębowe

Dla gospodarstwa zrębowego etat wyliczony został według zasady:

- wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów rębnych i przeszłorębnych,
- wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów bliskorębnych, rębnych i przeszłorębnych,
- wyliczenie etatu według zrównania średniego wieku,
- optymalny wybór etatu rębego.

Kryterium regulacji rozmiaru użytkowania rębego na podstawie etatów dojrzałości jest dojrzałość rębna drzewostanów i trwałość lasu w metodzie zrównania średniego wieku. Stanowi to podstawę optymalnego wyboru etatu rębego w gospodarstwie zrębowym.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

TABELA XIV - ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PROPONOWANYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA OBRĘBU PRZEMKÓW

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)										Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów			etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO I KDO	Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	9		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku	3							4	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	m ³ brutto		
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	X	0	0	0	0	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	1762	2948	6605	2948	223	2726	38154	38154	38154	38154	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	10715 37,14	11797 41,51	16435 56,48	11797 41,51	5 1	X	X	122013	122013	122013	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	6143	12425	16049	12425	194	4976	X	168932	168932	168932	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	X	X	X	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	16858	24222	32484	24222	199	4976	0	290945	290945	290945	
OGÓŁEM OBRĘB	18620	27170	39089	27170	422	7702	38154	329099	329099	329099	
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	18620	27170	39089	27170	422	7702	38154	329099	329099	329099	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

Drzewostany w klasie odnowienia (KO)

Łączna powierzchnia drzewostanów w klasie odnowienia na terenie nadleśnictwa wynosi 376,69 ha i w stosunku do danych z V rewizji u.l. wzrosła o 147,76 ha. Klasy odnowienia użytkowane są rębiami częściowymi (II, III), oraz rębnią stopniową udoskonaloną (głównie IVd). Dla 13,54 ha drzewostanów opisanych jako klasy odnowienia - w których zaprojektowano użytkowanie rębne - ze względu na obficie występujące młode pokolenie nie planowano odnowienia (ODN-ZŁOŻ). Wykaz wydzieleń:

- 13-32-1-07-31-a-00

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany, w których rozpoczęto proces odnawiania rębiami złożonymi, a jednocześnie występuje w nich młode pokolenie o pożądanym składzie gatunkowym i dobrej jakości, pokryciu nie mniejszym niż 50%, a w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi i stopniowymi – o pokryciu nie mniejszym niż 30%, w warstwach podrostu, podsadzeń oraz nalotu w przypadku gdy ten ostatni został zakwalifikowany do dalszej hodowli na podstawie protokołu uznania odnowień naturalnych.

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (Wzór nr 4) zamieszczono w części tabelarycznej PUL.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)

Łączna powierzchnia drzewostanów w klasie do odnowienia na terenie nadleśnictwa wynosi 37,88 ha i w stosunku do danych z V rewizji u.l. wzrosła o 17,06 ha.

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia (Wzór nr 5) zamieszczono w części tabelarycznej PUL. We wszystkie drzewostany w klasie do odnowienia zostało zaplanowane użytkowanie rębne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy w 10-leciu

W uzgodnieniu z nadleśnictwem zaprojektowano drzewostany do przebudowy intensywnej (A) na powierzchni **52,74 ha**, natomiast do przebudowy stopniowej (B) zaprojektowano **44,82 ha**. Powodem zaprojektowania przebudów w drzewostanach Nadleśnictwa Przemków było: kontynuowanie przebudów rozpoczętych w poprzednim dziesięcioleciu, zły stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów, szkodliwa niezgodność składu gatunkowego z TD, niskie zadrzewienie.

Tabela 57. Wykaz drzewostanów, w których zaprojektowano przebudowę pilną typu A (wg wzór 3)

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Przemków								
180g	6,11	DRZEW	6	SO	45	0,4	IB	95
158s	1,64	DRZEW	3	SO	23	0,7	IB	90
118k	6,10	DRZEW	5	OL	45	0,7	IVD	20
176j	11,07	DRZEW	5	ŚW	42	0,7	IVD	30
223g	5,76	KO	10	SO	50	0,3	IIIAU	95
269a	11,77	DRZEW	4	BRZ	45	0,5	IVD	30
337g	7,33	DRZEW	5	BRZ	35	0,6	IB	95
360c	0,63	DRZEW	5	SO	45	0,5	IB	95
2g	2,33	DRZEW	10	SO	61	0,7	IB	95
Razem obręb	52,74							
Ogółem nadleśnictwo	52,74							

Tabela 58. Wykaz drzewostanów, w których zaplanowano przebudowę stopniową typu B (wg wzór 3)

Adres	Pow.	B. pion	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Projektowane zabiegi [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Przemków							
149o	5,18	DRZEW	7	SO	47	0,6	TP - 5,18; PIEL - 3,63
102c	6,56	DRZEW	10	SO	58	0,5	TP - 6,56; CW - 5,10
175h	3,27	DRZEW	10	BRZ	41	0,4	TP - 3,27; ODN-IIP - 0,65; AGROT - 0,65
207h	1,19	DRZEW	7	BRZ	45	0,6	TP - 1,19; ODN-IIP - 0,71; AGROT - 0,71
246c	7,16	DRZEW	7	BRZ	52	0,5	CW - 5,01
247b	1,55	DRZEW	7	BRZ	50	0,5	CW - 0,78

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Adres	Pow.	B. pion	Udział	Gat.	Wiek	Zd.	Projektowane zabiegi [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
267b	7,98	DRZEW	4	BRZ	45	0,6	CW - 3,19
268a	3,55	DRZEW	5	BRZ	45	0,5	CW - 2,84
11i	8,38	DRZEW	10	SO	65	0,7	PIEL - 8,38
Razem obręb	44,82						
Ogółem nadleśnictwo	44,82						

Drzewostany przeszłorębne nieujęte w użytkowaniu rębnym

W Nadleśnictwie Przemków drzewostany przeszłorębne, które nie zostały ujęte w użytkowaniu rębnym, o ogólnej powierzchni **294,14 ha**, zostały wyszczególnione w poniższym zestawieniu.

Tabela 59. Wykaz drzewostanów przeszłorębnych nieobjętych użytkowaniem rębnym

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-32-1-01-193 -i -00	BMŚW	10 SO 105, II, 0.7, DRZEW	0,25
13-32-1-02-145 -a -00	LMŚW	6 DB 135, III, 0.7, DRZEW	2,25
13-32-1-02-146 -g -00	BMŚW	10 SO 102, II, 1.0, DRZEW	2,62
13-32-1-03-104 -c -00	LW	8 OL 90, II, 0.9, DRZEW	8,57
13-32-1-03-104 -j -00	LW	9 OL 105, I, 0.6, DRZEW	3,14
13-32-1-03-104 -m -00	LW	3 OL 95, I, 1.0, DRZEW	27,33
13-32-1-03-104 -p -00	LW	10 OL 90, I, 0.9, DRZEW	0,35
13-32-1-03-105 -m -00	LMW	9 OL 100, III, 1.1, DRZEW	0,42
13-32-1-03-106 -b -00	LW	5 BRZ 90, II, 0.7, DRZEW	5,26
13-32-1-03-107 -b -00	LW	4 OL 90, II, 0.8, DRZEW	22,62
13-32-1-03-107 -c -00	LMŚW	10 BK 160, III, 0.9, DRZEW	0,61
13-32-1-03-107 -d -00	LW	3 BRZ 95, II, 0.8, DRZEW	1,88
13-32-1-03-149 -t -00	BŚW	10 SO 105, II, 0.5, DRZEW	0,03
13-32-1-03-99 -o -00	LMW	8 OL 95, III, 0.4, DRZEW	1,23
13-32-1-03-99 -y -00	LMW	6 OL 100, III, 0.4, DRZEW	5,90
13-32-1-04-111 -g -00	LMB	4 OL 85, II, 0.5, DRZEW	0,35
13-32-1-04-121 -g -00	LŚW	5 ŚW 100, I, 0.7, DRZEW	6,90
13-32-1-04-121 -i -00	LŚW	9 BK 179, I, 0.7, 2 PIĘTR	21,41
13-32-1-04-122 -a -00	LŚW	9 LP 114, I, 0.7, DRZEW	8,56
13-32-1-04-122 -b -00	LŚW	7 ŚW 102, I, 0.4, DRZEW	2,61
13-32-1-04-122 -f -00	LŚW	6 BK 179, I, 0.4, 2 PIĘTR	10,86
13-32-1-04-123 -a -00	LŚW	10 LP 105, I, 0.7, DRZEW	2,44
13-32-1-04-123 -b -00	LŚW	8 BK 174, I, 0.5, 2 PIĘTR	17,90
13-32-1-04-123 -c -00	LŚW	4 LP 105, II, 0.9, DRZEW	1,57
13-32-1-04-132 -b -00	LŚW	9 BK 179, I, 0.6, 2 PIĘTR	22,58
13-32-1-04-133 -a -00	LŚW	6 BK 180, I, 0.5, DRZEW	4,50
13-32-1-04-142 -g -00	BMŚW	10 SO 115, III, 0.8, DRZEW	2,24
13-32-1-04-144 -b -00	LMŚW	10 SO 125, IA, 0.5, 2 PIĘTR	7,44

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Adres leśny	TSL	Skrócony opis	Powierzchnia [ha]
13-32-1-05-249 -h -00	BŚW	10 SO 140, III, 1.0, DRZEW	1,84
13-32-1-05-370 -h -00	BŚW	10 SO 150, III, 0.9, DRZEW	1,21
13-32-1-06-294 -g -00	OL	5 OL 115, II, 0.6, DRZEW	2,37
13-32-1-06-294 -h -00	OL	6 OL 90, III, 0.7, DRZEW	2,96
13-32-1-06-294 -s -00	LMŚW	4 DB 150, III, 1.0, DRZEW	2,46
13-32-1-06-294 -t -00	OL	6 OL 115, II, 0.6, DRZEW	4,36
13-32-1-06-294 -z -00	BMŚW	6 SO 115, II, 0.9, DRZEW	2,03
13-32-1-06-317 -g -00	OL	10 OL 110, I, 0.9, DRZEW	2,13
13-32-1-06-399 -g -00	BŚW	6 SO 125, III, 0.8, DRZEW	3,96
13-32-1-07-23 -o -00	LW	6 OL 85, III, 0.8, DRZEW	0,59
13-32-1-07-94 -b -00	LW	10 OL 107, II, 0.9, DRZEW	2,40
13-32-1-07-94 -c -00	LW	8 OL 107, II, 1.0, DRZEW	1,64
13-32-1-07-94 -g -00	LW	8 OL 115, II, 0.9, DRZEW	2,83
13-32-1-07-94 -h -00	LW	4 SO 115, II, 0.6, DRZEW	1,61
13-32-1-07-94 -j -00	LW	5 OL 62, II, 0.8, DRZEW	2,00
13-32-1-07-94 -o -00	LW	7 OL 102, II, 0.8, DRZEW	2,81
13-32-1-07-95 -a -00	LW	4 OL 82, II, 0.9, DRZEW	10,02
13-32-1-07-95 -i -00	LW	6 OL 100, II, 0.9, DRZEW	1,40
13-32-1-07-95 -n -00	LW	4 BRZ 100, II, 0.7, DRZEW	0,75
13-32-1-07-96 -b -00	LW	7 OL 120, II, 1.0, DRZEW	1,36
13-32-1-07-96 -d -00	LW	7 OL 130, II, 1.1, DRZEW	2,30
13-32-1-07-96 -f -00	LW	6 OL 130, II, 1.0, DRZEW	5,15
13-32-1-07-97 -b -00	LW	10 OL 115, II, 1.1, DRZEW	8,16
13-32-1-07-97 -f -00	LW	5 OL 90, II, 1.0, DRZEW	12,40
13-32-1-07-98 -a -00	LW	3 OL 105, II, 1.1, DRZEW	6,54
13-32-1-07-98 -c -00	LW	7 OL 100, II, 1.0, DRZEW	8,70
13-32-1-07-98 -g -00	LW	8 OL 90, II, 0.8, DRZEW	0,75
13-32-1-07-98 -i -00	LW	8 OL 110, II, 0.8, DRZEW	0,41
13-32-1-07-98 -j -00	LW	6 OL 90, II, 0.7, DRZEW	1,87
13-32-1-07-98 -r -00	LW	6 DB 160, III, 0.8, DRZEW	0,17
13-32-1-07-98 -s -00	LW	7 DB 160, III, 0.9, DRZEW	0,42
13-32-1-07-98 -w -00	LW	4 DB 140, III, 0.5, DRZEW	0,84
13-32-1-08-33 -f -00	BMŚW	10 SO 180, III, 1.0, DRZEW	1,10
13-32-1-08-38 -o -00	LMW	7 TP 45, I, 0.5, DRZEW	0,55
13-32-1-08-39 -f -00	LMB	6 OL 90, II, 0.8, DRZEW	1,14
13-32-1-08-52 -j -00	BMŚW	6 SO 103, III, 0.8, DRZEW	0,03
13-32-1-08-93 -m -00	LMŚW	10 SO 119, II, 0.8, DRZEW	1,06

Do głównych przyczyn, które wpłynęły na decyzję o zaniechaniu użytkowania drzewostanów przeszlorębnych zaliczyć należy: położenie drzewostanu, rezerваты przyrody, wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze, drzewostany na których

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

stwierdzono siedliska przyrodnicze priorytetowe, drzewostany cenne ekologicznie, położenie w ostępie, ekoton od pól.

Drzewostanów wyłączonych z użytkowania w Nadleśnictwie Przemków jest **1923,12 ha**. Szczegółowy wykaz zamieszczony jest w zestawieniach tabelarycznych.

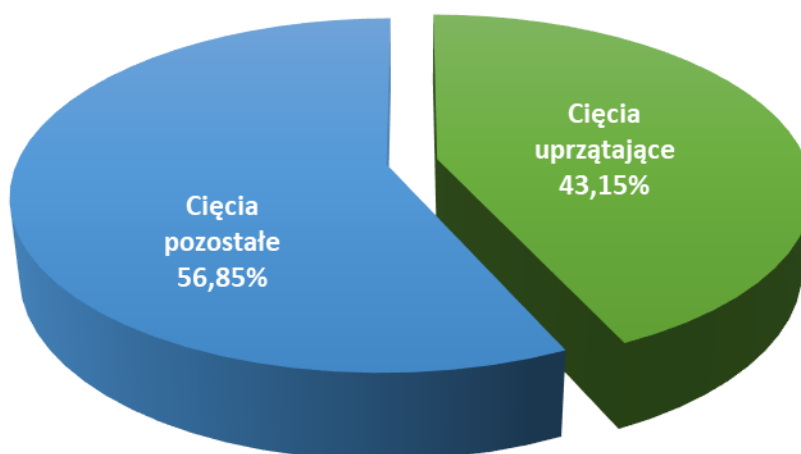
Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat w ujęciu powierzchniowym

TABELA XV - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	-	-	-	-	-
Lasów ochronnych (O)	15,60	101,95	206,17	308,12		323,72
Lasów gospodarczych (GZ)	453,84		3,51	3,51		457,35
Lasów gospodarczych (GPZ)	366,61	212,07	203,97	416,04		782,65
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	820,45	212,07	207,48	419,55		1240,00
Ogółem	836,05	314,02	413,65	727,67		1563,72

*należy zaliczyć również rębnie stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

W Nadleśnictwie Przemków zaplanowano użytkowanie rębne na powierzchni 1 563,72 ha. Rębnie zupełne zaplanowano na powierzchni 836,05 ha, a rębnie złożone na powierzchni 727,67 ha. Wśród rębni złożonych cięcia uprzątające stanowiły 43,15%.

Wykres 41. Udział cięć uprzątających w powierzchni cięć zaprojektowanych w ramach rębni złożonych dla Nadleśnictwa

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

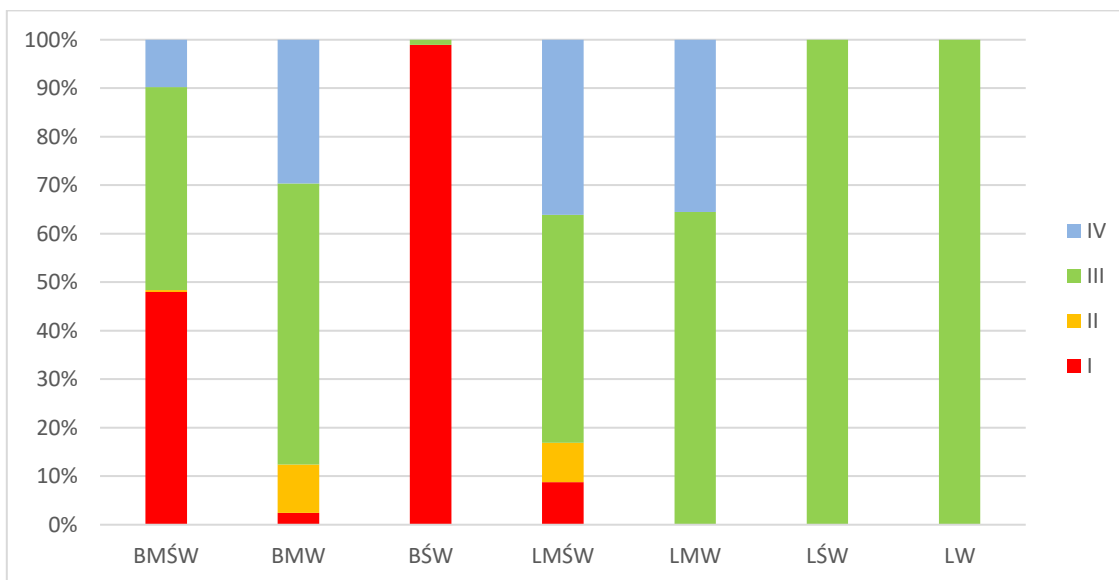
Zastosowane sposoby użytkowania rębego

Użytkowanie rębne projektowano zgodnie z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w *Zasadach hodowli lasu* z 2012 r. oraz innych wytycznych i instrukcji obowiązujących w Lasach Państwowych oraz zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu.

W poszczególnych typach siedliskowych lasu przyjęto następujące rodzaje rębni:

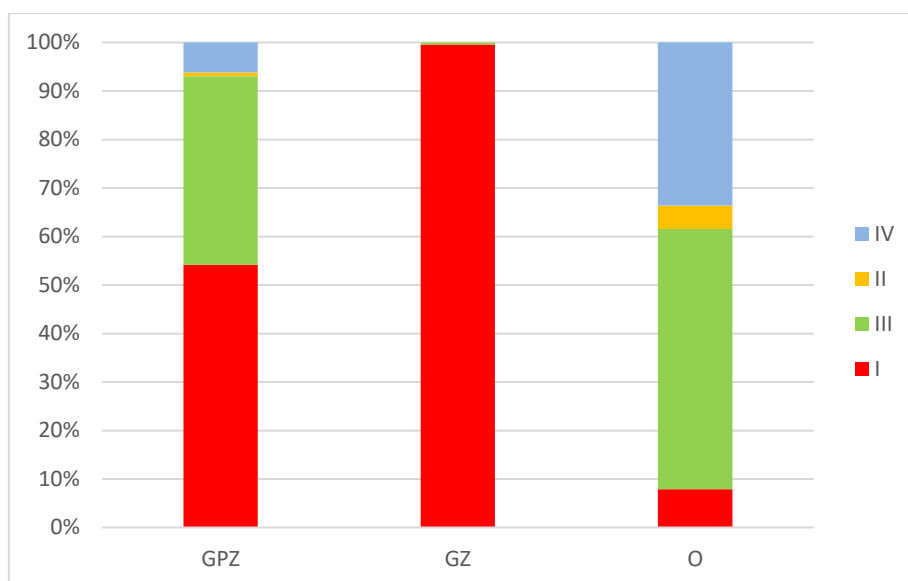
Tabela 60. Przyjęte sposoby użytkowania rębego w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	TSL	Rodzaj rębni
1	2	3
1	Bśw	I, III
2	Bw	I
3	BMśw	I / III, IV, II
4	BMw	I / III, II, IV
5	BMb	I
6	LMśw	II / III, IV, I
7	LMw	II / III, IV
8	LMb	I
9	Lśw	II / III, IV
10	Lw	IV, III
11	OI	I

Wykres 42. Zaprojektowane rębnie w siedliskowych typach lasu dla Nadleśnictwa Przemków (udział powierzchniowy)

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 43. Zaprojektowane rębnie w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Przemków (udział powierzchniowy)

Projektowane użytkowanie rębne wynika wyłącznie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, a zaprojektowane rębnie odpowiadają w zdecydowanej większości propozycjom rębni w protokole KZP. Występują pojedyncze odstępstwa dotyczące zaprojektowania rębni III na siedlisku Bśw, Lw, rębni II na siedlisku BMśw, BMw, rębni IV na siedlisku BMw. Wynikają one najczęściej z kontynuacji rębni zaprojektowanej w poprzedniej rewizji lub rębnie te gwarantują najlepszy sposób uzyskania młodego pokolenia w warunkach lokalnych.

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego (**Wzór nr 6**) został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów i zamieszczony w części tabelarycznej PUL.

Plany cięć użytków rębnych zostały uzgodnione z Nadleśnictwem Przemków, w obecności przedstawicieli RDLP we Wrocławiu w dniu 24 listopada 2023 r.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- mapy gospodarcze w skali 1:5 000,
- mapy przeglądowo-gospodarcze cięć rębnych w skali 1:10 000,
- mapy przeglądowe cięć rębnych dla obrębu w skali 1:25 000.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

W przypadku stosowania rębni zupełnych zalecany okres odnowienia wynosi do 10 lat, w przypadku rębni częściowych i gniazdowych należy przyjąć okres odnowienia do 20 lat, a w przypadku rębni stopniowej zalecany jest z kolei długi okres odnowienia do 40 lat.

Tabela 61. Intensywność cięć w zależności od rodzaju rębni i cięcia w Nadleśnictwie Przemków

Rodzaj rębni	Rodzaj cięć	Powierzchnia [ha]	Intensywność cięć [%]
1	2	3	4
Ib		835,19	95
Ic		0,86	100
IIa	odnowieniowe	-	-
	uprzątające	10,32	90
IIb	odnowieniowe	13,15	49
	uprzątające	1,37	90
IIIa	odnowieniowe	180,03	30
	uprzątające	287,67	93
IIIb	odnowieniowe	37,21	35
	uprzątające	14,66	93
IVd	odnowieniowe	183,26	24
	uprzątające	-	-
Ogółem		1563,72	

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu obejmują nasienniki i przestoje, które spełniły swoją rolę w ekosystemach leśnych i nie zostały zaliczone do wartościowych dla hodowli selekcyjnej.

Tabela 62. Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Kategoria cięć	Obręby			Nadleśnictwo		
	Przemków					
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
brutto		netto	brutto		netto	
1	2	3	4	5	6	7
Uprzątnięcie płazowin	3,08	125	105	3,08	125	105
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	1009	850	-	1009	850
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-
Razem	3,08	1134	955	3,08	1134	955

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu jest zatwierdzana jako **wielkość maksymalna**.

III.1.3.1. ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

Zgodnie z § 94.4 Instrukcji u.l. orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębного na 10-lecie określono na podstawie:

- danych uzyskanych w nadleśnictwie (przeciętne z wykonania zabiegów pielęgnacyjnych z ostatnich 5 lat),
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku,
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego.

W ramach użytkowania przedrębного planowane są trzebieże selekcyjne, nie planowano czyszczeń późnych (CPP). Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębного wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębного obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębного.

Etat użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym

Etat cięć użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym ustala się na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XVI).

Tabela 63. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze powierzchniowym

Rodzaj cięć		Nadleśnictwo Przemków	
		Powierzchnia [ha]	
1		2	
Czyszczenia późne (CPP)		-	
Trzebieże	Wczesne (TW)	2584,15	
	Późne (TP)	5871,27	
	Razem	8455,42	
Ogółem		8455,42	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości **8 455,42 ha** stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym

Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym na I 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzenia Lasu* (§ 94.5-7), sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Tabela 64. Syntetyczne zestawienie użytków przedrębnych w wymiarze miąższościowym

Lp.	Kategorie	Spodziewany przyrost bieżący	Przyrost d-stanów nieplanowanych do cięć rębnych	Rozmiar użytkowania przedrębego	Procent
1	2	3	4	5	6
1	Obręb Przemków	798 750	699 050	346 525	50
2	Nadleśnictwo Przemków	798 750	699 050	349 525	50

Planowana wielkość rozmiaru użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Przemków w drzewostanach przewidzianych do użytkowania przedrębego.

Wysokość planowanego rozmiaru cięć pielęgnacyjnych dla obrębu Przemków wynosi: 279 620 m³ netto.

Wielkość ta dla obrębu Przemków wynosi 50% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieplanowanych do użytkowania rębego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

III.2.1. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **571 274 m³ netto**. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla obrębu w elaboracie w części tabelarycznej PUL.

Dane zawarte w tabelach:

- powierzchnia do cięcia – manipulacyjna,
- powierzchnia do odnowienia,
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych,
- miąższość grubizny netto,
- miąższość grubizny brutto.

ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY GRUBIZNY NETTO

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (i.u.l. § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu jest zatwierdzana jako **wielkość obligatoryjna**.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

TABELA XVII - ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Kategoria cięć	Nadleśnictwo Przemków			
	Powierzchnia		Miąższość grubizny	
	ha		w m ³	
	Cięcia (manipulacyjne)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1563,72	1153,07	329099	276860
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	-	-	16455	13839
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1563,72	1153,07	345554	290699
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3,08	3,08	125	105
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	-	1009	850
3. pozostałe	-	-	-	-
Razem nie zaliczone	3,08	3,08	1134	955
Razem użytki rębne	1566,80	1156,15	346688	291654
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	-	-	0	0
B. Trzebieże	8455,42	-	349525	279620
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	8455,42	-	349525	279620
Ogółem użytki główne (I+II)	10022,22	1156,15	696213	571274

*dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.1.1. UŻYTKI RĘBNE

Użytki rębne zaliczone na poczet etatu

Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat

Na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Przemków użytkowanie rębne na **1563,72 ha** powierzchni manipulacyjnej w wymiarze **290 699m³** miąższości netto (wraz z 5% spodziewanym przyrostem). Ogółem na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Przemków użytkowanie rębne na 11% powierzchni leśnej, w wymiarze 11% miąższości brutto.

Jednocześnie z rozliczeniem zaplanowanej miąższości należy rozliczać powierzchnię planowaną do odnowienia w 10-leciu. Powierzchnia do odnowienia, zaplanowana na 10-lecie, jest wiążąca.

Użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu

Obejmują uprzątnięcie:

- uprzątnięcie płazowin 105 m³ grubizny netto.
- uprzątnięcie nasienników, przestojów i przedrostów, niezaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej o miąższości 850 m³ grubizny netto.

Ogółem przewidziano do uprzątnięcia **955 m³ grubizny netto** w ramach użytków rębnych nie zaliczonych na poczet wyliczonego etatu.

III.2.1.2. UŻYTKI PRZEDRĘBNE

Plan cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębu.

W skład planów wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębne obejmują drzewostany – młodniki i drzewostany starsze, lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębne w I 10-leciu oraz wymagają zabiegu pielęgnacyjnego. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW i TP). Zgodnie z ustaleniami KZP nie podawano planowanego terminu wykonania zabiegu (początek, środek lub koniec okresu gospodarczego) ani zabiegów dwunawrotowych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 65. Syntetyczne zestawienie planu cięć użytków przedrębnych dla Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Przemków	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha	Powierzchnia - ha
		Miąższość – m ³ netto	Miąższość – m ³ netto
1	2	3	4
1	Czyszczenia (CP-P)	-	-
		-	-
2	Trzebieże wczesne (TW)	2584,15	2584,15
		46970,73	46970,73
3	Trzebieże późne (TP)	5871,27	5871,27
		232649,30	232649,30
4	Razem Trzebieże	8455,42	8455,42
		279620	279620
Razem		8455,42	8457,10
		279620	279620

Cięcia pielęgnacyjne zaprojektowano wg potrzeb stwierdzonych na gruncie.

W części tabelarycznej PUL, przedstawiono zestawienia i dane dotyczące danych wynikających ze sporządzonych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego:

- Tabela nr XVI** – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Celem stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów należy pozostawiać drewno, przede wszystkim liściaste, ścinane w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i wydzielający się posusz na powierzchniach trudnodostępnych.

Poniższe zestawienie przedstawia wykaz drzewostanów rębnych, w których zostało zaprojektowane użytkowanie przedrębne na ogólną powierzchnię **26,70 ha**. Taki sposób projektowania wskazań gospodarczych został określony w trakcie taksacji na gruncie i wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanu. Wszystkie te pozycje zostały uzgodnione z nadleśnictwem w trakcie uzgodnień terenowych.

Tabela 66. Wykaz drzewostanów rębnych z zaplanowanymi cięciami pielęgnacyjnymi (TP)

Adres	Funkcja lasu	TSL	Budowa pionowa	Pow.	Udział	Gat. pan.	Wiek	Zd
Obręb Przemków								
13-32-1-01-232 -n -00	GOSP	LMŚW	DRZEW	0,63	4	DB	111	0,7
13-32-1-01-333 -b -00	GOSP	BŚW	DRZEW	0,63	10	SO	97	0,9
13-32-1-02-125 -p -00	GOSP	BMŚW	2 PIĘTR	1,58	7	MD	85	0,9
13-32-1-02-159 -m -00	GOSP	BŚW	DRZEW	2,11	10	SO	82	0,9

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

WYKONANO W ZAKŁADACH GOSPODARSTWA LASOWEGO W OLSZTYNIE W 2014 ROKU

Adres	Funkcja lasu	TSL	Budowa pionowa	Pow.	Udział	Gat. pan.	Wiek	Zd
Obręb Przemków								
13-32-1-05-177 -b -00	OCHR	BMW	DRZEW	21,75	7	SO	75	0,9
Razem nadleśnictwo	-	-	-	26,70	-	-	-	-

W drzewostanach, głównie starszych klas wieku o równomiernym zwarcie i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, w części drzewostanów na siedliskach przyrodniczych, zgodnie z uzgodnieniami z przedstawicielami nadleśnictwa nie planowano użytkowania przedrębego na najbliższy okres gospodarczy.

III.2.1.3. ZESTAWIENIE PRZYJĘTEGO ETATU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO DLA LEŚNICTW

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawia się zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego i przedrębego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 67. Zestawienie użytków głównych w leśnictwach

Leśnictwo	Użytkowanie rębne wraz z 5% przyrostem				Użytkowanie przedrębne				Zaliczone na poczet etatu ogółem	Niezaliczone na etat			Etat użytkowania ogółem		
	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe i stopniowe		Rębnia przerębowa	Ogółem	Czyszczenia	Trzebieże			Ogółem	Uprzątnięcie plazowin	Uprzątnięcie nasiennika i przestoi		Pozostałe	
		Cięcia uprzążające	Cięcia pozostałe				wczesne	późne							
Etat miąższościowy w m ³ netto/etat powierzchniowy (powierzchnia manipulacyjna) w ha															
1	50526	4914	904	-	56344	-	4447,85	37665,17	42113,02	98457,02	105	-	-	105	98562,02
	202,77	27,44	11,44	-	241,65	-	310,31	827,4	1137,71	1379,36	3,08	-	-	3,08	1382,44
2	30933	13067	6841	-	50841	-	7327,85	23499,26	30827,11	81668,11	-	220	-	220	81888,11
	114,42	66,57	81,53	-	262,52	-	484,37	578,22	1062,59	1325,11	-	-	-	0	1325,11
3	18989	5234	6128	-	30351	-	4489,54	19336,42	23825,96	54176,96	-	-	-	0	54176,96
	74,67	27,87	96,02	-	198,56	-	208,81	625,14	833,95	1032,51	-	-	-	0	1032,51
4	8154	11749	9367	-	29270	-	5748,83	32008,76	37757,59	67027,59	-	248	-	248	67275,59
	31,77	68,81	119	-	219,58	-	289,26	768,76	1058,02	1277,6	-	-	-	0	1277,6
5	21569	1297	1753	-	24619	-	13057,29	36448,1	49505,39	74124,39	-	-	-	0	74124,39
	96,22	10,79	25,77	-	132,78	-	683,44	1022,03	1705,47	1838,25	-	-	-	0	1838,25
6	31389	-	-	-	31389	-	3967,09	31690,93	35658,02	67047,02	-	114	-	114	67161,02
	146,89	-	-	-	146,89	-	246,19	906,2	1152,39	1299,28	-	-	-	0	1299,28
7	12766	9436	3630	-	25832	-	3161,96	21864	25025,96	50857,96	-	-	-	0	50857,96
	55,49	63,99	53,65	-	173,13	-	136,71	551,85	688,56	861,69	-	-	-	0	861,69
8	31365	8447	2241	-	42053	-	4770,32	30136,63	34906,95	76959,95	-	268	-	268	77227,95
	113,82	48,55	26,24	-	188,61	-	225,06	591,67	816,73	1005,34	-	-	-	0	1005,34
Łącznie	205691	54144	30864	-	290699	-	46970,73	232649,27	279620	570319	105	850	-	955	571274
	836,05	314,02	413,65	-	1563,72	-	2584,15	5871,27	8455,42	10019,14	3,08	0	-	3,08	10022,22

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.2. ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU

III.2.2.1. ZAKRES ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Zadania z zakresu prac hodowlanych – odnowienia, zalesienia, pielęgnowania lasu, melioracji agrotechnicznych i wodnych zostały ujęte we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego sporządzonych dla Nadleśnictwa Przemków i obrębu leśnego.

Podstawą sporządzonych planów są:

- wskazówki gospodarcze podane w kartach dokumentacji źródłowej opisów taksacyjnych, zebrane w trakcie prac terenowych,
- wykaz gruntów przeznaczonych do odnowienia i zalesienia,
- opracowany plan cięć użytków rębnych właściwych.

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu zostało przedstawione w **tabeli nr XVIII** - opracowanej dla obrębu leśnego oraz łącznie dla nadleśnictwa.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

TABELA XVIII - SPÓDZIEWANY ROZMIAR PRAC Z HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia										Pielęgnowanie				Melioracje		
	otwarte				pod osłoną						Wprowadzanie podsztytów	napraw			razem	wodne	agrotechniczne
	haliżny, piazowiny, zręby	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przereźdeń	razem	Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	11	12		13	14	15			
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	Powierzchnia zredukowana - ha																
BMŚW	89,74		353,24	191,10		1,47	635,55		635,55	60,42	228,36	460,83	749,61		604,18		
BMW	9,03		3,41	66,65	1,36		80,45	1,32	81,77	11,10	75,81	50,11	137,02		77,96		
BŚW	164,93		471,19	1,80		0,18	638,10		638,10	62,88	290,67	281,93	635,48		542,91		
BW																	
LMB				1,97			1,97		1,97		0,85		0,85		1,97		
LMŚW	3,84		8,21	31,98			44,03	0,07	44,10	15,84	26,92	27,62	70,38		44,10		
LMW				40,77		0,77	41,54	0,32	41,86	8,21	21,95	34,44	64,60		41,86		
LŚW				9,76			9,76		9,76		0,89	3,36	4,25		9,76		
LW				1,45			1,45		1,45		0,63		0,63		1,45		
OGÓŁEM	267,54		836,05	345,48	1,36	2,42	1452,85	1,71	1454,56	158,45	646,08	858,29	1662,82		1324,19		

Źródło: dane z formularza "Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa" (L 1) - 2017 r.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Zgodnie z decyzją KZP, z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO, nie zwiększano powierzchni do odnowienia.

III.2.2.2. OMÓWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH

I. Odnowienia i zalesienia – obejmują powierzchnię zrębów zaległych i zrębów bieżących oraz zalesienia gruntów. Opisano tu odnowienia o powierzchni **1 103,59 ha**.

II Odnowienia pod osłoną – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi oraz podsadzenia i dolesienia luk i przerzedzeń.

Ila. Odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi. Opisano tu odnowienia na powierzchni **345,48 ha**.

- Odnowienie w drzewostanach z projektowanym użytkowaniem rębnym: **317,02 ha**
- Odnowienie w uprawach i młodnikach po rębni złożonej: **28,46 ha**

Tabela 68. Wykaz wydzieleń z odnowieniem złożonym w uprawach i młodnikach

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wskazania [ha]
13-32-1-08-22 -f -00	4,5	3,15
13-32-1-08-38 -c -00	1,05	0,73
13-32-1-08-38 -f -00	2,9	2,03
13-32-1-08-53 -b -00	2,57	1,8
13-32-1-08-82 -c -00	3,39	2,47
13-32-1-08-87 -j -00	4,08	0,82
13-32-1-08-92 -j -00	2,04	1,43
13-32-1-03-110 -b -00	4,95	3,35
13-32-1-02-115 -d -00	2,34	1,64
13-32-1-03-118 -c -00	2,82	1,97
13-32-1-04-133 -j -00	3,7	2,38
13-32-1-04-134 -f -00	4,18	2,27
13-32-1-02-158 -n -00	2,2	1,65
13-32-1-01-210 -i -00	4,15	2,77

Powierzchnia do odnowienia w tabeli XVII różni się od tej w tabeli XVIII, a wynika to z faktu, że nie wszystkie drzewostany w klasie odnowienia mają zaplanowane odnowienie złożone oraz dodatkowo zaplanowano 28,46 ha odnowień złożonych w drzewostanach po cięciu uprzątającym charakteryzującym się niezadowalającym pokryciem powierzchni.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IIb. Podsadzenia produkcyjne – do podsadzeń (ODN-IIP) zaprojektowano wprowadzanie młodego pokolenia w drzewostanach o silnie zróżnicowanym zadrzewieniu i charakteryzujących się występowaniem miejsc o niskim czynniku zadrzewienia, jednocześnie będących drzewostanami przedrębnymi. Powierzchnia, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem i wynosi **1,36 ha**.

13-32-1-04-175 -h -00

13-32-1-05-207 -h -00

IIc. Dolesienia luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazane w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu u.l. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości. Zabieg zaplanowano na powierzchni **2,42 ha**.

13-32-1-07-3 -f -00

13-32-1-07-5 -d -00

13-32-1-07-5 -f -00

13-32-1-07-5 -g -00

13-32-1-07-8 -b -00

13-32-1-08-51 -g -00

13-32-1-08-72 -r -00

13-32-1-08-91 -t -00

13-32-1-03-105 -k -00

13-32-1-03-107 -t -00

13-32-1-03-110 -sx -00

13-32-1-04-111 -n -00

13-32-1-04-119 -c -00

13-32-1-04-166 -g -00

13-32-1-06-367 -o -00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III. Poprawki i uzupełnienia – projektowano wg stwierdzonych potrzeb na gruncie w uprawach i młodnikach I klasy wieku, o niskim stopniu pokrycia. Poprawki dotyczą upraw zakładanych na powierzchniach otwartych – zalesień, w wieku do 5 lat. Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynniku zadrzewienia. Zabiegi zaplanowano na powierzchni **1,71 ha**.

13-32-1-08-38 -t -00

13-32-1-08-93 -l -00

13-32-1-04-120 -i -00

13-32-1-03-99 -x -00

IVa. Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat. Pozycje, w których zaplanowano pielęgnowanie gleby jako zabieg obligatoryjny zostały uzgodnione z nadleśnictwem na powierzchni **158,45 ha**.

Tabela 69. Wykaz wydziałów z obligatoryjnym wskazaniem pielęgnacji

Lp.	Adres	Powierzchnia	Lp.	Adres	Powierzchnia
1	13-32-1-07-4 -d -00	1,95	38	13-32-1-03-118 -i -00	0,99
2	13-32-1-07-4 -f -00	1,08	39	13-32-1-04-119 -c -00	0,33
3	13-32-1-07-7 -j -00	0,54	40	13-32-1-02-136 -m -00	3,75
4	13-32-1-07-8 -b -00	0,2	41	13-32-1-02-136 -s -00	3,05
5	13-32-1-07-11 -i -00	8,38	42	13-32-1-03-140 -i -00	3,04
6	13-32-1-07-16 -i -00	1,58	43	13-32-1-03-141 -a -00	1,64
7	13-32-1-08-21 -h -00	2,21	44	13-32-1-03-141 -d -00	0,67
8	13-32-1-07-24 -f -00	0,89	45	13-32-1-03-141 -h -00	2,16
9	13-32-1-08-39 -c -00	3,53	46	13-32-1-03-149 -o -00	3,63
10	13-32-1-07-41 -k -00	1,63	47	13-32-1-04-153 -c -00	3,83
11	13-32-1-07-43 -g -00	1,13	48	13-32-1-03-161 -m -00	1,4
12	13-32-1-07-45 -b -00	1,82	49	13-32-1-04-166 -c -00	1,43
13	13-32-1-07-48 -j -00	1,44	50	13-32-1-02-168 -n -00	1,81
14	13-32-1-07-49 -g -00	3,83	51	13-32-1-03-171 -i -00	2,53
15	13-32-1-07-56 -d -00	7	52	13-32-1-03-171 -j -00	0,39
16	13-32-1-07-57 -b -00	2,1	53	13-32-1-04-176 -k -00	4,33
17	13-32-1-07-57 -l -00	2,17	54	13-32-1-04-189 -i -00	0,86
18	13-32-1-07-58 -m -00	1,28	55	13-32-1-05-192 -d -00	0,75
19	13-32-1-07-59 -c -00	2,77	56	13-32-1-01-193 -a -00	0,69
20	13-32-1-07-60 -d -00	2,68	57	13-32-1-01-193 -k -00	1,95
21	13-32-1-08-64 -d -00	0,59	58	13-32-1-01-212 -i -00	3,11
22	13-32-1-08-64 -h -00	4,14	59	13-32-1-03-217 -f -00	0,25
23	13-32-1-08-67 -c -00	1,14	60	13-32-1-05-223 -g -00	2,88
24	13-32-1-08-68 -c -00	2,65	61	13-32-1-01-232 -d -00	3,43
25	13-32-1-08-70 -g -00	2,99	62	13-32-1-01-234 -i -00	2,56
26	13-32-1-07-74 -h -00	0,73	63	13-32-1-06-253 -h -00	3,94
27	13-32-1-08-85 -d -00	0,49	64	13-32-1-01-255 -gx -00	2,97
28	13-32-1-08-85 -g -00	2,51	65	13-32-1-01-256 -g -00	3,68
29	13-32-1-03-99 -x -00	0,64	66	13-32-1-05-281 -d -00	3,58
30	13-32-1-04-101 -p -00	1,45	67	13-32-1-06-291 -h -00	3
31	13-32-1-04-102 -f -00	2,32	68	13-32-1-05-303 -a -00	1,99

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Adres	Powierzchnia	Lp.	Adres	Powierzchnia
32	13-32-1-03-109 -s -00	2,19	69	13-32-1-06-327 -b -00	3,54
33	13-32-1-03-110 -d -00	1,6	70	13-32-1-06-359 -a -00	1,36
34	13-32-1-03-110 -gx -00	2,06	71	13-32-1-01-368 -h -00	2,4
35	13-32-1-03-110 -jx -00	0,68	72	13-32-1-01-368 -l -00	1,87
36	13-32-1-03-118 -i -00	1,18	73	13-32-1-05-371 -j -00	0,23
37	13-32-1-03-118 -i -00	0,99	74	13-32-1-05-371 -r -00	2,86

IVb. Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano dla istniejącego młodego pokolenia (zaplanowano na powierzchni **646,08**), w tym:

- uprawach w wieku powyżej 5 lat,
- w dolesionych lukach i odnowionych gniazdach w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

IVc. Pielęgnowanie młodników (CP) – zabiegi zaplanowano dla tych młodników, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności drzewostanu. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej. Zaplanowano na powierzchni **858,29 ha**.

Pielęgnację, CW i CP planowano w młodnikach po rębniach złożonych oraz w drzewostanach w trakcie użytkowania rębniami częściowymi i gniazdowymi.

Dla powierzchni niestanowiących wydzieleni, opisanych jako dolesione luki lub dolesione przerzedzenia zaplanowano pielęgnację, czyszczenia wczesne lub czyszczenia późne. Zabiegi te uzgodniono z nadleśnictwem.

Va. Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych i zalesianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby. Zaplanowano na powierzchni **1324,19 ha**.

W planie hodowli na najbliższe 10-lecie nie projektuje się zabiegów związanych z wprowadzeniem podszytów, nawożeniem lasu i melioracji wodnych.

III.2.2.3. ZADANIA Z ZAKRESU HODOWLI LASU W LEŚNICTWACH

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawia się zestawienie leśnictwami zadań z zakresu hodowli lasu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 70. Spodziewany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu w leśnictwach

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe										Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną		Popr. i uzupeł. istn.	Wprow. podszyców	Zaleśnienia	Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP				
		Halizny, piaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.								Luki	11	12	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
1	Wilkocin	49,05	202,77	24,50	-	-	-	-	-	22,66	113,33	98,79	-	262,19		
2	Cegielnia	38,14	114,42	72,40	-	-	-	-	-	8,61	76,18	131,38	-	214,55		
3	Szklarki	29,25	74,67	46,22	-	0,50	0,32	-	-	25,05	51,79	121,33	-	142,81		
4	Piotrowice	18,93	31,77	83,07	0,65	0,55	1,18	-	-	14,55	91,46	104,42	-	136,15		
5	Biernatów	33,60	96,22	11,54	0,71	-	-	-	-	12,29	106,45	108,09	-	113,21		
6	Kozłów	61,31	146,89	-	-	0,15	-	-	-	11,84	75,41	81,41	-	163,03		
7	Nowy Dwór	28,39	55,49	53,84	-	0,88	-	-	-	43,20	50,29	82,71	-	118,78		
8	Przemków	8,87	113,82	53,91	-	0,34	0,21	-	-	20,25	81,17	130,16	-	173,47		
Nadleśnictwo		267,54	836,05	345,48	1,36	2,42	1,71	-	-	158,45	646,08	858,29	-	1324,19		

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.2.4. LEŚNA REGIONALIZACJA DLA NASION I SADZONEK W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Nadleśnictwo Przemków, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz.U. 2015 poz. 1425) należy do 50-go i 51-go zwykłego matecznego regionu pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego.

III.2.2.5. GOSPODARKA NASIENNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Bazę nasienną Nadleśnictwa Przemków tworzą uznane i wyodrębnione spośród innych drzewostanów wyłączone drzewostany nasienne, gospodarcze drzewostany nasienne, drzewa mateczne, uprawy pochodne, drzewa zachowawcze oraz źródła nasion.

W części tabelarycznej PUL zamieszczono **wzór nr 2 „Wykaz obiektów bazy nasiennej”**, sporządzony dla obrębu leśnego.

Szczegółowe wytyczne w sprawie wykonywania czynności gospodarczych

W opracowaniu wytycznych planowanych do wykonania w bieżącym 10-leciu czynności gospodarczych, oparto się o:

- „Instrukcję urządzania lasu” z 2012 roku,
- „Zasady hodowli lasu” z 2012 roku,
- „Instrukcję ochrony lasu” z 2012 roku
- „Instrukcję ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych” z 2020 roku,
- Wytyczne narady wstępnej, ustaleń KZP i NTG.

Z uwagi na walory przyrodnicze terenu nadleśnictwa, wymagające szczególnie nieschematycznego podejścia do czynności gospodarczych planowanych na bieżące 10 lecie, w Planie urządzania lasu Nadleśnictwa Przemków na lata 2024-2033 zawarto:

- informacje o zasięgu występujących na terenie nadleśnictwa powierzchniowych formach ochrony przyrody, w tym obszarach Natura 2000 na mapach tematycznych oraz w części ogólnej planu. Wprowadzono odpowiednie zapisy przy opisie taksacyjnym wydzieleń. Podobna zasada obowiązuje w przypadku zidentyfikowanych w wydzieleniach siedlisk przyrodniczych oraz gatunków oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty,
- uznając za słuszną koncepcję stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów, podjęto w tym zakresie następujące działania:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- pozostawianie drewna, przede wszystkim liściastego, ścinanego w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i posuszu na wytypowanych powierzchniach trudnodostępnych,
- w przypadku dąbrów grądowych oraz kwaśnych buczyn należy stosować postępowanie gospodarcze opisane w programie ochrony przyrody,
- w planowaniu hodowlanym, podejmowanie działań w kierunku odtwarzania lasów łęgowych i łąk w obrębie obszarów Natura 2000, w oparciu o przyjęte gospodarcze typy drzewostanów.

W warunkach, w jakich funkcjonuje Nadleśnictwo Przemków na plan pierwszy wysuwają się działania związane ze środowiskowymi i ochronnymi funkcjami lasu, zmierzające do utrzymania i poprawy stabilności, odporności i żywotności ekosystemów leśnych wobec zagrażających im szkodliwych czynników.

Z zakresu prac hodowlanych na plan pierwszy wysuwają się prace związane z przygotowaniem gleby do odnowienia lasu, pielęgnacji i ochrony drzewostanów, użytkowania lasu, retencji wodnej, w których należy:

Prace hodowlane:

- w pełni wykorzystywać mikrosiedlisko celem wprowadzania odpowiednich gatunków drzew,
- w pełni wykorzystywać naturalne odnowienie lasu na wszystkich siedliskach, o ile jest to zgodne z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, w miarę potrzeb uzupełniać je sztucznie,
- przy sztucznym uzupełnianiu samosiewów należy w sposób maksymalny wykorzystywać naturalną mozaikowość siedlisk poprzez wzbogacenie składu gatunkowego gatunkami domieszkowymi, zróżnicowania form mieszania i struktury odnowień.

Przygotowanie gleby do odnowienia lasu:

- preferować płytkie i punktowe przygotowanie gleby,
- na glebach silnie zachwaszczonych, z pokrywą silnie zadarnioną i zdziczałą w pełni stosować specjalne sposoby przygotowania gleby,
- powiązanie składu gatunkowego upraw z pełnym rozpoznaniem warunków fizykochemicznych gleb – należy dążyć do urozmaicenia składu gatunkowego upraw wykorzystując w pełni mozaikowość gleb,
- pozostawianie na gruntach przeznaczonych do odnowień trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien i mokradeł, drzew remiz śródpolnych itp., jako ostoi życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Pielęgnacja i ochrona drzewostanów:

- stosowanie selekcji pozytywnej w trzebieżach z popieraniem biogrup stabilizujących drzewostan,
- w trakcie trzebieży zachowywać wyróżniające się osobniki pod względem żywotności i pełnionych przez nie funkcji,
- biologiczną odporność lasu należy kształtować poprzez stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu.

Prace związane z użytkowaniem i odnowieniem lasu:

- terminowe i konsekwentne prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- dostosować okres pozyskania drewna do terminów najmniejszego zagrożenia lasu od czynników szkodliwych, należy mieć również na uwadze możliwość wykorzystania przez zwierzynę kopytną cienkiej kory na drzewach leżących,
- stosować środki techniczne chroniące pozostające na powierzchni drzewa przed uszkodzeniami z tytułu wykonywanych prac,
- w sposób konsekwentny należy dążyć do stosowania technologii przyjaznych środowisku leśnemu,
- wykorzystywać rębnie złożone z doborem odpowiednich ich rodzajów i form do konkretnych warunków strefy, smugi lub pododdziału,
- celowe jest pozostawienie na powierzchniach odnawianych fragmentów starodrzewu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu, o powierzchni jednostkowo nie mniejszej niż 0,06 ha i łącznie nie większej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego,
- zastosowana w nadleśnictwie rębnia IVd (stopniowa gniazdowa udoskonalona) z długim okresem odnowienia 30-40 lat, służy do elastycznego stosowania różnych form cięć w zależności od siedliska, drzewostanu macierzystego i jego składu gatunkowego, na małych powierzchniach i odnowienia naturalnego, a w przypadku braku możliwości jego uzyskania odnowienia sztucznych drzewostanów, celem uzyskania złożonej budowy pionowej i poziomej. Ład przestrzenny cięć i odnowienia w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest wyznaczony przez granice transportowe i drogi wywozowe. Nieodzownym elementem ładu przestrzennego jest wyznaczenie szlaków w odległości, co 20-25 m. W trakcie prowadzenia cięć należy dążyć do wspomagania drzew najlepszych, najżywotniejszych poprzez usuwanie drzew z nimi konkurujących, celem utrzymania możliwie wysokiego i wartościowego przyrostu użytkowego drzewostanu. Rozmieszczenie ośrodków odnowieniowych jest wymuszone położeniem luk, przerzedzeń

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

i kęp podrostów. Podstawą prowadzenia rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest dopuszczalne stosowanie wszystkich rodzajów cięć a także zrębów zupełnych na małych powierzchniach. Nawrót cięć wynosi około 5-10 lat, i jest uzależniony od stanu młodego pokolenia oraz jego wymagań świetlnych.

Działania zmierzające do utrzymania lub zwiększenia retencji wodnej w lasach:

- dostosowanie sposobów zagospodarowania lasów wodochronnych do potrzeb maksymalizacji funkcji, dla których uznane zostały za ochronne,
- zachowanie naturalnych formacji przyrodniczych w dolinach rzek, na bagnach, remizach i wychodniach skalnych jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz regulatorów wilgotności siedlisk i mikroklimatu,
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych, jako wyznacznika vitalności lasu.

Stan zdrowotny lasu, kumulacja oddziaływania różnych czynników szkodliwych, starzenie się drzewostanów, wyklucza stosowanie schematyzmu w wykonywanych pracach i zmusza do poszukiwania rozwiązań dostosowanych do konkretnych układów przyrodniczych, w poszczególnych drzewostanach.

Możliwość kształtowania odporności lasu na szkodliwe działanie czynników

Uodpornienie drzewostanów na wiatr

Ulepszanie warunków zakorzeniania się drzew

Jedną z głównych przyczyn powstawania szkód od wiatru jest niedostatecznie silne ukorzenie drzew. Zalecanymi sposobami przygotowania powierzchni do odnowienia jest:

- stosowanie drenowania „kreciego” na glebach glejowych mineralnych,
- przygotowanie na glebach organicznych dużych kopców o powierzchni co najmniej 30 m², na których drzewa będą mogły ukształtować wystarczająco głębokie i rozległe systemy korzeniowe,
- spulchnianie pogłębiaczami gleb mineralnych, silnie zbitych, szczególnie z podeszwą płużną do głębokości 40-50 cm,
- na powierzchniach z rudawcem stosować głęboką dwupoziomą orkę pełną z kultywatorowaniem lub talerzowaniem,
- unikać przygotowania gleby w rabaty.

Materiał sadzeniowy i metody sadzenia

Zarówno jakość ukorzenia sadzeniowego materiału roślinnego jak i sposób jego sadzenia są ważnymi czynnikami kształtującymi stabilność lasu. Zapewnienie właściwych warunków wzrostu drzewek w pierwszej fazie życia można osiągnąć poprzez:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- preferowanie odnowień naturalnych,
- stosowanie odnowień poprzez siew,
- stosowanie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym,
- należy sadzić sadzonki w jamkę na pasach przeciwwietrznych, żebrach i progach.

Wybór gatunków

Pod uwagę należy brać gatunki drzew, które głęboko się zakorzeniają, mają zbieżyste pnie oraz twarde i sprężyste drewno. Do gatunków stabilizujących należy zaliczyć: modrzew, buk, świerk właściwego ekotypu, jodła, sosna, jawor. Jednak sam wybór składu gatunkowego nie gwarantuje wyhodowania względnie odpornych drzewostanów. Istotnym elementem jest sposób rozmieszczenia gatunków i prowadzone cięcia pielęgnacyjne.

W mokrych obniżeniach, zakłębieniach terenowych należy sadzić gatunki liściaste.

Więźba

Wpływ więźby na stabilność drzewostanów przejawia się w obniżeniu smukłości drzew i zwiększeniu długości koron wraz z rozluźnieniem więźby. Aby wykorzystać możliwości produkcyjne siedlisk i gatunków, właściwe jest przyjęcie umiarkowanie gęstych więźb i regulowanie przestrzeni wzrostu, szczególnie w pierwszej połowie wieku rębności, poprzez prowadzenie cięć pielęgnacyjnych. W warunkach optymalnych dla danego gatunku należy przyjąć więźbę gęstszą i planować wczesne rozpoczęcie cięć pielęgnacyjnych. Natomiast w niesprzyjających warunkach ekologicznych wprowadzać gatunki w więźbie luźnej oraz unikać konieczności wczesnego wkraczania z cięciami pielęgnacyjnymi.

Cięcia pielęgnacyjne

Cięcia pielęgnacyjne są jednym z podstawowych zabiegów hodowlanych dających możliwość zachowania lub podniesienia odporności drzewostanu na szkodliwy wpływ wiatru. Na obszarach zagrożonych działaniem wiatru cięcia pielęgnacyjne muszą stymulować rozwój strzał i systemu korzeniowego drzew. Istotny wpływ mają cięcia pielęgnacyjne prowadzone w fazach młodnika i tyczkowiny.

Celowe jest ograniczenie zarówno nasilenia, jak i częstotliwości trzebieży w starszych (powyżej III klasy wieku) drzewostanach zwiększających ryzyko powstania wywałów. Również silne trzebieże w wyższych drzewostanach znacząco zwiększają ryzyko wystąpienia szkód od wiatru z powodu otwarcia okapu koron i nadwyrężenia systemu wspierania. W trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych istotnym elementem jest popieranie rozwoju biogrup w drzewostanie, które znacznie zwiększają odporność lasu na działanie destrukcyjnych czynników atmosferycznych.

W warunkach naszego kraju należy wykluczyć możliwość stosowania cięć schematycznych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rębnie

Przy planowaniu użytkowania rębego należy mieć na uwadze zmniejszenie zagrożenia uszkodzenia przez wiatr zarówno drzewostanu odnawianego, jak i sąsiednich. Poszczególne rodzaje rębni w różny stopniu spełniają powyższe warunki. Przy planowaniu odnowienia należy brać pod uwagę:

- ☑ rębnia zupełna o szerokości zrębów powyżej 40 metrów powinna być wykluczona ze stosowania w rejonach narażonych na wiatr. Natomiast stosowanie zrębów smugowych (kulisowych) o szerokości 15-30 metrów daje lepsze efekty niż rębnia częściowa. Powierzchnia zrębu nie może przekraczać 3 ha, przy nawrocie cięć minimum 5 lat. W drzewostanach sosnowych i świerkowych II i wyższej bonitacji nie powinno się wykonywać wrębów.
- ☑ mniejsze zagrożenia występują w drzewostanach użytkowanych rębiami częściowymi pasowymi lub smugowymi, gdy małe powierzchnie manipulacyjne posuwają się kierunku przeciwnym kierunkowi wiatrów panujących. O stosowaniu tych rębni decyduje dobre zakorzenienie drzewostanu, przygotowanie do odnowienia prawidłowo prowadzonymi cięciami pielęgnacyjnymi i posiadającymi dobrze ukształtowane ściany ochronne, progi, żebra, pasy przeciwwietrzne.
- ☑ za pozbawioną wad uważa się stosowanie rębni przerębowej. W drzewostanach przerębowych na skutek silniejszej zbieżystości pni drzew i nisko położonego punktu ciężkości koron, pomimo większej aerodynamicznej szorstkości koron, zagrożenie wiatrem jest zdecydowanie mniejsze niż w drzewostanach zagospodarowanych innymi metodami.
- ☑ stosowanie rębni stopniowej, szczególnie rębni stopniowej udoskonalonej łączącej w sobie elementy pozostałych rębni, jak również stopniowej brzegowo-smugowej mogą być stosowane z sukcesem. Stosowanie rębni stopniowych umożliwia wykorzystanie naturalnych układów geologiczno-klimatycznych, jako czynników uodparniających na uszkodzenia od wiatru
- ☑ Możliwość wyboru postępowania przy odnawianiu dojrzałych drzewostanów można zwiększyć poprzez właściwą hodowlę.

Płaszcz ochronny

Płaszcz drzewostanu, czyli pas właściwie rozwiniętych drzew od strony panujących wiatrów, spełnia ważną rolę w ochronie wnętrza drzewostanu przed naporem wiatru. Zapewnia samodzielność drzewostanu, dzięki czemu daje swobodę wykonywania potrzebnych zabiegów gospodarczych. Skraj drzewostanu winien być utworzony przez silne, zbieżyste i dobrze zakotwiczone w glebie drzewa o koronach przepuszczających silne

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

strumienie powietrza do wnętrza drzewostanu, gdzie ich szybkość stopniowo jest wyhamowana.

Ład przestrzenny

Ład przestrzenny oddziałuje w istotny sposób na obniżenie ryzyka zagrożenia drzewostanów od wiatru. Prawidłowy kierunek posuwania się z cięciami może spowodować, że drzewostany na pasie ostępowym osłaniają się wzajemnie przed uderzeniami wiatru. Aby osłona działała prawidłowo różnica wieku pomiędzy drzewostanami nie może być wyższa niż 20-30 lat.

Regulacja użytkowania w ostępach o zakłóconym układzie:

- stosowanie orębów** – wąskich zrębów zupełnych o szerokości 10-25 m. Stosujemy je, gdy starszy drzewostan rośnie od strony niebezpiecznych wiatrów, a w jego cieniu wiatrowym znajduje się drzewostan młodszy. W takich przypadkach wykonujemy oręb na zawietrznym skraju drzewostanu rębego. Cięcie to musi być wykonane, gdy młodszy drzewostan nie osiągnął jeszcze 20-40 lat. W przypadku, gdy młodszy drzewostan nie będzie zdolny do samodzielnej ochrony (np. zbyt wysoki wiek drzewostanu zasłoniętego, duża wysokość drzew, słaby system korzeniowy) po usunięciu osłaniającego drzewostanu rębego, wówczas oręby mogą być wykonywane wielokrotnie w formie smug. Do tworzenia skraju ochronnego należy wykorzystać istniejące podrosty.
- wykonywanie rozrębów** – tj. wąskich zrębów o szerokości 10-20 metrów, oddalonych od siebie 150-200 m. Należy je wykonywać, gdy drzewostany są w wieku 20-40 lat, a średnia ich wysokość nie przekroczyła 10-15 m. Zabieg ten stosujemy w przypadku występowania dużych powierzchni jednowiekowych lub prawie jednowiekowych drzewostanów iglastych.

W drzewostanach zagospodarowanych rębiami stopniowymi udoskonalonymi (IVd) należy w pełni korzystać z orębów i rozrębów z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

Ład czasowy

W racjonalnie prowadzonym gospodarstwie leśnym wiek dojrzałości rębnej powinien być zróżnicowany w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów przez wiatr.

Wiek dojrzałości rębnej winny być ustalony dla poszczególnych drzewostanów i poza innymi elementami musi być brana pod uwagę podatność drzewostanu na uszkodzenia przez wiatr, wynikające z:

- niedostatecznego zakorzenienia się drzewostanu,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- jego wysokiej bonitacji,
- silnego spalowania przez zwierzynę,
- uszkodzeń ścinkowo-zrywkowych i in.,
- istniejących zgnilizn strzał.

W drzewostanach opanowanych przez zgniliznę strzał i korzeni należy obniżyć wiek rębności, natomiast w drzewostanach stabilnych należy podwyższyć wiek rębności.

W świetle powyższych informacji i rozważań dotyczących ładu przestrzennego i czasowego łatwiej jest zrozumieć znaczenie i głęboką myśl koncepcji lasu normalnego, który jest systemem minimalizującym zagrożenie lasu ze strony szkodliwych czynników w tym także klimatycznych.

Uodpornienie drzewostanów na śnieg

Zakładanie upraw i skład gatunkowy upraw

Należy stosować luźne więźby ze skuteczną ochroną odnowień. Uprawy zakładać w mieszanym grupowym i drobnokępowym. Przy sadzeniu unikać prowadzenia rzędów prostopadle do warstwic, stosować raczej więźbę nieregularną.

Skład gatunkowy upraw powinien być dostosowany do warunków siedliskowych. Należy przy tym szczególną uwagę zwrócić na mikrorelief i mikrosiedliska. Stosować materiał sadzeniowy miejscowego pochodzenia, szczególnie preferować odnowienia naturalne.

Cięcia pielęgnacyjne

Rozmiar szkód w drzewostanach powodowanych przez śnieg jest duży i pozostaje w bezpośrednim związku z narastającymi zaniedbaniami pielęgnacyjnymi młodych drzewostanów. Należy przestrzegać zasady, iż: im gęściejsza jest uprawa, im wyższe zagrożenie ze strony śniegu, tym wcześniej należy rozpoczynać cięcia pielęgnacyjne. Istotne znaczenie mają cięcia prowadzone w drzewostanach I i II klasy wieku na stabilność sosny, świerka i jodły. W trakcie prowadzenia cięć oszczędzać należy tworzące się biogrupy silnych osobników.

Najistotniejszym elementem pielęgnacji stabilności drzewostanów narażonych na uszkodzenia od śniegu jest odpowiednie wykonywanie **czyszczeń**. W taki sposób by umożliwić rozwój koron na całej długości strzały, nie rozluźniając przy tym zbytnio zwarcia poprzez:

- w naturalnych odnowieniach należy wykonać intensywne przerzedzenie, gdy drzewka osiągną wysokość kolan,
- stosowanie silnych zabiegów w momencie dochodzenia upraw do zwarcia, w wieku od 10 do 20 lat, w zależności od bonitacji,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ stosowanie wielokrotnych nawrotów cięć, aby nie dopuścić do przerwania zwarcia w drzewostanie.
- ☑ Wykonywane w porę, umiarkowane i często powtarzane **cięcia trzebieżowe** najkorzystniej oddziałują na stabilność drzewostanów:
- ☑ stosowanie wczesnych i równomiernych zabiegów trzebieżowych zwiększających stabilność drzewostanów,
- ☑ cięcia rozłożone równomiernie w czasie i przestrzeni,
- ☑ prawidłowo prowadzone cięcia pielęgnacyjne w młodych (11-40 lat) drzewostanach sosnowych podnoszą jakość i wartość drewna, odporność drzewostanów na działanie szkodliwych czynników, a także zwiększają ich całkowitą produkcję grubizny,
- ☑ w drzewostanach świerkowych należy stosować zarówno trzebież górną jak i dolną,
- ☑ stabilność drzewostanów obniżają cięcia schematyczne.

Ład przestrzenny i czasowy

Normalny układ klas wieku minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia i nasilenia szkód ze strony czynników abiotycznych, w tym i śniegu. Zmniejszone zagrożenia wykazują drzewostany o małych powierzchniach i zróżnicowanych wiekowo.

Na odporność drzewostanów na działanie śniegu mają wpływ:

- ☑ stosowane rozręby w wielkopowierzchniowych młodych drzewostanach,
- ☑ unikanie tworzenia ścian ochronnych w drzewostanach silnie spalowanych,
- ☑ stosowanie odpowiednich zabiegów hodowlanych w drzewostanach rosnących w „cieniu” wiatrowym. Do działań takich należą stosowanie luźniejszej więźby, wprowadzanie większego udziału gatunków liściastych tzw. twardych, intensywniejsze cięcia pielęgnacyjne – wczesne rozpoczęcie, słabsze nasilenie i krótszy nawrót.

Rębnie

Zróżnicowana struktura wysokościowa drzewostanu, w wyniku stosowania cięć stopniowych, bądź też częściowych o długim i bardzo długim okresie odnowienia, korzystnie oddziałuje na zwiększenie stabilności drzewostanu, poprzez:

- ☑ zapobieganie tworzeniu się jednolitego „dywanu” śnieżnego w koronach drzew,
- ☑ równomierne rozłożenie niezbyt dużych powierzchni drzewostanów różnego wieku.

W ograniczonym zakresie można stosować rębnie gniazdowe.

Najbardziej odporny na szkodliwe działanie śniegu jest las przerębnowy.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wpływ szkód wyrządzanych przez zwierzynę na zwiększenie zagrożenia lasu przez wiatr i śnieg

Zasadniczy wpływ na odporność lasu przeciwko destrukcyjnemu działaniu wiatru i śniegu ma nasilenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę poprzez:

- zgryzanie gatunków głównie domieszkowych, mających podnieść stabilność drzewostanów,
- spałowanie powodujące rozwój zgnilizny strzały, która obniża wytrzymałość drzew.

Postępowanie hodowlane w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr i śnieg

Prawidłowo wykonane prace na powierzchniach objętych zniszczeniami przyczyniają się do minimalizacji bezpośrednich i pośrednich skutków szkód.

Zakres czynności niezbędnych do wykonania, w wypadku powstania szkód można podzielić na:

- określenie rozmiaru zniszczeń i zaplanowanie zestawu przedsięwzięć zmierzających do sprawnego usunięcia szkód,
- usuwanie skutków szkód,
- ewidencjonowanie usuwania skutków szkód.

Określenie rozmiaru zniszczeń

Możliwe dokładne oszacowanie rozmiaru zniszczeń ma duże znaczenie dla stworzenia niezbędnych warunków późniejszego usuwania szkód.

Do całkowitego rozmiaru zniszczeń należy zaliczać drzewa zgięte i pochylone, które później zwykle wiatr czy śnieg wywalają.

Dla opracowania operatywnego planu porządkowania uszkodzonych części lasu konieczne jest prowadzenie ewidencji szkód. W ramach ewidencji należy zebrać następujące informacje:

- czynnik sprawczy,
- rozmiar szkód z podziałem na sortymenty,
- opis uszkodzonych drzewostanów – skład gatunkowy, wiek, wysokość, zagęszczenie,
- opis czynności gospodarczych wykonanych w ostatnim czasie w drzewostanie – z podaniem liczby lat od ostatniego zabiegu i jego nasilenie,
- wielkość powierzchni drzewostanów uszkodzonych,
- typ uszkodzeń,
- rodzaj uszkodzeń,
- położenie uszkodzonych drzewostanów,
- stan gleby podczas wystąpienia uszkodzeń,
- opis czynników szkodliwych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Prawidłowo zebrane dane podczas ewidencji uszkodzeń mogą być pomocne w prowadzeniu działań profilaktycznych.

Hodowlane zagospodarowanie uszkodzonych drzewostanów

Kondycja życiowa drzew z przełamanymi koronami zależy od wieku, ilości posiadanych żywych gałęzi, kształtu korony, grubości pnia w miejscu złamania i stopnia zacienienia przez sąsiednie drzewa. Czym młodsze jest drzewo, czym wyżej położone miejsce złamania, tym większe są szanse przeżycia.

Zalecane jest usuwanie drzew, których uszkodzenie przekracza 1/3 długości korony, chyba, że zachodzi konieczność zapewnienia osłony wprowadzanego czy naturalnego odnowienia. Wtedy należy pozostawić wszystkie drzewa gwarantujące przeżycie, co najmniej kilka lat.

Efektom powstałych szkód są drzewostany w różny sposób przerzedzone. Przerzedzenie to nie jest równomierne na całej powierzchni. Drzewostany po uprzątnięciu należy poddać starannemu przeglądowi i ocenić możliwość utrzymania ich na całej powierzchni lub jej części, ustalić sposoby pielęgnowania oraz potrzeby dolesienia lub odnowienia.

Przy podejmowaniu decyzji o przyszłości drzewostanów uszkodzonych należy brać pod uwagę fakt zakłócenia wewnętrznej równowagi, sprzyjający powstawaniu dalszych uszkodzeń ze strony owadów, grzybów czy czynników atmosferycznych.

W drzewostanach uszkodzonych w stopniu silnym, niegwarantujących osiągnięcia zwarcia należy zaplanować pilną przebudowę. Istniejące grupy i kępy należy wykorzystać, jako osłonę dla wprowadzania gatunków wymagających w młodości ocienienia. Niecelowe jest pozostawianie pojedynczych drzew. W drzewostanach uszkodzonych nierównomiernie należy zaplanować przebudowę z długim i bardzo długim okresem przebudowy. Czasowe przetrzymanie drzewostanu wpłynie pozytywnie zarówno jako osłona do odnowienia, jak również poprzez zwiększony przyrost z prześwietlenia. Wynikiem prawidłowo prowadzonej przebudowy winny być drzewostany o właściwym składzie gatunkowym i urozmaiconej strukturze, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy ich odporności na szkodliwe wpływy śniegu i wiatru. Drzewostany te należy opisywać jako drzewostany w trakcie przebudowy struktur.

W drzewostanach przerzedzonych miejscowo (lukowatych), odnowienie powinno być prowadzone na lukach, nad którymi w ciągu 10-15 lat nie zewrą się korony otaczających je drzew. Minimalna wielkość dolesianych luk zależy od wysokości drzewostanu. Ich średnica nie powinna być mniejsza od wysokości drzewostanu otaczającego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Hierarchia pilności prac

Uszeregowanie prac według stopnia ich pilności:

- porządkowanie wyłomisk,
- cięcia sanitarne we wszystkich klasach wieku,
- cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach I i II klas wieku,
- odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na najżyźniejszych siedliskach oraz na tych, których pozostawienie spowodowałoby szybką degradację. W pierwszej kolejności odnawiane winny być większe powierzchnie lub grupy powierzchni położonych blisko siebie,
- odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na słabszych siedliskach,
- odnowienie wcześniej powstałych otwartych powierzchni poczynając od najżyźniejszych i największych,
- cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach od III klasy wieku wzwyż,
- inicjowanie naturalnego odnowienia,
- wprowadzanie odnowień podokapowych w drzewostanach przewidzianych do przebudowy,
- wprowadzanie dolnego piętra, poczynając od drzewostanów z przełomu II i III klas wieku, a następnie młodszych objętych przebudową częściową,
- odnawianie gniazd, poczynając od największych i siedlisk najżyźniejszych,
- planowe użytkowanie rębne drzewostanów.

III.2.2.6. GOSPODARKA SZKÓŁKARSKA

Nadleśnictwo Przemków nie posiada szkółki leśnej.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.3. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU

III.2.3.1. CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPUJĄCYCH USZKODZEŃ

Ocenę stanu uszkodzenia drzewostanów przeprowadzono w oparciu o dane zebrane w trakcie terenowych prac taksacyjnych, w ramach których zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń drzewostanów ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia poniższa tabela.

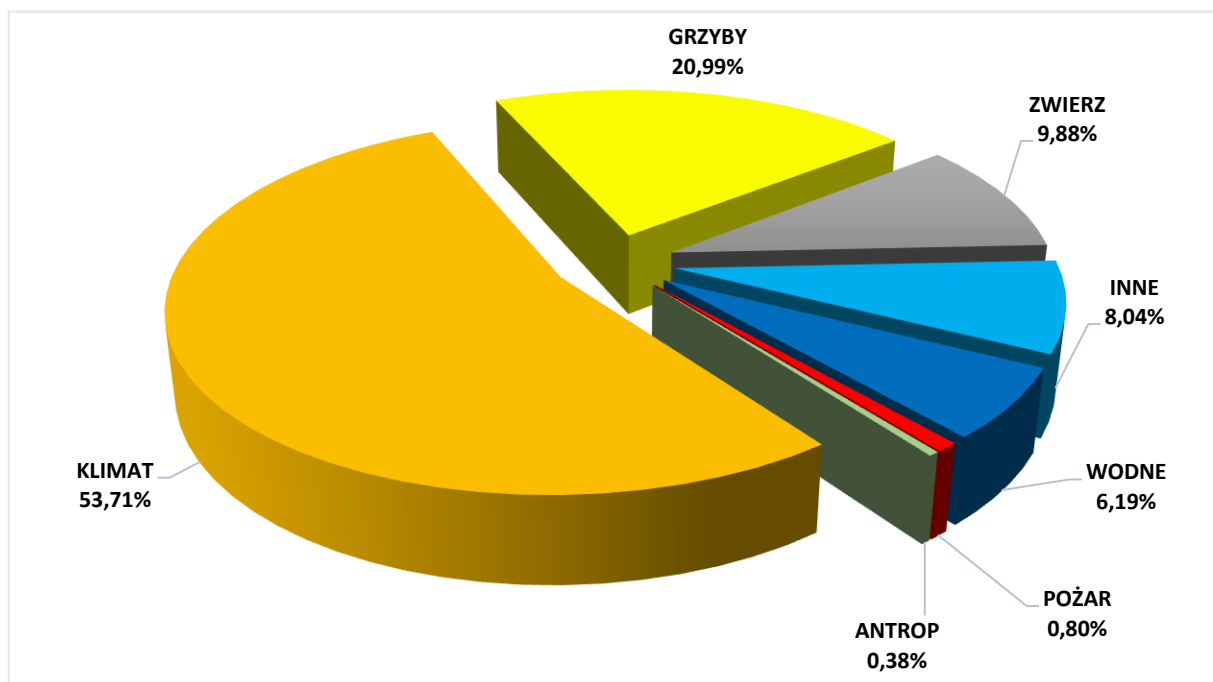
Tabela 71. Struktura powierzchni uszkodzeń drzewostanów od czynników biotycznych i abiotycznych w Nadleśnictwie Przemków

Rodzaj uszkodzenia	Procent uszkodzeń	Powierzchnia - ha
		Nadleśnictwo
1	2	5
Antropogeniczne	10	4,6
	20	1,79
	30	1,73
	40	8,75
	50	1,85
Razem		18,72
Grzyby	10	157,92
	20	707,47
	30	156,63
Razem		1022,02
Inne	10	171,96
	20	152
	30	48,72
	40	13,35
	50	5,29
Razem		391,32
Klimat	10	1033,44
	20	985,52
	30	506,16
	40	58,51
	50	31,43
Razem		2615,06
Pożar	10	27,7
	20	6,57
	40	0,64
	100	4,18
Razem		39,09
Wodne	10	32,69
	20	82,17

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rodzaj uszkodzenia	Procent uszkodzeń	Powierzchnia - ha
		Nadleśnictwo
1	2	5
	30	79,33
	40	49,49
	50	28,19
	60	27,05
	70	2,66
Razem		301,58
Zwierzyzna	10	380,53
	20	91,5
	30	6,67
	60	2,13
Razem		480,83
OGÓŁEM	10	1808,84
	20	2027,02
	30	799,24
	40	130,74
	50	66,76
	60	29,18
	70	2,66
	100	4,18
Razem		4868,62

*Zgodnie z instrukcją urzędowania lasu oraz ustaleniami KZP podawana jest tylko główna przyczyna uszkodzenia drzewostanu

Wykres 44. Struktura uszkodzeń drzewostanów

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Szkody stwierdzone w drzewostanach nadleśnictwa w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%), należące do nieistotnych (nietrwałych) występują na powierzchni 3835,86 ha. Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na powierzchni 1032,76 ha. Wśród uszkodzeń prym wiodą trzy główne przyczyny: klimat, grzyby, zwierzyna i stanowią one łącznie 84% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń. Pozostałe grupy uszkodzeń mają charakter losowy i są podejmowane próby ich ograniczenia poprzez prowadzenie działań gospodarczych zgodnych z wiedzą i doświadczeniami nauk leśnych.

Zagrożenia abiotyczne

Spośród szkód abiotycznych występujących w Nadleśnictwie Przemków w latach 2014-2023 na szczególną uwagę zasługują szkody spowodowane przez:

- zakłócenia stosunków wodnych (klęska posuchy 2015-2019, podtopienia, powódzie),
- szkody od wiatru i śniegu (wiatrołomy, złomy, wywroty, śniegołomy),
- lokalnie występujące podniesienie poziomu wód gruntowych oraz podtopienia drzewostanów najczęściej powiązane z działalnością bobrów.

Uszkodzenia od wiatru mają głównie charakter mechaniczny (obłamywanie gałęzi, naruszanie systemu korzeniowego, pęknięcia strzał, wiatrołomy, wiatrowały). Najbardziej narażone na szkodliwe działanie wiatru są drzewostany lukowate, przerzedzone, jednogatunkowe, zaniedbane pod względem pielęgnacyjnym (niebezpieczne jest gwałtowne rozluźnienie zwarcia w drzewostanach nie trzebionych). Na powstawanie szkód od wiatru w szczególności narażone są także drzewostany porażone przez opieńkę i hubę korzeni oraz intensywnie spalowane przez zwierzynę.

Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez wiatr, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

- działania związane z planowaniem gospodarczym – przestrzeganie zaplanowanych rębni i kierunków cięć, a w przypadku rębni gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,
- maksymalne wykorzystanie odnowień naturalnych,
- planowanie i prawidłowe wykonanie cięć pielęgnacyjnych (unikanie gwałtownego rozluźnienia zwarcia, szczególnie w drzewostanach jednogatunkowych i jednowiekowych), pielęgnowanie stabilności drzewostanów z udziałem świerka,
- zwiększanie różnorodności biologicznej drzewostanów,
- przestrzeganie zasad rejonizacji nasiennej,
- ograniczenie mechanicznych uszkodzeń w trakcie wykonywania zabiegów hodowlanych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- przestrzeganie zasad minimum sanitarnego lasu.

Najgroźniejszym zjawiskiem abiotycznym w minionym okresie okazała się susza hydrologiczna w latach 2015-2020. Spowodowała ona uszkodzenia w uprawach świeżo posadzonych 1-4 letnich przez wędnięcie sadzonek słabo i płytko jeszcze ukorzenionych, jak również w drzewostanach starszych powodując osłabienie, a czasami obumieranie drzew. Susza nie tylko uszkodziła drzewostany w Nadleśnictwie Przemków, ale także poprzez osłabienie drzewostanów, przyczyniła się do gradacji szkodników wtórnych. Zjawisko to należy taktować jako kluczowy czynnik mający wpływ na wielkość pozyskiwanego posuszu w ostatnich latach.

Utrzymanie stanu sanitarnego drzewostanów Nadleśnictwa Przemków na zadowalającym poziomie jest w obecnych warunkach klimatycznych bardzo trudne. Pomimo zwiększenia roli hodowli lasu w podnoszeniu odporności drzewostanów poprzez korygowanie składów gatunkowych w kierunku wymagań siedliskowych gatunków, stosowania nasion zgodnie z regionalizacją nasienną, wykorzystywania i popierania odnowień naturalnych, dostosowania zabiegów hodowlanych do faz rozwojowych i potrzeb gatunków, stosowania odpowiedniej jakości sadzonek do trudnych warunków terenowych, drzewostany ulegają ciągłemu osłabieniu.

W nadleśnictwie szkody od okiści występowały, ale nie miały one dużego natężenia. Szczególnie dotkliwe dla drzewostanów są opady ciężkiego i mokrego śniegu. Największe szkody z tytułu śniegołomów występują w drzewostanach II klasy wieku, w szczególności na gruntach porolnych.

W ramach profilaktyki, przed wystąpieniem szkód powodowanych przez śnieg nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu następujące czynności:

- maksymalne popieranie odnowień naturalnych, a na gruntach porolnych uznawanie istniejących samosiewów gatunków pionierskich,
- pielęgnowanie stabilności drzewostanów poprzez stosowanie rozrzedzonej więźby podczas sadzenia i prowadzenie drzewostanów w luźnym zwarcu, szczególnie dotyczy to drzewostanów świerkowych,
- dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do właściwości siedlisk,
- systematyczne i terminowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych – przestrzeganie terminu wykonywania zabiegów w układzie rocznym.

Szkody od przymrozków mają charakter „zważenia” liści u gatunków takich jak dąb, buk, a z gatunków iglastych dagleźja i świerk. Ponadto gwałtowne spadki temperatury występujące w okresie kwitnienia poszczególnych gatunków obniżają w pewnym stopniu urodzaj nasion.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez przymrozki, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

- stosowanie odpowiednich metod przygotowania gleby w potencjalnych zmrozowiskach,
- stosowanie dobrej jakości materiału sadzeniowego (wieloletki) w potencjalnych zmrozowiskach,
- wykorzystanie w odnowieniach wartościowych samosiewów (szczególnie lokalnych ekotypów, które charakteryzuje większa odporność),
- działania związane z planowaniem gospodarczym – przestrzeganie zaplanowanych rodzajów rębni, a w przypadku cięć gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd.

Na terenie Nadleśnictwa Przemków występują obszary okresowo podtapiane i zalewane. Dotyczy to głównie drzewostanów położonych przy większych ciekach wodnych. Możliwości nadleśnictwa do zmniejszania szkód w tym zakresie są ograniczone, sprowadzają się bowiem do utrzymania w stanie sprawności urządzeń wodnych typu zastawki, przepusty itp.

Zagrożenia antropogeniczne

Czynniki antropogeniczne to zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, pożary lasu, szkodnictwo leśne. Do szkód spowodowanych przez człowieka w środowisku leśnym należą:

- powstawanie pożarów,
- wycinka i kradzieże drewna,
- wywożenie do lasu śmieci przez miejscową ludność,
- zaśmiecanie lasów przez turystów i grzybiarzy,
- wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez tereny leśne,
- kłusownictwo i wnykarstwo,
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów,
- niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- płoszenie zwierzyny,
- niszczenie stanowisk roślin chronionych.

Lasy Nadleśnictwa Przemków położona są w I strefie uszkodzeń na skutek działalności przemysłu.

Poważnym problemem na terenie nadleśnictwa jest zaśmiecanie terenów leśnych. Pomimo licznych akcji edukacyjnych wśród lokalnej społeczności sytuacja w tym zakresie jest poważna i corocznie pochłania znaczną ilość środków finansowych. Obserwowany

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

w ostatnich latach rozwój turystyki pieszej i rowerowej, zwłaszcza na obszarze o tak dużych walorach przyrodniczych, może spowodować wzrost zagrożeń ze strony nadmiernej penetracji lasów przez człowieka oraz zaśmiecania lasu.

Charakterystykę pożarów, pod względem częstości i powierzchni występowania oraz opis profilaktyki i stosowanych metod zabezpieczenia drzewostanów omówiono w rozdziale „**Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej**”.

Zagrożenia biotyczne

Choroby grzybowe

W trakcie prac terenowych notowano występowanie huby korzeniowej oraz grzybów wywołujących opieńkową zgniliznę korzeni na powierzchniach zajmowanych głównie, choć nie tylko przez drzewostany będące pierwszym pokoleniem na gruntach porolnych oraz w drzewostanach uszkodzonych wcześniej przez zwierzynę. Ich występowanie obniża odporność drzewostanów, szczególnie świerkowych i przyczynia się do rozwoju szkodników wtórnych.

Do metod zapobiegawczych przeciwko hubie korzeni i opieńce miodowej należą:

- odpowiedni termin wykonywania cięć pielęgnacyjnych – wiosna (występuje wtedy najmniejsza ilość zarodników grzyba),
- zabezpieczanie pniaków preparatami biologicznymi,
- odpowiedni dobór składów gatunkowych w nowozakładanych uprawach na gruntach porolnych,
- rozluźnienie więźby w zakładanych zalesieniach,
- ograniczanie mechanicznego przygotowania gleby na powierzchniach zagrożonych przez opieńkę.

Zamieranie jesionu oraz choroba jawora powodowane przez grzyb *Nectria coccinea*, są obserwowane w ostatnich latach na terenie Nadleśnictwa Przemków, choć nie mają one dużego znaczenia gospodarczego ze względu na niewielki, rozproszony udział tych gatunków. Do czasu ustąpienia choroby zaleca się zastępowanie tego gatunku poprzez inne, które charakteryzują się zbliżonymi wymaganiami siedliskowymi.

Szkodniki owadzie

Szkodniki owadzie (szkodniki wtórne – kornik drukarz, rytownik pospolity, kornik ostrozębny, przyplaszczek granatek) w ubiegłym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przemków miały wpływ na kształtowanie predyspozycji chorobowych i obniżenie stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów. Kulminacja gradacji kornika drukarza oraz innych szkodników wtórnych skorelowana była z rozpoczynającym się w 2015 roku okresem kompleksu posuchy. Występowanie przyplaszczka granatka i kornika ostrozębnego ograniczone było do

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

drzewostanów sosnowych uprzednio osłabionych (powierzchnie pokłeskowe, wtórnie zabagnione i zalane) drzewostanów porolnych oraz kęp ekologicznych.

Szkodniki glebowe

Zagrożenie ze strony szkodników glebowych jest w nadleśnictwie małe, brak jest uporczywych pędraczysk. Powodem tego jest niewielka ilość otwartych powierzchni, gdyż większość odnowień jest wynikiem gospodarowania rębniami złożonymi.

Działania z zakresu hodowli i urządzania lasu ograniczające występowanie pędraczysk:

- w kompleksach leśnych, w których są rejestrowane szkody powodowane przez pędraki, termin zakładania zrębów bieżących, ich odnowienie jak też wprowadzanie poprawek i uzupełnień w istniejących uprawach i młodnikach dostosowywać w miarę możliwości do cyklu rozwojowego chrabąszcza,
- przygotowanie gleby pod odnowienia i zalesienia najlepiej przeprowadzać na krótko przed nadejściem silnych mrozów,
- preferować odnowienia naturalne oraz siew na siedliskach umożliwiających tego rodzaju formy odnowienia,
- w ramach użytkowania rębego unikać zakładania zrębów prowadzących do powstawania dużych powierzchni otwartych – w rębni I planować węższe działki zrębowe, w miarę możliwości projektować rębnie złożone,
- kształtować skład gatunkowy upraw w oparciu o gatunki lepiej rokujące powstanie udanych odnowień; zachowywać istniejące naloty,
- stosować przedplon (np. olszy, brzozy),
- do sadzenia wskazane jest stosowanie sadzonek wyrośniętych, z dobrze wykształconym systemem korzeniowym. W poprawkach, uzupełnieniach i dolesieniach zaleca się ponadto wprowadzać gatunki szybkorosnące i zacieniające glebę.

Szkodniki upraw i młodników

W nadleśnictwie Przemków nie odnotowano znaczących szkód w uprawach od szeliniaka sosnowca który był głównym szkodnikiem upraw leśnych. W latach 2014-2023 nie stosowano chemicznych metod zwalczania szeliniaka sosnowca

Jako zabiegi profilaktyczne zapobiegające szkodom powodowanym przez szkodniki upraw proponuje się:

- pozostawianie zrębów do odnowienia w 2-gim roku kalendarzowym od wycięcia,
- przestrzeganie odpowiednich nawrotów cięć w rębniach zupełnych,
- systematyczne wykaszanie chwastów,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- ☑ zachowanie odpowiednich terminów i sposobów przygotowania gleby,
- ☑ oczyszczanie powierzchni zrębowych z odpadów,
- ☑ stosowanie preparatów biologicznych do przyspieszenia rozkładu pniaków.
- ☑ Podobnie jak w uprawach, także w młodnikach nie odnotowano znaczących szkód.
- ☑ Ograniczeniu występowania szkodników pierwotnych młodników służą:
- ☑ zakładanie wielogatunkowych upraw zgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi oraz przyjętymi składami gatunkowymi upraw na najbliższe 10-lecie,
- ☑ prawidłowo wykonywane czyszczenia wczesne i późne (unikanie nadmiernego przerzedzenia młodników),
- ☑ zachowanie szczególnej ostrożności przy usuwaniu drzewek zakwalifikowanych jako rozpieracze i przerosty.

Szkodniki pierwotne

Najważniejszym szkodnikiem pierwotnym zagrażającym drzewostanom nadleśnictwa jest brudnica mniszka, owad ten w podwyższonej ilości występował w 2003 roku gdzie wyrządził szkody na powierzchni 550 ha, na tym samym areale były wykonane zabiegi ochronne. Pozostałe szkodniki pierwotne nie mają tak dużego wpływu na zdrowotność lasów w nadleśnictwie.

W minionym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Przemków nie odnotowało istotnych uszkodzeń od szkodników pierwotnych. Działania ochronne ograniczają się do czynności profilaktycznych mających za zadanie wykrycie zagrożenia w zakresie:

- ☑ szkodników sosny – nie wyznacza się Stałych Partii Kontrolnych Jesiennych poszukiwań za zgodą ZOL we Wrocławiu w uzgodnieniu z RDLP we Wrocławiu ze względu na mały udział sosny w drzewostanach,
- ☑ brudnica mniszka – obserwacje i ustalenie czasu kulminacji lotu samic przy użyciu 30 pułapek feromonowych. Następnie wykonuje się w okresie rójki zliczanie samic na pniach drzew metodą wskazaną przez ZOL Wrocław – „metodą transektu” bądź „metodą dwudziestu drzew”,
- ☑ zasnuja świerkowa –zgodnie z IOL obserwacje żerowania wykonuje się corocznie w I połowie września w drzewostanach świerkowych III i starszych klas wieku.

Do metod zwiększających odporność drzewostanów na szkodniki pierwotne należą:

a) z grupy metod hylotechnicznych (agrotechnicznych):

- ☑ racjonalnie prowadzona przebudowa drzewostanów, mająca na celu dostosowanie składu do warunków siedliskowych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- stosowanie rodzimego materiału sadzeniowego – przestrzeganie zasad regionalizacji nasiennej,
- prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych – niedopuszczanie do nadmiernego rozluźnienia zwarcia drzewostanu,
- przestrzeganie zasad higieny lasu.

b) z grupy metod biologicznych:

- polepszanie warunków biocenotycznych lasu poprzez wprowadzanie na uprawach domieszek,
- ochrona istniejących mrowisk,
- stwarzania dogodnych warunków bytowania dla pożytecznych ptaków i nietoperzy.

c) z grupy metod chemicznych – w przypadku masowego pojawu powinny zostać wykorzystane odpowiednie insektycydy (należy unikać ich stosowania na terenach wodonośnych).

Szkodniki wtórne

W wyniku identyfikacji stałych ognisk gradacyjnych owadów, można stwierdzić, że na przestrzeni 10-lecia nie stwierdzono trwałego zagrożenia ze strony szkodników wtórnych. Największe zagrożenie na terenie nadleśnictwa powodowały: kornik drukarz, rytownik pospolity, kornik ostrozębny, przyplaszczek granatek.

Do metod ochrony drzewostanów przed szkodnikami wtórnymi należą:

a) z grupy metod hylotechnicznych:

- utrzymywanie lasu w należytych stanie sanitarnym (przestrzeganie zasad higieny lasu i minimum sanitarnego),
- usuwanie z lasu drewna nie korowanego,
- niedopuszczanie do powstawania nadmiernych przerzedzeń.

b) z grupy metod fizykomechanicznych:

- wykładanie drzew pułapkowych,
- stosowanie pułapek lepowych z czarnej folii,
- usuwanie drzew zasiedlonych.

c) z grupy metod chemicznych:

- stosowanie preparatów chemicznych o działaniu kontaktowym do zabezpieczania drewna niekorowanego.

d) z grupy metod biotechnicznych:

- stosowanie pułapek.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Uszkodzenia od zwierzyny

Na kondycję drzewostanów nadleśnictwa wpływ wywierały i wywierają także uszkodzenia od zwierzyny, szczególnie zgryzanie i spałowanie, opisane na powierzchni 480,83 ha. Najbardziej narażone na zgryzanie są uprawy z dużym udziałem gatunków liściastych, natomiast spałowanie dotyczy głównie młodników oraz młodszych drzewostanów sosnowych i świerkowych. Szkody te powstają w największym stopniu w okresie zimowo-wiosennym. Opisane uszkodzenia warunkują jakość obecnych i przyszłych pokoleń drzewostanów. Poprzez uszkodzenia w wyniku spałowania dochodzi do infekcji grzybami patogenicznymi oraz częstego wyłamywania drzewek pod ciężarem śniegu (okiść).

Należy podkreślić jednak tendencję spadkową uszkodzeń od zwierzyny w ogólnej powierzchni uszkodzeń. Jest to spowodowane m.in. zwiększeniem upraw pochodzących z odnowienia naturalnego. Ważnym czynnikiem zmniejszającym uszkodzenia jest także grodzenie upraw oraz gniazd.

Do metod ochrony lasu zmierzających do ograniczenia szkód wyrządzanych przez zwierzynę należą:

a) z grupy metod biologicznych:

- dostosowanie liczebności zwierzyny do możliwości wyżywieniowej łowiska,
- dostosowanie liczebności zwierzyny łownej do wielkości określonych wieloletnim łowieckim planem hodowlanym,
- zwiększenie udziału gatunków drzew i krzewów owocowych,
- poprawa warunków bytowych zwierzyny (wyłączanie stałych ostoi zwierzyny, dokarmianie w okresie niedoborów pokarmowych),
- zachowanie właściwej struktury płci i wieku zwierzyny.

b) z grupy metod mechanicznych:

- grodzenie upraw, grodzenie małopowierzchniowe – odnawiane gniazda, przy zagospodarowaniu rębniami gniazdowymi i stopniowymi oraz kępy, przy zagospodarowaniu rębniami zupełnymi i częściowymi,
- ochrona indywidualna sadzonek (wszelkiego rodzaju osłony). Stosowanie tej metody w połączeniu z materiałem sadzeniowym wysokiej jakości gwarantuje nam osiągnięcie zamierzonego celu hodowlanego.

c) z grupy metod chemicznych:

- stosowanie repelentów (smarowanie, opryskiwanie).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4. KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 09 lipca 2010 r. (Dz.U. Nr 137 poz. 923) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2015 poz. 1070), zmieniającego Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r., w **sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów**. (Dz. U. Nr 58 poz. 405) – lasy Nadleśnictwa Przemków w całości zaliczone zostały do **II kategorii zagrożenia pożarowego**.

Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostały w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w **sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów** (Dz. U. 2010 nr 109 poz.719);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 r. **zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów** (Dz. U. 2022 nr 2022 poz. 1620);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w **sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1065.);
- Zarządzenie Nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r. w **sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne** (ZO.2621.5.2017);
- Zarządzenie Nr 8 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 lutego 2018 r. zmieniające Zarządzenie nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne (ZO.2621.5.2017);
- Wytyczne zawarte w „**Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu**” (W-wa 2020 r., Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych);
- Wytyczne zawarte w „**Instrukcji urządzania lasu**” (W-wa 2011 r., PGL LP Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych);
- „Zasady uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urzędzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej” (W-wa 1996 r.);
- „Dane z lat 2018-2022, dotyczące wilgotności względnej powietrza i wilgotności ściółki, wykorzystywane do ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego lasu” (2022 r., IBL);

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- „Sposoby postępowania na wypadek pożaru lasu Nadleśnictwa Przemków”
uzgodniono z odpowiednim Komendantem Powiatowym P.S.P.

III.2.4.1. WYLICZENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO DLA NADLEŚNICTWA

Średnia roczna liczba pożarów lasu przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej nadleśnictwa (przeciętna z ostatnich 10 lat)

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

G_p - średnia liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Tabela 72. Średnia roczna liczba pożarów lasu w nadleśnictwie (przeciętna z ostatnich 10 lat)

Lp	Rok	Ilość pożarów sztuk	Powierzchnia ha	Przeciętna wielkość pow. pożaru
1	2014	3	0,30	0,10
2	2015	7	2,06	0,29
3	2016	4	1,09	0,27
4	2017	3	0,27	0,09
5	2018	6	1,75	0,29
6	2019	3	0,14	0,05
7	2020	4	0,90	0,23
8	2021	1	0,01	0,01
9	2022	12	7,08	0,59
10	2023	3	0,25	0,08
Razem		46	13,85	0,30

$$G_p = 4,6/146,9 * 10 = 0,3132$$

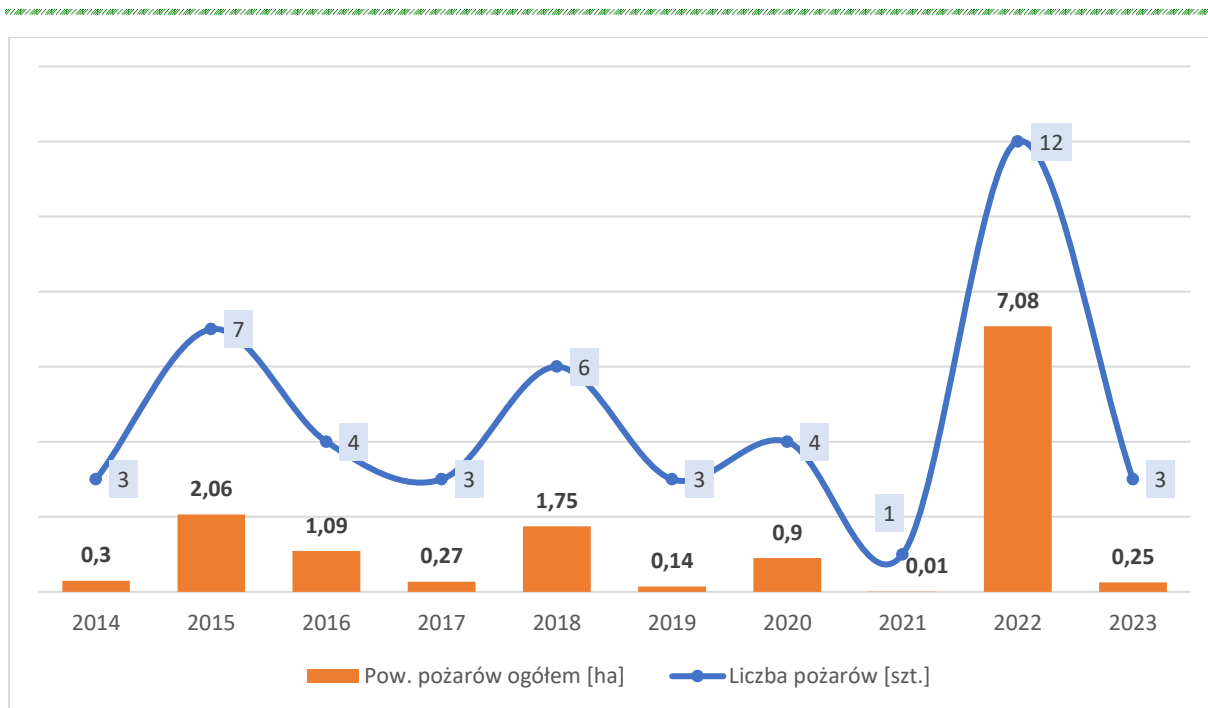
$$P_p = 12,5 \log(11,2 * 0,3132 + 0,725) + 1,5 = 9,33$$

Ilość punktów:

9 pkt

Ogólna ilość pożarów w Nadleśnictwie Przemków wyniosła 46 za okres 10 lat, a przeciętna powierzchnia jednego pożaru wynosiła 0,30 ha. Największa ilość pożarów wystąpiła w 2022 r.

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 45. Struktura zaewidencjonowanych pożarów w nadleśnictwie

Procentowy udział powierzchni drzewostanów na określonych siedliskach

$$P_d = 0,1U_s$$

Procentowy udział siedlisk borowych i łęgowych (U_s): 91,26%,

$$U_s = 91,15\%$$

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \cdot 91,26\% = 9,13\%$$

$$P_d = 9,13\%$$

Ilość punktów:

9 pkt.

Wartość średniej wilgotności względnej powietrza

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

U_{ds} – udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15%

W_p – średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9⁰⁰

$$P_k = 0,221 \cdot 23,80 - 0,59 \cdot 81,24 + 45,1 = 2,43$$

Ilość punktów:

2 pkt.

Na podstawie danych Laboratorium Ochrony Przeciwpożarowej Lasu IBL dla punktu prognostycznego położonego w Nadleśnictwie Chocianów (Pasternik) – wilgotność ściółki oraz wilgotność względna powietrza.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 G_z) + 5,16$$

G_z – średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 * 0,8869) + 5,16 = 1,75$$

Ilość punktów:

2 pkt.

W oparciu o Rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r., w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. (Dz. U. Nr 58 poz. 405) wraz z Rozporządzeniami MŚ z dnia 9 lipca 2010 r. „zmieniające rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” oraz z dnia 30 lipca 2015 r. „zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” zweryfikowano kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Przemków zaliczając je do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Sposób zaliczania lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasów przedstawia się poniżej.

Tabela 1.SPOSÓB ZALICZANIA LASÓW DO KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASÓW

Lp.	Wskaźnik	Dane	Wzór	Liczba punktów	
				wyliczona	przyjęta
1	2	3	4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu okresie 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) P _p = 12,5log (11,2G _p + 0,725) + 1,5 gdzie: G _p = L _p / P _i x 10	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (Lp) powierzchnia leśna Km ² (P _i)	$P_p = 12,5 \log (10,3 \times 0,3132 + 0,725) + 1,5$ gdzie: G _p = 4,6 / 146,9 x 10	9,33	9
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (P _d) P _d = 0,1U _s	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (U _s)	P _d = 0,1 x 91,26	9,13	9
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (P _k) ² P _k = 0,221U _{ds} – 0,59W _p + 45,1	średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9 ⁰⁰ (W _p) udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9 ⁰⁰ mniejszą od 15% (U _{ds})	P _k = 0,221 x 23,80 – 0,59 x 81,24 + 45,1	2,43	2
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (P _a) P _a = 2,46log(0,0461G _z) + 5,16 gdzie: G _z = L _m / P _i / 100	średnia liczba mieszkańców (L _m) ²	P _a = 2,46log (0,0461 x 0,8869) + 5,16 gdzie: G _z = 11778/ 132,80/ 100	1,75	2
5	1) ≥25 – I kategoria zagrożenia pożarowego 2) 16 – 24 – II kategoria zagrożenia pożarowego 3) ≤ 15 – III kategoria zagrożenia pożarowego	Suma punktów	Suma punktów	22	22
			Kategoria zagrożenia pożarowego		II

Do obliczeń przyjęto:

- ¹ P_i - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Przemków w granicach województwa dolnośląskiego

- ² P_k - średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ wg danych IBL z lat 2018 – 2022. Stacja pomiarowa w Chocianowie.

- ³ L_m - średnia liczba mieszkańców gmin woj. dolnośląskiego położonych w zasięgu Nadleśnictwa Przemków <https://wroclaw.stat.gov.pl/statystyczne-vademecum-samorzadowca/>

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

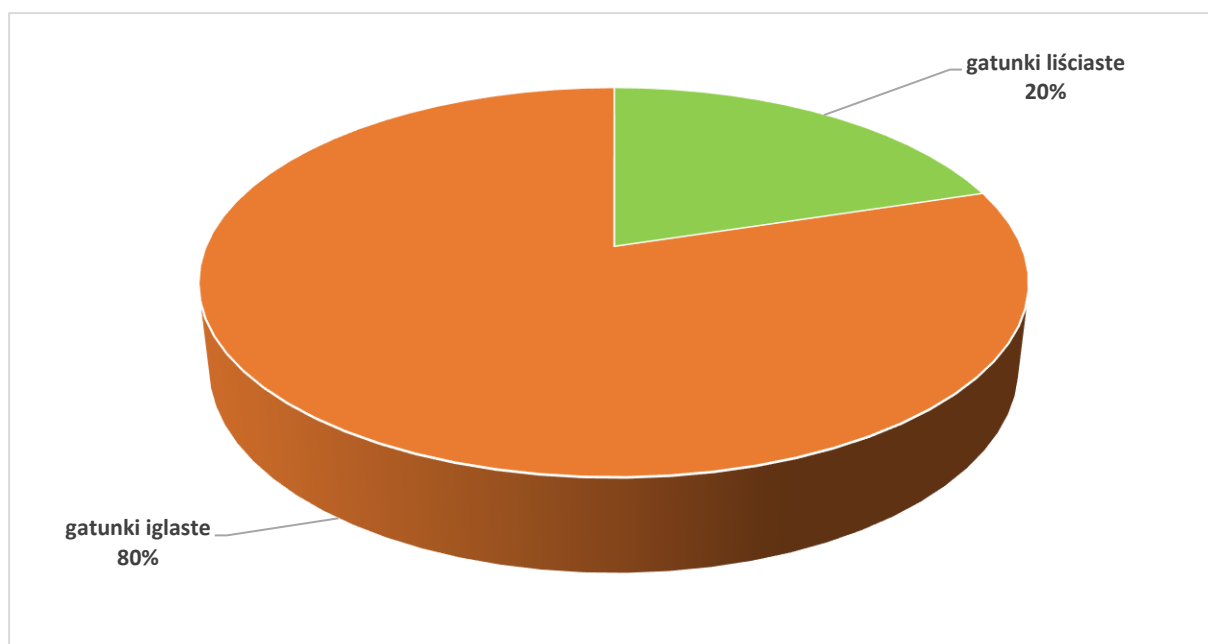
III.2.4.2. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA OBSZARU LEŚNEGO ORAZ JEGO ZRÓŻNICOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH

W minionym okresie gospodarczym (lata 2014-2023) na terenie Nadleśnictwa Przemków odnotowano powstanie 46 pożarów, obejmujących swym zasięgiem powierzchnię 13,85 ha (średnia powierzchnia pożaru wynosiła 0,30 ha).

Główną grupę stanowią pożary, gdzie nie ustalono przyczyny ich powstania – prawdopodobnie przypadkowe zaproszenie ogniem przez człowieka (nieostrożność dorosłych, turystyka, przerzuty z gruntów nieleśnych – wypalanie łąk i ugorów).

Czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe

- ☑ Ilość i rozmiar kompleksów leśnych – jest to ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe Nadleśnictwa Przemków. Kompleksy leśne pokrywają tereny nizinne. Ich bezpośrednie otoczenie stanowią pola uprawne, będące potencjalnym źródłem zagrożenia pożarowego, z tytułu przerzutu ognia z wypalanych ściernisk i łąk.
- ☑ Skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek -. Drzewostany iglaste w Nadleśnictwie Przemków zajmują 80 % powierzchni leśnej zalesionej, gdzie dominującym gatunkiem jest So. Rzeczywisty udział sosny w składach gatunkowych wynosi 78,74% powierzchni leśnej zalesionej. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa stanowi 40,59%.

Wykres 46. Udział powierzchniowy gatunków iglastych i liściastych w drzewostanach nadleśnictwa Przemków

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- rodzaj pokrywy gleby - występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, a także te o strukturze KO, KDO charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą, co powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków trawiastych powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. Powierzchnie upraw oraz powierzchnie niezalesione do odnowienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby.
- atrakcyjność turystyczna - tereny Nadleśnictwa Przemków charakteryzują się dużym nasileniem ruchu turystycznego. Intensywność penetracji lasów zwiększa się w okresie letniego okresu urlopowego i w okresie zbiorów runa leśnego.
- sieć dróg i linii kolejowych – tereny nadleśnictwa pokrywa dobrze rozwinięta sieć szlaków komunikacyjnych. Główne szlaki komunikacji samochodowej to:
 - DK 12 Głogów-Żagań
 - DW297 Bolesławiec-Szprotawa
 - DW328 Chocianów-Przemków
- Linie kolejowe przebiegające w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Przemków:
 - nr 275 Wrocław – Gubinek przez Legnicę, Wierzbową Śląską, Żagań.
- klasy palności drzewostanów – są wskaźnikiem odzwierciedlającym ich podatność na pożar, ustalany na podstawie siedliskowego typu lasu oraz rodzaju pokrywy gleby. Wyróżnia się trzy klasy palności: A – dużą, B – średnią, C – małą, ustalone do poziomów: wydzielania, oddziału oraz leśnictwa. Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu klasy palności ustalone dla wydzieleń generalizuje się do poziomu oddziału i leśnictwa. Klasyfikacja palności drzewostanów określona dla poziomu wydzielania leśnego pomaga przy prowadzeniu akcji ratowniczo gaśniczych w przypadku wystąpienia małych i średnich pożarów. W przypadku określania do poziomu oddziałów używa się jej do określenia wskazania optymalnego rozmieszczenia punktów czerpania wody, ustalenia docelowej sieci dojazdów przeciwpożarowych, a w razie wystąpienia dużych pożarów do koordynacji i prowadzenia akcji ratowniczo gaśniczej. Poziom leśnictw pomaga w ustaleniu lokalizacji baz sprzętu przeciwpożarowego oraz dogodnym usytuowaniu stałych punktów obserwacji naziemnej. Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej zostały przedstawione klasy palności na poziomie wydzielania.
- obszary o potencjalnie podwyższonej palności:
 - linie energetyczne przebiegające przez tereny zalesione,
- sąsiedztwo lasów nie stanowiących własności skarbu państwa stanowi zagrożenie z tytułu możliwości potencjalnego przerzutu ognia z tych obszarów na drzewostany nadleśnictwa.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nadleśnictwo Przemków nie posiada wyznaczonych miejsc, gdzie dopuszczalne jest palenie ognisk

Działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożarów lasu

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów Nadleśnictwo Przemków powinno założyć i utrzymać pasy przeciwpożarowe w drzewostanach młodszych niż 30 lat, położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej (gruntowych) w przypadku lasów o szerokości większej niż 200 m. W odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej, pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i pozostałości poeksploatacyjnych jest zabronione. Nie dopuszcza się składowania tych pozostałości w postaci wałów i stosów.

Lasy nadleśnictwa położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu zostały oddzielone pasami przeciwpożarowymi, utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok:

- pasy ppoż. typu A** – oddzielające las od drogi publicznej. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych, (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573). Zostały one naniesione na mapie przeglądowej z zakresu ppoż.
- pasy ppoż. typu B** – oddzielające las od parkingów, miejsc postojowych oraz zakładów przemysłowych (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573). Wyznaczone miejsca postojowe posiadają pasy przeciwpożarowe typu B.
- pasy ppoż. typu BK** – oddzielające las od linii kolejowych. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach linii kolejowych” co wynika z Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym. Sposób ich urządzania określony został w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 marca 2013 roku w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz.U. 2013 poz. 435).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.3. OCENA SEZONOWOŚCI WYSTĘPOWANIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO OBSZARU LEŚNEGO

Analizując liczbę pożarów powstałych w poszczególnych miesiącach w ciągu ostatnich dziesięciu lat wynika, że największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie wiosennym i letnim. Duże zagrożenie obszaru leśnego Nadleśnictwa Przemków występuje w okresie przedwiośnia i wczesną wiosną, po stopnieniu śniegu - przed rozwojem roślinności i zazielenieniem się runa. Niebezpiecznym zjawiskiem w tym okresie jest wypalanie traw na gruntach przylegających do lasów nadleśnictwa. Bardzo duże zagrożenie pożarowe występuje także w okresie letnim zwłaszcza w przypadku wystąpienia długotrwałych okresów z brakiem opadów atmosferycznych przy równocześnie utrzymującej się wysokiej temperaturze powietrza. Czynnikiem zwiększającym zagrożenie jest sąsiedztwo miejsc atrakcyjnych turystycznie. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja lasów przez zbierających płody runa leśnego powoduje utrzymywanie się zagrożenia pożarowego.

III.2.4.4. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO – ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO

Zgodnie z „*Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r.*” obserwacja lasu Nadleśnictwa Przemków w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona w formach:

- podczas pełnienia obowiązków służbowych przez służbę terenową i patrole Straży Leśnej,
- obserwacje z dostrzegalni przeciwpożarowych.
- patrole lotnicze

Nadleśnictwo posiada 1 dostrzegalnię naziemną zlokalizowaną w leśnictwie Cegielnia w oddz. 145 „o” wyposażoną w zestaw TV- sygnał przesyłany na PAD.

Leśna baza lotnicza zlokalizowana jest w miejscowości Lubin na terenie Nadleśnictwa Lubin w razie potrzeby jest możliwość uruchomienia lotniska zapasowego w Szymanowie na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie.

System obserwacyjno – alarmowy i interwencyjny nadleśnictwa oparty jest na:

- patrowaniu lasu** w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego. Na terenach o zwiększonym nasileniu ilości pożarów organizowane są patrole przeciwpożarowe. Trasy i rejony patrolowania ustala nadleśniczy. Nadleśnictwo do patrolowania lasu

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

używa samochodu terenowego Mitsubishi L200 z wysokociśnieniowym urządzeniem gaśniczym FIRE SKID posiadającym własny zbiornik wodny o pojemności 400 litrów.

- ☑ **stałych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p. poż.** – punkty obserwacyjne na terenie Nadleśnictwa Przemków bazują na kamerach monitoringu TV, natomiast dostrzegalnie poza obszarem nadleśnictwa, a z których Nadleśnictwo Przemków korzysta, działają na zasadzie kamer monitoringu TV jak i obserwatorów, są wyposażone w książkę meldunków, instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, sprzęt łącznościowy (radiostacje, telefony), lornetki, kierunkomierze. W skład systemu obserwacyjnego wchodzi dostrzegalnie zlokalizowane w:
 - N-ctwo Chocianów obr. Wierzbowa, oddz.: 172 w (I-ctwo Wierzbowa) – dostrzegalnia TV;
 - N-ctwo Chocianów obr. Chocianów, oddz.: 260 i (I-ctwo Parchów) – dostrzegalnia TV;
 - N-ctwo Przemków obr. Przemków, oddz.: 145 o (I-ctwo Cegielnia) – dostrzegalnia TV;
 - N-ctwo Lubin obr. Polkowice, oddz.: 88 j (I-ctwo Damówka) – dostrzegalnia TV
 - N-ctwo Lubin obr. Tymowa, oddz. 94 c (I-ctwo Naroczyce) – dostrzegalnia TV
 - N-ctwo Świątoszów obr. Świątoszów, oddz.: 244 s (I-ctwo Strachów) – dostrzegalnia TV;
 - N-ctwo Szprotawa obr Szprotawa, oddz. 73 h (I-ctwo Szprotawka) – dostrzegalnia;
 - N-ctwo Szprotawa obr Szprotawa, oddz. 73 h (I-ctwo Śliwnik) – dostrzegalnia;
 - N-ctwo Głogów obr Duża Wólka, oddz. 100 a (I-ctwo Dobromil) - dostrzegalnia
- ☑ spozrzeżeniach pracowników nadleśnictwa,
- ☑ informacjach innych osób – położenie na obszarze nadleśnictwa miejscowości, przebiegające przez tereny leśne szlaki turystyczne i ścieżki spacerowe oraz sezonowa penetracja obszarów leśnych przez ludność zbierającą płody runa, przyczynia się do szybszego wykrywania powstających pożarów.
- ☑ systemie obserwacji lotniczej – w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego obszar Nadleśnictwa Przemków jest objęty systemem obserwacji lotniczej RDLP. Baza lotnicza znajdują się w Lubinie, gdzie stacjonują 2 samoloty gaśnicze Dromader. Orientacyjny czas lotu samolotu poniżej 30 minut. Z kolei na lotnisku we Wrocławiu jest do dyspozycji samolot patrolowy.

Nadleśnictwo Przemków jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest częścią systemu alarmowo-dyspozycyjnego RDLP we Wrocławiu – tworzy w nim punkt

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

alarmowo-dyspozycyjny P.A.D. Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny nadleśnictwa znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Przemków i wyposażony jest w wymagany sprzęt łącznościowy, dokumentację i mapy oraz system Smoke Detection. W okresie zagrożenia pożarowego pełniony jest dyżur w ciągu dnia. Przekazywane są tu wszystkie zgłoszenia o pożarach i innych zagrożeniach, gdzie podejmowane są niezbędne działania w celu zaalarmowania właściwych służb i osób. Alarmowanie właściwych służb odbywa się telefonicznie. W przypadku powstania pożaru w porze nie objętej dyżurem istnieje możliwość uruchomienia PAD w trybie alarmowym. Punkt alarmowo-dyspozycyjny utrzymuje współpracę z sąsiednimi nadleśnictwami i strażą pożarną w celu sprawnego alarmowania i organizowania sił oraz osób.

W razie powstania pożaru pełniący dyżur dyspozytor PAD powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (KP PSP) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie dowódcy akcji gaśniczej, dyżurny PAD może wykonać kserokopie lub wydruki map z terenu, w którym wystąpił pożar.

Nadleśnictwo ma opracowane plany operacyjne pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” rokrocznie aktualizowany i uzgadniany z właściwymi Komendami Powiatowymi PSP. Dokument ten zawiera dokładne informacje na temat sił i środków jakie mogą być wykorzystane na wypadek pożaru.

Obszar Nadleśnictwa Przemków znajduje się w zasięgu działania Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim. Teren nadleśnictwa jest rejonem działania:

- KP PSP w Bolesławcu (10 867 ha),
- KP PSP w Polkowicach (3 743 ha),
- KP PSP Żagań (178 ha),

oraz licznych jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP).

Istniejący na terenie nadleśnictwa system obserwacyjno-alarmowy i interwencyjny funkcjonuje prawidłowo.

Baza sprzętu przeciwpożarowego

Nadleśnictwo Przemków posiada bazę sprzętu gaśniczego na terenie siedziby nadleśnictwa Przemków w miejscowości Przemków przy ul. Ceglana 3, tel. 76 832 04 07.

Sprzęt w bazie będzie utrzymywany w stanie technicznym zdatnym do natychmiastowego użytku w ilości zgodnej z przepisami

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wypożyczenie bazy w sprzęt do gaszenia pożarów jest wystarczająca dla lasów II kategorii zagrożenia.

W razie wystąpienia pożaru punkt alarmowo-dyspozycyjny powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (K.P.P.S.P.) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie Kierującego Działaniami Gaśniczymi, dyżurny PAD wykonuje kserokopie map z terenu, w którym wystąpił pożar.

III.2.4.5. OCENA DOSTĘPNOŚCI TERENÓW LEŚNYCH

W Nadleśnictwie Przemków zgodnie z „Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r. (z późn. zm.)” odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie, a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub drogą leśną wykorzystywaną jako dojazd pożarowy **nie przekraczać odległości 1500 m. Dla wyliczonej II kategorii zagrożenia pożarowego**

Pod względem dostępności terenów leśnych należy stwierdzić, że do głównych kompleksów leśnych dojazd jest dobry. Obszary leśne nadleśnictwa pokryte są wystarczającą, pod względem gęstości siecią dróg o nawierzchniach ulepszonych (asfaltowych), bądź też gruntowych. Umożliwiają one dostęp ciężkiego sprzętu gaśniczego do poszczególnych kompleksów leśnych, jak również poruszanie się po ich obszarze. Większość dróg znajduje się w dobrym stanie technicznym i wymaga tylko remontów bieżących. Drogi leśne – będące dojazdami pożarowymi są oznaczone w terenie tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi numer drogi i kierunek dojazdu do punktów czerpania wody gaśniczej. Obecnie wysiłek nadleśnictwa skierowany jest na utrzymanie tych dróg w należyłym stanie technicznym. Drogi te muszą zapewniać przejazd – nie należy składać na nich drewna lub innych materiałów w sposób utrudniający poruszanie się pojazdów mechanicznych.

Obowiązkiem nadleśnictwa w najbliższym 10-leciu będzie utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących dróg, przeprowadzenie niezbędnych remontów w przypadku dróg uszkodzonych oraz udrożnienie nowych dróg leśnych gruntowych, będących do tej pory w złym stanie technicznym, a stanowiących niezbędne ogniwo w sieci dróg stanowiących o dostępności lasów.

Na mapie przeglądowej z zakresu ochrony przeciwpożarowej dojazdy ppoż. zaznaczono kolorem żółtym wraz z numerami. Mapa uwzględnia też dojazdy ppoż. z sąsiednich nadleśnictw.

Zgodnie z *Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r. (§ 7.1)* drogi leśne wykorzystywane jako dojazdy pożarowe powinny być oznakowane i utrzymane w sposób zapewniający ich przejezdność.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Drogi zaliczone do docelowej sieć dróg leśnych, wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe i dojazdowych do punktów czerpania wody – powinna posiadać następujące parametry (wg § 7.2 Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r.).

- nawierzchnia utwardzona lub gruntowa o nośności co najmniej 10 ton i nacisku osi 5 ton,
- najmniejszy promień zewnętrznych łuków drogi powinien wynosić co najmniej 11m,
- skrajnia 6 m szerokości (odstęp pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m od poziomu ziemi),
- szerokość jezdni co najmniej 3m,
- zapewniony przejazd bez zawracania. Drogi bez możliwości przejazdu należy zakończyć placem manewrowym o wymiarach, co najmniej 20 x 20 m, objazdem pętlicowym lub innym rozwiązaniem,
- na drogach jednopasmowych należy zapewnić mijanki w odległości 200 – 300 m, tak aby z jednej mijanki można było widzieć następną. Szerokość jezdni wraz z mijanką powinna wynosić minimum 6 m, a długość mijanki 23 m.

Dojazdy do punktów czerpania wody zostały włączone do dojazdów pożarowych.

Do wszystkich punktów czerpania wody zlokalizowanych na terenie nadleśnictwa istnieje dogodny dojazd dla samochodów ratowniczych oraz swobodny przejazd bez zawracania, bądź plac manewrowy.

Drogi wykazane jako dojazdy pożarowe, zapewniają przejezdność samochodów ratowniczych. Dojazdy pożarowe będą sukcesywnie dostosowywane do Rozporządzenia MŚ z dnia 22 marca 2006 r. Remonty będą planowane według „Ekspertyzy optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej dla nadleśnictwa”.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.6. OCENA STANU ZAOPATRZENIA WODNEGO

Stopień pokrycia obszarów leśnych Nadleśnictwa Przemków punktami czerpania wody przy uwzględnieniu istniejącej sieci hydrantowej powinien być zgodny z normami określonymi w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 20 lipca 2022 r. „*zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*”:

§ 39 Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych o wydajności nie mniejszej niż 5 dm³/s lub ciekłu wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu nieprzekraczającym 5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego. W przypadku hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż 10 dm³/s odległość nie może być większa niż 2,5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego.

Zaopatrzenie wodne do prowadzenia akcji gaśniczej zapewniają punkty czerpania wody oraz sieć hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Przemków. Lokalizacji punktów czerpania wody i hydrantów w zasięgu Nadleśnictwa Przemków została oznaczona na „Mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej”, na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo. Do wszystkich punktów czerpania wody istnieją dojazdy pożarowe. Wszystkie punkty czerpania wody są oznakowane oraz utrzymane w dobrym stanie. Na zbiornikach wodnych będących punktami czerpania wody nie jest prowadzona gospodarka rybacka.

Większość punktów zaopatrzenia wodnego zlokalizowana jest na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Przemków. Ewentualne roszczenia wynikające z poboru wody do celów gaśniczych z punktów nie będących w zarządzie nadleśnictwa będą rozstrzygane na podstawie innych indywidualnych (lokalnych) ustaleń pomiędzy Nadleśnictwem Przemków i właścicielem punktu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Zdjęcie 1. PODZIEMNY STALOWY ZBIORNIK WODNY W LEŚNICTWIE WILKOCIN (FOT. M. FRANCAK)

Punkty zaopatrzenia wodnego wymienione w poniższej tabeli zapewniają wymagane zapisami w/w Rozporządzenia MSWiA z dnia 20 lipca 2022r. wydajności zarówno dla zbiorników jak i cieków wodnych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 73. Wykaz i lokalizacja punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych w Nadleśnictwie Przemków

Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW w [m ³]	Uwagi	Dojazd z drogi
1	13-32-1-01	Wilkocin	51°29'21.6"N 15°48'49.2"E	X: 407345.17 Y: 278868.54	Sztuczny	60	Pompa pływająca	Dojazd pożarowy nr 44
2	13-32-1-01-195-m-00	Wilkocin	51°28'22.2"N 15°49'08.7"E	X: 405493.08 Y: 279165.08	Sztuczny	60	Studzienka wążowa	Dojazd pożarowy nr 33
3	13-32-1-01-195-f-00	Wilkocin	51°28'20.3"N 15°49'00.2"E	X: 405443.46 Y: 278997.71	Sztuczny	60	Studzienka wążowa	Dojazd pożarowy nr 33
4	13-32-1-01-332-g-00	Wilkocin	51°26'30.3"N 15°46'44.2"E	X: 402162.74 Y: 276227.00	Sztuczny	60	Studzienka wążowa	Dojazd pożarowy nr 4
5	13-32-1-1	Wilkocin	51°29'22.4"N 15°49'04.9"E	X: 407357.08 Y: 279171.42	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Wilkocin
6	13-32-1-02-148-i-00	Cegielnia	51°29'40.9"N 15°45'35.3"E	X: 408104.94 Y: 275156.64	Sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka wążowa	Dojazd pożarowy nr 20
7	13-32-1-02	Cegielnia	51°31'32.9"N 15°47'27.0"E	X: 411591.45 Y: 277427.02	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Przemków
8	13-32-1-03	Szklarki	51°31'59.27"N 15°45'58.65"E	X: 412356.46 Y: 275796.76	Naturalny		Punkt obcy	Miejscowość Przemków
9	13-32-1-03	Szklarki	51°31'17.77"N 15°44'21.87"E	X: 411161.02 Y: 273875.19	Sieć hydrantowa		Hydrant	Dojazd DK 12
10	13-32-1-04-166-g-00	Piotrowice	51°29'24.3"N 15°40'56.3"E	X: 407834.39 Y: 269758.73	Sztuczny	60	Pompa pływająca	Dojazd pożarowy nr 23
11	13-32-1-04-176-h-00	Piotrowice	51°29'12.9"N 15°41'08.3"E	X: 407469.50 Y: 269973.79	Naturalny	Pobór znacznej ilości wody	Pompa pływająca, nasada zasilająca średnica 110	Dojazd pożarowy nr 22
12	13-32-1-04-189-b-00	Piotrowice	51°28'55.5"N 15°42'27.6"E	X: 406865.61 Y: 271478.26	Naturalny	60	Pompa pływająca	Dojazd pożarowy nr 18A
13	13-32-1-04-190-a-00	Piotrowice	51°28'55.9"N 15°42'02.2"E	X: 406897.61 Y: 270987.56	Sztuczny	60	Nasada zasilająca średnica 110, studzienka wążowa,	Dojazd pożarowy nr 46
14	13-32-1-04-102-d-00	Piotrowice	51°31'52.1"N 15°43'04.0"E	X: 412284.15 Y: 272423.01	Naturalny	Staw naturalny, pobór wody nieograniczony	Pompa pływająca	Dojazd pożarowy nr 12
15	13-32-1-04	Piotrowice	51°31'20.94"N 15°43'13.71"E	X: 411314.52 Y: 272567.72	Sieć hydrantowa		Hydrant	Dojazd DK 12
16	13-32-1-05-279-b-00	Biernatów	51°27'21.5"N 15°43'42.3"E	X: 403898.19 Y: 272787.89	Sztuczny	50	Nasada zasilająca średnica 110, studzienka wążowa	Dojazd pożarowy nr 25

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW w [m ³]	Uwagi	Dojazd z drogi
17	13-32-1-05-201-i-00	Szklarki	51°28'27.3"N 15°43'58.4"E	X: 405914,66 Y: 273189,22	Sztuczny	60	Pompa pływająca	Dojazd pożarowy nr 19
18	13-32-1-05	Biernatów	51°28'56.37"N 15°38'28.12"E	X: 407104,61 Y: 266862,12	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Biernatów
19	13-32-1-05-284-a-00	Biernatów	51°27'13.27"N 15°40'19.78"E	X: 402472,34 Y: 266453,85	Sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka włazowa	Dojazd pożarowy nr 54
20	13-32-1-06-347-d-00	Kozłów	51°26'29.1"N 15°38'10.3"E	X: 402571,30 Y: 266309,58	Sztuczny	60	"Nasada zasilająca średnica 110, studzienka włazowa	Dojazd pożarowy 62
21	13-32-1-06	Kozłów	51°26'03.55"N 15°36'03.82"E	X: 401892,57 Y: 263850,61	Sieć hydrantowa		Hydrant	Dojazd DW 297
22	13-32-1-07-94-c-00	Nowy Dwór	51°33'17.5"N 15°49'22.5"E	X: 414598,26 Y: 279826,01	Naturalny	Most na rzece Szprotawa, pobór wody nieograniczony	Pompa pływająca	Dojazd z Ostaszowa w kierunku pn. do użytku ekologicznego "Przemkowskie Bagno"
23	13-32-1-07-95-b-00	Nowy Dwór	51°33'25.5"N 15°48'21.6"E	X: 414896,75 Y: 278665,13	Naturalny	Most na rzece Szprotawa, pobór wody nieograniczony	Pompa pływająca	Dojazd drogami zlokalizowanymi w rezerwacie przyrody "Stawy Przemkowskie" w kierunku tamy
24	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°31'20.0"N 15°53'34.3"E	X: 410763,49 Y: 284518,39	Naturalny	Most na rzece Szprotawa, pobór wody nieograniczony	Pompa pływająca	Miejscowość Nowa Kuźnia, dojazd z Nowego Dworu w kierunku wsch. do Nowej Kuźni
25	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°30'07.9"N 15°54'49.8"E	X: 408476,16 Y: 285878,04	Naturalny	Most na rzece Szprotawa, pobór wody nieograniczony	Pompa pływająca	Miejscowości Jabłonów, trasa Jędrzychówek-Jabłonów-Nowa Kuźnia
26	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°32'12.0"N 15°52'05.5"E	X: 412441,98 Y: 282876,76	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Nowy Dwór, Obok DK 12
27	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°31'44.20"N 15°51'57.22"E	X: 411591,05 Y: 282680,64	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Nowy Dwór
28	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°32'38.0"N 15°51'13.72"E	X: 413287,78 Y: 281914,63	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Krępa
29	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°32'32.1"N 15°49'38.80"E	X: 413186,53 Y: 280079,47	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Ostaszów
30	13-32-1-07	Nowy Dwór	51°32'14.11"N 15°48'41.75"E	X: 412676,91 Y: 278956,62	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Łęże
31	13-32-1-08	Przemków	51°28'46.95"N 15°51'11.71"E	X: 406154,92 Y: 281569,27	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Wysoka
32	13-32-1-08	Przemków	51°31'20.54"N 15°48'27.16"E	X: 411034,62 Y: 278600,81	Sieć hydrantowa		Hydrant	Miejscowość Przemków, przy DK 12

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW w [m ³]	Uwagi	Dojazd z drogi
33			51°28'26.57"N 15°36'51.64"E	X: 406267,54 Y: 264959,36	Sieć Hydrantowa		Hydrant, Nadleśnictwo Szprotawa	Miejscowość Leszno Górne
34			51°31'33,4"N 15°41'40.78"E	X: 411779,73 Y: 270795,49	Naturalny		Punkt czerpania wody Nadleśnictwo Szprotawa	Punkt czerpania wody Nadleśnictwo Szprotawa
35			51°31'48,92"N 15°41'34.77"E	X: 412264,30 Y: 270700,77	Naturalny		Punkt czerpania wody Nadleśnictwo Szprotawa	Punkt czerpania wody Nadleśnictwo Szprotawa,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Charakterystyka obiektów chronionych w nadleśnictwie

Aktualnie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są trzy rezerваты przyrody: „Buczyna Piotrowicka”, „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa” oraz „Stawy Przemkowskie”.

Rezerwat przyrody „Buczyna Piotrowicka” - obejmuje obszar lasu o powierzchni **171,27 ha**, położony w województwie dolnośląskim, w powiecie bolesławieckim, na terenie gminy Gromadka, w obrębie ewidencyjnym Przemków, na części działek ewidencyjnych nr 33, 34, 37, 51, 55, 1520. Obszar oznaczony w planie urządzania lasu na lata 2024-2033 jako wydz. 121 g, i-k; 122 a-f; 123 a-c; 132 a-c; 133 a; 144 a-c; 153 a (obr. les. Przemków).

Tabela 74. Wykaz wydziałów zlokalizowanych w rezerwacie przyrody „Buczyna Piotrowicka”

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	13-32-1-04-121 -g -00	D-STAN	C
2	13-32-1-04-121 -i -00	D-STAN	C
3	13-32-1-04-121 -j -00	D-STAN	C
4	13-32-1-04-121 -k -00	D-STAN	C
5	13-32-1-04-122 -a -00	D-STAN	C
6	13-32-1-04-122 -b -00	D-STAN	C
7	13-32-1-04-122 -c -00	R	
8	13-32-1-04-122 -d -00	D-STAN	C
9	13-32-1-04-122 -f -00	D-STAN	C
10	13-32-1-04-123 -a -00	D-STAN	C
11	13-32-1-04-123 -b -00	D-STAN	C
12	13-32-1-04-123 -c -00	D-STAN	C
13	13-32-1-04-132 -a -00	D-STAN	C
14	13-32-1-04-132 -b -00	D-STAN	C
15	13-32-1-04-132 -c -00	D-STAN	B
16	13-32-1-04-133 -a -00	D-STAN	C
17	13-32-1-04-144 -a -00	D-STAN	B
18	13-32-1-04-144 -b -00	D-STAN	B
19	13-32-1-04-144 -c -00	D-STAN	C
20	13-32-1-04-153 -a -00	D-STAN	B

Klasy palności w większości zostały określone jako małe (C) i średnie (B).

Najbliższym dojazdem pożarowym prowadzącym do rezerwatu jest droga nr 23, 22. Z kolei najbliższy punkty czerpania wody znajduje się w wydziale 166 „g” oraz 176 h w leśnictwie Piotrowice.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rezerwat przyrody „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa” - obejmuje obszar lasu o powierzchni **140,01 ha**, położony w województwie dolnośląskim, w powiecie polkowickim, na terenie gminy Przemków, w obrębie ewidencyjnym Szklarki, na części działek ewidencyjnych nr 286, 301/6, 302, 303. Obszar oznaczony w planie urządzania lasu na lata 2024-2033 jako wydz. 104 c-d, j-n, 106 a-d, 107 a-d (obr. les. Przemków).

Tabela 75. Wykaz wydziałów zlokalizowanych w rezerwacie przyrody „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	13-32-1-03-104 -c -00	D-STAN	C
2	13-32-1-03-104 -d -00	Ł	
3	13-32-1-03-104 -k -00	D-STAN	C
4	13-32-1-03-104 -l -00	D-STAN	C
5	13-32-1-03-104 -m -00	D-STAN	C
6	13-32-1-03-104 -n -00	D-STAN	C
7	13-32-1-03-106 -a -00	D-STAN	C
8	13-32-1-03-106 -c -00	D-STAN	B
9	13-32-1-03-106 -d -00	D-STAN	B
10	13-32-1-03-107 -a -00	D-STAN	C
11	13-32-1-03-107 -b -00	D-STAN	C
12	13-32-1-03-107 -c -00	D-STAN	B
13	13-32-1-03-107 -d -00	D-STAN	C

Klasy palności w większości zostały określone jako małe (C) i w trzech przypadkach średnie (B).

Najbliższym dojazdem pożarowym prowadzącym do rezerwatu jest droga krajowa 12 od południa kompleksu oraz dojazd pożarowy w ciągu drogi wojewódzkiej 328 od wschodu rezerwatu. Z kolei najbliższy punkt czerpania wody znajduje się w północno -wschodniej części stawu graniczącego z wydziałami oddziału 104 c, p:

51°31'59.27"N 15°45'58.65"E – punkt czerpania wody (staw)

Rezerwat przyrody „Stawy Przemkowskie” obejmuje obszar lasu, stawów i mokradeł o powierzchni 1 071,5648 ha, położony w województwie dolnośląskim, w powiecie polkowickim, na terenie gminy Przemków, w obrębie ewidencyjnym Ostaszów na części działek ewidencyjnych nr 136, 137, 138/2, 140, 356 oraz obr. ewid. Łężce, dz. ewid. nr 725/212, 726/212, 727/213, 728/214, 729/215, 730/216, 731/216, 737, 738, 1219, 1220, 1222, 1223, 1225/2, 1227/1, 1227/2, 1228/1, 1228/2, 1230, 1231/1, 1231/2, 1231/3, 1232, 1233/1, 1233/2, 1234/2, 1235, 1236/1, 1236/2, 1236/3, 1237/8, 1238/4, 1280, 1281, 1282, 1283, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1303. Obszar oznaczony w planie urządzania lasu na lata 2024-2033 jako wydz. 94 a-o, 95 a-n, 96 a-g, 97 a-l, 98 a-j, o-s, w (obr. les. Przemków).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 76. Wykaz wydzieleń zlokalizowanych w rezerwacie przyrody „Stawy Przemkowskie”

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
1	13-32-1-07-94 -a -00	D-STAN	C
2	13-32-1-07-94 -b -00	D-STAN	C
3	13-32-1-07-94 -c -00	D-STAN	C
4	13-32-1-07-94 -d -00	D-STAN	B
5	13-32-1-07-94 -f -00	D-STAN	B
6	13-32-1-07-94 -g -00	D-STAN	B
7	13-32-1-07-94 -h -00	D-STAN	B
8	13-32-1-07-94 -i -00	D-STAN	B
9	13-32-1-07-94 -j -00	D-STAN	B
10	13-32-1-07-94 -k -00	BAGNO	
11	13-32-1-07-94 -l -00	D-STAN	C
12	13-32-1-07-94 -m -00	D-STAN	B
13	13-32-1-07-94 -n -00	D-STAN	B
14	13-32-1-07-94 -o -00	D-STAN	B
15	13-32-1-07-95 -a -00	D-STAN	B
16	13-32-1-07-95 -b -00	BAGNO	
17	13-32-1-07-95 -c -00	BAGNO	
18	13-32-1-07-95 -d -00	BAGNO	
19	13-32-1-07-95 -f -00	D-STAN	C
20	13-32-1-07-95 -g -00	BAGNO	
21	13-32-1-07-95 -h -00	D-STAN	B
22	13-32-1-07-95 -i -00	D-STAN	B
23	13-32-1-07-95 -j -00	D-STAN	B
24	13-32-1-07-95 -k -00	D-STAN	B
25	13-32-1-07-95 -l -00	BAGNO	
26	13-32-1-07-95 -m -00	D-STAN	B
27	13-32-1-07-95 -n -00	D-STAN	C
28	13-32-1-07-96 -a -00	D-STAN	B
29	13-32-1-07-96 -b -00	D-STAN	B
30	13-32-1-07-96 -c -00	D-STAN	B
31	13-32-1-07-96 -d -00	D-STAN	C
32	13-32-1-07-96 -f -00	D-STAN	B
33	13-32-1-07-96 -g -00	D-STAN	B
34	13-32-1-07-97 -a -00	SUKCESJA	B
35	13-32-1-07-97 -b -00	D-STAN	B
36	13-32-1-07-97 -c -00	SUKCESJA	B
37	13-32-1-07-97 -d -00	SUKCESJA	B
38	13-32-1-07-97 -f -00	D-STAN	B
39	13-32-1-07-97 -g -00	SUKCESJA	B
40	13-32-1-07-97 -h -00	BAGNO	
41	13-32-1-07-97 -i -00	D-STAN	B

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Adres leśny	Rodzaj powierzchni	Klasa palności
42	13-32-1-07-97 -j -00	BAGNO	
43	13-32-1-07-97 -k -00	D-STAN	B
44	13-32-1-07-97 -l -00	D-STAN	B
45	13-32-1-07-98 -a -00	D-STAN	C
46	13-32-1-07-98 -b -00	D-STAN	B
47	13-32-1-07-98 -c -00	D-STAN	B
48	13-32-1-07-98 -d -00	D-STAN	B
49	13-32-1-07-98 -f -00	D-STAN	B
50	13-32-1-07-98 -g -00	D-STAN	B
51	13-32-1-07-98 -h -00	D-STAN	B
52	13-32-1-07-98 -i -00	D-STAN	B
53	13-32-1-07-98 -j -00	D-STAN	B
54	13-32-1-07-98 -o -00	D-STAN	B
55	13-32-1-07-98 -p -00	D-STAN	B
56	13-32-1-07-98 -r -00	D-STAN	C
57	13-32-1-07-98 -s -00	D-STAN	B
58	13-32-1-07-98 -w -00	D-STAN	B

Klasy palności w większości zostały określone jako średnia (B) i w dziewięciu przypadkach mała (C).

Najbliższym dojazdem pożarowym prowadzącym do rezerwatu są drogi publiczne okalające kompleks leśny. Z kolei najbliższy punkty czerpania wody znajduje się w wydzieleniu 94 c oraz 95 b.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Aktualnie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków znajduje się 8 pomników przyrody. Są to pojedyncze okazy dębu szypułkowego, buka zwyczajnego oraz lipy drobnolistnej. Osobliwością jest głąz narzutowy zlokalizowany w obrębie nieczynnego poligonu. Ponadto w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa poza gruntami w zarządzie LP znajdują się 2 pomniki przyrody.

Zdjęcie 2. POMNIK PRZYRODY LIPA DROBNOLISTNA W LEŚNICTWIE SZKLARKI (FOT. M. FRANCAK)

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 77. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków (wg Rejestru Form Ochrony Przyrody RDOŚ we Wrocławiu z 2022 r., Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody z 2022 r., danych Nadleśnictwa Przemków)

Lp	Położenie		Opis obiektu			Klasa palności dla wydzielenia, w którym jest pomnik przyrody	Najbliższy dojazd ppoż.	Najbliższy PCW
	Obręb, leśnictwo, wydzielenie	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/Obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]			
1	Przemków Kozłów 254 d	Szprotawa Leszno Górne 550 na skarpię, nad zakolem Bobru	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	424	17	B	Droga wojewódzka nr 297	Sieć hydrantów miejscowości Leszno Górne
2	Przemków Piotrowice 122 f	Gromadka Przemków 33 (1466/15) w rezerwacie „Buczyna Piotrowicka”	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	481	29	C	Dojazd pożarowy nr 22, Dojazd pożarowy w Nadleśnictwie Szprotawa na granicy z Nadleśnictwem Przemków w północno- zachodniej części rezerwatu	Punkty czerpania wody 13-32-1-04-166-g-00
3	Przemków Piotrowice 121 k	Gromadka Przemków 1520 (1482/14) w rezerwacie „Buczyna Piotrowicka”, przy linii oddziałowej	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	402	28	C	Dojazd pożarowy 23	Punkty czerpania wody 13-32-1-04-166-g-00
4	Przemków Wilkokcin 157 h	Gromadka Przemków 1505 przy drodze leśnej, w lesie przy zachodnim krańcu wsi Wilkokcin	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	383	26		Dojazd pożarowy 14A	Punkt czerpania wody we wsi Wilkokcin 51°29'21.6"N 15°48'49.2"E

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp	Położenie		Opis obiektu			Klasa palności dla wydzielenia, w którym jest pomnik przyrody	Najbliższy dojazd ppoż.	Najbliższy PCW
	Obręb, leśnictwo, wydzielenie	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/ Obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]			
5	Przemków Wilkocin 157 i	Gromadka Przemków 1505 w lesie na skraju łąk, przy zachodnim krańcu wsi Wilkocin	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	336	24		Dojazd pożarowy 14A	Punkt czerpania wody we wsi Wilkocin 51°29'21.6"N 15°48'49.2"E
6	Przemków Wilkocin 157 i	Gromadka Przemków 1505 w lesie na skraju łąk, przy zachodnim krańcu wsi Wilkocin	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	373	27		Dojazd pożarowy 14A	Punkt czerpania wody we wsi Wilkocin 51°29'21.6"N 15°48'49.2"E
7	Przemków Szklarki 117 i	Gromadka Przemków 30 (1488/10) przy północnej granicy gminy, obok drogi z Piotrowic do Wysokiej	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	530	27		Dojazd pożarowy 20	Sieć hydrantów miejscowości Szklarki 51°31'17.77"N 15°44'21.87"E
8	Przemków Biernatów 303 g	Gromadka Przemków 145 (1344/195) na dawnym poligonie, między Dzikowcem a Studzianką, przy drodze leśnej stanowiącej linię oddziałową	Głaz narzutowy	440	0,56		Dojazd Pożarowy nr 46	Punkty czerpania wody 13-32-1-05-279-b-00

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej zaznaczono lokalizację pomników przyrody.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.7. ANALIZA POTRZEB NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

- ☑ Zaopatrzenie w wodę – każde źródło wody na cele gaśnicze powinno być oznaczone w terenie tablicami o treści „**Punkt czerpania wody**”, a dojazdy pożarowe tablicami o treści „**Do punktu czerpania wody**”. Wszystkie źródła wody na cele ppoż. będą utrzymywane i będą posiadały stanowiska do czerpania wody zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ☑ Dojazdy pożarowe – zadania mające na celu udostępnienie kompleksów leśnych dla celów ochrony przeciwpożarowej i udrożnienie dróg zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody zostało omówione powyżej.
Wszystkie drogi leśne wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe, powinny być oznakowane. Wszystkie dojazdy pożarowe będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- ☑ System łączności alarmowo-dyspozycyjnej – dokonywać na bieżąco wymiany zużytego sprzętu radiotelefonicznego oraz wyposażenia.
- ☑ Bazy sprzętu – nadleśnictwo zgodnie z Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 22 marca 2006 r., w **sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów**. (Dz. U. Nr 58 poz. 405) ma utrzymywać i utrzymuje bazę sprzętu przeciwpożarowego.

III.2.4.8. OCENA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU ROZWOJU POŻARU OD MOMENTU JEGO POWSTANIA DO CHWILI WKROCZENIA SIŁ I ŚRODKÓW RATOWNICZYCH

Na podstawie metodyki ustalania czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu oraz wieloletnich danych z nadleśnictwa za ubiegły okres gospodarczy dotyczący sprawności służb ratowniczych w akcjach gaszenia pożarów leśnych, oraz na podstawie sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego, sieci straży pożarnych, zaopatrzenia w wodę, istniejącej sieci dróg i rozmieszczeniu sprzętu pożarowego przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru leśnego od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych określa się na 40 minut.

Tabela 78. Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru

Lp.	Etapy czasu swobodnego rozwoju pożaru	Czas [minuty]
1	Czas od powstania do wykrycia pożaru i ustalenia jego miejsca	15
2	Czas alarmowania sił ratowniczych	2
3	Czas wyjazdu jednostek gaśniczych (jednostki OSP)	5
4	Czas dojazdu do pożaru	15
5	Czas rozwinięcia jednostki gaśniczej i rozpoczęcia akcji gaśniczej	3
Razem		40

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.4.9. WYTYCZNE DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ NA BIEŻĄCY OKRES GOSPODARCZY

W bieżącym okresie gospodarczym zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przedstawiają się następująco:

- w miarę możliwości dostosować dojazdy pożarowe do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (§ 7.1),
- utrzymywanie w dobrym stanie technicznym istniejących dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody,
- utrzymywanie w dobrym stanie technicznym punktów czerpania wody oraz zapewnienie do nich dogodnego dostępu,
- utrzymywanie w dobrym stanie technicznym bazy sprzętu pożarniczego,
- zapewnienie dostępu do istniejącej sieci hydrantowej,
- konserwacja i w miarę zaistniałych potrzeb uzupełnianie tablic informacyjnych o dojazdach pożarowych i punktach czerpania wody,
- uzupełniania w miarę zaistniałych potrzeb brakujących numerów dojazdów pożarowych.
- W zakresie techniki hodowlanej zaleca się:
 - przy zakładaniu upraw wzdłuż dróg i linii podziału powierzchniowego należy wprowadzić maksymalną ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
 - w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania,
 - przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. mechaniczne przygotowanie gleby należy wykonywać równoległe do potencjalnych źródeł zagrożenia tam, gdzie jest to możliwe.

Działania hodowlane:

- przy zakładaniu upraw należy wprowadzić maksymalną ilość liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
- w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

przy wykorzystaniu liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania.

- ☑ przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. przygotowanie gleby należy wykonywać równolegle do potencjalnych źródeł zagrożenia, na szerokość nie mniejszą niż 50 m.
- ☑ w miarę możliwości, szczególnie na obszarach o szczególnym zagrożeniu – sąsiedztwo parkingów, miejsc postoju z wyznaczonymi punktami do palenia ognisk, należy stosować podkrzesywanie drzew iglastych z usuwaniem suchych i usychających gałęzi. Ponad to miejsca te powinny być otoczone bruzdą o szerokości min. 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej i poprowadzoną równolegle do granic obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie pożarowe.
- ☑ Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej
- ☑ informacje słowne, wizualne, współpraca z lokalnymi ruchami ekologicznymi, szkołami, samorządami terytorialnymi, itp.

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Przemków jest **„Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w Skali 1:25000.”** – dla obrębu leśnego, na których bazy sprzętu pożarniczego, dojazdy pożarowe, źródła wody do celów ppoż., hydranty, miejsce lokalizacji radiostacji i punkty łączności alarmowej w LP oraz inne szczegóły przewidziane w instrukcji urządzenia lasu.

III.2.5. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

III.2.5.1. UBOCZNE UŻYTKOWANIE LASU

W bieżącym 10-leciu w Nadleśnictwie Przemków planuje się:

Pozyskanie żywicy

Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania żywicy w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Pozyskanie kory garbarskiej (dębu i świerka), karpiny

Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kory garbarskiej, karpiny w nadchodzącym okresie gospodarczym.

Pozyskanie choinek

Nadleśnictwo Przemków posiada plantacje choinkową zlokalizowaną na terenie leśnictwa Szklarki. Pozyskanie choinek w minionym dziesięcioleciu kształtowało się na poziomie:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 47. Pozyskanie choinek w latach 2014-2023

Tabela 79. Zestawienie plantacji choinkowych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Adres leśny	Kategoria użytkowania	Pow. [ha]	Wiek	Uwagi.
1	13-32-1-03-110 -k -00	PLANT CH	1,07	-	
2	13-32-1-03-110 -m -00	PLANT CH	1,14	-	
3	13-32-1-03-110 -n -00	PLANT CH	1,08	6	
4	13-32-1-03-110 -o -00	PLANT CH	0,60	-	
5	13-32-1-03-110 -p -00	PLANT CH	0,62	15	
6	13-32-1-03-110 -r -00	PLANT CH	1,24	15	
7	13-32-1-03-110 -s -00	PLANT CH	1,06	11	
8	13-32-1-03-110 -t -00	PLANT CH	0,78	-	

Pozyskanie kruszyw i surowców mineralnych

Na terenie znajdującym się w zarządzie Nadleśnictwa Przemków nie stwierdzono występowania złóż kopalin własności nieruchomości gruntowej. Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kruszyw i surowców mineralnych w nadchodzącym okresie gospodarczym. Natomiast na gruntach znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są złoża kopalin.

Tabela 80. Zestawienie złóż kopalin na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Nazwa złoża i kopaliny	Nadleśnictwo Przemków	Uwagi
		Powierzchnia [ha]	
1	Wysoka – kruszywa nat.	26,08	nieeksploatowane
2	Przemków III – kruszywa nat.	9,59	nieeksploatowane
3	Przemków IV – kruszywa nat.	12,49	nieeksploatowane

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wzrost, stan i gospodarka lasu w Nadleśnictwie Przemków w 2024 r. - str. 10

1	Grunty orne	18,70	28,16	6,00
2	Łąki	12,44	4,69	5,36
3	Pastwiska	8,71	2,29	0,05
4	Sady	-	0,80	0,02
5	Rowy	-	-	0,02
6	Grunty budowlane na użytkach rolnych	-	0,85	0,16
Razem		39,85	36,79	11,61

*na podstawie danych z nadleśnictwa

Tabela 82. Struktura gruntów nieleśnych w Nadleśnictwie Przemków

Lp.	Rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha
1	2	3
1	BAGNO	13,98
2	BR-R	0,68
3	CMENT	0,99
4	INNE BUD	0,06
5	Ł	18,22
6	Ł-ROWY	0,02
7	PS	11,05
8	R	52,62
9	RUINY	0,28
10	S-R	0,83
11	ZAB INNE	0,08
12	ZBIORNIK	7,50
Razem		106,31

W bieżącym planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków nie planuje się gruntów nieleśnych do zalesienia.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.5.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla rejonu dla rejonu nr. II Bory Dolnośląskie Północno – Wschodnie.

Nadleśnictwo Przemków koordynuje gospodarkę łowiecką na terenie 4 obwodów łowieckich dzierzawionych przez Koła Łowieckie.

Tabela 83. Wykaz obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Przemków.

Lp.	Nadleśnictwo	Dzierżawca obwodu	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu [ha]	Powierzchnia leśna obwodu (ha)	% udział pow. leśnej
1.	Przemków	KŁ „Sęp” Przemków	Bardzo dobra	3940	1266	32,13
2.	Przemków	KŁ „Wilk” Głogów	Średni	5500	5120	93,09
3.	Przemków	KŁ „Leśnik” Chocianów	Średni	4817	4429	91,95
4.	Przemków	KŁ „Darz Bór” Przemków	Średni	3877	1999	51,56
Razem dla Nadleśnictwa Przemków				18134	12814	3877

*na podstawie danych z nadleśnictwa

Granice obwodów łowieckich zostały przyjęte na podstawie danych źródłowych z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego i wraz z istniejącą infrastrukturą łowiecką zostały uwidocznione na „Mapach przeglądowych gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000”. Zagospodarowanie obwodów łowieckich w urządzeniach łowieckich przy obecnym i docelowym stanie zwierzyny jest wystarczające, wymaga jedynie modernizacji i napraw. Szczegółowa charakterystyka obwodów łowieckich oraz infrastruktury łowieckiej znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa została zamieszczona w „Analizie gospodarki leśnej”.

Stan zwierzyny

Prowadzenie na terenie nadleśnictwa racjonalnej gospodarki łowieckiej wpływa na różnorodność miejscowej fauny. Myśliwi mają możliwość gospodarowania takimi gatunkami jak: jeleń, sarna, dzik, lis, jenot, borsuk, kuna, tchórz, zając szarak, bażant, kuropatwa, dzikie gęsi, dzikie kaczki, gołąb grzywacz, słonka i łyska. Dodatkowo można natknąć się także na występujące bobry, wydry i wilki.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 84. Liczebność zwierzyny łownej wg wybranych gatunków w latach 2014-2023

Sezon łowiecki		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Inwentaryzacja	Jeleń	251	229	208	329	307	326	302	287	276	257
	Sarna	434	434	428	289	266	252	242	271	268	280
	Dzik	236	219	203	166	109	28	48	60	22	20
	Lis	88	85	114	124	119	110	110	97	67	93
Plan pozyskania	Jeleń	104	85	77	78	72	81	92	79	84	84
	Sarna	81	92	58	52	56	48	54	58	57	70
	Dzik	192	195	220	200	196	91	220	141	28	32
	Lis	91	91	106	115	124	130	110	75	74	88
Wykonanie pozyskania	Jeleń	88	81	73	70	68	75	89	74	80	84**
	Sarna	64	83	50	44	52	46	51	60	56	70**
	Dzik	133	160	137	200	205	235	229	77	8	32**
	Lis	44	55	51	48	70	40	32	21	56	88**

*na podstawie danych z nadleśnictwa

** planowane wykonanie pozyskania

Szczegółowe wyniki gospodarki łowieckiej zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego zamieszczonego w „Analizie gospodarki przeszłej”. Dodatkowo w rozdziale „Charakterystyka występujących uszkodzeń” zamieszczono zestawienie tabelaryczne uszkodzeń od zwierzyny zainwentaryzowane podczas prac taksacyjnych.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczenie szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

- przystosowanie liczebności zwierzyny do poziomu optymalnego ustalonego wieloletnim planem hodowlanym,
- regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- poprawa warunków bytowania zwierzyny.

Poletka łowieckie

Nadleśnictwo Przemków posiada 18 poletka łowieckie o powierzchni 23,62 ha na powierzchni leśnej zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-32-1-08-39 -i -00

13-32-1-08-53 -j -00

13-32-1-08-54 -b -00

13-32-1-08-54 -g -00

13-32-1-08-75 -f -00

13-32-1-08-78 -f -00

13-32-1-03-110 -nx -00

13-32-1-02-114 -n -00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

13-32-1-03-118 -m -00

13-32-1-03-118 -r -00

13-32-1-04-119 -d -00

13-32-1-04-119 -j -00

13-32-1-04-120 -m -00

13-32-1-03-149 -b -00

13-32-1-03-187 -c -00

13-32-1-05-336 -c -00

13-32-1-05-371 -o -00

13-32-1-05-372 -f -00

Zagospodarowanie łowisk w obwodach łowieckich jest prawidłowe.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny jest oparte na Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym. Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydenta miasta) oraz właściwej izby rolniczej i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim.

III.2.6. OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji wielofunkcyjnych zadań nadleśnictwa – gospodarczych, ochronnych, rekreacyjnych, itp., określonych w planie urządzenia lasu jest odpowiednia infrastruktura techniczna. Głównym zadaniem inżynierskiego zagospodarowania lasu jest udostępnienie dla celów gospodarczych, społecznych oraz zabezpieczenie terenów leśnych przed destrukcyjnym działaniem różnych czynników.

Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych

Nadleśnictwo Przemków **posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej według stanu na 1 stycznia 2014 r. (zaktualizowaną w 2019 roku do obowiązujących standardów), wykonaną przez BULiGL Oddział w Brzegu.**

Drogi wywozowe na terenie nadleśnictwa są dobrej jakości. Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki transportowe oraz konieczność zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, ważna jest dalsza modernizacja istniejących dróg leśnych. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

W ramach prac terenowych zinwentaryzowano istniejące rowy i urządzenia melioracyjne, które naniesiono na mapach gospodarczych i ujęto je w opisach taksacyjnych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Obecnie zachodzi potrzeba uzupełnienia przepustów na istniejącej sieci rowów, a także konserwacji i bieżących remontów już istniejących przepustów i mostów. Na bieżący okres gospodarczy nie projektuje się melioracji wodnych. Zakres wykonywanych prac na powierzchniach silnie uwilgotnionych powinien wiązać się przede wszystkim z udrażnianiem istniejącej sieci rowów melioracyjnych.

Nadleśnictwo Przemków **nie posiada aktualnego aneksu z zakresu melioracji wodnych.**

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 uwzględnia cztery główne problemy, a jednym z nich jest utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów. Polityka leśna państwa z 1997 r. również zalecała opracowanie i wdrożenie programu odbudowy małej retencji wodnej.

W nadchodzącym 10-leciu Nadleśnictwo Przemków w miarę możliwości winno realizować prace związane z retencją wód powierzchniowo-gruntowych na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe, w obrębie zlewni cieków, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego.

Działania nadleśnictwa winny być ukierunkowane na przebudowę istniejących systemów melioracyjnych w kierunku hamowania odpływu wody. Działania powodujące opóźnienie i ograniczenie odpływu, np. poprzez spiętrzanie wody w rowach, podpiętrzanie jej w oczkach wodnych i podobnych obniżeniach terenu, z których woda jest odprowadzana rowami, przynoszą poprawę struktury bilansu wodnego i zwiększenie różnorodności biologicznej.

W zależności od warunków środowiskowych stosowane mogą być różne metody retencji:

- zwiększenie wykorzystania zasobów wodnych poprzez adaptację istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych oraz niwelowanie ich negatywnego oddziaływania na ekosystemy, w tym podpiętrzanie wody w sieci rowów melioracyjnych, a lokalnie likwidacje zbędnych rowów,
- budowy zbiorników wodnych,
- spowolnienia biegu wody w zlewniach za pomocą progów, bystrotoków, urządzeń piętrzących na ciekach,
renaturalizacja mokradeł, między innymi poprzez zahamowanie odpływu wód powierzchniowych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.6.1. WYKONANIE I UTRZYMANIE SZLAKÓW TECHNOLOGICZNYCH

Nadleśnictwo Przemków posiada sieć szlaków zrywkowych i na bieżąco w miarę potrzeb udostępnia drzewostany.

Potrzeby nadleśnictwa w stosunku do założenia sieci szlaków technologicznych ograniczają się w nadchodzącym 10-leciu głównie do bieżących potrzeb.

III.2.6.2. BUDOWA I REMONTY SIEDZIB JEDNOSTEK LASÓW PAŃSTWOWYCH I BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH

Niezbędne potrzeby w zakresie remontów istniejących budynków przedstawione są w formie kierunkowych bieżących zaleceń z pominięciem szczegółowych wytycznych dotyczących zakresu i form realizacji.

Wykonawstwo prac budowlanych i remontowych powinno być realizowane na podstawie szczegółowej dokumentacji techniczno-kosztorysowej, sporządzonej przez komórki specjalistyczne nadleśnictwa lub przez inne jednostki specjalistyczne na zlecenie nadleśnictwa.

III.2.6.3. BUDOWA I KONSERWACJA ZBIORNIKÓW MAŁEJ RETENCJI

Zatrzymanie każdej ilości wody w lesie jest działaniem właściwym i wskazanym, a ponadto jednostka może ubiegać się o środki na ten cel (dotacje). Należy również zastanowić się nad wykonaniem operatu wodnego, który ułatwia planowanie prac z zakresu melioracji wodnych.

Mała retencja wodna to proces polegający na spowolnieniu i zatrzymaniu przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu. To także przedsięwzięcia mające na celu wydłużenie obiegu wody m.in. poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymania wód opadowych (spowolnienie ich odpływu).

Retencja służy polepszeniu warunków wilgotnościowych na terenach, pomiędzy którymi występują zależności funkcjno-przestrzenne, spełniając przy tym funkcje przeciwpowodziowe, poprzez zatrzymanie nadmiaru wód opadowych na terenach leśnych, spłaszczenie fali powodziowej w niższych partiach zlewni. Działania retencyjne łączą zwiększenie zdolności retencji wody z ochroną przyrody (poprawa stanu ekosystemów i siedlisk od wody zależnych). Jednymi z największych funkcji oprócz powyższych, jakie spełniają zadania retencyjne to zapobieganie suszy, oczyszczanie wody, ograniczenie erozji, odtworzenie naturalnych warunków wodnych torfowisk i innych mokradeł, podtrzymanie poziomu wód gruntowych oraz podziemnego zasilania źródeł, utrzymanie i powstawanie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

ostoi flory i fauny wodnej, wodno-błotnej lub okresowo związanej z wodą, czy zapewnienie wodopojów dla dzikich zwierząt.

Działania związane z retencją wód podejmowane przez nadleśnictwo, które prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtworzeniu naturalnego krajobrazu, podzielić można na działania techniczne i nietechniczne. Do zadań technicznych retencji zalicza się większość prac z zakresu hydrotechniki i melioracji (powodujących zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie odpływu wód opadowych do warstw wodonośnych), retencjonowanie wód powierzchniowych przez budowę małych zbiorników wodnych, podpiętrzanie jezior, wznoszenie budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach, jazy, zastawki, progi, brody, przepusty itp.

Zwiększenie możliwości retencyjnych można osiągnąć także innymi, równie istotnymi działaniami nietechnicznymi, do których zaliczyć można odnowienia, przebudowy, zalesienia, zadrzewienia, tworzenie roślinnych pasów ochronnych, odtworzenie oczek wodnych, mokradeł, obszarów zalewowych itp.

W czasach powojennych melioracje zmierzały w kierunku silnego odwodnienia terenów leśnych. Na próbę odbudowy prawidłowego funkcjonowania małej retencji nigdy nie jest za późno, dlatego w miarę możliwości nadleśnictwo będzie realizowało zadania z zakresu małej retencji wód, jednocześnie zabiegając o dofinansowanie ich realizacji ze środków zewnętrznych.

III.2.6.4. KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO

Lasy Nadleśnictwa Przemków położone są z dala od dużych aglomeracji miejskich na terenie z ciekawym ukształtowaniem terenu (wydmy w okolicach Wilkocina) i odznaczającym się dużymi walorami przyrodniczymi (Pustynia Kozłowska, wrzosowiska). Szczególne nasilenie ruchu rekreacyjno-turystycznego ma miejsce w okresie letnio-jesiennym co jest związane z kwitnieniem wrzosu oraz zbiorem owoców runa leśnego.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania turystycznego, polegał głównie na założeniu i urządzeniu miejsc postoju pojazdów przy intensywnie uczęszczanych drogach i partiach lasu oraz utrzymaniu w należytym stanie przebiegających przez kompleksy leśne szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych. Sieć istniejących szlaków turystycznych pozwala uprawiać aktywną turystykę, a bogactwo kulturowo-historyczne regionu umożliwia prowadzenie turystyki kulturowej.

Lokalizacja miejsc postoju:

- 316 j leśnictwa Kozłów
- 108 r leśnictwa Piotrowice

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- 92 I leśnictwa Przemków
- 12 k leśnictwa Nowy Dwór

Przez tereny leśne nadleśnictwa przebiegają liczne szlaki do uprawiania turystyki na wolnym powietrzu m.in.:

☒ Szlak turystyczny	„Przemkowskie bunkry”
☒ Szlak turystyczny	„Szlak zabytków”
☒ Szlak rowerowy	„Szlak borowika”
☒ Szlak rowerowy	„Szlak Niebieski Przemków – Gromadka - Przemków”
☒ Szlak rowerowy	„Dokoła Radwanic”
☒ Spływ kajakowy	„Spływ kajakowy na Bobrze”
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Ptasie oko”
☒ Ścieżka dydaktyczna	„1000 Synów Króla”
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Cesarzowej Dony”
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Ceglowego Borsuka”
☒ Ścieżka dydaktyczna	„Piaskowego Gacka”

Informacje zawarte na mapie przeglądowej zagospodarowania turystycznego zostały wprowadzone na podstawie danych przekazanych przez nadleśnictwo.

W celu prowadzenia skutecznej edukacji dla zrównoważonego rozwoju Nadleśnictwo Przemków w miarę potrzeb i możliwości będzie się starało podjąć działania zmierzające do pozyskania finansowych środków zewnętrznych służących zarówno działaniom edukacyjnym, promocyjnym jak i modernizacji i budowie infrastruktury służącej edukacji przyrodniczo-leśnej, wypoczynkowi, turystyce, uprawianiu sportów i obcowaniu z naturą.

W Nadleśnictwie Przemków potrzebna jest również:

- modernizacja istniejących miejsc postoju pojazdów poprzez odbudowę nawierzchni i posadowienie obiektów małej architektury turystycznej,
- budowa nowych miejsc postoju pojazdów na terenie całego nadleśnictwa wraz z wyposażeniem w obiekty małej architektury turystycznej,
- posadowienie obiektów małej architektury turystycznej przy istniejących oraz nowo wybudowanych ścieżkach rowerowych.

Szczegółowy opis tych obiektów zamieszczony jest w programie ochrony przyrody w rozdziale V.2. Informacje o lokalizacji ww. punktów zostały uwzględnione na mapie zagospodarowania rekreacyjnego (1:25 000).

Do zadań nadleśnictwa w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego w najbliższym okresie gospodarczym należeć będzie:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- utrzymanie w należyłym stanie technicznym istniejących urządzeń i obiektów turystycznych będących infrastrukturą nadleśnictwa, a także nawierzchni dróg leśnych, w tym zwłaszcza dróg oznakowanych jako szlaki turystyczne. W przypadkach uszkodzenia nawierzchni, podejmowanie wobec sprawcy działań egzekucyjnych;
- w lasach wymagających specjalnego zagospodarowania rekreacyjnego, wyznaczonych zgodnie ze wskazaniem „Zasad hodowli lasu”, wykonywać zabiegi hodowlane w sposób prowadzący do zwiększenia lub utrzymania ich dostępności dla celów turystycznych oraz ograniczenia negatywnego wpływu takiego sposobu wykorzystywania lasów na środowisko leśne;
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia szkodnictwa leśnego polegającego na nieuprawnionym poruszaniu się po drogach leśnych pojazdami silnikowymi, zaprzęgowymi lub motorowerami.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Miejsce i rola Nadleśnictwa Przemków w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu zostały opisane w Programie Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Przemków jest częścią Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Przemków, sporządzonego na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2024 roku.

Sporządzony program ochrony przyrody jest oparty na istniejącym programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2014 roku. Jego treść została zaktualizowana zgodnie z § 110, 111 i 112 obowiązującej instrukcji u.l. Wszelkie informacje dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody zostały zamieszczane w planie urządzenia lasu w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Przemków został sporządzony w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- umożliwiania w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

V.1. OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z i.u.l. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

Tabela nr III – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących w części tabelarycznej PUL;

Tabela nr VIIIa – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy w części tabelarycznej PUL;

Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć w części tabelarycznej PUL.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v - to spodziewany przyrost tablicowy miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIa),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Tabela nr XVII)

Prognoza stanu zasobów drzewnych

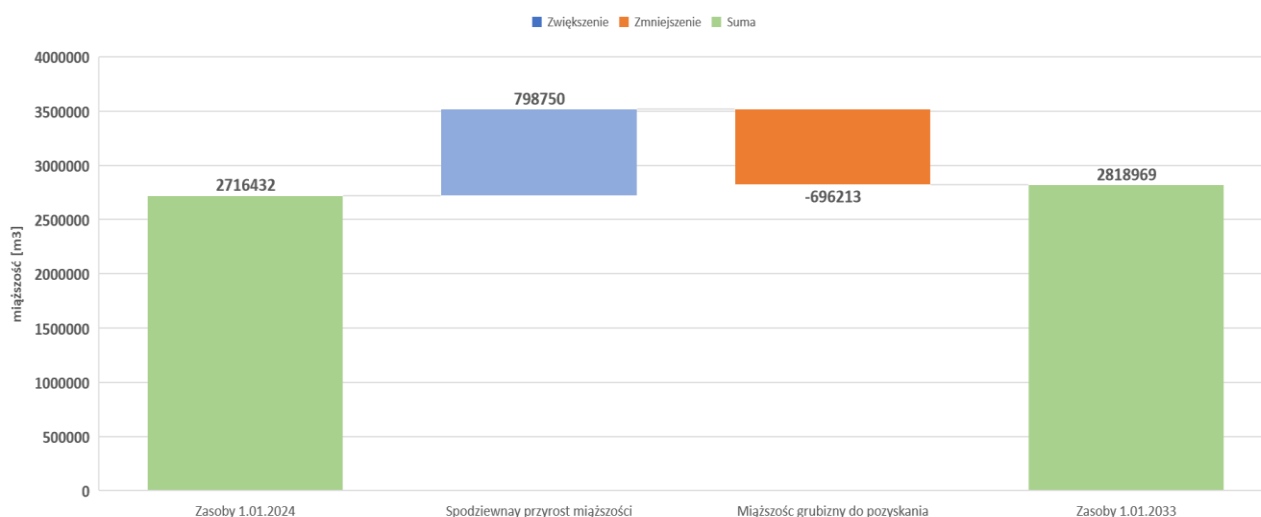
Tabela 85. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla nadleśnictwa i obrębu leśnego

Obręb	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2024 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2033 r.)	Różnica procentowa
	m ³ brutto/10lat				
Obręb Przemków	2716432	798750	696213	2818969	3,77%
Nadleśnictwo Przemków	2716432	798750	696213	2818969	3,77%

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli „Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza”.

Tabela 86. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2024 r.	Stan na 31.12.2033 r.	Różnica	
				+ / -	%
Obręb Przemków					
Zapas aktualny	m ³	2716432	2818969	102537	3,77%
Zasobność	m ³ / ha	207	214	8	3,77%
Nadleśnictwo Przemków					
Zapas aktualny	m ³	2716432	2818969	102537	3,77%
Zasobność	m ³ / ha	207	214	8	3,77%

Wykres 48. Stan zasobów drzewnych oraz jego prognoza dla Nadleśnictwa Przemków

Podsumowanie prac urzędzeniowych

VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

VI.1. OPIS MATERIAŁÓW, KTÓRE ZAMAWIAJĄCY DOSTARCZYŁ WYKONAWCY PRAC

VI.1.1. BAZA DANYCH OPISOWYCH – PLIKI TAKSATORA Z WEBSILP

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urzędzeniowych uzyskał od Nadleśniczego kopię danych opisowych i geometrycznych, zaktualizowanych w SILP-LAS na dzień 31 grudnia 2021 roku, w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator.

Do bazy danych „Taksator” została przeniesiona lista adresów wydzieleń z SILP wraz z następującymi informacjami:

- numer wewnętrzny,
- adres leśny,
- rodzaj powierzchni,
- budowa pionowa,
- powierzchnia,
- typ siedliskowy lasu,
- kategorie ochronności,
- ranga kategorii ochronności,
- cecha drzewostanu,
- ranga cech drzewostanu,
- wykaz obrębów ewidencyjnych,
- wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Do wprowadzania i przetwarzania danych taksacyjnych wraz z generowaniem tabel i zestawień instrukcyjnych został wykorzystany program „Taksator” wersja 6.0.626.

VI.1.2. BAZA DANYCH GEOMETRYCZNYCH

Wykonawca prac urzędzeniowych uzyskał od Nadleśniczego kopię bazy danych geometrycznych w formie paczki plików tekstowych umożliwiającej import do bazy Taksator oraz dodatkowo w strukturze wykonawcy.

Regionalna Dyrekcja LP we Wrocławiu przekazała dane stałe globalne (DSG) będące w posiadaniu RDLP oraz DSG zarządzane przez Dyрекcję Generalną LP, niezbędne do wykonania oraz kontroli leśnej mapy numerycznej w planach urządzenia lasu.

Granice nadleśnictwa zostały zweryfikowane w 2022-2023 roku przez BULiGL Oddział w Brzegu, który w tym celu wykorzystał SLMN oraz mapę z warstwami

Podsumowanie prac urzędzeniowych

elektronicznymi ewidencjami gruntów pozyskanych ze Starostw Powiatowych na potrzeby planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków.

Dane stałe globalne zarządzane przez RDLP

- Obręby leśne [obrl_pol] – dostosowane zostały do nowych zasięgów nadleśnictw stanowiących DSG zarządzane przez DGLP [nadm_pol];
- Strefy operacyjne jednostek straży pożarnej [ppoz_pol];
- Obwody łowieckie [low_pol] – materiał pochodzi z Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego, z licencją używalności;
- Obręby ewidencyjne [obre_pol] – zbiory danych z państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju. Źródło CODGiK.

Dane stałe globalne zarządzane przez DGLP

- Zasięgi nadleśnictw [nadm_pol] – DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu;
- Mezoregiony [mezo_pol] – DSG DGLP dla pokrycia RDLP we Wrocławiu.

VI.1.3. DANE TELEDETEKCYJNE

Numeryczny model terenu (NMT)

Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT) wykonane zostały na podstawie danych ze skaningu lotniczego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992”, a wysokości odnoszą się do układu wysokości normalnych „Kronsztadt 86”. Dane pozyskane zostały w roku 2021. Dane pochodzą z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Udostępnione zostały w wersji cyfrowej przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu w celu sporządzenia projektu planu urzędzenia lasu dla nadleśnictwa.

VI.1.4. REJESTR GRUNTÓW

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z SILP i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną

VI.1.5. OPERAT GLEBOWO-SIEDLISKOWY

Typy siedliskowe na potrzeby VI rewizji u.l. dla Nadleśnictwa Przemków zostały przyjęte według opracowania siedliskowego wykonanego przez BULiGL oddz. w Brzegu wg stanu na 01.01.2010 r.

Podsumowanie prac urzędzeniowych

VI.2. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

VI.2.1. MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych map gospodarczych w skali 1:5000, obejmujących łącznie 40 arkuszy.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu oraz uzupełnienia z I, II, III, IV i V rewizji urządzania lasu, jak również dane zweryfikowane w ramach prac przygotowawczych, a potwierdzone w trakcie taksacji terenowej. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzenia lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej – przy użyciu aplikacji Lemana 4.

VI.2.2. KARTA DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO

Z bazy danych „Taksator” wydrukowane zostały karty źródłowe dla każdego wydzielenia z zapisanymi informacjami:

- opis taksacyjny według stanu SILP,
- wykaz czynności gospodarczych wykonanych w danym wydzieleniu.

Taksator wypełnił kartę źródłową posiłkując się danymi już wpisanymi.

VI.2.3. PRACE GLEBOWO-SIEDLISKOWE

Według ustaleń KZP do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stan siedliska, podtypu i gatunku gleby, a dla gruntów porolnych i zrehabilitowanych dodatkowo cechę gleby.

VI.3. PODSTAWOWE PRACE URZĄDZENIOWE

VI.3.1. PRACE TERENOWE

Prace terenowe zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Pana Mateusza Franczaka.

Prace terenowe wykonano w okresie:

- taksacja lasu: od czerwca do października 2022 r.,
- zakładanie powierzchni próbnych: od kwietnia do maja 2023 r.

Taksacja lasu, wraz z pomiarem sytuacji wewnętrznej

Prace urzędzeniowe wykonała drużyna urzędzeniowa BULiGL Oddział w Brzegu w oparciu o Ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 6), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych

Podsumowanie prac urzędzeniowych

warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. 2012 poz. 1302) oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2012 r., Zasadami Hodowli Lasu z 2012 r., Instrukcją Ochrony Lasu z 2012 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r. itd. oraz wytycznymi KZP i NTG, a także:

- stały kontakt wykonawcy z przedstawicielem nadleśnictwa,
- odbiory prac terenowych przez Zleceniodawcę – przedstawiciela RDLP we Wrocławiu,
- uzgodnienia potaksacyjne, przeprowadzone po zakończeniu terenowych prac taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw.

Na tym etapie odbiorów, przy współudziale pracowników nadleśnictwa, omówiono między innymi następujące pozycje:

- grunty leśne niezalesione do odnowienia (zręby, płazowiny),
- drzewostany przeznaczone do przebudowy,
- poletka łowieckie na gruntach leśnych,
- drzewostany o strukturze KO i KDO,
- grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej,
- zakres projektowanych wskazań gospodarczych.

Wyniki uzgodnień zostały zapisane w protokole uzgodnień potaksacyjnych. Protokoły z uzgodnień przekazane zostały do nadleśnictwa.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzenia lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) w aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych, szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu urządzeniowego. Pomiarom objęto wszystkie granice wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, itp., których istnienie zostało stwierdzone w trakcie prac terenowych.

Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzieleń, przebiegu elementów liniowych oraz weryfikacji powierzchni nietworzących wydzieleń (kępy, gniazda odnowione, itp.) był Numeryczny Model Terenu pochodzący z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz jego pochodne.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji

Podsumowanie prac urządzeniowych

i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa, 1986 r.).

Etap drugi – inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono 1 123 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

Tabela 87. Charakterystyka ilościowa powierzchni próbnych dla Nadleśnictwa Przemków

Wskaźnik	Cecha	Obręb Przemków
1	2	3
Liczba powierzchni założonych	szt.	1123
Błąd procentowy określenia miąższości	%	1,38

W dniach 1-2 sierpnia 2023 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości. Kontrolę przeprowadził zespół, w skład, którego weszli przedstawiciele urządzanego nadleśnictwa, RDLP oraz wykonawcy planu urządzenia lasu. Kontrola objęła 50 kołowych powierzchni wylosowanych w obrębie Przemków. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono prawidłowość wykonanych prac.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

VI.3.2. PRACE KAMERALNE

Prace urządzeniowe kameralne zostały zrealizowane przez zespół pracowników BULiGL Oddział w Brzegu pod kierownictwem Pana: Mateusza Franczaka

Prace kameralne wykonano w okresie od listopada 2022 r. do marca 2024 r.

Opracowanie wyników inwentaryzacji lasów

Sporządzenie map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych, przeładowych lub sytuacyjno-przeładowych oraz sporządzenie zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych, danych uzupełniających do planu urządzenia lasu a także programu ochrony przyrody dokonano w oparciu o:

- materiały zebrane w trakcie prac inwentaryzacyjnych,
- dane dostarczone przez Nadleśnictwo Przemków.

Przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków, wszystkie mapy – wymagane instrukcją urządzania lasu – zostały wykonane techniką mapy

Podsumowanie prac urzędzeniowych

numerycznej oraz poddane redakcji kartograficznej zgodnie z wymogami *Instrukcji Urządzania Lasu*, część 3: *Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych (2012)*, a następnie wydrukowane na specjalistycznych drukarkach wielkoformatowych.

Zleceniodawca oprócz wydruków otrzymał również bazę danych – podstawowy element systemu informacji przestrzennej (GIS).

Struktura bazy danych

Struktura, format i typy danych, układ odniesienia, zasięg oraz zależności przestrzenne oraz atrybutowe szczegółowo określone zostały w Rozdziale VII *Instrukcji Urządzania Lasu*.

Leśna mapa numeryczna (LMN) jest integralną częścią Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP). Stanowi ona zbiór danych przestrzennych, które relacyjnie powiązane z bazą opisową systemu LAS – tworzą system informacji przestrzennej (SIP) Lasów Państwowych.

Standard leśnej mapy numerycznej (SLMN) określa podstawowe zasady funkcjonowania systemu informacji przestrzennej Lasów Państwowych oraz definiuje dane geometryczne leśnej mapy numerycznej.

Dane źródłowe LMN dzieli się na:

- wewnętrzne, których wytworzenie leży w kompetencjach PGL LP;
- zewnętrzne, których wytworzenie nie leży w kompetencjach PGL LP.

Dane geometryczne LMN dzieli się na:

- dane podstawowe – zarządzane przez nadleśnictwa, które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną;
- dane stałe globalne (DSG) – zarządzane przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych (RDLP) i Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych (DGLP), które odpowiadają za ich jakość merytoryczną (atrybutową) oraz geometryczną.

Dane zewnętrzne, jak również wewnętrzne stanowiące Dane Stałe Globalne przy opracowywaniu Mapy Numerycznej w ramach PUL stanowią dane referencyjne i nie podlegają modyfikacji.

Warstwy Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) opracowano i przekazano dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Przemków, określonego na podstawie Zarządzenia Nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Do stworzenia poszczególnych warstw, mapy numerycznej użyto oprogramowania stworzonego przez zespół informatyków BULiGL – pod nazwą Leman (Leśna Mapa

Podsumowanie prac urzędzeniowych

Numeryczna), będące rozszerzeniem profesjonalnego pakietu oprogramowania GIS firmy ESRI – ArcView i ArcGIS.

Do wprowadzania i przetwarzania danych taksacyjnych wraz z generowaniem tabel i zestawień instrukcyjnych został wykorzystany program „Taksator”. Zestawienia i tabele poza instrukcyjne zostały wykonane programem „TaksWykaz 4” wersja 4.3.1.

Aktualizacja leśnej mapy numerycznej

Prace związane z aktualizacją leśnej mapy numerycznej obejmują prace z zakresu prac geodezyjnych, urządzania lasu, a przede wszystkim informatycznych.

Pierwszym etapem jest ocena kompletności i jakości danych pochodzących z SILP przekazanych przez Zleceniodawcę.

Kolejnym etapem prac jest aktualizacja elementów sytuacji wewnętrznej. Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydziełów, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacja powierzchni nietworzących wydziełów (kępy, gniazda odnowione, itp.) jest **numeryczny model terenu i jego pochodne**.

Na podstawie danych zgromadzonych w czasie prac taksacyjnych, tworzy się warstwę pododdziałów i pozostałe warstwy sytuacji wewnętrznej wraz z rozliczeniem powierzchni do danych ewidencyjnych. Tworzy się również bazę atrybutową na podstawie materiałów taksacyjnych.

Ostatnim etapem prac przy realizacji planu urządzenia gospodarstwa leśnego i tworzeniu leśnej mapy numerycznej jest redakcja map leśnych i ich wydruk.

System informacji przestrzennej

System Informacji Przestrzennej nie ma swej precyzyjnej i jednoznacznej definicji, jedną z wielu jest definicja:

Systemem informacji przestrzennej nazywa się system pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych zawierających informacje przestrzenne oraz towarzyszące im informacje opisowe o obiektach wyróżnionych w części przestrzeni objętej działaniem systemu (Gaździcki 1990).

Cechą systemu informacji przestrzennej jest możliwość kartograficznej prezentacji informacji przestrzennej oraz możliwość dokonywania analiz. Jednym z podstawowych elementów systemu informacji przestrzennej jest baza danych zawierająca dane przestrzenne i opisowe. Aby można było ją utworzyć konieczne jest odpowiednie oprogramowanie i sprzęt, nie tylko komputerowy, ale również urządzenia peryferyjne służące do pozyskiwania danych takie jak skanery, digitizery oraz urządzenia do generowania opracowań tabelarycznych i kartograficznych (drukarki, plotery itp.).

Podsumowanie prac urządzeniowych

Dane w systemie mogą być stale uzupełniane i tworzone wg ciągle rosnących potrzeb, zarówno pracowników nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji czy też każdej innej instytucji, której zostaną udostępnione. Każda baza danych posiadająca adres leśny, identyfikujący poszczególne jej rekordy z konkretnymi drzewostanami może stanowić atrybuty stworzonej bazy graficznej i umożliwiać wykonywanie analiz.

Oprogramowaniem, które w pełni pozwala na wykonywanie analiz przestrzennych w szerokim zakresie jest pakiet ArcGIS firmy ESRI. Korzystanie z tego oprogramowania wymaga jednak dobrej jego znajomości i pewnej wiedzy informatycznej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom nadleśnictw – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej proponuje przeglądarkę do Leśnej Mapy Numerycznej, pod nazwą **eLMapa**. Program ten jest bardzo prosty w obsłudze i pozwala na bardzo szybkie rozpoczęcie korzystania z bazy danych. Oprócz swojej podstawowej roli – umożliwiającej przeglądanie poszczególnych warstw mapy, opisywania obiektów właściwymi atrybutami, pozwala na wykonanie najprostszych funkcji analitycznych, m.in.:

- Wskazywania – jest to funkcja interakcyjna, która sprowadza się do najechania kursorem na dowolny obiekt na ekranie i wskazanie go, celem wyświetlenia danych atrybutowych, np. pobranych z SILP.
- Selektywne wyszukiwanie – polega na wybraniu i zaznaczeniu obiektów, których cechy atrybutowe spełniają pewien warunek logiczny, np. drzewostanów brzożowych w II klasie wieku.
- Klasyfikacja – podział obiektów na klasy często stosuje się przy tworzeniu warstw i opisywaniu obiektów, np. klasy wieku, bonitacje drzewostanów czy strefy uszkodzeń przemysłowych.

Opis wydzielenia

Adres administracyjny	Wz. da.	Pow. og.	Obyt.	Mi. Jak.	Pow. us.
13 - Główny	433/30	29,42	19		

Dane ogólne

Pow. (ha)	S. Pow.	S. p. (ha)	TSL	Owlg.	Depr.	Drzew. t.	Typ gl.	Pokr.	OTD.	W. Och.		
14,89	D-STAN	DRZEW	LHM	WW			Stawy mrozostanie	ZAD	30	DB	OCH	WO

Warstwa

Warstwa	Znaczenie	Zwaroty	Zadzielenie	Jakobó
DRZEW	DRZEW			0,60
PODZ	PODZ			0,40

Gatunki w warstwie

Warstw	Gat.	Udział	Wiek	Pierz.	Wys.	Bonitacja	Jakobó	Zarobność	Żywność
DRZEW	BR	113	38	27	11	2	392,00	0	467,58
DRZEW	SO	1	100	24	24	11	31,00	0,00	461,59
DRZEW	BRZ	BRZ	80				0,00	0,00	
DRZEW	SW	BRZ	80				0,00	0,00	
DRZEW	BR	BRZ	80				0,00	0,00	
DRZEW	OL	BRZ	80				0,00	0,00	
DRZEW	SW	BRZ	40				0,00	0,00	
DRZEW	LP	BRZ	40				0,00	0,00	
DRZEW	BR	BRZ	40				0,00	0,00	
DRZEW	KBU	BRZ	40				0,00	0,00	
PODZ	CDM						0,00	0,00	

Luki Kopy

PRSK	Pow.	Lokalizacja	PRSK	Gat.	Wiek
OD DRZA	0,70	C	OD DRZA	SW	17
OD DRZA	0,45	C	OD DRZA	SW	17

Osobliwości

Br.	Opis	Położenie	Gat. drzewa	Gat. rośliny	Liczba	Pow.
1	PLAT	BRZ	C	KON.MAJ		
2	PLAT	BRZ	C	FRZ.FRY		

Podsumowanie prac urzędniowych

Te i inne funkcje umożliwiają szybkie, proste przygotowanie map tematycznych, analizujących żądany problem i wykonanie natychmiastowego wydruku.

VI.4. LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ

W Nadleśnictwie Przemków wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej - strefa zrównoważonego i intensywnego oddziaływania społecznego (na podst. Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r.), do których zaliczono fragmenty kompleksów leśnych położonych w sąsiedztwie miejscowości. Celem planowanej gospodarki w lasach o zwiększonej funkcji społecznej jest zachowanie krajobrazu leśnego, jego estetyki, spowolnienie następujących zmian, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości lasu i zdolności do pełnienia wskazanych funkcji społecznych w przyszłości.

24 maja 2023 r. odbyło się spotkanie z lokalną społecznością. Po tym spotkaniu nadleśnictwo udostępniło lokalizację tych stref jak również szczegółowe dane dotyczące wskazań gospodarczych w tych strefach.

Koncepcja zagospodarowania stanowił podstawę sformułowania celów i zasad realizacji gospodarki leśnej. Przygotowując się do tego wykonawca planu urzędzenia lasu uwzględnił istniejące zapisy w obecnie obowiązującej Instrukcji urządzania lasu, Zasadach hodowli lasu, jak i treści publikacji krajowych i zagranicznych, dotyczących lasów i leśnictwa miejskiego. W rezultacie powstała koncepcja gospodarki leśnej godząca interes społeczny, jak i Nadleśnictwa Przemków. W przyjętych założeniach uznano, że celem gospodarki leśnej w tych strefach będzie przede wszystkim wzmocnienie społecznych usług ekosystemowych, mających na uwadze zapewnienia społecznościom miejskim korzyści psychologicznych, socjologicznych, ekonomicznych i estetycznych. Jest to ściśle powiązane z obowiązującą na świecie definicją leśnictwa miejskiego. Nie stanowi przy tym zagrożenia dla trwałości i stabilności.

Uznanie funkcji społecznej za dominującą pozwoliło wyróżnić dwie strefy oddziaływania społecznego: intensywną i zrównoważoną, skutkującego zróżnicowaniem w ich granicach intensywności i sposobów realizacji użytkowania, uwzględniającego przede wszystkim możliwość naturalnego odnowienia lasu oraz zachowania jego estetyki i architektury. W konsekwencji planowane prace leśne, których celem będzie stopniowa, w długim okresie zaplanowana wymiana pokoleniowa starzejących się, niedostosowanych do siedliska nasadzeń, głównie sosnowych, zmniejszą wycinanie drzew o blisko 50%, w porównaniu do tradycyjnego sposobu zagospodarowania lasu dla lasów gospodarczych.

VI.5. ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Przemków składa się następujących części:

- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Elaborat;
- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi;
- Opisy taksacyjne lasów;
- Program ochrony przyrody wraz z mapą sytuacyjno-przeładową walorów przyrodniczych;
- Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000;
- Operaty dla leśnictwa;
- Mapy przeglądowe wg obrębu leśnego, mapa sytuacyjna w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa, mapa sytuacyjno-przeładowa funkcji lasu;
- Geobaza danych inwentaryzacyjnych TAKSATORA, wraz z geometrią.

Na podstawie przepisów ustawy **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** z dnia 3 października 2008 r. (wraz z późniejszymi zmianami) oraz ustawy o ochronie przyrody sporządzono:

- Prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000

Ogólny opis lasów – elaborat

Elaborat jest opisem ogólnym nadleśnictwa i zawiera odpowiednie zestawienia i ich omówienie. Do tomu tego dołączone są:

- Protokoły KZP i NTG;
- Decyzja Ministra Środowiska z dnia 04 maja 2023 roku w sprawie uznania za ochronne lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Przemków Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu
- Analiza gospodarki leśnej w latach 2011-2020 i jej wpływ na stan lasu dokonana przez Nadleśniczego;
- Koreferat BULiGL w Brzegu do „Analizy gospodarki leśnej w latach 2011-2020 i jej wpływ na stan lasu”;
- Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu;
- Informacja kierownika właściwego do spraw urządzania lasu RDLP we Wrocławiu;
- Końcowa ocena Dyrektora RDLP;
- Protokół z kontroli powierzchni próbnych;
- 10 kartek czystego papieru na kronikę (na końcu tomu).

Podsumowanie prac urzędzeniowych

Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi

Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych Wykaz jednostek podziału administracyjnego
Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Tabela nr VII	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących
Tabela nr VIIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy
Tabela nr VIIIb	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany
Tabela nr VIIIc	Tabela spodziewanego rocznego przyrostu użytecznego wg gatunków panujących
Tabela nr IX	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem
Tabela nr X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z etatem
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych
Tabela nr XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urzędzenia lasu i w prognozie
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do

Podsumowanie prac urzędzeniowych

użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Zestawienie miąższości grubizny netto d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne w I 10-leciu wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
Wzór nr 2	Wykaz obiektów bazy nasiennej
Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
	Błędy procentowe dla pomierzonych cech
	Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne
	Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
(Wzór nr 7)	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu
	Wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych
Tabela nr XXI	Zestawienie miąższości martwych drzew

Program ochrony przyrody dla nadleśnictwa

- część I – tekstowa zawierająca instrukcyjne tabele XXII i XXIII,
- część II – mapa tematyczna.

Materiałami kartograficznymi planu urządzenia lasu

- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5 000,
- mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe siedlisk w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe form i przedmiotów ochrony Natura 2000 w skali 1:25 000,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000.

Operaty dla leśnictwa

- Plan urządzenia lasu dla leśnictwa, w skład którego wchodzi:

Podsumowanie prac urzędziowych

- Opis ogólny wraz ze skrótem danych z Programu Ochrony Przyrody,
 - Opis taksacyjny lasu,
 - Wykaz skrótów i symboli,
 - Wykaz projektowanych cięć rębnych,
 - Wykaz drzewostanów niezaliczonych na poczet przyjętego etatu,
 - Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
 - Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
 - Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych,
 - Wykaz obiektów bazy nasiennej,
 - Wykaz drzewostanów do przebudowy,
 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia,
 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.
- materiały kartograficzne:
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów, w skali 1:10000,
 - mapa gospodarczo-przeglądowa projektowanych cięć rębnych, w skali 1:10000.

Dokumenty nie będące składnikami planu urządzenia lasu:

Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

- część I – tekstowa,
- część II – mapa tematyczna.

Podsumowanie prac urzędniowych

.....

Opracował:
Kierownik Pracowni
Urządzania Lasu

.....
Mateusz Franczak

Sprawdził:
Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
Marek Matyjaszczyk

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału

.....
Janusz Bańkowski

Załączniki

VII. ZAŁĄCZNIKI

VII.1. WYKAZ NIEZGODNOŚCI POMIĘDZY RODZAJEM UŻYTKU GRUNTOWEGO PRZEJĘTYM DO PUL ZGODNIE Z EWIDENCJĄ POWSZECHNĄ, A RODZAJEM POWIERZCHNI FAKTYCZNIE WYSTĘPUJĄCYM NA GRUNCIE.

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-181 --g -00	Ls	N	0,03	0,0255	7,5700	0,0202
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-181 -f -00	Ls	N	3,65	3,6463	7,5700	0,0000
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-182 --a -00	Ls	N	0,07	0,0661	7,5700	0,0586
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-182 -d -00	Ls	N	0,55	0,5526	7,5700	0,0000
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-182 -f -00	Ls	N	1,36	1,3586	7,5700	0,0000
02-01-032-0009	1519	114,10	13-32-1-01-182 -h -00	Ls	N	2,00	1,9997	7,5700	0,0000
02-01-032-0009	1518	102,49	13-32-1-01-195 --d -00	Ls	N	0,08	0,0784	0,8900	0,0611
02-01-032-0009	1518	102,49	13-32-1-01-195 --g -00	Ls	N	0,29	0,2948	0,8900	0,2575
02-01-032-0009	1518	102,49	13-32-1-01-195 -c -00	Ls	N	0,66	0,6620	0,8900	0,0000
02-01-032-0009	1518	102,49	13-32-1-01-195 -d -00	Ls	N	0,17	0,1734	0,8900	0,0000
02-16-055-0009	301/6	59,10	13-32-1-03-104 -l -00	Ls	Ł	0,84	0,8400	6,1600	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --b -00	Ls	E-N	0,21	0,2118	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --c -00	Ls	E-N	0,06	0,0595	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --d -00	Ls	E-N	0,09	0,0866	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --f -00	Ls	E-N	0,14	0,1443	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --g -00	Ls	E-N	0,05	0,0483	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 --h -00	Ls	E-N	0,03	0,0344	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 -a -00	Ls	E-N	19,87	19,8716	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 -i -00	Ls	E-N	5,53	5,5343	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	91	52,40	13-32-1-03-187 -j -00	Ls	E-N	3,32	3,3192	29,3100	0,0000
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 --a -00	Ls	E-N	0,36	0,3618	55,1400	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 --b -00	Ls	E-N	0,06	0,0559	0,0559	55,1400	0,0000
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 --c -00	Ls	E-N	0,05	0,0507	0,0507	55,1400	0,0000
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 -a -00	Ls	E-N	33,30	33,2969	33,2969	55,1400	0,0000
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 -c -00	Ls	E-N	15,36	15,3593	15,3593	55,1400	0,0000
02-01-032-0009	92	56,44	13-32-1-03-188 -d -00	Ls	E-N	6,02	6,0154	6,0154	55,1400	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 --b -00	Ls	E-N	0,21	0,2064	0,2064	20,7700	0,1748
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 --c -00	Ls	E-N	0,51	0,5144	0,5144	20,7700	0,2387
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 --d -00	Ls	E-N	0,03	0,0328	0,0328	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -c -00	Ls	E-N	4,35	4,3495	4,3495	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -d -00	Ls	E-N	3,25	3,2462	3,2462	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -g -00	Ls	E-WS	0,61	0,6100	0,6100	0,6100	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -k -00	Ls	E-N	0,86	0,8564	0,8564	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -l -00	Ls	E-N	10,71	10,7086	10,7086	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	101	47,92	13-32-1-03-201 -m -00	Ls	E-N	1,27	1,2692	1,2692	20,7700	0,0000
02-01-032-0009	100	47,11	13-32-1-03-202 -a -00	Ls	E-N	27,43	27,4293	27,4293	46,3600	0,0000
02-01-032-0009	100	47,11	13-32-1-03-202 -b -00	Ls	E-N	11,32	11,3181	11,3181	46,3600	0,0000
02-01-032-0009	100	47,11	13-32-1-03-202 -d -00	Ls	E-N	2,18	2,1827	2,1827	46,3600	0,0000
02-01-032-0009	100	47,11	13-32-1-03-202 -f -00	Ls	E-N	3,03	3,0267	3,0267	46,3600	0,0000
02-01-032-0009	100	47,11	13-32-1-03-202 -g -00	Ls	E-N	2,40	2,4032	2,4032	46,3600	0,0000
02-01-032-0009	111	50,70	13-32-1-03-217 -c -00	Ls	E-N	2,55	2,5497	2,5497	3,6700	0,0000
02-01-032-0009	111	50,70	13-32-1-03-217 -d -00	Ls	E-N	1,12	1,1203	1,1203	3,6700	0,0000
02-01-032-0009	112	56,25	13-32-1-03-218 --a -00	Ls	E-N	0,19	0,1873	0,1873	33,0500	0,1290
02-01-032-0009	112	56,25	13-32-1-03-218 --b -00	Ls	E-N	0,53	0,5340	0,5340	33,0500	0,0000
02-01-032-0009	112	56,25	13-32-1-03-218 --c -00	Ls	E-N	0,31	0,3115	0,3115	33,0500	0,1794
02-01-032-0009	112	56,25	13-32-1-03-218 -a -00	Ls	E-N	25,20	25,1986	25,1986	33,0500	0,0000
02-01-032-0009	112	56,25	13-32-1-03-218 -b -00	Ls	E-N	7,13	7,1270	7,1270	33,0500	0,0000
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 --a -00	Ls	E-N	0,18	0,1820	0,1820	33,7100	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 --b -00	Ls	E-N	0,54	0,5447	0,3750	33,7100	0,1697
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 -a -00	Ls	E-N	9,53	9,5270	9,5270	33,7100	0,0000
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 -c -00	Ls	E-N	9,96	9,9616	9,9616	33,7100	0,0000
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 -d -00	Ls	E-N	9,12	9,1226	9,1226	33,7100	0,0000
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 -f -00	Ls	E-N	1,74	1,7363	1,7363	33,7100	0,0000
02-01-032-0009	113	57,11	13-32-1-03-219 -g -00	Ls	E-N	2,81	2,8055	2,8055	33,7100	0,0000
02-01-032-0009	122	44,91	13-32-1-03-242 --a -00	Ls	E-N	0,06	0,0640	0,0640	15,1400	0,0000
02-01-032-0009	122	44,91	13-32-1-03-242 --b -00	Ls	E-N	0,04	0,0430	0,0363	15,1400	0,0067
02-01-032-0009	122	44,91	13-32-1-03-242 --c -00	Ls	E-N	0,53	0,5256	0,4125	15,1400	0,1131
02-01-032-0009	122	44,91	13-32-1-03-242 -a -00	Ws	E-Ws	0,61	0,6100	0,6100	0,6100	0,0000
02-01-032-0009	122	44,91	13-32-1-03-242 -b -00	Ls	E-N	14,63	14,6272	14,6272	15,1400	0,0000
02-16-055-0008	254/2	2,98	13-32-1-04-100 -j -00	Ls	Wp	0,92	0,9200	0,1100	0,1100	0,8100
02-16-055-0008	197/5	0,01	13-32-1-04-101 -ax -00	Ls	Dr	0,01	0,0100	0,0100	0,0100	0,0000
02-01-032-0009	93	58,33	13-32-1-04-189 --f -00	Ls	E-N	0,16	0,1631	0,1631	16,0100	0,0000
02-01-032-0009	93	58,33	13-32-1-04-189 -h -00	Ls	E-N	8,82	8,8239	8,8239	16,0100	0,0000
02-01-032-0009	93	58,33	13-32-1-04-189 -m -00	Ls	E-N	5,32	5,3175	5,3175	16,0100	0,0000
02-01-032-0009	93	58,33	13-32-1-04-189 -n -00	Ls	E-N	0,69	0,6927	0,6927	16,0100	0,0000
02-01-032-0009	93	58,33	13-32-1-04-189 -o -00	Ls	E-N	1,01	1,0128	1,0128	16,0100	0,0000
02-01-032-0009	99	45,85	13-32-1-04-203 --c -00	Ls	E-N	0,50	0,5010	0,5010	42,8000	0,0000
02-01-032-0009	99	45,85	13-32-1-04-203 --d -00	Ls	E-N	0,09	0,0899	0,0899	42,8000	0,0000
02-01-032-0009	99	45,85	13-32-1-04-203 --f -00	Ls	E-N	0,05	0,0499	0,0499	42,8000	0,0000
02-01-032-0009	99	45,85	13-32-1-04-203 -a -00	Ls	E-N	42,16	42,1592	42,1592	42,8000	0,0000
02-01-032-0009	98	44,23	13-32-1-04-204 --d -00	Ls	E-N	0,13	0,1255	0,1255	8,4900	0,0000
02-01-032-0009	98	44,23	13-32-1-04-204 -f -00	Ls	E-N	8,36	8,3645	8,3645	8,4900	0,0000
02-01-032-0009	114	58,08	13-32-1-04-220 -a -00	Ls	E-N	19,17	19,1674	19,1674	57,2300	0,0000
02-01-032-0009	114	58,08	13-32-1-04-220 -b -00	Ls	E-N	0,82	0,8189	0,8189	57,2300	0,0000
02-01-032-0009	114	58,08	13-32-1-04-220 -c -00	Ls	E-N	4,15	4,1548	4,1548	57,2300	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-01-032-0009	114	58,08	13-32-1-04-220 -d -00	Ls	E-N	2,13	2,1315	2,1315	57,2300	0,0000
02-01-032-0009	114	58,08	13-32-1-04-220 -f -00	Ls	E-N	30,96	30,9574	30,9574	57,2300	0,0000
02-01-032-0009	115	58,75	13-32-1-04-221 --a -00	Ls	E-N	0,50	0,4992	0,2388	31,4700	0,2604
02-01-032-0009	115	58,75	13-32-1-04-221 --d -00	Ls	E-N	0,30	0,2992	0,2992	31,4700	0,0000
02-01-032-0009	115	58,75	13-32-1-04-221 --f -00	Ls	E-N	0,08	0,0812	0,0812	31,4700	0,0000
02-01-032-0009	115	58,75	13-32-1-04-221 -a -00	Ls	E-N	24,22	24,2180	24,2180	31,4700	0,0000
02-01-032-0009	115	58,75	13-32-1-04-221 -c -00	Ls	E-N	6,63	6,6328	6,6328	31,4700	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --a -00	Ls	E-N	0,00	0,0022	0,0022	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --b -00	Ls	E-N	0,07	0,0653	0,0653	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --c -00	Ls	E-N	0,01	0,0063	0,0063	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --d -00	Ls	E-N	0,20	0,2029	0,0325	21,7100	0,1704
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --f -00	Ls	E-N	0,17	0,1714	0,1714	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 --g -00	Ls	E-N	0,03	0,0330	0,0330	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 -a -00	Ls	E-N	9,12	9,1171	9,1171	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 -f -00	Ls	E-N	11,07	11,0686	11,0686	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	121	44,59	13-32-1-04-243 -g -00	Ls	E-N	1,21	1,2136	1,2136	21,7100	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 --b -00	Ls	E-N	0,03	0,0270	0,0270	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 --c -00	Ls	E-N	0,01	0,0061	0,0061	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 --f -00	Ls	E-N	0,01	0,0095	0,0095	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 -c -00	Ls	E-N	3,78	3,7799	3,7799	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 -d -00	Ls	E-N	10,56	10,5603	10,5603	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 -f -00	Ls	E-N	4,30	4,3025	4,3025	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	120	43,02	13-32-1-04-244 -g -00	Ls	E-N	0,95	0,9547	0,9547	19,6400	0,0000
02-01-032-0009	1522	100,67	13-32-1-05-266 -c -00	Ls	E-N	6,42	6,4176	6,4176	7,4100	0,0000
02-01-032-0009	1522	100,67	13-32-1-05-266 -f -00	Ls	E-N	0,99	0,9924	0,9924	7,4100	0,0000
02-01-032-0009	1523	100,16	13-32-1-05-267 --c -00	Ls	E-N	0,17	0,1747	0,1747	14,1300	0,0000
02-01-032-0009	1523	100,16	13-32-1-05-267 --d -00	Ls	E-N	0,07	0,0735	0,0735	14,1300	0,0000

Załączniki

Adres administracyjny	Nr ewidencyjny. działki	Powierzchnia działki	Adres leśny	Rodzaj użytku wg opisu taksacyjnego	Rodzaj użytku wg ewidencji	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Powierzchnia wydzielenia [m]	Powierzchnia wydzielenia w użytku	Powierzchnia użytku	Powierzchnia wydzielenia pozostała
02-01-032-0009	1523	100,16	13-32-1-05-267 -a -00	Ls	E-N	13,88	13,8818	13,8818	14,1300	0,0000
02-01-022-0008	318	28,74	13-32-1-05-285 -f -00	Ls	N	0,42	0,4200	0,4200	0,4200	0,0000
08-10-075-0012	545/209	25,16	13-32-1-06-317 -o -00	Ls	Ł	1,09	1,0899	1,0899	2,5700	0,0000
02-01-022-0008	363	0,33	13-32-1-06-367 -i -00	Ls	Br-Ps	0,33	0,3300	0,3300	0,3300	0,0000
02-01-022-0008	305	78,16	13-32-1-06-389 --j -00	Ls	N	0,14	0,1433	0,0058	0,3800	0,1375
02-01-022-0008	305	78,16	13-32-1-06-389 -r -00	Ls	N	0,37	0,3742	0,3742	0,3800	0,0000
02-01-022-0008	364	8,60	13-32-1-06-399 -n -00	Bi	Ls	0,04	0,0377	0,0377	8,6000	0,0000
02-16-055-0004	601/230	30,31	13-32-1-07-11 -d -00	Ls	R	0,47	0,4680	0,0110	1,4400	0,4570
02-16-055-0004	601/230	30,31	13-32-1-07-11 -f -00	R	Ls	1,44	1,4430	0,0140	0,4800	1,4290
02-16-062-0009	179/219	0,48	13-32-1-07-12 -l -00	Bi	R	0,00	0,0021	0,0021	0,4800	0,0000
02-16-055-0006	729/215	33,36	13-32-1-07-97 -c -00	Ls	Ł	1,05	1,0500	1,0500	1,0500	0,0000
02-16-055-0006	729/215	33,36	13-32-1-07-97 -d -00	Ls	Ł	1,29	1,2900	1,2900	1,2900	0,0000

VII.2. PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Przemków, która odbyła się w dniu 26.05.2021 roku we Wrocławiu, w celu wypracowania „Założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu” oraz uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

SKŁAD KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Komisji przewodniczył Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu – Artur Dyrzc. Lista pozostałych uczestników KZP znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego, koreferatu kierownika Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP we Wrocławiu oraz po przeprowadzonej dyskusji Komisja oceniła stan prac przygotowawczych, opracowała wytyczne do planu urządzenia lasu oraz założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu:

Część A. WYTYCZNE DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Przemków posiada aktualny operat siedliskowy, wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu wg stanu na dzień 01 stycznia 2010 roku, obowiązujący do końca 2039 roku.

Do prac urządzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w opracowaniu glebowo–siedliskowym tj.: typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia, typ, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrehabilitowanych dodatkowo cechę gleby. Gruntem leśnym nie objętym opracowaniem siedliskowym oraz nieleśnym przeznaczonym do zalesienia powinien zostać przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora z wykorzystaniem diagnozy pozyskanej z opracowania siedliskowego na gruntach sąsiednich.

2. Stan prac przygotowawczych

2.1. Obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, wstępna wersja mapy obszarów chronionych, funkcje lasu

Nadleśniczy przedstawił mapę obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych. W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie obszary chronione w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, zapisy § 8 Instrukcji urządzania lasu oraz informacje zamieszczone w referacie nadleśniczego.

Zgodnie z § 25 Instrukcji urządzania lasu, lasy nadleśnictwa zostaną podzielone, ze względu na pełnione funkcje na trzy główne grupy lasów:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Przemków zostały uznane Zarządzeniem nr 134 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku. W ramach prac przygotowawczych wykonawca dokona analizy funkcji lasów Nadleśnictwa Przemków i przygotowuje mapy i wykazy do nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. Na tej podstawie zostanie sporządzony wniosek do ministra właściwego ds. środowiska o uznanie lasów ochronnych w nowych granicach. Nowy zasięg lasów ochronnych zostanie przeniesiony do projektu planu urządzenia lasu, jeżeli wniosek znajdzie akceptację właściwego ministra do końca 2023 roku.

Ostateczna wersja mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, uwzględniająca dane i informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych, sporządzona zostanie przez wykonawcę projektu planu urządzenia lasu i przedstawiona podczas NTG.

Załączniki

Do drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy zaliczyć:

- rezerwy przyrody,
- strefy ochrony całorocznej zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany, w których nadleśniczy odstąpił od użytkowania, zgodnie z zasadami organizacji certyfikujących gospodarkę leśną,
- drzewostany położone w granicach obszarów Natura 2000, w których zakaz użytkowania wynika z dokumentów planistycznych opracowanych dla tych obszarów,
- wybrane drzewostany stanowiące cenne siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000,
- lasy ochronne, w których utrzymanie funkcji ochronnej wymaga wyłączenia z użytkowania.

Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania należy zamieścić w programie ochrony przyrody.

2.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Stan dokumentacji zawierającej założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody omówiono w referacie nadleśniczego - załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić założenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. planowanych zalesień, inwestycji infrastrukturalnych czy innych mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.

2.3. Dane z zakresu ewidencji gruntów przekazywane wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa, tj. lasy (grunty: zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną) oraz grunty nieleśne.

W opisie taksacyjnym należy wyodrębnić grunty przeznaczone do: zalesienia, przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, wyłączone z produkcji (lecz pozostawione w zarządzie nadleśnictwa) oraz sporne.

Podstawę opracowania projektu planu stanowić będą:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP,
- leśna mapa numeryczna,
- dane z zakresu ewidencji gruntów nadleśnictwa.

Podstawą do określenia stanu posiadania nadleśnictwa będzie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie dokumentów przekazanych przez nadleśniczego, wykonawca prac wprowadzi zmiany w stanie posiadania, do których dojdzie po dacie przekazania bazy. Powyższe dotyczy także nieruchomości, które są przedmiotem zamiany w trybie w art. 38e ustawy, jeżeli do zamiany dojdzie przed datą obowiązywania nowego planu.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi ewidencyjnymi, a stanem na gruncie, wykonawca prac zgłosi je nadleśniczemu w formie wykazu. W przedmiotowym wykazie powinny być uwidocznione również działki leśne, które nie spełniają ustawowej definicji lasu. Nadleśniczy niezwłocznie podejmie działania w celu wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności, a o sposobie rozstrzygnięcia powiadomi pisemnie wykonawcę prac urządzeniowych. Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzygnie dyrektor RDLP we Wrocławiu.

Załączniki

3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu

Nadleśniczy przekazuje wykonawcy projektu planu niezbędne dane z zakresu ewidencji gruntów w sposób opisany w Zarządzeniu nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 roku w drodze importu z bazy SILP do oprogramowania „Taksator”.

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (dalej IUL), nadleśniczy jest obowiązany przekazać wykonawcy projektu planu odpowiednie dokumenty stanowiące podstawę prac urządzeniowych, w szczególności z zakresu ewidencji gruntów. Przekazanie danych następuje w drodze importu z geobazy SILP do oprogramowania „Taksator”. Za organizację przebiegu importu, w rozumieniu udostępnienia bazy SILP, połączenia z bazą, ochronę hasła dostępu do bazy SILP, odpowiada nadleśniczy. Pozostałe dokumenty dotyczące stanu ewidencyjnego, które nie zostały wprowadzone do bazy SILP, a tym samym nie zaktualizowały bazy danych, udostępniane będą w trybie określonym w IUL. Przekazane dane w formie elektronicznej i analogowej powinny stanowić komplet dokumentów ewidencyjnych według stanu na 01 stycznia roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu.

Zakres danych pobieranych z SILP został określony w zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dokumentacji analitycznej aplikacji „Taksator”.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu UL danych geometrycznych. Przekazywane dane geometryczne obiektu powinny być zaktualizowane zgodnie ze stanem w SILP.

Istotnym zagadnieniem są obiekty mapy powiązane z inwentarzem (moduł Infrastruktura - SILP); przekazywane dane geometryczne powinny być zaktualizowane również w tym zakresie.

Obowiązkiem nadleśniczego jest zaktualizowanie i zweryfikowanie danych SILP oraz bazy geometrycznej przed przekazaniem wykonawcy planu UL.

Przekazanie danych z SILP do aplikacji „Taksator” oraz danych geometrycznych powinno być udokumentowane w postaci protokołu, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o aktualności przekazywanych danych oraz daty przekazania. Przekazanie powinno odbyć się po aktualizacji LMN za rok 2021. Protokół podpisuje nadleśniczy oraz wykonawca projektu planu UL. Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania.

W celu ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu wszystkich gruntów nadleśnictwo wstrzyma – jeżeli będzie to możliwe i zależne od decyzji nadleśniczego – obrót gruntami w czwartym kwartale ostatniego roku obowiązywania obecnego planu urządzenia lasu.

4. Korekta podziału powierzchniowego i oznaczanie granic

W projekcie planu zachowana zostanie dotychczasowa numeracja oddziałów. Ewentualne zmiany w podziale powierzchniowym zaproponowane przez wykonawcę projektu planu, wykonawca ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas narady techniczno-gospodarczej (NTG).

Podział powierzchniowy na oddziały zostanie oznaczony na gruncie przy skrzyżowaniach linii, ich wylotach na granice i na przecięciach z głównymi drogami publicznymi poprzez oznaczenie na korze dwóch poziomych linii na wysokości ok. 1,5 m, wówczas gdy dotychczasowe oznaczenie nie spełnia swych funkcji. Oznaczenia dokonać ośnikiem „na czerwono” lub farbą (spray), jeśli nadleśnictwo ją zapewni i przekazać wykonawcy.

Niewidoczne na gruncie linie oddziałowe wykonawca zaprojektuje do poszerzenia.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych jak również prace dotyczące poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie.

Prace geodezyjne służące doprowadzeniu do zgodności przebiegu granic działek geodezyjnych, stanowiących odrębne oddziały leśne i przebiegu linii podziału powierzchniowego wykonywać będzie nadleśniczy

5. Sposób oznaczania niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Podstawy tworzenia wyłączeń określa Instrukcja urządzania lasu. Kwestie łączenia i wyróżniania wyłączeń, jak też ich opisu reguluje szczegółowo instrukcja urządzania lasu, odstępstwa w tym zakresie nie powinny mieć miejsca. Zachowana zostanie ciągłości literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Załączniki

Niewidoczne granice między wydzieleniami zostaną oznaczone, zgodnie z § 16 pkt 1 „Instrukcji urzędzenia lasu”, pojedynczą obrączką na korze drzew ze znakiem kierunkowym - na skrzyżowaniach i na wylotach.

Priorytetowe siedliska przyrodnicze, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, będą wydzielane w odrębne wyłączenia, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe 0,25 ha, mniejsze zaliczone zostaną do osobliwości przyrodniczych. Grunty nieleśne porośnięte roślinnością drzewiastą mogą być uznane za las, zgodnie z decyzją nadleśniczego. Ze ewentualny pomiar geodezyjny płątów wydzielanych roślinności odpowiada nadleśniczy. Zachowana zostanie ciągłość literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Grunty stanowiące współwłasność w opisach taksacyjnych zostaną zaadresowane ostatnią literą w oddziale i odpowiednio oznaczone czerwoną obwódką na mapach gospodarczych.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych

Na potrzeby prac urzędzeniowych wykorzystane zostaną najbardziej aktualne ortofotomapy znajdujące się w zasobach nadleśnictwa lub RDLP we Wrocławiu. Koszt zakupu ortofotomapy został przewidziany w planie finansowo-gospodarczym. Środki te zostaną uruchomione, jeśli okaże się, że niemożliwym jest pozyskanie wystarczająco dokładnych i aktualnych ortofotomap, wykonanych ze środków Skarbu Państwa.

Zakłada się, że w trakcie prac urzędzeniowych zostaną wykorzystane ortofotomapy o rozdzielczości przestrzennej 25 cm i rozdzielczości spektralnej RGB z dodatkowym zobrazowaniem w paśmie bliskiej podczerwieni, planowane do wykonania przez ARIMR w bieżącym roku lub już dostępne ortofotomapy o rozdzielczości przestrzennej 25 cm i rozdzielczości spektralnej RGB, wykonane przez tę samą instytucję w roku 2020.

Wykonawca w oparciu m.in. o ortofotomapę dokona:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleń leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchniowych nie tworzących wydzieleń leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do standardu LMN nieuwjętych dotychczas obiektów liniowych,
- uzgodnienia położenia obiektów liniowych dla których powinna być zapewniona ciągłość przebiegu na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urzędzenia lasu

Cechy drzewostanów należy ująć zgodnie z Instrukcją urzędzenia lasu.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wykonawca uwzględni w opisach taksacyjnych sporządzanych przy pomocy programu „Taksator” uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej. Powyższe oznacza, że cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu UL protokołów i szkiców sytuacyjnych uznanych odnowień naturalnych.

Zgodnie z pkt. I ppkt 5 wyżej wymienionego Zarządzenia, wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urzędzenia lasu powierzchni z przyszłościowym odnowieniem naturalnym, do ewentualnego uznania.

Poniżej przedstawiono ramowy schemat zestawienia młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych jakie sporządzi wykonawca, w którym to:

- kolorem jasnozielonym wyróżni wiersze prezentujące wydzielenia, dla których zaplanowano użytkowanie rębne i jednocześnie nie planowano powierzchni do odnowienia ze względu na zinwentaryzowane młode pokolenie,
- pozostałe wiersze będą prezentować młode pokolenie, które należy monitorować w trakcie obowiązywania planu urzędzenia lasu z możliwością ewentualnego wykorzystania i uznania odnowienia naturalnego oraz jego zaewidencjonowania poprzez nadanie odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej cechy DRZ NAT (zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.).

Załączniki

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Zadrzewienie warstwy	Warstwa	Udział	Gatunek	Wiek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Projektowane wskazanie (rębnia)	Projektowane wskazanie (odnowienie)	Projektowana powierzchnia odnowienia [ha]	Cecha warstwy gatunkowo-wiekowej	Uwagi nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razem												

Syntetyczne podsumowania wyżej prezentowanego zestawienia powinny mieć następującą formę:

Gatunek	Powierzchnia [ha] zajmowana przez dany gatunek z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
Razem				

Warstwa d- stanu	Powierzchnia [ha] zajmowana przez daną warstwę drzewostanu z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
DRZEW				
IP				
IIP				
NAL		-----		
PODR				
PODRII				
PODS	-----			
Razem				

W przypadku osiągnięcia przez dotychczas opisane podsadzenia (PODS) wysokości większej niż 0,5 m i zaliczenia ich przez Wykonawcę do warstwy podrostów należy dodatkowo do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej przypisać cechę DRZ SZT.

Informacja o pochodzeniu drzewostanów z siewu, może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne”).

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie przewiduje się utworzenia jednostek kontrolnych.

9. Priorytety przebudowy drzewostanów

Drzewostany, których stan pozwala na stwierdzenie, że nie zapewnią osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zostaną przewidziane do przebudowy. Będą to w szczególności:

- I. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu, których trwałość jest zagrożona:
 - o niskim zadrzewieniu i miernej jakości technicznej,
 - uszkodzone w stopniu 3,
 - bliskorębne i młodsze niezgodne z TD o obniżonej produktywności.

Załączniki

II. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębnego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnie w następnym 10-leciu:

- zakwalifikować drzewostany o cechach jak wyżej i o niezagrożonej trwałości, w których powstały już wartościowe odnowienia w lukach oraz pod okapem. W drzewostanach tych projektować trzebieże o charakterze przekształceniowym.

III. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych:

- zakwalifikować drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z typem drzewostanu, w których projektowane będą cięcia pielęgnacyjne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy zostaną wyszczególnione w wykazie sporządzonym według wzoru nr 3 Instrukcji urządzania lasu. Do powyższego wykazu należy także wpisać drzewostany, w których przebudowę rozpoczęto w ubiegłych okresach gospodarczych. Natomiast nie należy kwalifikować do przebudowy drzewostanów, w których z racji osiągniętego wieku i dojrzałości, użytkowanie będzie rozpoczynane w ramach użytków rębnych.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Orientacyjny procent zwiększania powierzchni przewidzianej do odnowienia z tytułu uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew w drzewostanach KO i KDO ustala się na 0%.

11. Inwentaryzacja zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego należy wykonać zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

12. Wytyczne do sporządzania i wydruku map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych, przeładowych oraz mapy sytuacyjnej

Mapy co do rodzaju i treści należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Mapy gospodarcze należy wydrukować w skali 1:5 000 i formacie A1 (wraz ze skorowidzem w postaci mapy sytuacyjnej z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów leśnych). W zakres map gospodarczych wejdą wszystkie obiekty obligatoryjne zaś z fakultatywnych – działki zrębowe z wykazu cięć. Nie przewiduje się zamieszczania na wydruku map gospodarczych innych obiektów fakultatywnych. Liczba: 1 komplet dla nadleśnictwa oraz 1 komplet dla RDLP.

Mapy gospodarczo-przeładowe (1 komplet dla nadleśnictwa) należy sporządzić w skali 1:10 000 na aktualnym podkładzie topograficznym.

Mapy przeładowe należy sporządzić w skali 1:25 000 według obrębów leśnych.

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy sporządzić w skali 1:50 000.

Mapę sytuacyjno-przeładową obszarów chronionych i funkcji lasu należy sporządzić w skali 1:50 000.

13. Podział na obręby leśne i na leśnictwa

Komisja, po przeprowadzonej dyskusji przyjęła wniosek, aby w projekcie planu urządzania lasu połączyć obręby leśne. Wymaga to jednak wcześniejszego uzyskania zgody dyrektora generalnego LP. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu wystąpi do DGLP ze stosownym wnioskiem.

Podział administracyjny na leśnictwa zostanie ujęty według stanu na pierwszy dzień obowiązywania planu urządzania lasu. Odnośnie spójności danych geometrycznych, o których mowa w części A, pkt 2.3, z danymi zarządzanymi przez DGLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa) oraz z danymi zarządzanymi przez RDLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego obrębów leśnych), a także danymi geometrycznymi zarządzanymi przez nadleśnictwo (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego leśnictw), Komisja przyjęła następujący sposób postępowania. Zarówno dane stałe globalne (zasięg nadleśnictwa, zasięg obrębów leśnych), jak i dane podstawowe (leśnictwa) - w przypadku sporządzenia projektu pul w oparciu o dane geometryczne pozyskane z PODGiK - nie będą

Załączniki

zmieniane. Przypadki nieprawidłowych zależności przestrzennych (tj. nakładanie, rozchodzenie) ujawnione w trakcie kontroli przekazanej przez Wykonawcę geobazy odpowiednimi aplikacjami, zostaną przyjęte do LMN i opisane jako wyjątki.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Komisja postanowiła przyjąć następujące definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód:

- od szkodników owadzych - obszary, ze stwierdzonymi w trakcie inwentaryzacji terenowej istotnymi uszkodzeniami spowodowanymi okresowymi pojawami szkodników wtórnych.
- od chorób grzybowych - obszary, gdzie w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne i powtarzające się uszkodzenia spowodowane przez grzyby korzeniowe.
- od zwierzyny - obszary, gdzie w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono utrzymujące się uszkodzenia spowodowane przez bytowanie zwierzyny, przede wszystkim ze strony zwierzyny płowej.
- od czynników abiotycznych - obszary, gdzie w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez wiatr, przymrozki, podtopienia.
- od czynników antropogenicznych - obszary z funkcjonującym intensywnym ruchem turystycznym, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne szkody spowodowane czynnikiem ludzkim (np. wydeptywanie, zaśmiecanie).

Za szkody istotne należy uznać poziom uszkodzeń zakłócający normalny tok produkcji lub zakłócający spełnianie przez las innych przewidzianych dla niego funkcji.

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód niezdefiniowane w niniejszym protokole, a ujawnione w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG.

Konkretne granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód prezentowane na mapie przeglądowej ochrony lasu Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG. Dodatkowe, istotne dla nadleśnictwa informacje z zakresu ochrony lasu do zamieszczenia na mapie przeglądowej ochrony lasu zostaną zebrane według wykazu przedstawionego przez ZOL we Wrocławiu.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych

Kontrole wykonywanych prac przeprowadzane będą zgodnie z wytycznymi zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku. Zakończone prace będą podlegać kontroli końcowej i odbiorowi, po wcześniejszym zgłoszeniu gotowości przez wykonawcę prac lub na żądanie zamawiającego. Wraz z pisemnym zgłoszeniem przez wykonawcę gotowości do kontroli i odbioru danej części prac, na żądanie zamawiającego wykonawca przekazuje kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej.

Zgłoszenia dotyczące bieżących terenowych prac urzędniowych powinny być dokonywane w okresach przynajmniej dwumiesięcznych.

Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów.

Końcową kontrolę i odbiór robót przeprowadzi powołany w tym celu zespół zadaniowy z udziałem nadleśniczego.

16. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej

Każda z części dokumentacji powinna być trwale połączona, zaopatrzona w sztywne okładki opatrzone etykietami. Nośniki optyczne, magnetyczne, pamięci flash lub dyski zewnętrzne także opatrzone indywidualnymi etykietami. Wszystkie strony każdego z tomów powinny być ponumerowane w sposób ciągły. Całość należy umieścić w teczkach, pudełkach zbiorczych zaopatrzonych także w etykiety informujące o zawartości.

a) materiały bazodanowe:

- geobaza danych opisowych do SILP oraz danych geometrycznych wygenerowana programem „Taksator”, wraz z plikami eksportu do SILP – nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (3 egz.),

Załączniki

- wyciąg z opisanego ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego,
 - wyciąg z programu ochrony przyrody,
 - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - część kartograficzna zawierająca:
 - mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, zafoliowana, złożona do formatu A4, oprawiona w twarde okładki,
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, złożona do formatu A4.
- Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzona następująca ilość egzemplarzy:
- część opisowa (zawierająca tabelę XXII oraz tabelę XXIII) – 1 egz.,
 - mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów – 2 egz.,
 - mapa gospodarczo – przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia – 1 egz.,
- Szczegóły dotyczące zamawianych materiałów oraz ich ilość określona zostanie ostatecznie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia z uwzględnieniem w miarę możliwości propozycji nadleśniczego.

W ramach projektu planu nie będzie sporządzana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych ani prognoza ekonomiczna.

Wykonawca uwzględni natomiast w projekcie pul wyniki zaktualizowanego operatu drogowego dla Nadleśnictwa Przemków, zgodnie z Zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27 kwietnia 2018 roku.

17. Dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000

Na wniosek nadleśnictwa dodatkowa tabela XXII będzie sporządzona, jako element opracowywanego planu urządzenia lasu.

18. Postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Instrukcją urządzania lasu oraz innymi wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie.

Załączniki

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Obszary chronione i funkcje lasu

1.1 Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, w tym obszarów chronionych

Obszary chronione na terenie nadleśnictwa zostały przedstawione na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. Dane należy uaktualnić w programie ochrony przyrody i umieścić w bazie danych zgodnie z § 29 IUL.

1.2 Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Podział lasów nadleśnictwa ze względu na dominujące funkcje omówiono w części A protokołu oraz przedstawiono na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Sposób ujmowania typów siedliskowych lasu omówiono w części A protokołu.

Uzupełnianie typów siedliskowych lasu o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze należy odnotować w bazie „Taksator”, uwzględniając m.in. zapisy zatwierdzonych planów zadań ochronnych.

W bazie „Taksator” informację na temat rozpoznanych siedlisk przyrodniczych należy zamieszczać w polu „Siedlisko przyrodnicze”. W przypadku występowania w granicach wydzielenia tylko jednego siedliska przyrodniczego, należy mu nadać pierwszą rangę, podając odpowiednio jego stan, powierzchnię oraz lokalizację. W przypadku występowania więcej niż jednego typu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu, informację o nich umieszcza się w tym samym polu bazy „Taksator”, ale już z drugą i kolejną rangą, jednocześnie stosownie określając ich stan, powierzchnię oraz lokalizację.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Propozycja typów drzewostanów i projektowanych składów gatunkowych upraw o kierunku gospodarczym:

Lp.	TSL	Udział TSL [%]	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw	Zalecane rodzaje rębni
1	Bśw	47,95	So	So 90, Brz i inne 10	I
2	Bw	0,36	So	So 70, Św i inne 30	I
3	BMśw	35,39	So	So 60, Bk i inne 40	I / III, IV
4	BMw	7,16	So	So 70, Św i inne 30	I / III
5	BMb	0,03	Św – So	So 40, Św 30, Ol i inne 30	I
6	LMśw	2,96	Db – Bk - So	So 50, Bk 20, Db 20, Jd i inne 10	II / III, IV
7	LMw	2,36	So – Db	Db 60, So 30, Św i inne 10	II / III, IV
8	LMb	0,39	Db – Ol	Ol 60, Db 20, Brz i inne 20	I
9	Lśw	1,15	Bk – Db	Db 50, Bk 30, Jd i inne 20	II / III, IV
10	Lw	2,08	Db	Db 80, Js i inne 20	IV
11	Ol	0,17	Ol	Ol 90, Js i inne 10	I

Na gruntach porolnych przyjąć typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych.

Załączniki

Propozycja składów gatunkowych dla drzewostanów z siedliskami naturalnymi położonymi w obszarach Natura 2000 (oprac. na podstawie „Regionalne optymalne składy gatunkowe ..” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.)

Lp.	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	9110	Kwaśna buczyna	Bk	Bk 70, inne 30
2	9130	Żyzna buczyna	Bk	Bk 70, inne 30
3	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp – Db	Db 40, Lp 30, inne 30
4	9190	Śródłądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
5	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js – Ol	Ol 40, Js 30, Jw i inne 30
6	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js – Wz – Db	Db 40, Wz 30, Js 20, Jw i inne 10
7	91T0	Śródłądowy bór chrobotkowy	So	So 90, Brz i inne 10

Zaproponowane typy drzewostanów – zarówno o kierunku gospodarczym, jak i ochronnym – powinny podlegać weryfikacji przez wykonawcę projektu planu podczas prac terenowych. W przypadku, stwierdzenia że nie jest możliwe osiągnięcie takiego celu gospodarowania ze względu na obecny stan lasu i warunki gospodarowania, wykonawca zgłosi propozycję zmian i przedstawi ją do akceptacji na naradzie techniczno-gospodarczej.

W drzewostanach, w których występuje jesion wyniosły, należy promować odnowienie naturalne tego gatunku. W przypadku typów lasu o kierunku ochronnym oraz typów drzewostanów o kierunku gospodarczym, dopuszcza się w razie potrzeby - ze względu na postępującą chorobę jesionu – odstąpienie od sztucznego wprowadzenia jesionu i zastąpienie go innym gatunkiem, o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew:

Lp.	Gatunek panujący	Wiek rębności
Wiek rębności dla gatunków zgodne z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku		
1	Db	130
2	Bk	120
3	So	100
4	Św	90
Wiek rębności dla pozostałych gatunków		
5	Dg, Md, Jw, Js, Dbc, Soc	100
6	Lp, Brz, Olcz	80
7	Ak, Olodr	60
8	Tp	40

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyjęcie indywidualnego wieku rębności dla konkretnego drzewostanu.

5. Podział lasów na gospodarstwa

Podziału na gospodarstwa należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 82 Instrukcji urządzania lasu.

W nadleśnictwie wyróżnione zostaną następujące gospodarstwa:

Załączniki

- gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
 - gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
 - gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z główną funkcją produkcyjną, nie wykluczającą spełniania przez nie innych funkcji, w tym także funkcji ochronnych.
- Projektując gospodarstwo specjalne uwzględnić – po weryfikacji terenowej – drzewostany wskazane w części B referatu nadleśniczego (załącznik nr 2 do niniejszego protokołu).

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

W gospodarstwie specjalnym i gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne powinno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, z uwzględnieniem możliwości lokalizacji cięć. Użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych im funkcji ochronnych. W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne należy projektować zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi, planami ochrony lub uzgodnić z odpowiednimi organami.

Listę drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody z użytkowania należy przedstawić na NTG. Należy tu zaliczyć drzewostany, o których mowa w części A w punkcie 2 niniejszego protokołu.

W istniejących klasach odnowienia jako zasadę należy przyjąć kontynuację zastosowanej rębni. Natomiast dla drzewostanów w klasie do odnowienia – w przypadku kiedy po wykonanym cięciu istnieje powierzchnia nieodnowiona - w pierwszej kolejności planować odnowienie, a dopiero następnie kontynuację zastosowanej wcześniej rębni.

Projektując odnowienie należy uwzględnić naturalną fazę rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy, a w koniecznych przypadkach zaprojektować ostępy przejściowe. Przy projektowaniu działek i pasów zrębowych należy wykorzystać naturalne granice wyłączeń: drogi, rowy itp.

Użytkowanie lasów położonych w pobliżu źródeł, rzek i jezior, miejsc kultu i wokół drzew matecznych, projektować z zachowaniem zasady ochrony cennych biotopów i miejsc ważnych dla lokalnej społeczności.

W miarę możliwości nie projektować całej miąższości do usunięcia na działkach zrębowych użytkowanych rębnią zupełną, projektować pozostawianie kęp drzewostanu, wraz z dolnymi warstwami, nie mniejszych niż 6 arów, w postaci biogrup drzew gatunków głównych, kęp gatunków domieszkowych i biocenotycznych, nasienników, drzew pomnikowych i dziuplastych z otuliną, do naturalnego rozpadu. Pozostawione fragmenty starodrzewu traktować jako pożądane elementy strukturalne przyszłego drzewostanu. Nie jest wskazane projektowanie pozostawiania kęp starego drzewostanu w sytuacji zagrożenia trwałości lasu, wystąpienia niebezpieczeństwa dla ludzi, w przypadku wydzieleń mniejszych niż 1 ha, w blokach upraw pochodnych oraz jeżeli sąsiedztwo takie byłoby niewskazane.

W miarę potrzeb, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego sąsiedztwa, projektować rozręby i oręby. Wręby projektować w zwartych blokach jednowiekowych drzewostanów.

Pozycje ujęte do użytkowania rębego powinny być uzgodnione z nadleśnictwem (podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach).

Proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia (od obsiania się aż do usamodzielnienia podrostu) dla różnych odnawianych gatunków:

- jodła 15-30 lat,
- buk 10-20 lat,
- świerk 8-15 lat,
- dąb 5-15 lat,
- sosna 3-4 lata.

Propozycje rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 3, części B niniejszego protokołu. W zależności od przyjętej rębni proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia:

Załączniki

- rębnia I - okres odnowienia krótki - do 10 lat.
- rębnia II - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia III - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia IV - okres odnowienia długi - 21 do 40 lat.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielone będą na trzy grupy:

- A) drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu;
- B) drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;
- C) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Wykaz drzewostanów do przebudowy należy uzgodnić z nadleśnictwem po wykonaniu prac taksacyjnych.

Hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w pkt. 9 części A niniejszego protokołu. W wykazach należy także ująć drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

8. Pielęgnowanie lasu, w tym cięcia pielęgnacyjne

Użytkowanie przedrębne należy projektować zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. W trakcie projektowania cięć przedrębnych należy kierować się następującymi wskazówkami:

- zabiegi pielęgnacyjne projektować bez nawrotów,
- trzebieże projektować w oparciu o stwierdzony stan drzewostanu.

Pielęgnację młodników zaplanować zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Czyszczenia późne (CP) należy planować również w wymagających tego podrostach, podsadzeniach i dolnych piętrach drzewostanu. Nie planować czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Pielęgnację upraw należy zaplanować we wszystkich zainwentaryzowanych uprawach.

Wskazania gospodarcze w drzewostanach nasiennych gospodarczych powinny uwzględniać potrzeby lasu określone na gruncie. W wydzieleniach nie znajdujących się na liście czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych może być tylko kryterium potrzeby drzewostanów - w wymagających pielęgnacji drzewostanach starszych klas wieku, nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym, można projektować TP.

9. Hodowla lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw należy traktować ramowo.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju w nich młodego pokolenia. Małe luki można pozostawić bez wskazania dolesienia, jeżeli ocenia się, że ewentualne pokrycie ich drzewostanem dokona się w drodze naturalnej sukcesji.

Wprowadzanie podszytów planować tylko w przypadku stwierdzenia oczywistych potrzeb w tym zakresie, w sytuacji braku możliwości samoistnego pojawienia się gatunków podszytowych. Podsadzenia planować według stwierdzonych potrzeb.

Grunty nieleśne pokryte roślinnością leśną, zostaną wymienione w protokole rozbieżności, a krzewy i drzewa porastające te grunty zostaną opisane jako osobna warstwa.

Odnowienia zaplanować na wszystkich zainwentaryzowanych wyciętych i nieodnowionych zrębach oraz na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego. W przypadku występowania młodego pokolenia na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego (zwłaszcza uprzednio uznanego młodego pokolenia przez nadleśnictwo), odpowiednio zredukować

Załączniki

powierzchnię odnowienia w uzgodnieniu z nadleśnictwem biorąc pod uwagę zapisy zamieszczone w punkcie A7 niniejszego protokołu. Jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych w drzewostanach może być tylko kryterium potrzeby drzewostanów.

10. Ogólna ochrona lasu oraz ochrona przeciwpożarowa

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna jego uszkodzenia zostaną określone niezależnie od wieku drzewostanu. Rozpoznany rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń należy kodować zgodnie ze słownikiem F_PEST_DIC programu „Taksator”.

Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz z ZOL należy omówić w części planistycznej opisanego ogólnego, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnić położenie lasów i stałych ognisk gradacyjnych na opracowanej mapie przeglądowej ochrony lasu.

Dodatkowo wykonawca sporządzi warstwę wektorową (format *shp*) uszkodzeń spowodowanych przez jemień. W tym celu wykorzysta dane przekazane przez nadleśniczego oraz ZOL we Wrocławiu. Przekazane dane zostaną uzupełnione o informacje uzyskane samodzielnie w trakcie prac terenowych.

Wykonawca dokona analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej. Po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, wykonawca określi kategorię zagrożenia pożarowego. Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendami Wojewódzkimi PSP.

11. Zagospodarowanie rekreacyjne

Całość zagadnienia wykonawca planu przedstawi na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Informacja o obiektach turystycznych zostanie zamieszczona na podstawie danych nadleśnictwa. Przebieg szlaków turystycznych, także poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, zostanie przedstawiony na mapie przeglądowej.

12. Użytkowanie uboczne oraz zagospodarowanie łowieckie

W ramach użytkowania ubocznego nadleśnictwo planuje pozyskiwanie choinek. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy planu wykaz założonych plantacji choinkowych na gruntach leśnych i nieleśnych.

Dodatkowo nadleśniczy przekaze wykonawcy wnioski wynikające z monitoringu pozyskiwanych roślin runa leśnego i oceny jego zagrożeń, a także zestawienie ewentualnych umów z podmiotami pozyskującymi płody runa w ramach działalności gospodarczej.

Określenie kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej należy oprzeć się na informacjach przekazanych przez nadleśnictwo (np. wykaz poletek łowieckich) oraz przez RDLP we Wrocławiu (zasięgi obwodów łowieckich).

13. Ujmowanie zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Zagadnienia dotyczące infrastruktury powinny podlegać uzgodnieniu przez wykonawcę z nadleśnictwem. Nadleśnictwo okaże wykonawcy planu dokumentację inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do końca 2023 roku, w szczególności jeżeli w wyniku budowy nastąpią zmiany powierzchniowe w kategorii użytkowania gruntów.

14. Charakterystyka ekonomiczna

W elaboracie należy przedstawić charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa, w tym zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej w formie tabeli XIX, oraz zamieścić orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.

Nie będzie sporządzana ekspertyza ekonomiczna.

Załączniki

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych należy opracować zgodnie z §123 Instrukcji urządzania lasu.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody. Wykonawca dokona jego weryfikacji i aktualizacji w trakcie sporządzania projektu planu urządzenia lasu.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody należy uwzględnić aktualne informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem informacji dostępnych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i aktualnych publikacjach w tym zakresie, lokalizację poszczególnych obiektów podać z dokładnością do wydzielenia.

W tabeli XXIII, wykonawca zamieści informacje na temat występowania w danym wydzieleniu gatunków chronionych (za wyjątkiem gatunków objętych zezwoleniem, o którym mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody). W celu eliminacji ewentualnych sprzeczności w opisie taksacyjnym wykonawca zaznaczy, pod jaką pozycją tabeli XXIII ujęte są gatunki i wskazania z zakresu ochrony przyrody dotyczące danego wyłączenia taksacyjnego.

17. Wydruk map tematycznych

Mapy zostaną wydrukowane w sposób i w liczbie określonej w części A, pkt. 16 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zgodnie z § 130 instrukcji urządzenia lasu, Dyrektor RDLP we Wrocławiu, jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Przedstawiciel Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – pan Marek Matyjaszczyk – zgłosił wniosek, aby drzewostany porastające siedliska bagienne w Nadleśnictwie Przemków zaliczyć do gospodarstwa specjalnego. Wniosek ten nie znalazł akceptacji. Kolejny wniosek dotyczył obniżenia wieku rębności dla sosny, ze 100 lat do 90. Komisja po przeprowadzonej dyskusji nie przyjęła zgłoszonego wniosku (punkt B4 niniejszego protokołu). Ostatni wniosek pana Marka Matyjaszczyka dotyczył propozycji połączenia dotychczas funkcjonujących obrębów leśnych w jeden. Wniosek ten znalazł akceptację Komisji (punkt A13 niniejszego protokołu).

Pan Kamil Martyniak, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu odniósł się do prac realizowanych w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Wrzosowisko Przemkowskie, a polegających na odkrzaczaniu. Zwrócił uwagę zebranych, że działanie to ma za celu chronić wrzosowiska przed ewentualną sukcesją naturalną. Jego wypowiedź uzupełnił nadleśniczy informując, że zadania nałożone przez plan zadań ochronnych na Nadleśnictwo Przemków realizowane są w pełni, zgodnie z upływem czasu. Wskazał także, że zapisy obowiązujących planów zadań ochronnych kłócą się z wnioskiem pana Marka Matyjaszczyka dotyczącym obniżenia wieku rębności dla sosny (zachowanie starodrzewów dla sóweczki).

Załączniki

W dniu 01 czerwca 2021 roku do tutejszej dyrekcji regionalnej Lasów Państwowych wpłynęły dane o zabytkach zlokalizowanych w obszarze Nadleśnictwa Przemków przekazane przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu (znak sprawy: L/Arch.5183.244.2021.JK z dnia 01 czerwca 2021 roku, załącznik nr 5 do niniejszego protokołu).

DYREKTOR:

Artur Dyrz
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej
/dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Referat nadleśniczego.
3. Mapa obszarów chronionych i funkcji lasu.
4. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.
5. Pismo Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu (znak sprawy: L/Arch.5183.244.2021.JK z dnia 01 czerwca 2021 roku).

Załączniki

Wrocław, 26.05.2021

Lista obecności

Lista obecności na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej	Podpis
1.	A. Kow Dyrca	RDLP Wrocław	Dyrca
2.	JANUSZ CZERPAK	N. CIŁO PRZEMKÓW	Czerpak
3.	Agnieszka Nawrot	RDLP Wrocław	Nawrot
4.	Katarzyna Marik	ZOL Wrocław	Marik
5.	Patrycja Opalińska	RDLP Wrocław	Opalińska
6.	TOMASZ SZERGAŚ	ZDLP WROCŁAW	Szergas
7.	Kamil Martyniak	RDLP we Wrocławiu	Martyniak
8.	Adam Chlebowski	Koło Inżynierskie Przemków	Chlebowski
9.	Leszek Tomalski	RDLP we Wrocławiu	Tomalski
10.	Kamil Moryś	RDLP we Wrocławiu	Moryś
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Załączniki

Wrocław 26.05.2021

Lista obecności*

na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków

* lista osób uczestniczących w KZP poprzez wideokonferencję

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej
1.	Anna Harendarz	-----
2.	Dariusz Bandrów	-----
3.	Henryk Litwin	RDLP we Wrocławiu
4.	Jacek Wiśniewski	Nadleśnictwo Chocianów
5.	Marek Cieślak	-----
6.	Marek Matyjaszczyk	BULiGL Oddział w Brzegu
7.	Waldemar Kudła	-----

Sporządził:
STARSZY SPECJALISTA S.L.
Kamil Błoński
Kamil Błoński

Załączniki

VII.3. PROTOKÓŁ Z NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ

PROTOKÓŁ

**z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędniowych
i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
oraz oceny projektu planu urządzenia lasu**

Narada odbyła się w dniu 1 lutego 2024 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, ul. Grunwaldzka 90, 50 – 357 Wrocław. Dodatkowo istniała możliwość uczestnictwa w NTG w formule zdalnej wideokonferencji, na platformie Webex (dwanaścioro uczestników).

Naradzie przewodniczył: Jan Dzięcielski – p.o. Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

W naradzie wzięli udział m.in. przedstawiciele:

1. Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie;
2. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu;
3. Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu;
4. Nadleśnictwa Przemków;
5. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
6. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Sękocinie Starym;
7. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Brzegu;
8. Komend Powiatowych PSP;
9. Samorządów – urzędów gmin.

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Naradę otworzył Jan Dzięcielski – p.o. Dyrektora RDLP we Wrocławiu. Następnie głos zabrał Artur Jakubiak – p.o. Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP we Wrocławiu, który przedstawił zebranym podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2014 r. – 31.12.2023 r.)

Nadleśniczy w swoim referacie, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, omówił szczegółowo następujące tematy:

Wstęp

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów i analiza ich przyczyn
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem
 - I. Zadania obligatoryjne
 1. Pozyskanie
 2. Pielęgnowanie lasu

Załączniki

- II. Zadania określone kierunkowo
3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu
 - a) Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni według najważniejszych gatunków drzew
 - b) Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.
 - c) Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu
 4. Nasiennictwo i selekcja
 - I. Uprawy pochodne
 - II. Rejestr źródeł nasion
 - III. Gospodarcze Drzewostany Nasienne
 - IV. Drzewa Mateczne
 - V. Wyłączone Drzewostany Nasienne
 - VI. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędzeniowego
 - VII. Zbiory nasion w latach 2014-2023
 5. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych
 6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne
 - I. Czynniki biotyczne
 - II. Czynniki abiotyczne
 - III. Ochrona Przeciwpożarowa
 7. Użytkowanie uboczne
 8. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów
 9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urzędzenia lasu.

Tematyka prezentowana w referacie zostanie zamieszczona w „Opisaniu ogólnym – elaboracie dla nadleśnictwa, w cz. 2. Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urzędzenia lasu”.

Nadleśniczy przedstawił realizację dotychczasowego i założenia do nowego Programu edukacji leśnej. Przewodniczący Narady zaakceptował dotychczasowe działania nadleśnictwa i założenia do nowego programu edukacji leśnej.

II. Koreferat kierownika drużyny urzędzenia lasu

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu nie wniósł zastrzeżeń do referatu nadleśniczego na NTG.

W koreferacie zostały zawarte następujące zagadnienia:

1. Konfrontacja danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu:
 - Stan posiadania
 - Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z ich realizacją
 - Ocena wpływu wykonanych zabiegów na stan lasu
 - Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych
 - Ocena wykonania zadań z zakresu ochrony lasu oraz ochrony przyrody

Załączniki

WYKAZ ZŁOŻENIA DOKUMENTACJI WYKONAWCZEJ DO PLANU GOSPODARKI LEŚNEJ NA PRZYSZŁY OKRES GOSPODARCZY W OBSZARZE NATURA 2000 W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM I MIĄŻSZOŚCIOWYM

- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym
- zestawienia gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Wyniki prowadzonego monitoringu w zakresie wymienionych wskaźników omówił Kamil Błoński - przedstawiciel Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy

Kierownik drużyny zarządzania lasu Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – Mateusz Franczak, w postaci prezentacji multimedialnej przedstawił referat, w którym omówił uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres gospodarczy. W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP, w tym:
 - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z nadleśnictwem i RDLP.
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
 - stan posiadania
 - przyrodnicze warunki produkcji leśnej
 - zagadnienia nasiennictwa i selekcji
 - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.
3. Propozycja gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
 - podział według dominujących funkcji lasu
 - podział na gospodarstwa
 - wieki rębności
 - projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego
 - projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych
 - wytyczne w zakresie ochrony lasu
 - ochrona przeciwpożarowa,
 - wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego
 - potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji agrotechnicznych

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności”. Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję

Załączniki

w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca projektu planu przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

W dniach 1 – 2 sierpnia 2023 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości, przez zespół kontrolny powołany przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych we Wrocławiu, który potwierdził prawidłowość wykonanych prac. Kontrolą objęto 50 powierzchni kołowych, w obrębie leśnym Przemków. W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drzew martwych.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu opisał cechy drzewostanów, zgodnie z instrukcją urządzania lasu.

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu Wykonawca dokonał kompleksowego rozpoznania funkcji spełnianych przez lasy Nadleśnictwa Przemków. Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie Decyzji Ministra Klimatu i Środowiska z 04.05.2023 r., znak spr. DLŁ-WGL.8101.12.2023.LP, o pozbawieniu i uznaniu lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Przemków, za ochronne.

Wykonawca prac przedstawił strukturę gospodarstwa specjalnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych i ekologicznych. NTG zaakceptowała zaktualizowaną listę drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Pielęgnowanie lasu – pielęgnowanie upraw i młodników, zostało zaplanowane zgodnie ze stwierdzonymi potrzebami na gruncie. Użytkowanie przedrębne – TW i TP, projektowano zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu i Zasadach hodowli lasu, w oparciu o stwierdzony stan drzewostanów na gruncie. Rozmiar prac z zakresu użytkowania

i hodowli lasu uzgodniono z przedstawicielami Nadleśnictwa Przemków i RDLP we Wrocławiu w dniu 24 listopada 2023 r. w siedzibie BULiGL Oddz. w Brzegu.

Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu – Janusz Bańkowski, przedstawił prognozę rozwoju zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Przemków na okres 30 lat. Przy założeniu dotychczasowych sposobów prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Przemków w kolejnych dziesięcioleciach możemy spodziewać się, że:

- zasoby będą wzrastać na poziomie 5 – 10 % na dziesięciolecie, z jednoczesnym wzrostem przeciętnego wieku z 52 do 58 lat,
- nastąpi znaczący wzrost możliwości użytkowania głównego (rębego) w kolejnych dziesięcioleciach.

Zwrócono uwagę, że sposób wyliczania przeciętnego wieku w IUL nie odpowiada specyfice drzewostanów zagospodarowywanych rębiami stopniowymi. Wyliczanie przeciętnego wieku powinno uwzględniać młode pokolenie w klasach odnowienia. Wyniki tak dokonanych wyliczeń przedstawiono w koreferacie kierownika drużyny urządzania lasu.

Na podstawie Zarządzenia Nr 58 DGLP z dnia 5 lipca 2022 r. w nadleśnictwie Przemków zostały wyznaczone lasy o wzmocnionej funkcji społecznej mające na celu zachowanie trwałości lasu oraz zdolności do pełnienia przez nie wskazanych funkcji społecznych w przyszłości. Wyznaczono łącznie ok 272 ha w 6 kluczowych miejscach. Z czego 35 ha stanowi strefa intensywnego oddziaływania, natomiast na powierzchni ok 240 ha została wyznaczona strefa zrównoważonego oddziaływania. Wskazania gospodarcze w wyznaczonych obszarach zostały zmodyfikowane i dostosowane do zaleceń z zarządzenia. W dniu 24 maja 2023 r. odbyło się wspólne spotkanie z zaproszonymi przedstawicielami lokalnych społeczności dla Nadleśnictwa: Bolesławiec, Chocianów, Przemków i Świątoszów, w miejscowości Bolesławiec, celem przeprowadzenia konsultacji w zakresie zagospodarowania wyznaczonych lasów o wzmocnionej funkcji społecznej.

Załączniki

Po spotkaniu upubliczniono: mapy z lokalizacją lasów o wzmacnianej funkcji społecznej, opisy taksacyjne ze wskazaniami gospodarczymi i opisy planowanych działań w języku niespecjalistycznym. Do udostępnionych materiałów nie wpłynęły żadne uwagi.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Przedstawicielka BULiGL Oddział w Brzegu – Urszula Franczak, omówiła podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie ochrony przyrody oraz Prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i wskazała, dlaczego te dokumenty muszą być wykonywane na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu.

- a) Program ochrony przyrody (POP):
 - zawartość programu ochrony przyrody
 - walory przyrodnicze
 - formy ochrony przyrody występujące na terenie nadleśnictwa
 - zadania ochronne dla obszarów Natura 2000, zawarte w planie urządzenia lasu
- b) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Przemków (POŚ):
 - podstawy i metodyka opracowania
 - zakres i stopień szczegółowości prognozy
 - analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie
 - stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000

W trakcie prezentacji wyników inwentaryzacji wszystkich form ochrony przyrody Wykonawca prac przedstawił metodykę kwalifikacji poszczególnych przedmiotów ochrony do danego wydzielenia leśnego. Metodyka zakłada dokładność +/- 1 mm przeniesienia z materiału mapowego do projektu planu urządzenia lasu. Komisja zaakceptowała tę metodykę.

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił przedstawione informacje o walorach przyrodniczych nadleśnictwa i zaproponowanych rozwiązaniach minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na środowisko i Obszary Natura 2000.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Referat BULiGL uwzględnia wnioski i uzgodnienia jakie dokonywane były w okresie poprzedzającym sporządzenie dla Nadleśnictwa Przemków projektu pul na okres od 01.01.2024 do 31.12.2033 r., które wynikały zarówno z protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, jak i z wniosków, i uzgodnień dokonywanych z pracownikami nadleśnictwa w trakcie prac taksacyjnych. Nadleśniczy Nadleśnictwa Przemków zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULiGL i nie wniósł do nich zastrzeżeń.

Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Brzegu, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu.

Załączniki

IV. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Przemków za okres 2014-2023. Poziom realizacji obowiązkowych i kierunkowych zadań, określonych w planie urządzenia lasu, został zaakceptowany przez Przewodniczącą Naradę.

Dyskusja

Otwierając część dyskusji, która dotyczyła Projektu PUL na lata 2024-2033 przewodniczący obrad poinformował o możliwości wzięcia udziału i zgłaszania wniosków w trakcie późniejszych konsultacji społecznych.

W dyskusji udział wzięli przedstawiciele RDOŚ we Wrocławiu i DGLP.

Przedstawiciel RDOŚ we Wrocławiu wniósł uwagę, że informacja w zakresie monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 obejmować powinna również gatunki zwierząt, które stanowią przedmioty ochrony. Uzgodniono, że informacja w zakresie monitoringu zostanie uzupełniona stosownie do ustaleń poczynionych w trakcie narady pomiędzy przedstawicielami RDLP i RDOŚ.

Przedstawiciel DGLP – Jacek Przypaśniak, Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu zwrócił uwagę na przebieg narady, szczególnie na sposób prezentowania danych z zakresu gospodarki przeszłej oraz niskie wykonanie zadań obowiązkowych z zakresu pielęgnowania lasu, szczególnie trzebieży wczesnych (TW). Pozytywnie ocenił projekt planu urządzenia lasu, zarówno pod względem merytorycznym, jak również sposobu prezentowania.

Część B: projekt planu urządzenia lasu

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu

Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Przemków projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP.

1. Komisja zaakceptowała połączenie obrębów leśnych Przemków i Żuków w jeden obręb leśny pod nazwą obręb leśny Przemków, zgodnie z decyzją nr 10/2022 z dn. 21.03.2022 Dyrektora RDLP we Wrocławiu z dniem 1 stycznia 2024 r. oraz nową numeracją oddziałów w nadleśnictwie rozpoczynającą się od oddz. 1 w leśnictwie Nowy Dwór do oddz. 399.w leśnictwie Kozłów.
2. Komisja zaakceptowała wyniki testu kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonego w obrębie leśnym Przemków.
3. Komisja zaakceptowała – przedstawiany w projekcie planu urządzenia lasu – zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
4. Komisja zaakceptowała zasięg i lokalizację obszarów chronionych. Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto podstawie Decyzji Ministra Klimatu i Środowiska z 04.05.2023 r., znak spr. DLŁ-WGL.8101.12.2023.LP, o pozbawieniu i uznaniu lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Przemków, za ochronne.
5. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez Wykonawcę etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych, określony według potrzeb hodowlanych, ochronnych i społecznych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i w użytkowaniu przedrębny według przyjętego rozmiaru, w tym:

Załączniki

.....

Załącznikami do protokołu są:

- Lista obecności na Naradzie Techniczno – Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków
- Projekt Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przemków w postaci cyfrowej (w tym m.in.: referat na NTG, program ochrony przyrody)
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków w postaci cyfrowej.

Protokółował:

Marek
Matyjaszczyk

Elektronicznie podpisany przez Marek
Matyjaszczyk
DN: cn=Marek Matyjaszczyk,
givenName=Marek, sn=Matyjaszczyk,
serialNumber=PNOPL-67031710151, c=PL
Data: 2024.02.12 13:10:58 +01'00'

Przewodniczył:

Jan
Dzięcielski

Elektronicznie
podpisany przez
Jan Dzięcielski
Data: 2024.02.14
13:19:53 +01'00'

Załączniki

Wrocław 01.02.2024

Lista obecności

na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej	Podpis
1.	Tom Dupaletki	RDLP Wrocław	
2.	Adam Jankowski	RDCP Wrocław	
3.	Andrzej Majewski	Nadleśnictwo Przemków	
4.	Wojciech Adam	RDLP Wrocław	
5.	Jacek Kozłowski	DGLP	
6.	Janusz Bankowski	BULLiGLo/Bneq	
7.	Henk Motylaszczyk	BULLiGLo Bneq	
8.	Mateusz Francuski	BULLiGLo Bneq	
9.	Charles Francuski	BULLiGLo Bneq	
10.	Tomasz Kozłowski	RDLP Wrocław	
11.	Piotr Balcer	RDLP Wrocław	
12.	Jaroslav Góral	Zaocze Wrocław	
13.	Remigiusz Czerwinski	Inst. Przemków	
14.	Kamil Bzowski	RDLP Wrocław	
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Załączniki

Wrocław 01.02.2024

Lista obecności*

na Naradzie Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków

* lista osób uczestniczących w NTG poprzez wideokonferencję

Lp.	Imię, nazwisko	Nazwa instytucji / jednostki organizacyjnej
1	-----	Nadleśnictwo Chocianów
2	-----	Nadleśnictwo Oława
3	-----	KP PSP Polkowice
4	Łukasz	-----
5	Piotr Gasztych	RDLP we Wrocławiu
6	Piotr Kyc	RDLP we Wrocławiu
7	Henryk Litwin	RDLP we Wrocławiu
8	Rafał Klodek	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
9	Bożydar Neroj	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Zarząd
10	Paweł Stelter	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu
11	Artur Jankowski	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu
12	Andrzej Kozak	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Sponędul
 GŁÓWNY SPECJALISTA SŁUŻBY LEŚNEJ
Kamil Błoński
 Kamil Błoński

VII.4. DECYZJA W SPRAWIE UZNANIA ZA OCHRONNE LASY WCHODZĄCE W SKŁAD NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.12.2023.LP
2597906.9955145.8029701
Warszawa, 04-05-2023

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, z późn. zm), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25 stycznia 2023 r. znak ZU.6002.1.2023 (data wpływu 17 kwietnia 2023 r.), po uzyskaniu opinii Rady Gminy Bolesławiec, Rady Gminy Gromadka, Rady Gminy w Radwanicach, Rady Miejskiej w Przemkowie i Rady Miejskiej w Szprotawie:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Przemków, określone zarządzeniem nr 131 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Przemków.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 2 496,99 ha, położone w Nadleśnictwie Przemków, w obrębach leśnych: Przemków i Żuków, jak niżej:
 - 1) w obrębie leśnym Przemków, o powierzchni łącznej 2 167,99 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 173,51 ha, w oddziałach: 1g,o,x-y; 2f,h-i; 3Aj; 6lx,nx; 7a-b,h-i,k-m; 8b,d-m; 11b-c,f-k,m-n; 12a,c-f,k; 13c,f-n; 14a-c; 21d-f; 22a,c; 23h; 24a-d; 26b-c,f-h; 27a-g; 28a-c; 46g; 47c-l; 48a-i; 49a-d,h; 50f-i,k; 51d; 57j-n; 58f; 59b,f; 67d; 68b-c,g; 69a,g,i-k; 70b,h,k-o,w,y-ax; 83d,h-i,n; 84a,c-g; 85b-k,m-s,w-x,z; 98c,g-i; 99a-j,m-n; 100a-k,m,o,t-dx; 114b,f-g; 115a-b; 116c-g,i-l; 117a-i; 118a; 137a-b; 138a-c; 139b-f; 140a-c; 141a; 159b; 160a; 161a,d,g; 162a,c; 186i-k,m,x-y; 209f,l; 264k; 292k; 294d,g; 295b,d-j; 296f,
 - b) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 60,78 ha, w oddziałach: 1z; 2Al-m,o,r-s; 6zx; 7g; 11j; 12j; 13d; 17n; 51f; 186c,g-h,l,n,t; 209c,g-h; 296d,
 - c) lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 27,05 ha, w oddziałach: 186a-b,s,z,fx; 209b; 271b; 272c,f; 282a; 283a,
 - d) lasy glebochronne, wodochronne, o powierzchni łącznej 4,62 ha, w oddziale: 146Ad,k,
 - e) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 55,64 ha, w oddziałach: 222c,f; 244f-h,j; 259b; 281c; 291g-h,j,
 - f) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 392,80 ha, w oddziałach: 32n-o; 41d-f,j,l-m; 53h; 92g; 108b; 114d; 115c; 132a; 154a; 155b; 159f; 169a-b; 170a; 171a; 174c; 191b; 194f; 199a; 210b; 211a; 229b; 231d; 233b; 235c; 247a; 268d; 269f; 270a; 271a,d; 272b,d; 282b; 283b-c,
 - g) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 30,42 ha, w oddziałach: 25f-h; 80b,h; 94a; 96b,

Załączniki

- h) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 403,24 ha, w oddziałach: 24f-g; 25d; 36g,i; 80c-g; 81b; 82a,c-g,i-l; 94b-c; 96c; 111c-d; 112b; 134a-d; 135c-g; 136b-d; 156a-g; 157a-b; 158a-b,d,
- i) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 2,12 ha, w oddziale: 35g,
- j) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tysięcy mieszkańców, o powierzchni łącznej 0,55 ha, w oddziale: 2o-p,
- k) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tysięcy mieszkańców, o powierzchni łącznej 17,26 ha, w oddziałach: 1ax; 17Aa,c; 18Ay-z,
- 2) w obrębie leśnym Żuków, o powierzchni łącznej 329,00 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 264,46 ha, w oddziałach: 211a,c,f-h; 212p,s-w,y-z,bx; 216k,m,t,x; 217b-f,i-l; 218a-h; 220l; 222a,g; 223a,d-g; 224a; 225a,f; 226a,f,i; 227a-b,g-i; 228a-c,h-i; 229f-g,l-o; 245d-g,i-l,o-p,s; 254b,f; 260i; 265i; 268s; 269w-x; 279d; 284c-g,i-j; 287b,h; 293l,n-o; 303f; 304a-d; 307d,g,p; 308c,f-g,
 - b) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 9,93 ha, w oddziałach: 216n; 267g-p,
 - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 31,08 ha, w oddziałach: 235m; 237f-g; 238a-c; 250g; 240f,
 - d) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tysięcy mieszkańców, o powierzchni łącznej 23,53 ha, w oddziale: 300a-b,d-g,i.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Załączniki

VII.5. PROTOKÓŁ Z ODBIORU POWIERZCHNI KOŁOWYCH

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 63 z dnia 13 sierpnia 2002r. w sprawie kontroli i odbioru robót urzędzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych

RDLP (nr umowy z dnia): Umowa nr EZ.271.6.2022 z dnia z 30.05.2022 r.

Nadleśnictwo: Przemków (obręb Przemków)

Rodzaj robót: glebowosiedliskowe, fitosocjologiczne, plan urządzenia lasu, terenowe, kameralne
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Kontrolujący (data kontr.): Zespół w składzie:
 Adrianna Tobuch – p.o. Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Przemków,
 Tomasz Findysz – Specjalista Służby Leśnej w Nadleśnictwie Przemków,
 Bogusław Kowalczyk – Inspektor Nadzoru – Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu,
 Mateusz Franczak – Kierownik Drużyny – Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu,
 Henryk Litwin – Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP Wrocław,
 Kamil Błoński – Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP Wrocław,
 w dniach 01-02.08.2023 r.

PROTOKÓŁ kontroli bieżącej robót urzędzeniowych

Rodzaj czynności ¹⁾	Zaawansowanie robót wg Wykonawcy ²⁾	Lokalizacja miejsc kontrolowanych ³⁾	Uwagi kontrolującego ⁴⁾
Inwentaryzacja zasobów drzewnych i dodatkowe pomiary martwego drewna	Powierzchnia: 14 788 ha Wartościowo: 10% Narastająco: 70% Do zafakturowania: 10%	NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW obręb Przemków - powierzchnie kołowe według załączonego wykazu	

¹⁾ jak w katalogu, np.: taksacja, opis powierzchni siedliskowych, pomiar miąższości, itp.

²⁾ wg wykazu Wykonawcy przedkładanego do faktury (narastająco w jednostkach lub %)

³⁾ obręb, oddział, pododdział, arkusz, itp.

⁴⁾ zapis: bez wad i usterek lub usterki (lub wady) z uzasadnieniem w dalszej części protokołu.

Wyszczególnione usterki i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono usterek w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wyszczególnienie wad i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono wad w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wnioski:

Liczba błędów grubych nie przekroczyła założonej dopuszczalnej wartości. W związku z tym, zgodnie z § 61 instrukcji zarządzania lasu, zespół kontrolujący postanowił przyjąć w całości pomiar miąższości na powierzchniach próbnych w Nadleśnictwie Przemków.

Załączniki

Termin usunięcia usterek: nie dotyczy.

Podpisy zespołu kontrolnego:

1. Przedstawiciel nadleśnictwa:

 T. Fidyra

2. Przedstawiciel wykonawcy:

Krzysztof Frensch

3. Przedstawiciel RDLP:

Kamila Piotrowska

Potwierdzenie usunięcia usterek: nie dotyczy

Załączniki

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 13-32-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

16	0,91	0,84	17,0	17,0	5,00	5,00	
38	1,51	1,53	23,0	23,0	5,00	5,00	
62	0,86	0,86	27,0	27,0	4,00	4,00	
85	1,52	1,55	24,0	24,0	3,00	3,00	
108	1,33	1,89	28,0	28,0	5,00	5,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w pierśnicowym polu
130	1,07	1,10	26,5	26,0	3,00	3,00	
152	1,21	1,21	25,0	25,0	3,00	3,00	
174	0,69	0,69	16,0	16,0	2,00	2,00	
196	2,24	2,27	29,0	28,0	5,00	5,00	
222	0,51	0,52	23,0	22,0	2,00	2,00	
255	0,93	0,94	22,5	22,5	3,00	3,00	
277	0,51	0,51	28,0	27,0	4,00	4,00	
299	0,46	0,48	26,0	26,0	2,00	2,00	
321	0,26	0,25	24,0	23,0	2,00	2,00	
343	0,54	0,56	24,5	25,0	3,00	3,00	
365	1,06	1,05	28,0	27,5	5,00	5,00	
387	1,94	1,95	22,5	22,5	5,00	5,00	
409	0,51	0,53	20,0	20,0	2,00	2,00	
431	1,02	1,03	26,0	25,0	5,00	5,00	
454	0,79	0,81	26,0	25,0	3,00	3,00	
476	0,89	0,98	32,0	32,5	5,00	5,00	
498	0,97	1,00	25,0	24,0	5,00	5,00	
520	2,37	2,33	34,0	34,0	5,00	5,00	
542	0,84	0,82	12,0	11,0	5,00	5,00	
564	1,29	1,30	12,0	12,0	3,00	3,00	
586	0,55	0,55	18,0	18,0	2,00	2,00	
608	1,77	1,81	25,5	25,5	5,00	5,00	
630	0,08	0,08	14,5	15,5	0,50	0,50	
652	1,23	1,24	24,0	23,0	4,00	4,00	
674	0,44	0,44	19,5	20,0	2,00	2,00	
698	0,40	0,42	20,0	20,0	2,00	2,00	
720	0,79	0,81	23,5	24,5	2,00	2,00	
743	0,97	0,98	19,0	19,0	4,00	4,00	
765	0,22	0,22	14,5	14,0	1,00	1,00	
788	1,00	1,00	17,0	18,5	4,00	4,00	
810	1,69	1,60	23,0	22,0	5,00	5,00	
832	0,34	0,36	17,5	18,5	1,00	1,00	
854	0,20	0,20	15,0	14,0	1,00	1,00	
877	1,21	1,21	22,0	21,0	4,00	4,00	
899	0,17	0,17	12,5	13,5	1,00	1,00	
921	1,06	1,09	20,0	20,0	3,00	3,00	
943	0,44	0,45	23,0	22,0	3,00	3,00	
965	0,83	0,84	22,5	22,5	4,00	4,00	
990	0,45	0,45	14,0	14,0	2,00	2,00	
1012	1,01	1,02	21,5	21,0	4,00	4,00	
1035	0,54	0,55	14,0	13,0	2,00	2,00	
1057	0,07	0,07	15,0	15,0	1,00	1,00	
1080	1,01	1,03	18,5	18,5	3,00	3,00	
1102	1,16	1,20	22,0	21,0	3,00	3,00	
1124	1,70	1,68	21,0	21,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 1

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,167

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,195

VIII. LITERATURA

- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. 1997. Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Uniwersytet Wrocławski, PAN oddział we Wrocławiu.
- Banaś J., Zięba S., Bujoczek L., Zygmunt R., Drozd M. 2015. Metoda określania średniego wieku gospodarstwa w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania lasu. Sylwan. Nr 159(9): 732-739.
- Bank Danych o Lasach. 2020. www.bdl.lasy.gov.pl
- Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP (stan na maj 2017). Państwowy Instytut Geologiczny.
- Bernadzki E. 2005. Możliwości użytkowania w Lasach Państwowych, Las Polski 1:12-13.
- BULiGL. 2019. Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów w Polsce. Wyniki za okres 2014-2018. Sękocin Stary.
- Ekspertyza optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej dla Nadleśnictwa Przemków. Stan na 1 stycznia 2014 r. (zaktualizowaną w 2019 roku do obowiązujących standardów) Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.
- Gaździcki J. 1990. Systemy informacji przestrzennej. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa.
- Instrukcja ochrony lasu, tom I, II, III, IV. 2012. Praca zbiorowa pod red. M. Haze. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu. 2020. Praca zbiorowa. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Instrukcja urządzania lasu, tom I, II, III, 2012. Praca zbiorowa pod red. Z. Świąteczkiego. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Klasyfikacja gleb leśnych Polski 2000. Praca zbiorowa. Wydanie III PTG. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Kleczkowski A. S. (red.), Adamczyk A. F. i in. 1990. Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) w Polsce – własności hydrogeologiczne, jakość wód, badania modelowe i poligonowe. SGGW-AR. Kraków.
- Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski. 2007. Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
- Matuszkiewicz J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyckiego PAN, Warszawa.
- Numeryczny Model Terenu (NMT) oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT). 2021. Państwowe Zasoby Geodezyjne i Kartograficzne.

Wykaz literatury

- Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Przemków. Stan na 1 stycznia 2010 r. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.
- Poznański R. 2011. Prognoza użytkowania Lasów Państwowych na okres 2011-2020. Sylwan 155 (12): 827-834.
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W. 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2, pp. 143-170.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca 2021. GUS we Wrocławiu.
- Zasady hodowli lasu. 2012. Praca zbiorowa pod red. M. Haze. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Zielony R., Kliczkowska A. 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa.

IX. KRONIK

Kronika

.....

Kronika

.....

